LIBRARY
JUL 12 1966
UNIVERSITY OF TORONTO

תֹּכֶן:

כְּרוּחוֹת־גְּאוּלָּה יְנַפְּפוּ צַוָּארִי.
הַיָּד, שֶׁמָּחֲצָה בִּימֵי־קֶדֶם, עַתָּה תִּרְפָּא...
הוֹי, עוֹד מְעַט, רַק עוֹד מְעַט, בַּת־רוֹמִי!
עָיַפְתְּ?...
כּוֹכָבִים, דְּמָמָה, לֵיל בְּלִי סַהַר,
בְּאֹפֶל־כָּחֹל לוֹחֲשִׁים אִלָּנוֹת;
וְיָדֵךְ שְׁלוּחָה כְּבָר לְקַבֵּל מַתְּנַת־יָדִי
וּלְחִיצַת יָדִי הָרוֹעֶדֶת...
תּוֹדָה קְטַנָּה, שְׁחוֹרָה, תּוֹדַת בְּנֵי־אִיטַלְיָה,
הִבְרִיקָה בְּעֵינַיִךְ — זֵיתִים שְׁחוֹרִים;
וְעָרְמָה קְטַנָּה, חֵן בְּנוֹת־דָּרוֹם, עַל שְׂפָתַיִךְ
— נִצַּחְתִּיהוּ!
תֵּלְכִי וְלֹא תֵדְעִי כְּלוּם מַה־נִּגֵּן לִבִּי,
מַה־בָּשֵׁל בְּתוֹךְ חֻבִּי עִם צְלִילָיִךְ;
מָה־עָרֵב זֶה הַפְּרִי, מָה־עַז וּמַה־מְּסֻכָּן,
אֲשֶׁר גָּמַל בִּי הַלַּיְלָה.
תֵּלְכִי לָךְ וְנִבְלֵךְ תַּחַת זְרוֹעֵךְ,
בְּאֹפֶל לֵיל־הַקַּיִץ תְּרַשְׁרֵשׁ רַק שִׂמְלָתֵךְ;
וְסַגַּר־הָאַרְגָּמָן, יְפֵה רוּחַ־לַיְלָה,
שׁוֹלֵחַ עוֹד אַחֲרַיִךְ רִמְזֵי־לַיְלָה:
— בּוֹאָה, בּוֹאָה, נַעֲרִי, בּוֹאָה...
אַךְ חַי אֲנִי — לֹא אֵלֵךְ, לֹא, לֹא אֵלֵךְ!
נְזִיר כָּל תַּאֲוַת־נֶשֶׁף נִבְלֵךְ זֶה עֲשָׂנִי;
עִם סוֹדֵי הַמִּתְעַטֵּף בִּי כְּשׁוֹשָׁן צָעִיר
שְׁזוּף־עוֹר וְגַלְמוּד, גַּלְמוּד אֶשָּׁאֵר פֹּה הַלַּיְלָה
תַּחַת שְׁמֵי־אִיטַלְיָה הָעֲמֻקִּים.

לוּגאנוֹ — פּריז.

לְרַגְלֵי דְקָלִים גֵּאִים אֲשֶׁר תִּמְּרָה,
אֶל גַּלֵּי חוֹלוֹת צְהֻבִּים אֲשֶׁר לְהַטָּה;
שָׁם דָּמִי הוֹמֶה בִּי, שָׁם יִתְבַּע בְּעֹז־מִשְׁנֶה:
מִשְׁפָּט!
וּמְקוֹרוֹת־חַיַּי, אֲשֶׁר נִקְפְּאוּ בַקָּרָה,
יִתְפָּרְצוּ שָׁם בְּצַהֲלַת מַעְיְנֵי־אָבִיב,
בְּקוֹל פַּעֲמוֹנֵי־מַיִם וּמַאֲוַיִּים שׁוֹטְפִים.
וַחֲלוֹם מָשִׁיחַ־חָדָשׁ, שֶׁגְּאָלָהוּ הָעֲרָפֶל,
יֶעֱמַק, יִטְהַר שָׁם כַּתְּכֵלֶת.
וְאִם אָסוֹן אוֹרֵב לִי עִם שׁוּבִי אֶל מִזְרָחִי,
בְּדַרְכֵי־שֶׁמֶשׁ שֶׁשְּׁכַחְתִּי, —
אָז דַּי לִי, אֲשֶׁר בְּשָׂרִי יִשְׂרֹף לוֹ לְעוֹלָה
שִׁמְשִׁי, שֶׁמֶשׁ־קֶדֶם, וּמִטְרוֹת־עֹז יְמַגְמְגוּ
אֶת שִׁלְדִי הַמִּתְפּוֹרֵר.
וְטוֹב לִי, אֲשֶׁר פֶּרַח־מִזְרָח אֶחָד יֵשְׁתְּ לְשַׁדַּי
וְסִיס־לְבָנוֹן אֶחָד יְרַפֵּד קִנּוֹ
בִּקְוֻצַּת־זְקָנִי הַמְּפֻזֶּרֶת, —
מֻגְבְּלֵי נְגוֹת־צָפוֹן גְּדוֹלוֹת בְּרִקְבוֹנִי
וְשַׁדְמוֹת־כְּפוֹר — בְּדַם־הֲרוּגֵי חִנָּם.

הֵיטִיבִי נַגֵּן עוֹד מְעַט, כַּסִּינִי בִּצְלִילַיִךְ!
אֲנִי אֶת בִּרְכֵּךְ אֶשַּׁק, בַּת־מַחֲרִיבַי...
הַיָּד, שֶׁנִּצְּחָה בִּימֵי־קֶדֶם, עַתָּה תִּכָּנַע,
הָעַיִן לָעֲנָה — אִתִּי תַעֲרֹג יָחַד.
פֹּה אָכֹף רֹאשִׁי תַּחַת מְטַר־צְלִילַיִךְ,
כְּטַלְלֵי־קַיִץ חַמִּים יֵרְדוּ עַל קְוֻצּוֹתַי,
כְּלַהֲקוֹת־הַחוּגוֹת יָעוּגוּ נָא עַל סְבִיבַי,

לְאָן אֶתְגַּלְגֵּל עוֹד? עַד מַשְׁבֵּר בָּאתִי!
כְּבָר נִרְאוֹת לִי, מְכַצְבְּצוֹת מִשֶּׁלֶג,
מְחִלּוֹת־קֶרַח כְּסוּיוֹת עוֹרוֹת־צְבָאִים
עִם מְעֵי דָּגִים נוּקְשִׁים כְּאֶשְׁנַבִּים;
וְצַחֲנַת שֶׁמֶן־דָּגִים בָּאָה לְאַפִּי
מִיצוּרֵי־אָדָם שְׁפְלֵי־קוֹמָה וַעֲקוּמֵי־עַיִן...
קוֹר־הַצִּיר בִּי חוֹדֵר. וְרוֹמְזִים לִי בְּלַעַג
זַהֲרוּרֵי לֵיל־הַקֹּטֶב הָאֲדֻמִּים;
וּפְרָאִים סָחִים לִי אַגָּדַת־הַקִּפָּאוֹן:
עַל רוּחוֹת רָעוֹת הַמִּתְלַהֲלְהוֹת בָּאֹפֶק
וַתְּהִי גֻלְגֹּלֶת סוּס־הַיָּם לָהֶם לְכַדּוּר...
הוֹי, מַה־לִּי שָׁם וּמִי לִי שָׁם — בֶּן־מִזְרָח!
כְּבוּתֵי שְׁקִיּוֹת זֹהַר־קַדְמוֹן כְּבָר יָעֲפוּ
מִלִּבְנַת שְׁפֵלוֹת שְׁטוּחוֹת וּמֻשְׁלָגוֹת;
וְעֵינַי, אֲשֶׁר תָּרוּ מִסְלוּל כִּימֵי־קֶדֶם
בֵּין הָרֵי־בְשָׂמִים — הַרְרֵי־יְהוּדָה, —
עוֹרְגוֹת, בּוֹעֲרוֹת בִּשְׁחוֹר־עֲרָבוֹת עַד אֵין תִּכְלָה.
וְרַגְלַי, שֶׁהִסְכִּינוּ, לִפְנֵי אַלְפֵי שָׁנָה,
עִם חוֹל־הַמִּדְבָּר וְעִם חַלּוּקֵי־הָאֲבָנִים
עַל חוֹף הַיָּם הַכָּחֹל וְעַל הַיַּרְדֵּן, —
כּוֹשְׁלוֹת תַּחְתַּי בְּבִצּוֹת־אֵזוֹב שׁוֹרְקוֹת
וּבְיַעֲרוֹת־אֹרֶן רְטֻבִּים וַאֲבֵלִים.
לַמִּזְרָח יִצְעַק לִבִּי, לַשֶּׁמֶשׁ תִּכְלֶה נַפְשִׁי,
כָּל פִּיּוֹת־עוֹרִי פְּתוּחִים לִקְרַאת זָהֳרָהּ.
כָּל עָנָף יִרְמֹז לִי: לַשֶּׁמֶשׁ!
אֶת שִׁמְשִׁי אֶגְאַל־נָא מִן אַקְפָּא כָּלִיל.
אֶתְנַפֵּל אֶל הַדְּשָׁאִים אֲשֶׁר שָׂרְפָה,

וְהֵם גּוֹנְחִים תַּחַת שֶׁמֶשׁ קַר וְשַׁחַק נָמוֹךְ,
מַזִּילִים דְּמָעוֹת דְּלוּחוֹת אֶל שְׁלוּלִיּוֹת־הַגֶּשֶׁם; —
הֲלֹא הֵן דִּמְעוֹת שְׁכוּלֵי־אוֹר וּבָנִים־חוֹרְגִים
לַשֶּׁמֶשׁ אֲבִי־הָאָבוֹת עַל אֲדָמוֹת, —
וּלְמַאֲוַיֵּי זֶה הָאָב הַלּוֹהֲטִים, הַמְּתוּקִים.

הִנֵּה עַתָּה דְּעִי עַד אָן הִגִּיעוּ כָּל גִּלְגּוּלַי
מֵאָז פֵּרְתַנִי יַד קַדְמוֹנֵי־אֲבוֹתַיִךְ!
הָאֲרָצוֹת בָּהֶן אִבַּד צַעַד־צָעַד
הוֹלְכוֹת וּמִתְרַחֲקוֹת מִמִּזְרָחִי.
וְעִם אָבְדַן גְּבוּרוֹת־שֶׁמֶשׁ הוֹלְכָה וּמִצְטַנֶּנֶת
יְרֻשַּׁת־דָּמִי, אֲשֶׁר רָתְחָה תָּמִיד
מִקִּנְאַת אֱלֹהַי, מִשִּׁירֵי נַהֲרוֹת־בָּבֶל.
וּבוּזִי, בּוּז בֶּן־מֶלֶךְ נִרְדָּף מֵעֲבָדָיו,
אֲשֶׁר כִּלְכֵּל אוֹתִי וַאֲנִי כִלְכַּלְתִּיו, —
הוֹלֵךְ וּמִדַּלְדֵּל נֶטֶף־נֶטֶף.
וְאֵשׁ־הַקֹּדֶשׁ, אֲשֶׁר רָבְצָה כַּאֲרִי עַל סְפָרַי
מִיּוֹם בּוֹ כָּבוּ גַּחֲלֵי־הַמִּזְבֵּחַ,
הוֹלְכָה הָלֹךְ וְגָוֹעַ. רַק מְפַרְפֵּר
תַּלְתַּל־עָשָׁן אֶחָד מֵרַעֲמָתָהּ.
כָּכָה אַשְׁלִים עִם הַצָּפוֹן שָׁנָה־שָׁנָה
וְאֶשְׁקַע בְּעַרְפַלָּיו;
וְאֶכְאַב מַכְאוֹב זָר, וַאֲקַוֶּה תִּקְווֹת־נֵכָר
וּכְאֵבִי עֻלְפֶּה וְלֹא יִצְעָק.
כֹּה הִרְחַקְתִּי לֶכֶת עַד כִּי תַמּוּ דְרָכִים
וְאֵין לָנוּעַ הָלְאָה מִמִּזְרָחִי.
רָזִי, רָזִי לִי — עוֹד דּוֹר וְאֶקְפָּא כָּלִיל.

מֵי־הַגֵּבָה וְהַוּוֹלְנָה בְּהַפְשָׁרַת־שְׁלָגִים
וּבְקוֹלָם וּבְמִבְטָאָם מַשֶּׁהוּ יֵשׁ מִשִּׁקְשׁוּק־בִּצּוֹת
וּצְרִיחַת עוֹרְבֵי־חֹרֶף;
וְלֹבֶן־בְּשָׂרָם — לֹבֶן צְמָחִים גְּדֵלִים בַּמַּרְתֵּפִים,
וּשְׂעָרָם חִוֵּר אָפוֹר, תָּמִיד חִוֵּר־אָפוֹר,
כְּצֶבַע שְׁמֵי־הֶעָנָן, אֲשֶׁר תַּחְתָּם יִתְהַלָּכוּ.
וְאֵשׁ וְתַאֲוַת־רָז כִּי תִתְלַקַּחְנָה בְּעֵינֵיהֶם —
אֵשׁ־גָּפְרִית קוֹפְאָה הִיא, אֵשׁ זָהֳרֵי־הַקֹּטֶב,
וִיוּ־קַר לַדֹּב הַלָּבָן בְּצֵאתוֹ לִטְרֹף טֶרֶף,
אוֹ נִצְנוּץ גַּרְזֶן חוֹטֵב בְּיוֹם קָרָה...
וּבַקֹּר לָהֶם עַד מָוֶת וְנִשְׁמָתָם תִּשְׂבַּע שֶׁלֶג —
וְיָצְאוּ לָדוּשׁ בַּחַלָּשִׁים וּלְהַכּוֹתָם
בְּאֶגְרוֹפֵיהֶם הָאֲדֻמִּים, אֲשֶׁר נִקְשׁוּ
כִּקְלִפַּת הָאֳרָנִים בִּשְׁפֵלָתָם.
וְאִם דָּמָם חִוֵּר, הִנֵּה יְאָדֵּם מְעַט וְיֵחַם
לְמַרְאֵה דַם בְּנֵי־מִזְרָח נִגָּר וּמְפַעְפֵּעַ
עַל מִישׁוֹר עַרְבוֹתֵיהֶם הַמֻּשְׁלָגוֹת.
וְאִם מְעַט לָהֶם — וּבָא הַיַּיִן לְעֶזְרָתָם, —
לֹא דַם־עֲנָבִים מֻזְהָב, אֲשֶׁר סָפַג
מֵרֵיחוֹת הָר, מִמֶּגֶד שֶׁמֶשׁ וּבִרְכָתוֹ, —
עֲסִיס־הַטְּחָב זֶה יַיִן, תַּפּוּחֵי־עָפָר — אַשְׁכְּלוֹתָיו
וְחֶשְׁכַת־הָאֲדָמָה הִיא טִפְּחַתְהוּ.
וְעִם יֵין־אֲפֵלָה זֶה גְּבוּרָתָם בָּאָה,
וְצָהֳלָה זָרָה בְּעֵינֵיהֶם,
וְהַחֹם הַטּוֹב מְפַעְפֵּעַ בְּעוֹרְקֵיהֶם;
וְתַם הַחֹם וּמְצָאוּם לִפְנוֹת־בֹּקֶר
מִתְגּוֹלְלִים בִּתְעָלוֹת וּבַבִּיבוּל

הֵן אֲנִי לִשְׁמֹעַ צְלִילִים חַמִּים אֵלֶּה בָּאתִי
מִבֵּין אֳרָנִים שְׁחוֹחִים וְאֵזוֹב צָהֹב וְאַנְקוֹרִים,
מִבִּצּוֹת פֶּחָם־כָּבוּל שְׁחוֹרוֹת וְשׁוֹמֵמוֹת
וּמֶעַרְבוֹת־שֶׁלֶג גְּדוֹלוֹת כְּיֵאוּשׁ־לֵב עִם זִקְנָה.
מֵאֶרֶץ־צָפוֹן בָּאתִי, אֶרֶץ כֻּלָּהּ מִישׁוֹר, —
אֲשֶׁר שִׁלְגָּהּ וַעֲרָפֶלֶיהָ בּוֹלְעִים תָּמִיד
אֶת מִבְחַר חֹם־הָאָדָם וְאַהֲבָתוֹ,
מַאֲוַיֵּי־חַיָּיו וֶעֱזוּז־שִׁירָתוֹ עַל אֲדָמוֹת;
וּמַה יִּשָּׁאֵר שָׁם לָאָדָם לָתֵת לַחֲבֵרוֹ?
וְשָׁם מִשַּׁחַר־יָמַי שָׁמַעְתִּי בַּחֲצֵרוֹת
נְגִינוֹת כִּתְוֵי־עוֹלָמִים מוֹצְצוֹת וּמַדְכְּאוֹת
הַמְטַפְטְפוֹת מְתֵיבוֹת־זִמְרָה צְרוּדוֹת.
הַבְּקָרִים הָיוּ לַחִים, הַגַּנּוֹת הָעֲלוּ אֵזוֹב
וְהַנְּגִינוֹת זָחֲלוּ וַיְנַבְּאוּ בַּעֲרָפֶל
פִּרְפּוּרֵי־נֵצַח, דַּלּוּת גֵּו וָנֶפֶשׁ,
וַיִּפְּלוּ כַּחֲלוּדָה עַל לְבָבִי...
מִמְּדִינַת־צָפוֹן בָּאתִי, אֲשֶׁר שָׁם הַנָּכְרִים
פּוֹתְחִים פֶּה בִּרְאוֹתָם בְּרַק־עַפְעַפַּי,
עַפְעַפֵּי־שְׁקֵדִים שְׁחוֹרִים טְפוּחֵי אוֹר מִקֶּדֶם;
שָׁם שְׁחוֹר־שְׂעָרִי זָר וְכֻלִּי תְּמִיָּה גְדוֹלָה:
— צוֹעֲנִי וְלֹא צוֹעֲנִי — מַה לָּנָה בֵּינֵינוּ?
וְשָׁם מִימֵי יַלְדוּתִי רָאִיתִי נָכְרִים אֵלּוּ
מוֹבִילִים חָשָׁשׁ מֵעוּךְ לַקְּסַרְקְטִין
בְּסוּסִים קְטַנִּים גְּדוֹלֵי־רֹאשׁ וּשְׁקוּעֵי־אָחוֹר, —
חֲשַׁשׁ בְּלִי רֵיחַ־שָׂדֶה, חֲשַׁשׁ לֹא רָאָה שֶׁמֶשׁ;
וְהֶבֶל קַר וְעָכוּר עָשָׁן אֶל תּוֹךְ שְׁמָמָם.
וּבְעֵינֵי אִישׁ וְאִשָּׁה שֶׁלֶג נָמֵס וְדָלוּחַ,

„וְנִפֵּץ רֹךְ־קָדְקֳדָם אֶל הַסָּלַע!...“
וּבִבְרֹחַ פְּלִיטֵי מַחֲנוֹת בַּר־כּוֹכְבָא, —
וּבַעֲרֹק תַּלְמִידֵי זְקַן־הַמּוֹרְדִים, רַבִּי־עֲקִיבָא,
מִפְּנֵי לִגְיוֹנוֹת־אַדְרִיָּנוּס הַמִּדְבָּרָה,
וּבִנְפֹל הַלַּיְלָה עַל הַמִּדְבָּר וַחֲגָוָיו, —
כָּכָה שָׁרוּ בְּקוֹל כָּבוּשׁ הַמִּתְחַבְּאִים —
כְּבֹא תַעֲלוּמוֹת־מִדְבָּר עִם גַּעְגּוּעֵי־הַמּוֹלֶדֶת
אֶל נְקִיקֵי־מִסְתְּרֵיהֶם.
עַל מְדוּרַת קוֹצֵי־מִדְבָּר יָשְׁבוּ, רָעֲבוּ,
לִטְּשׁוּ חֶרֶב פְּגוּמָה, נִגְּנוּ הַקַּנָּאִים;
וַיַּעֲנוּ צְבוֹעֵי־הָעֲרָבָה הַמִּתְהַלְּכִים סְבִיבָם
וּמְחַכִּים לְפִגְרֵיהֶם...

נַגְּנִי אַתְּ... אֲחָיוֹתַי שָׁכְחוּ נְגִינוֹת־שֶׁמֶשׁ:
נְגִינוֹת עֵנָב־בָּשֵׁל וּפִרְחֵי־לוֹטוּס רָוִים,
נְגִינוֹת דְּקָלִים גֵּאִים מְזַנְּקִים מִן הַחוֹלוֹת
כְּזַעֲקוֹת־חַיִּים לָאֲדָמָה;
נְגִינוֹת עַם מִשְׁתַּחְרֵר וּנְגִינַת בִּרְיוֹן נוֹפֵל
עַל קֶשֶׁת שְׁבוּרָה, שְׁוּרַת קְוֻצּוֹת־אֲהוּבָתוֹ...
בִּשְׁאוֹן מַנְגִּינוֹת־צָפוֹן, בְּגִשְׁמֵי־חֵשֶׁק זָרִים
עִם נַעֲרֵי־צוֹרְרֵיהֶן — צְמֵאֵי אַהֲבַת־מִזְרָח, —
מְחוֹלְלוֹת אֲחָיוֹתַי הַשְּׁחַרְחָרוֹת
וּמְחוֹלוֹת סוּפוֹת־שֶׁלֶג — מְחוֹלוֹתֵיהֶן.
הֲיִי, נָכְרִיָּה, אַתְּ לְאָחוֹת וּלְגוֹאֶלֶת,
וּגְאָלִי לִי נְגִינוֹת־קַדְמִי, אֲשֶׁר נִקְרְשׁוּ
כְּפַלְגֵי־אוֹר בְּקֹר־הַצָּפוֹן
וְנִסְעֲרוּ עִם רוּחוֹת־סַגְרִיר בּוֹכוֹת בָּאֲרָבָּה.

נִתְעָרְבוּ גְבוּלִים, וְמִנִּים בְּעֲלָטָה,
הַקָּרוֹב הִרְחִיק וְהָרָחוֹק נִגַּשׁ, נוֹשֵׁם.
לַיְלָה.
לְאַט לָךְ, נַגְּנִי אַט, בִּלְחֹשׁ הַיַּעַר לַיְלָה,
בְּרַעַד אֲרָזִים גְּדֹלִים עַל עֶבְרֵי תְהוֹם אֲפֵלָה,
וּכְנַגֵּן פֶּלֶג נוֹלָד בְּעֶרֶב חַם בֶּהָרִים
וּמְבַשֵּׂר מִפַּל סְלָעִים דְּבוּקֵי־קָרָה; —
וּכְרוּחַ־דָּרוֹם בּוֹכֶה בְּבִקְעֵי חָרְבוֹת־הֵיכָל
בְּטֶרֶם בֹּא הַסַּעַר עִם עֲנָנָיו.
אָנֹכִי אַקְשִׁיב, אֶסְפֹּג, וְהָיוּ לִי צְלִילַיִךְ —
בְּחשֶׁךְ כָּחֹל זֶה הַמְּקָרֵב וְהַקּוֹסֵם —
לְהֶמְיַת אוֹתָם כִּנּוֹרוֹת־הָאַלְגֻּמִּים,
אֲשֶׁר הָיוּ תְלוּיִים שָׁם, עַל נַהֲרוֹת־בָּבֶל,
טְהוֹרִים וַחֲבוּיִים מֵאָזְנַיִם טְמֵאוֹת...
וּבְבֹא אָז רוּחַ־פְּרָת וַיְסַלְסֵל קְוֻצּוֹת־גּוֹלִים,
וַיְעַלְעֵל בָּעֲרָבוֹת הַבּוֹכִיּוֹת, —
וּבְנַעְתּוֹ בְּלִי מֵשִׂים עַל לֵב כִּנּוֹרוֹת, —
כָּכָה צָלְלוּ עָלִים וּמֵיתָרִים...
אֶשְׁמַע, אָבִין סוֹד הַקְּלָלָה הָאֲיֻמָּה
בְּפִי מְשׁוֹרֵר עִבְרִי, שָׁבוּי בִּידֵי זֵדִים, —
אֲשֶׁר הָיָה הַיַּת־טֶרֶף מֵאֶנְקַת גּוֹלֵי־עַמּוֹ,
וּבְעֵינַיִם בּוֹלְטוֹת, תְּהוֹמִיּוֹת, אֲפֵלוֹת,
וּבְפֶה מְעֻקָּם מִתִּיז דָּם וָקֶצֶף
הוּא שָׁר וּמְקַלֵּל וּמִתְעַוֵּת כְּהֶגְיוֹנוֹ:
„בַּת־בָּבֶל... אַתְּ... הַשְּׁדוּדָה!
„אַשְׁרֵי מִי שֶׁיֹּאחֵז עוֹלָלַיִךְ
„בְּרַגְלֵיהֶם הָעֲנֻגּוֹת וְהַמְפַרְפְּרוֹת

מִמִּדְבָּר לוֹהֵט בְּחוֹלוֹתָיו הַמֻּזְהָבִים,
וְנִשְׁכַּח מִצַּיָּדָיו הַמִּתְהוֹלְלִים
בִּמְאוּרַת־צָפוֹן סְחוּפַת שֶׁלֶג וַעֲרָפֶלִים.
אָז גּוּרוּ לָכֶם, דֻּבִּים, דֻּבֵּי־צָפוֹן!
אַשְׁרֵי אָז כָּל דֹּב הַמּוֹצֵץ כַּפּוֹ בָּעֲלָטָה!
אִם יָמוּת אֲרִי־אֵל — בֵּין גַּלֵּי־פְגָרִים יָמוּת,
וּבֵין קִרְעֵי יַד וְרֶגֶל תְּפַזֵּר רַעֲמָתוֹ;
כָּכָה יָמוּת כְּפִיר־יְהוּדָה.
וְסָמַר שְׂעַר־הַגּוֹיִם בְּשָׁמְעָם אֵיכָה נִמְחָה
יְהוּדִי אַחֲרוֹן מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם;
צְמַרְמֹרֶת תֹּאחֵז בְּשַׂר הַיּוֹרְשִׁים הַמִּתְנַשְּׂאִים:
— אֵיכָה אָבַד
הָאַחֲרוֹן לָאֲצִילִים תַּחַת שָׁמֶשׁ!
הוֹי, שׁוּרִי־נָא: פַּס־אֵשׁ בִּקְצֵה־הַמַּעֲרָב!
תַּחֲרֹת־הָאַרְגָּמָן לְשָׁמַיִם כָּבִים
נוֹטְפָה זָהֳרֵי דָם וְאֵימָה אֶל הַלַּיְלָה;
וְיָדֵךְ הָרוֹעֶדֶת עַל פִּי נִבְלֵךְ
נוֹטְפָה דָם וָצֵל וְסוֹד הַבָּא עַל מֵיתָרַיִךְ...

III

אֶל הַשָּׁמֶשׁ!

הַמַּעֲרָב כָּבָה כֻּלּוֹ; עֲלָטַת־תְּכֵלֶת בָּאָה.
לַיְלָה.
נֵבֶל, מַה־מְּלִיל, מְנַגֶּנֶת, מַה־מְּלִילָה?
בַּאֹפֶל הוֹמֶה לֵב, בָּאֹפֶל הוֹמֶה נֵבֶל,
הַחֹשֶׁךְ בָּלַע אִשָּׁה, הַחֹשֶׁךְ בָּלַע גֶּבֶר.
הַגִּידִי: אֵי אֲנִי וְאֵיפֹה אַתְּ? — עֲלָטָה.

לִטְעֹם עָסִים זֶה הָעֵז וָהַד וּמִשְׁמָר
וּלְבִלְתִּי הָקִיא לִי שִׂנְאָתָם הָאֲפֵלָה.
הֱיֵה לִי בָרוּךְ, בּוּזִי! עַד עַתָּה אַתָּה כִלְכַּלְתָּנִי
וּשְׁמַרְתַּנִי מִכִּלָּיוֹן.
הָעוֹלָם כֻּלּוֹ קָשַׁר קֶשֶׁר וְאֵינוֹ מַכִּיר
כַּגְּאֻלָּה, אֲשֶׁר אִשָּׁה, עַל מְקוֹר הַחַיִּים
בְּעָמְדִי דַךְ וְצָמֵא וְדַלְיֵי רֵיק וּמִבְקָע, —
וַאֲנִי לֹא אַכִּיר בּוֹ וּבְצִדְקוֹת כָּל עֲמָמָיו!
וְאִם יְהוָֹה עַצְמוֹ יָבֹא שָׁב וְדוֹאֵב וּמִתְיָאֵשׁ
לֵאמֹר: „כְּבָר זָקַנְתִּי. לֹא אוּכַל לִלְחֹם מִלְחַמְתֶּךָ.
קְרַע הַתְּעוּדָה הָאַחֲרוֹנָה, שְׁבֹר חוֹתָמַי,
הִכָּנַע!“ —
לֹא אֶכָּנַע.
נִקְשֵׁיתִי אַף נַעֲלֵיתִי גַּם מִמֶּנּוּ.

וְאִם יֵשׁ כִּי יָבֹא יוֹם וְעַל גַּבִּי יַעֲמֹד מָוֶת,
מוֹת אֻמָּה שְׁלֵמָה, אֲשֶׁר אָבְדָה לָהּ כָּל תִּקְוָה, —
אָז חַי אֲנִי, כִּי לֹא כְמוֹת כָּל בָּשָׂר
אָמוּת גַּם אָנֹכִי.
כָּל שִׁפּוּנֵי גְבוּרוֹת־נַפְשִׁי עִם פֶּרֶץ־בּוּזִי
יְזַנְּקוּ בִמְלֹא מִרְדָּם — מֶרֶד אַחֲרוֹן.
עַל אַרְבַּע כַּפּוֹת גְּמוּשׁוֹת יְקַפֵּץ לְבִיאִי,
אֲשֶׁר נִשְׁאַר רַק כְּסֶמֶל־נוֹשָׁן בְּתוֹךְ גְּוִילַי...
יְנַעֵר רַעֲמָה, יָרִים רֹאשׁ מְעֻטָּר, מִזְדַּעֲזֵעַ
בְּשַׁאֲגַת אַרְיֵה גּוֹסֵס בְּיוֹם־שֶׁלֶג, —
אַרְיֵה שַׁכּוּל,
אֲשֶׁר טֻלְטַל בְּעוֹדוֹ קָטָן מִתּוֹךְ סְבָכוֹ,

וְלִשְׂרֹף אֶת עֲרָפֶלָּיו בְּשַׁלְהֲבְתִּי...
וְהָאָרֶץ זוּ הַבָּלָה עוֹד חָנֹף חָנְפָה תַּחְתָּם,
תַּעֲדֶה יֶרֶק רַב וְרַעֲנָן מִדֵּי אָבִיב,
מַרְתִּיחָה עַל הַשְּׁטוּת קֶצֶף קַל וְלָבָן,
לוֹחֶשֶׁת: „אִמְּכֶם אָנִי” מִשְּׁדוֹת הַקָּמָה הַמֻּזְהָבָה
וְצוֹהֲלָה לָהֶם כַּהֲמוֹנֵי אַשְׁדּוֹת־נַחַל,
וּתְלַבְּבֵם בְּעֵינֶיהָ — יְאוֹרוֹת־תְּכֵלֶת.

וְאוּלָם —
הַבּוּז לָהֶם, בּוּז אָצִיל עַתִּיק,
לְכָל עַבְדֵי־הָעֲבָדִים הַמִּתְנַשְּׂאִים!
עַד אַחֲרוֹן הֲלֹם־לִבִּי לֹא אֹבֶה וְלֹא אַחֲלִיף
בְּשִׁבְרֵי יָפְיָם, צַעֲצוּעֵי־צִדְקוֹתֵיהֶם
אֶת גְּוִילֵי־חוֹבִי, אֲשֶׁר נִפְסַל עֶרְכָּם
בָּעוֹלָם זֶה הַבָּלֶה וְשׁוֹקֵעַ.
הַבּוּז לָהֶם! וְכָבוֹד הָבוּ לוֹ לְבוּזִי, אֲשֶׁר אֶשָּׂא
כְּיַיִן אַרְבָּעִים־יוֹבְלִים בְּתוֹךְ נֹאדִי!
וּמְשֻׁמָּר זֶה הַבּוּז וְעַז וּמְזֻקָּק:
כְּיַיִן אַלְפַּיִם שָׁנָה יֵלֵךְ לְמֵישָׁרִים
וְיַפְרִישׁ כְּמוֹ נָחָשׁ...
נְפָשׁוֹת קְטַנּוֹת בּוֹ יָרְעָלוּ
וּמֹחוֹת רַכִּים לֹא יָכִילוּ אוֹתוֹ
מִבְּלִי הִתְבַּלְבֵּל וַאֲבֹד כָּל רֶגֶשׁ אֱנוֹשׁ.
לֹא לְעַמִּים צְעִירִים לִשְׁתּוֹת יֵינִי
וּלְבִלְתִּי הִשְׁתַּגֵּעַ.
לֹא לִלְאֻמִּים קָמִים — אֶפְרוֹחֵי־הַתּוֹלָדָה,
אֲשֶׁר זֶה רַק אֶתְמוֹל קִרְקְרוּ בֵיצָתָם —

אַךְ כֻּלָּם, אֱלֹהַי, מִתְחַפְּשִׂים בַּאֲפֵר־זָרִים
וּבְצֵל אִיקוֹנִין קוֹדְרִים יִתְעַטָּפוּן;
מַבִּיטִים בִּי בְּזַעַף נָכְרִי מִדֵּי אֱנֹשׁ; —
וַאֲנִי גַם לִנְפֹּל לְרַגְלֵיהֶם לֹא אוּכָלָה
וּלְחַבֵּק שׁוּלֵי בִגְדָם הַמְקֻטָּרִים...
רָאִיתִי —
אֲדוֹנִים נַעֲשׂוּ עַבְדֵי־רוּחִי וְתוֹרוֹתַי
בְּעוֹדִי חַי וּמְקַנֶּה תַחַת שֶׁמֶשׁ;
וַעֲבָדִים יוֹרְשִׁים אֲדוֹנֵיהֶם — הֲתֵדָעִים?
רָגְזָה אֶרֶץ תַּחַת אֵלֶּה כִּי יִמְלֹכוּ,
לְעוֹלְמֵי־עַד לֹא יִסְלְחוּ לִי שִׁפְלוּתָם,
אֶת זֵכֶר הָאַשְׁפַּתּוֹת, שֶׁמִּתּוֹכָן עָלוּ.
כָּל צַעֲדִי מַזְכִּיר אֶת מַחֲצַבְתָּם: כָּל נְדוּדַי —
רְאִי־עוֹלָמִים לְרִשְׁעָתָם.
אוֹת־קַיִן אֲנִי עַל מֵצַח כָּל הָעַמִּים,
כֶּתֶם דָּם וּנְבָלָה עַל יֹשֶׁר לֵב־הָעוֹלָם;
אוֹת עֹמֶק, נוֹרָא, אֲשֶׁר לִמְחוֹת לֹא יָכְלוּ,
בְּאֵשׁ וּבְדָם וּבְמַיִם רַבִּים...
כִּי מִי זֶה לֹא הִתְנַכֵּל לִמְחוֹק שְׁמִי הָאָדָם
מִמְּגִלּוֹת עֲוֹנוֹתָיו הַמַּשְׁחִירִים?
וּמִי לֹא אָמַר לִשְׂרֹף גִּוְילֵי־חוֹבִי הָאַחֲרוֹנִים
וְלִגְזֹל שְׁיָר יְקָרוֹתַי מִתַּרְמִילִי?
כָּל בּוּר וְכָל רוֹעֵה־צֹאן וּבֶן־בְּלִיַּעַל,
כָּל זִמְרִי הוֹרֵג אֶת אֲדוֹנָיו בַּמַּחְתֶּרֶת
וְכָל פֶּרֶא־אָדָם, פְּרוּעַ שֵׂעָר, שֶׁזֶּה עַתָּה
הִזְנִיחַ יַעְרוֹ, עוֹרוֹת־זְאֵבָיו וּמְחִלּוֹתָיו
וַיֵּצֵא לָאוֹר בְּאוֹרִי וּלְהִתְחַמֵּם

„הַבְאֵלֶּה תִּצְדַּק עַתָּה תַּחַת הַשָּׁמָיִם?
„וַאֲנַחְנוּ —
„חָלִילָה לָנוּ, בְּנֵי־פָּרָשִׁים גֵּאִים, טְהוֹרִים,
„מִקְרָא לְאָצִיל־אֶבְיוֹן: שְׁמִטָּה!
„רְאֵה־נָא, כְּבָר פָּרַעְנוּ, כְּבָר סִלַּקְנוּ
„אֶת כָּל הַקֶּרֶן עִם הַנֶּשֶׁךְ,
„אֲשֶׁר אַתָּה נוֹשֶׁה וַאֲשֶׁר לֹא, — יְהוּדִי נוֹדֵד!"
וּפוֹרְשִׂים כִּתְבֵי־קְלָף חֲדָשִׁים וּמְזֻיָּפִים
עִם חוֹתְמוֹת־מִשְׁפָּט וְעִם טַבְּעוֹת־מֶלֶךְ;
וְעֵדִים שָׁם גַּם שָׁם כָּל קְרוֹשֵׁי־עֶלְיוֹן
וּכְבוֹד יְהוָֹה עַצְמוֹ חָתוּם עַל כָּל אֵלֶּה...
שְׂחוֹק וָלַעַג. נָדִים רֹאשׁ, וּלְעִתִּים — אַנְחַת־חוֹבָה:
— אָצִיל־אֶבְיוֹן!

רָאִיתִי —
עַל כָּל פָּרָשַׁת־דְּרָכִים וּבִמְאוֹרוֹת־שׁוֹדְדִים,
בִּתְמוּרוֹת זְמָן וּזְמָן וּשְׁלַל־צִבְעֵיהֶם הַמִּתְחַדְּשִׁים, —
מִתְגּוֹלְלוֹת יְקָרוֹתַי הָעַתִּיקוֹת;
וּגְבוּרוֹת נַפְשִׁי — תַּמְצִית דּוֹרֵי־דוֹרוֹת, —
מוּטָלוֹת קְרוּשׁוֹת עַל כָּל צַעַד;
וְקוֹלוֹת אֱלֹהַי לִי בּוֹקְעִים מִכָּל הֵיכָל,
וְשִׁירַת חַיַּי לִי צוֹהֶלֶת מִכָּל יַעַר;
וְאֵין לִנְגֹּעַ, אֵין לִשְׁמֹעַ, אֵין לָקַחַת.
בִּדְבִירֵי־נוֹי נִשְׂגָּבִים פְּתוּחִים בְּאוֹר־בֹּקֶר
וּבְכָל אֶשְׁנָב בּוֹדֵד, מוּאָר לַיְלָה, —
אֶרְאֶה פְּנֵי גִבּוֹרַי, גְּאוֹנַי וַאֲבוֹתַי.
אֶרְאֶה קִרְעֵי נִשְׁמַת עַמִּי, אַרְצִי וְתִקְווֹתַי;

וְעֵדִים כֻּלָּם — חוֹזֵי־אֱלֹהִים!
וְאוּלָם כָּל הַגּוֹיִם שָׁמְטוּ רֶגֶל לִי, לַיְהוּדִי —
אֻצִיל־אֶבְיוֹן לְ ל א ־ חָ רֶ ב.
אֶת כָּל נִכְסֵיהֶם, עָשְׁרָם וְתַעֲצֻמוֹת־עֻזָּם
עִם עֲתַר קִנְיָנֵי־רוּחִי כֻּלָּם הֶעְתִּיקוּ
עַל שֵׁם אֵל אַחֵר וְשֵׁמוֹת קְדוֹשִׁים נָכְרִים
וּלְשׁוֹנוֹת זָרוֹת — לֹא אַכִּירֵם;
כַּעֲשׂוֹת כָּל בְּנֵי בְלִי־שֵׁם וְגוֹנְבֵי־לֵב מֵעוֹלָם
הַמִּתְעַשְּׁרִים עַל מִכְמַנִּים שְׁאוּלִים.
וְעַתָּה שֶׁלָּהֶם הָעוֹלָם עַל זָהֳרָיו וּצְלָלָיו
וּמַעֲבֵי־הָאֲדָמָה וְנִבְכֵי יָם וָשַׁחַק;
שֶׁלָּהֶם עֱנוֹת־הַקְּרָב וּשְׂחוֹק־הַשָּׁלוֹם הַמִּשְׁתַּפֵּךְ,
דִּמְעוֹת נוֹטְעִים מְרוּדִים עִם רִנְנַת־הַבּוֹצְרִים,
חֲרוֹן־הָאֵשׁ לַמְּהָרְסִים עִם הוֹד חֲלוֹמוֹת בּוֹנִים.
וַאֲנִי בֶּן־חוֹרֵג לָאֲדָמָה — אָצִיל נִשְׁכָּח,
אֵיכָה אֶתְבַּע אֶת רְכוּשִׁי,
אֶת אוֹצְרוֹת־נַפְשִׁי אֵיכָה אֶגְבֶּה?
בְּכָל הַמְּסִלּוֹת הַמִּתְפַּתְּלוֹת וּבְכָל דֶּרֶךְ־מֶלֶךְ
בִּקַּשְׁתִּי אֶת גּוֹרָלִי;
עַל כָּל שַׁעַר צֶדֶק יָבֹא בוֹ דָּפַקְתִּי,
וְאֶת גֵּזֶל־נַפְשִׁי אִישׁ לֹא יָשִׁיב
וְאֶת שִׁטְרֵי־חוֹבִי אֵין פּוֹרֵעַ.
„כְּבָר עָבַר כֶּלַח עַל גִּוְילֶיךָ, אָצִיל", —
פֶּה אֶחָד יַעֲנוּ הַנִּתְבָּעִים, —
„הַכְּתָב הוּא כְּתָב מְשֻׁנֶּה, אֵין קוֹרֵא בוֹ, אֵין מֵבִין
„וּפֹה מַדּוּעַ נִמְחַק וְשָׁם מַדּוּעַ רָבֵב?
„וְכַאן נְקֻדָּה יְתֵרָה וְהָתָם אוֹת חֲסֵרָה! —

בְּשָׁעָה וְרֻדָּה זוּ — שְׁעַת־דִּמְדּוּמִים.
וְאוּלָם דִּין וּמִשְׁפָּט יִתֵּן לִי — עַל־כָּרְחוֹ יִתֵּן —
גְּבַל־עָשֹׁר זֶה, הַקָּם לִתְחִיָּה
עַל עֲצוֹ וְנִימֵי־בַרְזִלּוֹ בְּיַד־הָאָמָּן, —
יַד קְטַנָּה, שְׁזוּפָה, סְפוּגָה קַרְנֵי־שֶׁמֶשׁ...
גְּבִלִי, גְּבַל־עָשֹׁר, דּוֹבֵב־נָא מִשְׁפָּטִי:
מִשְׁפַּט אָצִיל עַתִּיק, טְהַר־דָּם וּגְדָל־הַיַּחַשׂ,
אֲצִיל־אֶבְיוֹן.
בֶּן־מֶלֶךְ גּוֹלֶה אֲנִי! רְאִי, מַה בָּלוֹת וַעֲתִיקוֹת
נַעֲלֵי־נְדוּדַי הַמְּרֻקָּמוֹת כֶּסֶף; —
מָה עָדִין עוֹר לְחָיַי שְׁזוּפוֹת־שֶׁמֶשׁ, —
יְרוּשַּׁת־מִזְרָח הִיא לֹא תַעֲבֹר;
מָה רַב הַבּוּז וְהַצַּעַר בְּתוֹךְ עֵינַי!
כָּל הַיָּמִים נִטְבְּעוּ בְמַעֲמַקַּי,
כָּל הַדְּמָעוֹת כְּלוּלוֹת בְּדִמְעָתִי;
כָּל נַהֲלֵי־הַיְּגוֹנִים נוֹפְלִים אֶל תּוֹךְ יַמִּי
וְיַמִּי אֵינוֹ מָלֵא.

כְּתֻבֵי־יִחוּס רַבִּים לִי בְּשַׂק־נְדוּדַי,
אֲשֶׁר לֹא כָל נָשִׂיא נַעֲלָה בָם יִתְפָּאֵר;
וְשִׁטְרֵי־חוֹב — עַל עַמִּים רַבִּים,
עַל נִצְחוֹנוֹת לְאֻמִּים, עָשְׁרָם וּגְדֻלָּתָם,
עַל גַּאֲוַת־גּוֹיִם וַהֲדַר־מַמְלָכוֹת.
הֵם כְּתוּבִים עַל הַקְּלָף בְּדָם וּבְדִמְעוֹת־אָבוֹת.
כְּבוֹד אֵל־צְבָאוֹת עַצְמוֹ חָתוּם בְּשׁוּלֵיהֶם,
וְשֵׁם מַזְכִּירוֹ — מֹשֶׁה,
וְעֵדִים — מְשִׁיחֵךְ וּנְבִיא־עֲרָב הוּא יָעִיד,

וְגֶבְנַת־רוֹמִי תַּחַת תִּקְרַת־בַּיִת אַחַת...
הַאֶשַּׁק לָךְ אוֹ אֶשֹּׁךְ, יַקִּירָתִי,
וְאִם אֲחַבְּקֵךְ עַד לְחַנֵּק?
אוֹ בָזֶה וְגַם בָּזֶה אֲקַדְּמֵךְ, בַּת־מְחָרִיבָי?
אֵין דָּבָר, שְׁנֵינוּ מֻדָּחִים! אֲנִי — כִּי נוֹדֵד אָנִי,
וְאַתְּ — לְבַקֵּשׁ לֶחֶם־צַר בִּמְחִיר־נְגִינוֹתַיִךְ.
וְגַבֶּל־עֹשֶׁר זֶה הוּא קֶרֶב שְׁנֵינוּ
תַּחַת לַחַשׁ פַּרְדֵּס וְשֶׁקֶט בַּיִת אֶחָד;
וַיְמַלֵּא צְלִילֵי־נְהִי וּצְחוֹק הַתְּהוֹם הַפְּעוּרָה,
הָרוֹבְצָה בֵּינוֹתֵינוּ.
וְיֶרֶק רַב וַעֲנָפִים רוֹמְזִים וּמִשְׁתַּחֲוִים: שָׁלוֹם
בְּשָׁעָה זוֹ לִשְׁנֵינוּ;
וְעֶרֶב אֶחָד רוֹקֵם צְלָלִים עַל רֹאשׁ שְׁנֵינוּ,
וְרוּחַ־הָרִים אֶחָד מְנַפֵּף שְׂעַר־רֹאשִׁי
וּקְוֻצּוֹת־שַׂעֲרוֹתַיִךְ.
לְרַגְלַיִךְ אֶצְנַח, אֶדֹּם וּבִלְבִּי בְכִי וּנְגִינָה...

II

גָּלוּת

אֲהַבְתִּיךְ, בַּת־רוֹמִי, בְּעֶרֶב קַיִץ זֶה
הַנּוּגֶה וְהָרַעֲנָן.
וְאֶסְלַח לָךְ אֶת בְּרַק־עֵינַיִךְ, אֲשֶׁר יֵשׁ בּוֹ
נְקֻדָּה זָרָה, דּוֹרְסָה מֵעֵינֵי הַמַּטְרוֹנוֹת,
הַסּוֹקְרוֹת צְמֵאוֹת מִן הַיְצִיעוֹת אֶל הַזִּירָה,
בִּמְקוֹם מִתְפַּתְּלִים שְׂרִידֵי־הָעֲבָדִים הָעֲרֻמִּים
עִם צִפָּרְנֵי־לְבָאִים וְזַנְבוֹת טוֹרְפִים מְנֻמָּרִים...
וְאֶסְלַח לָךְ כָּל הוֹלְלוּת שַׁחֲקֵךְ וּמִדְבָּרֵךְ

נְקָמָה! נִקְמַת־דַּם מֵעַם־יְהוָֹה הַמְנַצֵּחַ!
וּמִצְוַת־הָאֱלִילִים הָאַחֲרוֹנָה הִיא הִרְעִילָה
לְעוֹלְמֵי־עוֹלָם דַּם הָעַמִּים סְבִיבִי;
וּלְדוֹרֵי־דוֹרוֹת תְּלוּיָה קִלְלָתָם
כְּגוֹרָל רַע מֵעַל לְרָאשֵׁי וּלְרָאשֵׁיכֶם
וּכְרֶגֶשׁ שֵׁשִׁי אָרוּר — מֵעַל לְרִגְשׁוֹתֵיכֶם.
וּקְדוֹשְׁךָ זֶה הָרַךְ הוּא הָרְעַל בָּהּ רִאשׁוֹנָה
מִקִּלְלַת הָאֱלִילִים הַמּוּמָתִים.
כָּבְדוּ אָזְנָיו, עֵינָיו הֻכּוּ כַּסַּנְוֵרִים,
וַיְהִי לְשׁוֹפֵט זוֹעֵם, עִוֵּר־לֵב וּצְמֵא־נְקָמָה,
אֲשֶׁר לֹא יֵדַע וְלֹא יָבִין וְלֹא יַכִּיר עוֹד
הָעָם, עַם קְשֵׁה־הָעֹרֶף, אֲשֶׁר יָצָא מֵחֲלָצָיו,
הָאֵם — אֲשֶׁר שָׁדֶיהָ יָנַק תַּחַת שְׁמֵי־הַגָּלִיל,
הַקְּלִפָּה — מִמֶּנּוּ יָנַק גְּבוּרוֹת וְאַלְמָוֶת.
הוֹי, שַׁחֲקִי, לַעֲגִי אִם תּוּכְלִי, בַּת־מַחֲרִיבַי,
„אָמֵן, אָמֵן" אֲנִי אוֹמֵר לָךְ גַּם אָנִי! —
עַד הַיּוֹם הַזֶּה מִתְנַקֵּם הוּא מִמֶּנּוּ
אֶת נִקְמַת הָאֱלִילִים הַמְנֻצָּחִים,
אֶת דִּמְעוֹת הָאֱלִילוֹת הַמְּחֻלָּלוֹת,
אֲשֶׁר הִשְׁמִיד הוּא בְּעַצְמוֹ בִּימֵי־קֶדֶם.
וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה אָנֹכִי מְרֻדָּף מְנֻהוּ
עַל מַפֶּלֶת צִיאוּס, אוֹדִין וְעַשְׁתֹּרֶת,
אֲשֶׁר רָצַץ, סֵתַר, בָּלַע הוּא בְּעַצְמוֹ —
וּמִבִּתְרֵי־שִׁישָׁם נִבַּר כֹּה וַיֶּאֱמָץ...

וְעַתָּה אִמְרִי־נָא: הַהִכַּרְתִּנִי?
הִנֵּה פְּגִישַׁת־פְּלָאִים: נֶכֶד עַם יְהוּדָה

מִדָּמִי וּמֵרוּחִי וּמֵהוֹד־הַגָּלִיל.
אֵי סֵפֶר קָדוֹשׁ לֹא תַאֲוִינִי בּוֹ
מִמֶּשֶׁק מֵי־הַיַּרְדֵּן וּמִשְּׁאוֹן־הַלְּבָנוֹן?
אֵי דְּבִיר וּמִקְדָּשׁ לֹא תְּצוּדִי עַתָּה שָׁמָּה
מֵהֵדֵי קוֹל בֶּן־עַמְרָם וּמִזְמוֹרֵי תְהִלּוֹת־דָּוִד?
אֵי בַד וְשֵׁשׁ וּבְרוֹנְזָה, אֲשֶׁר לֹא יְדוֹבְבוּ
כִּשְׂפַת־יְשֵׁנִים — שְׂפַת הַחֹמֶר הַמִּתְעוֹרֵר —
דְּבַר־מַה מֵרַחֲשֵׁי לֵב נְבִיאַי וַחֲלוֹמוֹת־אוֹרָם,
מֵרַעַף טַל־הַיְצִירָה בְּאַגָּדוֹת „בְּרֵאשִׁית“,
מִיפִי־הַבָּצִיר לְ„קֹהֶלֶת“ וּמֵעָצְבּוֹ,
מִצַּהֲלַת „שִׁיר־הַשִּׁירִים“ וּמֵרֵיחַ־כְּרָמָיו,
מִזִּיו אַחֲרוֹנֵי־כְתוּבַי — וְהַר־גְּנוּז?...
כְּרֵיחַ־אֶתְרוֹג דַּק מְטַפְטֵף רֵיחַ־נַפְשִׁי
בְּרֵיחוֹת פִּרְחֵי־הָאֲדָמָה
וְאַף כָּל גּוֹי יָרִיחַ וְלֹא יֵדָע.
פִּלְפֶּלֶת־סוֹד הָיִיתִי לְטַעֲמֵי־עֲמָמַיִךְ,
נְקַם־חֶרְבָּנִי הוּא לְעוֹלָם וָעֶד!

אַךְ אֵין זֹאת, אִם יֻקַּם פַּעַם הוֹרֵג־אָדָם, —
הוֹרֵג אֵלִים שְׂנוּאִים יֻקַּם שִׁבְעִים וְשִׁבְעָה!
הוֹי, אֵין זֹאת, עֵת כִּי פִּרְפְּרוּ אֱלִילֵי־אֲבוֹתַיִךְ
תַּחַת זְרוֹעוֹת־יְהֹוָה הָאַדִּירוֹת,
תַּחַת שְׂחוֹק הַבֵּן הַמֵּמִית בִּנְשִׁיקָתוֹ,
אָז יְצַוּוּ מַשְׂטֵמָתָם לִי לָנֶצַח,
מַשְׂטֵמַת־עַד לַיְּהוּדִי הַמְנַצֵּחַ!
וּבְצֵאת עֵינֵיהֶם־שַׁיִשׁ תַּחַת רַגְלֵי־דוֹרְכָם
מִלְמְלוּ בַּעֲוִית־שִׂפְתֵיהֶם הָאַחֲרוֹנָה:

גַּם זֶה גֵּא וְקַר הוּא סָחַף עִם מִשְׁבָּרָיו
אֶת תְּהִלַּת אֱלֹהֵי הַגָּדוֹל אֶל עָרַיִךְ; –
אֶת יְהֹוָה־אֵל־צְבָאוֹת, אֲשֶׁר נָתַן
בְּסַעֲרוֹת־קִנְאָה וּמִלְחֶמֶת־עוֹלָם
אֶת כָּל אֱלִילֵי צוֹר וְיָוָן הָעֲצוּמִים
בְּרַחֲבֵי־מְדִינוֹתַיִךְ.
לִרְסִיסִים הִכָּה כֻּלָּם וַיִּצַק דָּם עַל מְכִתּוֹתֵיהֶם,
אֲבַק־אֱלִילִים וְדַם בְּנֵי־אָדָם לָשׁ גַּם יָחַד —
וַיֵּצֵא רַב לְהוֹשִׁיעַ — אִישׁ נַעֲרָץ, קַל וְחָדָשׁ,
אֲשֶׁר צָד בַּאֲרֶשֶׁת־חֵן עַל פִּיו הַתָּוֵר
אֶת לֵב כָּל הָעוֹלָם הַמִּתְאַכְזֵר;
וּבַצְּחוֹק הַטּוֹב, הַקַּל, הַנֶּחְבָּא אֶל רֹךְ־זְקָנוֹ
כְּדוֹמֶן רָמַס אַרְצָה כָּל הַכּוֹפֵר בְּמִשְׁלַחְתּוֹ,
וּבְחֶמְלָה רַבָּה הֵרִים תִּמְרוֹת־עָשָׁן
וְזַעֲקוֹת־שֶׁבֶר עַד לִשְׁמֵי־שָׁמַיִם;
וּבְחֶסֶד־עוֹלָם הֵנִיף חֶרֶב עַל הַחַלָּשׁ...
וּבְאֶגְלֵי־דַם אֲחֵרִים נוֹזְלִים עַל לְחָיָיו
מִמִּצְחוֹ זֶה הַצַּח וּשְׁחוֹר־תַּלְתַּלָּיו,
הִשְׁכִּיחַ נַחֲלֵי־דָם וְגַלֵּי עַצְמוֹת־קְדוֹשִׁים,
וְאֶנְקַת שׁוֹפְטִים נַעֲנִים וּנְבִיאֵי־אֵל נִשְׂרָפִים —
מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם...

לֹא נָקְמָה יַד קַנָּאַי אָז אֶת נִקְמַת־עַמִּי,
לֹא נָקְמָה דַּם־גִּבּוֹרַי, כְּבוֹד אַחְיוֹתַי, –
וַיָּקָם ר וּ חִ י שִׁבְעָתַיִם;
לֹא נִצְּחוּ לִי בִּרְיוֹנַי – נִצַּח אֱלֹהַי!
צְאִי וּרְאִי לִי אֶרֶץ אִי לֹא הִשְׁרָה אֵלַי

הֵן זֹהַר יוֹקֵד אֶחָד שָׁזַף גַּבּוֹת־עֵינַי
וְקַשְׁתּוֹת־גַּבּוֹתַיִךְ;
יָם אֶחָד כָּחֹל לָחַךְ בִּימֵי־קֶדֶם
אֶת סַלְעֵי־אַרְצִי וַעֲרוּצֵי כֵּפֵי־אַרְצֵךְ;
וְאֶת צְדָפָיו וְקַשְׂקַשֵּׂי־דָגָיו הָאַדְמוֹנִים
וְאֶת רִבְבוֹת „כּוֹכְבֵי״־תְהוֹמוֹ הַמְסֻמָּרִים
וּמֵידוּסוֹת שְׁקוּפוֹת, שֶׁהֶמָּן סַעַר לַיְלָה,
אֲשֶׁר הִשְׁלִיךְ מֵרֹב עֹשֶׁר אֶל חֻפַּיִךְ, —
הִשְׁלִיךְ גַּם אֶל חֻפִּי
וְיָם זֶה בּוֹגֵד — הוּא לֹא בֹשׁ לְהַעֲבִיר גּוֹלָה, —
עַל דַּבְּשׁוֹת גַּלָּיו כְּסוּיוֹת־קֶצֶף,
עַל דּוֹבְרוֹת־צִידוֹן, אֲשֶׁר גָּזְלוּ אֲבוֹתַיִךְ,
אֶת שְׁבוּיֵי־צִיּוֹן — נְעָרִים שְׁזוּפִים, גְּבֹהֵי־קוֹמָה,
לְהִלָּחֵם לְעֵינֵי הַמַּטְרוֹנוֹת הַמְפֻנָּקוֹת
עִם חַיּוֹת־טֶרֶף בַּקִּרְקָסִים,
וְלִקְרֹא בַּחֲרִיקַת־שֵׁן, בִּכְלוֹת לִנְקָמָה נַפְשָׁם:
„שָׁלוֹם, קֵיסָר!
מוֹרִיטוּרִי טֵי סַלוּטַנְט!״...
וּנְעָרוֹת חַמּוֹת, מְתֻקּוֹת הֶגְלוּ דָּכְיֵי־תָבַלְתּוֹ, —
אַחְיוֹת־רוּת, בְּנוֹת שְׁלוֹמִית וִיהוּדִית,
לִהְיוֹתָן טוֹחֲנוֹת וּשְׁפָחוֹת לִמְעַנֵּיהֶן.
וְיָם זֶה אַכְזָר לֹא הִטְבִּיעַ בְּנַחְשׁוֹל־זַעַם
אֶת סְפִינוֹת־אוֹיְבַי — סְפִינוֹת־אֲבוֹתַיִךְ,
אֲשֶׁר נָשְׂאוּ מְנוֹרַת־זָהָבִי — סֵמֶל־„שֵׁם״ מֵעוֹלָם,
עִם שִׁבְעַת קְנֵי־הַפָּז הַמִּסְתָּעֲפִים בְּאַדִּיר, —
לִהְיוֹתָהּ נוֹי וְאוֹת־נִצָּחוֹן בְּהֵיכָל נָכְרִי
וּקְדֻשּׁוֹת גָּלוּיוֹת־שׁוֹק תִּיטַבְנָה נֵרוֹתֶיהָ.

כְּקְלִפַּת־הַחִלָּזוֹן, אֲשֶׁר תְּהֹמֶה נִכְאִים
בְּנַגַּעַת בָּהּ יַד חַמָּה וּבְדַל־אוֹן?...
מֵיתָרִים דַּקִּים אֵלּוּ אֵיכָה נִמְתְּחוּ כִּגְדִידִים,
גִּידֵי־נַעֲנִים — אַחַי וְאַחְיוֹתַי, —
אֲשֶׁר יִתְפַּלְּצוּן תַּחַת נִפְסוּף יָדֵךְ? —
הַאִם לֹא אֶנְקַת „אֵיכָה" נִשְׁמְעָה לִי מִגַּבְלֵךְ
עִם הֲדֵי־דוֹרוֹת קְדוּמִים שְׁטוּפֵי־דָם וְקִנְאָה?
נַגְּנִי, נַגְּנִי, מַה־תִּתְמָהִי, מַה־תַּבִּיטִי בִּי
בְּעֵינַיִם שְׁחוֹרוֹת, נוֹצְצוֹת, נָכְרִיּוֹת? —
הַאֻמְנָם, לֹא הִכַּרְתְּ בִּי עוֹד, הַשְּׁזוּפָה,
אַתְּ נִכְדַּת רוֹמְסֵי אַרְצִי וּמִקְדָּשַׁי?
יְהוּדִי אָנִי... יְהוּדִי, נִין בִּרְיוֹנִים וְקַנָּאִים!
חַפְּשִׂי וּמָצָאת עוֹד בְּעַפְעַפַּי
דְּבַר־מָה מֵעֵינֵי שִׁמְעוֹן בֶּן־גִּיוֹרָא;
שׁוּרִי וּמָצָאת כִּי עוֹד שְׁבִיב־נָקָם, נְקַם־יוֹחָנָן,
אֲשֶׁר נָתַץ קָדְקֹד מִבְחַר גִּבּוֹרַיִךְ,
הַמַּעְפִּילִים אֶל מִגְדְּלֵי גּוּשׁ־חָלָב —
וְשָׂרַף אֵילֵי־בַרְזִלָּם בִּסְעָרָה...
הַאִם לֹא תֵדְעִי מַה לַיְּהוּדִי — אֲבוֹתַיִךְ? —
קַרְקְדָמָם גָּדַע גִּזְעֵי; וְיָדָם הַחֲזָקָה,
יַד מַהֲרֶבֶת צוּר הַגְּדוֹלָה — אֲחוֹתִי הַחוֹרֶגֶת,
יַד זוֹרֶקֶת דִּיסְקוּס וְלַפִּידִים
עַל עֵיֵי חָרְבוֹת־עַמִּים וְאֶל מִקְדְּשֵׁי־יְהֹוָה, —
פִּזְּרַתְנִי לְכָל אַפְסֵי־תֵבֵל כַּעֲדָשִׁים,
אֲשֶׁר כָּל אוֹכְלֵיהֶן יֹאכְלוּ וְיִשְׂבָּעוּ
וְאֵין מְאַשֵּׁם...
הַאִם שָׁכַחַתְּ, הַאִם לֹא תֵדְעִי לָךְ? —

מִתְאַבְּכִים כְּעַתְרֵי־רֵיחוֹת וְתִמְרוֹת־עָשָׁן שְׁרוּקוֹת,—
נִיחֹחַ חַם וְקָדוֹשׁ מְכַפֵּר ,רֶגַע עַל הַשְּׂרֵפָה...
הַפָּרֹכֶת אֵשׁ אוֹחֶזֶת בָּהּ וּבְרִקְמוֹת־כַּסְפָּהּ,
וּשְׁהָמֶיהָ נוֹשְׁרִים פֹּה וָשָׁם כִּדְמָעוֹת
אֶל גַּלֵּי־הַלֶּהָבָה הַמִּתְגָּעֲשִׁים;
צָנְחוּ, נִפְזְרוּ קְרָעֶיהָ, קִרְעֵי פִּיחַ שָׁחוֹר,
כְּקִטְעֵי סוֹד־עֲלָטָה יְסֹעֲרוּ בַּלַּהַב; —
וְהוּסְרָה הַחִידָה הָעַתִּיקָה, הַחוֹצֶצֶת
בֵּין הַקֹּדֶשׁ וּבֵין קֹדֶשׁ־הַקֳּדָשִׁים...
וְהָאֵשׁ הַזָּרָה וְשִׁטְנֵי־לַהַב אֲדַמְדַּמִּים
מְרַקְּדִים כְּבָר, מִתְעַלְּסִים וּמִתְהוֹלְלִים,
סְבִיב אֶבֶן־הַשְּׁתִיָּה, הָרוֹבֶצֶת
בִּקְדֻשָּׁה קוֹדְרָה וּבְקִמְטֵי שֵׂיבַת־עוֹלָם.
הַכְּרוּבִים כִּסּוּ פְּנֵיהֶם — סֵמֶל־הָעֲלוּמִים, —
בְּכַנְפֵי־פָז מְרֻפּוֹת. כַּשַּׁלְהֶבֶת
וְזָהָב נִתָּךְ נוֹטֵף מֵעֵינֵיהֶם
עַל אֲרוֹן־הַבְּרִית. הַ„לּוּחוֹת“ דּוֹמְמִים תַּחְתֵּיהֶם.
וּבְלֵב הֶעָשָׁן הַמִּתְאַבֵּךְ, תּוֹךְ זֵר לְשׁוֹנוֹת־לַהַב,
בֵּין שְׁבִיבֵי־אֵשׁ מִתְמַלְּטִים — שְׁלוּחָה יַד לְבָנָה,
יַד גְּדָל־הַכֹּהֲנִים, יַד קְדוֹשָׁה וַאֲצִילָה,
עִם מַפְתֵּחַ־זָהָב גָּדוֹל כֻּלּוֹ מִקְשָׁה —
מַפְתֵּחַ בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ...

נָפֹל נָפְלָה הַמַּסֵּכָה... מִי רוֹמֵז שָׁם בַּפִּנָּה?
מִתְבַּדְּרִים זְקָנִים שְׁחוֹרִים וְעֵינֵי־זַעַם קָמוֹת...
מַנְדּוֹלִינָה זוֹ נָכְרִיָּה אֵיךְ הָיְתָה בְּיָדֵיךְ
לְגֻלְגֹּלֶת־בִּרְיוֹן רֵיקָה הוֹגָה בְּלִי שְׂפָתַיִם, —

פֶּרֶק שֵׁנִי

מַנְגִּינוֹת־יִשְׂרָאֵל

לחג יובלו של בן־עמי

I

מִלְחֲמוֹת־יְהֹוָה

...נַגְּנִי עוֹד, הוֹי, נַגְּנִי לִי, בַּת־רוֹמִי,
יִתְעָרְבוּ נִימִים, צְלִילִים וְאֶצְבָּעוֹת קוֹדְחוֹת
וְהָיוּ לְמַנְגִּינַת־לִבִּי הָאִלֶּמֶת! —
מַסֵּכַת־הַתִּפְאֶרֶת נָפְלָה מֵעַל עֵינַי,
עֲשַׁן־הַצְּבָעִים נָמֹג וְעַרְפִלֵּי־הַבֹּשֶׂם
מִצְטַנְּנִים וְנוֹפְלִים כִּמְטַר־דְּמָעוֹת;
לְשׁוֹנוֹת־אֵשׁ וּזְעָקוֹת עַל הֶהָרִים...
כִּידוֹנֵי־קֶלַע הָאֲרֻכִּים עָפִים וּמִתְנוֹצְצִים
כְּלַהַט שֶׁמֶשׁ־אָב עַל שְׁמֵי־יְהוּדָה;
עַמּוּדֵי הֵיכַל־יָהּ עַל רִמּוֹנֵיהֶם, הַחֲמוּבִים
שַׁיִשׁ צַח וּשְׁבוֹ וּנְחשֶׁת־צְהֻבָּה, —
אֲחוּזִים בְּתוֹךְ זְרוֹעוֹת לַהַב־טָמֵא.
הָאֵשׁ, אֵשׁ־טִיטוּס, פּוֹתַחַת כָּל הַדְּלָתוֹת,
שׁוֹבֶרֶת הַמַּנְעוּלִים, חוֹתְמוֹת־כֹּהֵן־גָּדוֹל,
כּוֹלֶשֶׁת בְּכָל מַחֲבֹא וְאֵין מִמֶּנָּה מִסְתָּר;
לוֹחֶכֶת כָּל שְׁיָר־קֹדֶשׁ כַּאֲשֶׁר נֶחְבָּא
וְקוֹפְצָה הָלְאָה, פּוֹזֶרֶת קְוֻצּוֹת־לַהַב וּמִרְשַׁעַת.
אוֹצְרוֹת סַמֵּי־הַקְּטֹרֶת, הַשְּׁמוּרִים תַּחַת בְּדֹלַח,

וְאִם לֹא... יִנָּתְקוּ פִּתְאֹם כֻּלָּם, כֻּלָּם,
בְּאֶנְקַת עוֹקְקִים קְרוּעִים יִנָּתֵקוּ!
וְהָיְתָה דִּמְמַת חֳרְבָה גְדוֹלָה וַעֲזוּבָה סָבִיב
וְחָתוּל קַדְמוֹן יִזְחַל, יֵצֵא מִתּוֹךְ חוֹרוֹ,
יְטַפֵּס בְּצִפָּרְנָיו הָעֲקוּמוֹת, אֲשֶׁר קֵהוּ,
וְיָשַׁב סָב וְעִוֵּר עַל כְּתֻפְּנוּ:
יְלַקֵּק כַּף וִירַחֵץ חוֹרֵי־עֵינָיו,
סְחֹר וְלַקֵּק, סְחֹר וְיַלֵּל חֶרֶשׁ:
„אוֹי לִי, מַה־לִּי, מִי לִי פֹּה, בִּדְמִי־הַנֵּצַח?
אוֹי לִי, מַה־לִּי, מִי לִי עַל אֲדָמוֹת?...“

וְכֹהֲנָיו וּמְשָׁרְתָיו וְשׁוֹמְרֵי הֵיכְלֵי־כְבוֹדוֹ
עוֹד יַעַטוּ בִּגְדֵי־שְׂרָד, יִתְהַלְּכוּ שְׁפִי,
לֵאמֹר: חַי הוּא, חָי, עוֹד רֶגַע קַל וְיָצָא...
מַדְלִיקִים נֵרוֹת־חַג בִּמְנוֹרוֹת הַחֲלוּדוֹת
לִפְנֵי אֲרוֹן־קֹדֶשׁ רֵיק וּבְהֵשְׁכַּת מִסְגַּד שׁוֹמֵם,
וְשָׁרִים וּמִתְפַּלְּלִים לַמֵּתִים.

וַנֹּאמַר: נוֹצִיא כָּל מִכְמַנֵּי־הַתִּפְאֶרֶת,
אֲשֶׁר נִצְבְּרוּ וְרָבְצוּ כְּבוּשִׁים וְדוֹמְמִים
דּוֹרֵי־דוֹרוֹת בֵּין חוֹמוֹת־הַמִּקְדָּשִׁים;
וְשַׁבְנוּ לִדְלוֹת כָּל הַיְקָר וְכָל הַהֶדֶר
מִמַּחְשַׁכֵּי שָׁנִים רַבּוֹת וּמִמַּרְתְּפֵי־הַקֹּדֶשׁ.
וְהִנֵּה כֻּלָּם עָבְשׁוּ, אֲכָלָם עָשׁ וְרָקָב,
הֲדַר־הַבְּגָדִים נָבֵל — מְעוֹרֵר צְחוֹק הֲדָרִם,
הַלּוּחוֹת נִשְׁבְּרוּ, הִתְפּוֹרְרוּ לְאָבָק,
וּקְלַף־הַתּוֹרוֹת הָיָה מִרְבָּץ לָעַכְבָּרִים.
יֵין־הַמִּשְׁמָר נֶחְמָץ, הִסְרִיחַ הַלִּוְיָתָן
וְקָרוֹת צוֹפוֹת נַחֲלֵי־הַגֵּיהִנֹּם מִתּוֹךְ אַפִּרְיוֹן.
לִבֵּנוּ הֻכַּת שְׁאִיָּה, וְתַאֲוַת־הַחַיִּים
הִיא נִרְמְסָה, כְּקַשׁ בְּיוֹם־הַגֶּשֶׁם,
תַּחַת פַּרְסוֹת־דּוֹרוֹת — הֲמוֹן חֲמוֹרֵי־אָדָם,
אֲשֶׁר נָשְׂאוּ סֵבֶל אֵלָם, כָּל יְמֵיהֶם,
עִם נֵטֶל עוֹרוֹת־אָבוֹת לַמַּזְכֶּרֶת...
וְהִנֵּה אָנוּ נָדִים, עוֹשִׂים תַּחַת שֶׁמֶשׁ
בְּלִי תִקְוַת־עַד, בְּלִי אֵל וּבְלִי תִפְאָרֶת.
לְאָן? וְאֵיךְ? וְלָמָּה?... נַגְּנִי, נַבְּאִי, מַנְדּוֹלִינָה!
יַרְעִיפוּ טַל־נִחוּמִים מֵיתָרַיִךְ.

וּבְמִסְגָּדָיו הַנִּשָּׂאִים וְהַקָּרִים.
הַכֹּל לוֹ, רַק לוֹ, לְכֹהֲנָיו וּדְבִירֵי־קָדְשׁוֹ! —
וְאוֹתָנוּ הִצִּיג רֵיקִים וְנִחָרִים
עַל נַהֲלֵי־אֱמוּנָה צוֹרְבוֹת לֵב וָנָרֶם...
כֹּה נִשְׁאַרְנוּ גְזוּלִים, מוּגִים וְאֶבְיוֹנֵי־רוּחַ,
וַנֹּאכַל פַּת־לַחְמֵנוּ בְשִׁמָּמוֹן;
כֹּה חִכִּינוּ בַעֲנָוָה מֵאוֹת שָׁנִים
לְתַשְׁלוּמֵי עוֹלָם אַחֵר, רָחוֹק, מוּזָר,
שָׁם... מֵאַחֲרֵי קְבָרִים, רָקָב, רִמָּה וְכִלָּיוֹן.
וְתִקְוַת־עַד עִם זִיו הָאוֹר־הַגָּנוּז נִשְׁקְפוּ לָנוּ
מִצְחוֹק גַּלְגַּלּוֹת רֵיקוֹת וּמִשְׁלָדִים שְׁבוּרִים...
וַיְהִי כִּי קָם הַדּוֹר — דּוֹרֵנוּ,
דּוֹר כּוֹפְרִים וְנוֹאָשִׁים אוֹבְדֵי־דֶרֶךְ, —
עַל סוּסֵי־חַשְׁמַל בָּא הַדּוֹר וּבְחֻבּוֹ קִיטוֹר כָּבוּשׁ
וְאֵין אֲדָמָה תַּחַת רַגְלָיו, —
עַל נִשְׁרֵי־בַרְזֶל הִמְרִיא וְשָׁט בִּסְפִינוֹת־אֲוִיר,
כִּי נָשְׁרוּ כַנְפֵי־אֱמוּנָתוֹ; —
שׁוֹרֵק־חוֹרֵק, אוֹרֵר, טָס לְבַקֵּשׁ אָשְׁרוֹ,
אֲשֶׁר אָבַד לוֹ בִשְׁאוֹן־הַבַּרְזֶל
וּבֵין קִבְרוֹת־אָבוֹת הָעֲצוּמִים, —
וַנִּמְצָא אֶת הָאֵל הַגָּדוֹל שֶׁיְּרַשְׁנוּ
וְהִנֵּה מֵת זֶה כְּבָר מִשֹּׂבַע וּמִזִּקְנָה,
אֲכָלוֹ סָס עַד תֻּמּוֹ וְאֵינֶנּוּ.
רַק לְבוּשׁ־הָאַרְגָּמָן — מַלְבּוּשׁוֹ, אֲשֶׁר הִזְהִיר
כַּעֲרָפֶל בּוֹעֵר לִפְנוֹת־בֹּקֶר, —
סָרוּחַ רֵיק וְנוֹשָׁן עַל אוֹצְרוֹתָיו, אֲשֶׁר צָבַר,
וְרֵיחַ טְחָב וּלְבוֹנָה נוֹדֵף מִתּוֹךְ חָצְנָיו.

לִבְלֹעַ אֶרֶץ עַל חוֹטְאֶיהָ...
הֶהָרִים זָקְפוּ רֹאשׁ וְנִצְּבוּ כְּשׁוֹמְרֵי־אֶבֶן
וּמַעֲשֵׂי כָל יְצוּר נִכְתָּבִים בְּרִכְסֵיהֶם, —
צַל עַל גַּבֵּי שֶׁלֶג הֵם נִכְתָּבִים...
וְשָׂרִיגֵי־יַעַר הוֹרוּ בְּאַלְפֵי אֶצְבְּעוֹת־יֶרֶק:
הִנֵּה אָדָם חוֹטֵא, אָדָם חוֹטֵא!
גַּם עוֹרְבֵי־שָׂדֶה צָרְחוּ עַל הַנְּבֵלָה:
מָתַי תִּטְהַר, אָדָם, מָתַי תִּטְהָר?
וַעֲמוּסֵי תִּלֵּי־חֵטְא וַעֲוֹנוֹת לֹא־הֵבַנּוּ, —
כִּפַּרְנוּ פְּנֵי הָאֵל הַגָּדוֹל וּמַלְאָכָיו
בְּשִׁיר וּבְצוֹם, בְּחָפְז וּמְסִירַת־נָפֶשׁ.
אֶת כָּל תַּאֲווֹת־עֲלוּמֵינוּ וְחָכְמַת־שֵׂיבָתֵנוּ
הִקְרַבְנוּ עַל מִזְבַּח־זַעְמוֹ הֶעָשֵׁן, —
וְהוּא לֹא שָׂבַע.
וּשְׁבָטִים פְּרָאִים, שֶׁבִּשְׂעָרָם וְשׁוּלֵי־בִגְדָם
עוֹד יָלִין אֵד־הַיְּעָרִים וְרֵיחַ חוֹלוֹת־מִדְבָּר, —
סְחָבוּנוּ סָחֹב וְהַשְׁלֵךְ, בְּחֶרֶב וּבְלַפִּידִים,
לִכְרֹעַ וּלְהִתְפַּלֵּל בְּמִקְדָּשָׁיו.
וְהוּא לֹא אָמַר דַּי וַיִּגְזֹל אֶת הַמּוֹתָר:
אֶת בִּגְדֵי־הַתִּפְאֶרֶת, אֶת צַהֲלַת־הַחַיִּים,
אֶת מְתוּקֵי־הַחֲלוֹמוֹת וְרַכֵּי־הַמַּאֲוַיִּים;
כָּל מַעֲשֵׂי יַד־חָרָשִׁים בְּעֵט, בְּמִכְחוֹל וּבְמַקֶּבֶת;
שַׁעֲשׁוּעֵי אִישׁ וְאִשָּׁה עִם רִבְבוֹת גַּוְנֵיהֶם:
בְּאַהֲבַת־טַל, בְּקִנְאַת־אֵשׁ, בִּסְלִיחָה רַכָּה
וּבְעֶצֶב מַר וְאַחֲרוֹן שֶׁבַּפְּרִידָה. —
אֶת הַכֹּל גָּנַב, גָּזַל, הִטְמִין וְהִשְׁקִיעַ
בֵּין קִירוֹת בָּתֵּי־כְנֶסֶתּוֹ הָאֲפְלוּלִים

לִקְרַאת כָּל חָדָשׁ בָּא לְהַרְגִּיז מְנוּחַת־אֲדוֹנֵנוּ.
הוּא שֶׁזָּעַם: „אָסוּר" וְהוּא הַמַּשְׁלִיךְ: „מֻתָּר" —
עֶצֶם לַחָה מִשֻּׁלְחָנוֹ.
וַאֲנַחְנוּ, נִינֵי־יוֹצְרָיו — יוֹרְשִׁים שִׁפְלֵי־רוּחַ
רַק פַּחְדֵּנוּ, רַק פָּחָדֵנוּ.
כְּנַבּוֹת־זַעַם קוֹדְרוֹת נִתְלוּ הָעֲנָנִים;
וּמַחֲלוֹת שְׁחוֹרוֹת אָרְבוּ וְהֵגִיחוּ
מִבִּצּוֹת־יַעַר תּוֹסְסוֹת עַל סוֹדָן.
הַבְּרָקִים נִפְנְפוּ כְּדִגְלֵי אֵשׁ־נְקָמוֹת,
וּשְׁחוֹק־הָרְעָמִים נִשְׁמַע כְּדַהֲרַת סוּסֵי־מֶלֶךְ
הָרוֹמְסִים עֵץ וְאָדָם בְּגַאֲוָתָם.
וְלוֹעֵי הָרֵי־גַעַשׁ וּשְׁקִיעוֹת־חַמָּה יוֹקְדוֹת
כִּמְבוֹאֵי־תֹפֶת נִרְאוּ לָנוּ.
צִלְלֵי־עֶרֶב זָמְמוּ, וּפִקְעֵי־הַשּׁוֹשַׁנִּים
כְּאָזְנֵי־לֵצִים חִידוֹת הִזְדַּקְּרוּ.
גַּם בֵּין עַנְפֵי גַנֵּי־אָבִיב וּבְגַלֵּי קָמַת־זָהָב
שׁוֹטְטוּ שְׂעִירִים שׁוֹלְחֵי־לָשׁוֹן.
וּבִנְחָלִים רוֹגְעִים וּבִיאוֹרוֹת סַפִּיר־נָמֵס
קִנְּנוּ בְתוּלוֹת־מַיִם שׁוֹטְמוֹת מִין־הָאָדָם, —
צָדוֹת נַעֲרֵי־חֶמֶד בְּקָוֻצָּתָן.
וְקִסְמֵי שָׂטָן־מַשְׁחִית נִשְׁקְפוּ וְרָמְזוּ
מִקָּמְטֵי שִׂמְלַת אִשָּׁה וּמִצְחוֹקָהּ;
מַחֲלַפְתָּהּ — נָחָשׁ מֵסִית וְאֹרֶם אָדֹם — פִּיהָ,
הִזָּהֵר, אִישׁ, אִם חָפֵץ חַיִּים אָתָּה!...
הַיַּמִּים רָבְצוּ סָבִיב וְרַעֲמוֹת־קִצְפָּם מְפֻזָּרוֹת
וְכַעַס אָפֵל מַרְגִּיז בְּטִנָּם;
רוֹבְצִים וּמַקְשִׁיבִים, לִפְקֻדַּת־אֵל מְחַכִּים

וַיַּעַן לָנוּ הֵד־נַפְשֵׁנוּ מִשְּׁתִיקָתוֹ:
בִּטְחוּ, בִּטְחוּ, הָאֲנָשִׁים! הַכֹּל טוֹב, רַק בְּטָחִי!
לַיְלָה וְכוֹכָבָיו, תְּהוֹם וּפְנִינֶיו... בְּטָחוּ!
כָּכָה דִּבְּרָה לָנוּ שְׁתִיקַת־שַׁיִשׁוֹ הַקּוֹסֶמֶת,
וַתְּהִי כְּאֵשׁ־אַלְמָוֶת גְּנוּבָה לָנוּ,
כִּבְשׂוֹרַת־פְּלָאִים מֵעוֹלָם לֹא יְדָעְנוּ.
רְחֲשָׁה תוֹדָה נִשְׁמָתֵנוּ לָאֵל הַטּוֹב, הַשּׁוֹתֵק,
הַמּוֹדֶה דוּמָם בָּאֲנָשִׁים
וּבַעֲתִידוֹת בֶּן־הַתְּמוּתָה עַל הָאָרֶץ.
וַנַּלְבִּישׁ אוֹתוֹ שָׁנִי עִם עֲדָנִים,
מִמֵּיטַב שְׁלַל־הָאוֹיֵב לוֹ הִגַּשְׁנוּ וּמִבְחִיר־הַצַּיִד,
וּמִיקַר הָאֶרֶג וְהָרֶגֶשׁ לוֹ נָתַנּוּ.
וַיִּשְׁמַן אֵל וַיִּבְעָט, וַיִּשְׁכַּח בּוֹרְאָיו...
הַגַּלְגַּל נֶהְפָּךְ. וַיִּהְיוּ יוֹצְרָיו עַצְמָם
לְצַעֲצוּעֵי־אָדָם קְטַנִּים בְּיָדָיו הָאַדִּירוֹת.
אַגָּדַת־אֱלֹהִים, שֶׁרְקָמוּ דוֹרוֹת חוֹלְמִים
מִזִּיו־יָרֵחַ, שְׁתִיקַת־שַׁיִשׁ וּמִצְלִיל פַּעֲמוֹנֵי־אָבִיב,
מִצְחוֹק פִּי־יַלְדָּה וְרֵיחַ־סְמָדַר, מִגַּעְגּוּעֵי בֵּין־עַרְבַּיִם —
גָּדְלָה, חָיְתָה, קָמָה וְהִתְכַּלְּטָה,
פָּתְחָה פִיהָ, נָטְתָה זְרוֹעַ, שָׁלְפָה צִפָּרְנַיִם;
וַתְּהִי לְכֹחַ עָרִיץ אֶחָד, מוֹשֵׁל
מֵעַל לְרָאשֵׁי כָּל הָעַמִּים הַנִּבְהָלִים.
וַתְּהִי לְנָחָשׁ עֲקַלָּתוֹן, אֲשֶׁר כָּפַת
אֶרֶץ, אִיִּים וְשָׁמַיִם בְּטַבְּעוֹתָיו
מֵאָז הָיִינוּ חַיִּים, יוֹצְרִים, מֵתִים רַק בִּשְׁבִילוֹ,
רַק בִּשְׁבִילוֹ...
וּכְמוֹ כַּלְבֵי־אָדָם סֹמַּרְנוּ שֵׂעָר וְנָבַחְנוּ

מְזֻמְזֵם לוֹ בַלָּאט דְּבַר־מָה כִזְבוּב־הַבָּצִיר;
וְאֵין שׁוֹמֵעַ לוֹ — לְאֹשֶׁר...

II

מוּת אֱלֹהִים

בְּשָׁעָה נוּגָה יֵשׁ שֶׁאֶשְׁאַל אֶת הַצְּלָלִים:
אֵיכָה יָשַׁב בֶּן־הָאָדָם דַּל וּבָדָד
עַל עִזָּבוֹן דּוֹרוֹת גְּדוֹלִים וְקִבְרוֹת הוֹד־הַקֶּדֶם?
אֵיכָה מֵתָה הַתִּפְאֶרֶת עַל הָאָרֶץ?
וְהִנֵּה קְצֵה־הַפִּתְרוֹן הֵצִיץ לִי כְצִיצִית־שָׁנִי
מִמְּחוֹלוֹת־יָדֵךְ וּמֵרַעַד נִימִים הוֹמוֹת;
וְאֹמַר: הָבָה אֹחֲז בָּהּ וְנִשְׁזֹר חֶרֶשׁ
אֶת פִּתְרוֹנִי וּנְגִינָתֵךְ יַחְדָּו:

עִם כָּל הַהוֹד הָרַב וּסְגֻלּוֹת־הַתִּפְאֶרֶת,
שֶׁיְּצַרְנוּ בִימֵי־קֶדֶם עַל הָאָרֶץ, —
בָּרָאנוּ גַם אֱלִיל — צַעֲצוּעַ נַעֲלֶה,
וּבְפִנַּת לֵב וּבַיִת הֲצַגְנוּהוּ
וַיְהִי בְרֶדֶת צִלְלֵי בֵין־הַשְּׁמָשׁוֹת עַל לִבֵּנוּ, —
וְזִיו דִּמְדּוּמִים קָרִים עַל הַבַּיִת: —
עֵת קָפָא, עָמַק יַם־הַנֵּצַח וְהָיָה כָפוּי
כִּנְגִינַת־תְּכֵלֶת רֵיקָה וְנִרְאָה עַל רָאשֵׁינוּ, —
בְּהַבְהִיל מִסְתְּרֵי הָאֵין־סוֹף וְהַדְּמָמָה
וַחֲתוּל־הַשָּׂפָק שָׂרַט, יָלַל עַל כְּתֵפֵנוּ:
אוֹי לִי, מַה לִּי, מִי לִי עַל אֲדָמוֹת!? —
אָז צִחַקְנוּ בָאֱלִיל הַנֶּחְמָד וְהַשּׁוֹתֵק,
בְּרַעַד יַד וָלֵב אָחַזְנוּ בוֹ וַנְּצַחֵק.

לְכָל בֶּן־אָדָם מָגֵן עַתָּה אָהֳלוֹ וְחִקּוֹ
כְּבֵית־הַצֶּדֶף לַשַּׁבְּלוּלִים.
וַיִּמַּס לֵב הָאִישׁ וַיְהִי כְּלֵב־הַשַּׁבְּלוּל,
לְלֹא אֵשׁ וּמֶרֶד וּלְלֹא שְׂרִירִים; –
לִבְרַק כָּל קֶרֶן אוֹר וּנְשִׁיבַת־רוּחַ רַעֲנָנָה,
הוּא מִתְכַּנֵּס תַּחַת חִקּוֹ וְתִקְרָתוֹ
וְהוֹלֵם, הוֹלֵם, הוֹלֵם...
הַגְּדֻלָּה וְהַטֹּהַר וְהַקְּדֻשָּׁה הַנַּעֲרָצָה
וְהַשֵּׁם הַטּוֹב, הַהוֹלֵךְ לְמֵרָחוֹק –
נַעֲשִׂים יוֹם וָלַיְלָה בְּבָתֵּי־הַחֲרֹשֶׁת:
יָדַיִם מְפַחְמוֹת לָשׁוּת אוֹתָם,
וּמְצַרְעִים נוֹפְחִים בָּם נְשָׁמָה.
וְהַטֻּמְאָה – בַּת־הַשְּׁאוֹל... הַבּוּז לְשָׂטָן־דּוֹרֵנוּ!
גַּם נַעֲרֵי־שׁוּק מְפַהֲקִים בְּגִשְׁתּוֹ, –
מֵאֵין כֹּחַ וְאֵין אֹמֶץ לַחֲטֹא.
כִּי־שֶׁבַע יֵקַל עַתָּה לִהְיוֹת צַדִּיק גָּדוֹל
מִהְיוֹת אִישׁ רָשָׁע, רָשָׁע קָטָן:
לְפָנִים הָיָה נַחַל עוֹבֵר גְּדוֹתָיו, זֶה הַשָּׂטָן,
וְעַתָּה – אַמַּת־מַיִם נוֹזְלָה וַעֲכוּרָה,
וּמִי אִישׁ יַעֲבֹר בָּהּ וְנִגְרָף?
גַּם מִשְׁפְּחוֹת־הַצְּפַרְדְּעִים הָעֲלוּבוֹת
מְקַרְקְרוֹת מִתּוֹכָהּ לִפְנוֹת עֶרֶב
לֵאמֹר: „קַר וָרֶקֶק, שׁוּרוּ: לֹא נִסְחָפְנוּ!" –
וְהָאֹשֶׁר... נוּדוּ לוֹ, כִּי יָרַד רֵיק מִנְּכָסָיו! –
מִתְלַבֵּט כִּזְבוּב־בָּצִיר אַחֲרוֹן, חוֹלֶה,
מִתְחַמֵּם אֶל כָּל אוֹר וְזָנָב גֵּר־חֵלֶב דּוֹעֵךְ,
מִתְרַפֵּק עַל כָּל לֵב וְעַל כָּל רֶגֶשׁ פּוֹשֵׁר,

שִׂמְלוֹת הוֹד וְנָאוֹן, שֶׁהֵבִיאוּ דוּמָם
וְרֵיחוֹת־שֶׁמֶשׁ, שָׂדוֹת פּוֹרְחִים וְלֵילוֹת־תְּכֵלֶת,
קֶצֶף־גַּלִּים, נִקְרוֹת־אֹפֶל וַאֲגָדוֹת...
וְהַחַיִּים וְהַמָּוֶת — הִשְׁלִימוּ לְמֶלֶךְ יַחְדָּו,
וְהֵם אָבוֹת כָּל גְּבוּרָה וְכָל גּוֹרָל; —
הִתְעָרְבוּ זֶה בָּזֶה כִּשְׁנֵי אֲשָׁדוֹת גְּדוֹלִים,
מְזַנְּקִים, גּוֹרְפִים, שׁוֹאֲנִים מִפִּסְגּוֹת־הַנִּצָּחוֹן
וּמִי זֶה יָהִין לַגְבִּיל אֶת גְּבוּלֵיהֶם?
וְהָאָסוֹן וְהָאשֶׁר — אַחִים שְׁנַיִם,
נְתוּנִים זֶה לְעֻמַּת זֶה עַל כַּפּוֹת הַמֹּאזְנַיִם,
וְיֵשׁ כִּי יַעַל זֶה וְיֵשׁ כִּי יָרוּם אָחִיו; —
וּבָחַרְתָּ, אָדָם, כַּאֲשֶׁר רָם וְנֶהְדָּר!
וָרַע וָטוֹב וָאוֹר וָצֵל מִתְגּוֹשְׁשִׁים בְּאַדִּיר,
יוֹנְקִים זֶה מִזֶּה וְהוֹלְכִים וַחֲזָקִים
עִם צִדְקוֹת דּוֹר וָדוֹר וַעֲוֹנוֹתָיו,
כְּשַׂגְשֵׂג נוֹף־הָעֵץ וּגְזָעָיו תַּחְתָּיו, —
וְאַתָּה צְלַח, הָאִישׁ, וּרְכַב עַל כֻּלָּם יָחַד!
לֹא תֵדְעִי לָךְ מֶה הָיָה לָנוּ, הַמְנַגֶּנֶת,
וּמָה רוֹשַׁשְׁנוּ, יוֹצְרִים, מוֹשְׁלֵי־הָאֲדָמָה,
מֵאָז עַד עַתָּה תַּחַת הַשָּׁמָיִם!
מִכֹּעַר, דַּל מוֹתֵנוּ וּמְאוּסִים כָּל חַיֵּינוּ:
מִתִּלְבֹּשׁוֹת־הַפְּאֵר עָטִינוּ בִימֵי־קֶדֶם
רַק מְעִיל־פְּגוּלִים שָׁחוֹר נִשְׁאַר לָנוּ,
לְחַג, לְגֶשֶׁת־כְּלוּלוֹתֵינוּ וְלַאֲסִפּוֹת;
וּבֶגֶד קַר וְאָפוֹר כְּמַרְצֶפֶת־כְּרַכִּים —
לִימֵי־הַחוֹל, שֶׁכֻּלָּם — דַּאֲגַת־מָחָר וְשִׁמָּמוֹן,
הַגְּבוּרָה — עָרְמָה וַעֲלוּבָה הַסַּכָּנָה:

אֶל הָאֵלִים וְאֶל הַשָּׂטָן.
לְחַיַּיִךְ, אֵם, אוֹיֶבֶת־נֶצַח וַאֲהוּבָה!
הַיּוֹם אֶת בֹּשֶׁת־נְעוּרַיִךְ תִּתְּנִי לָנוּ
בְּדָם וּכְאֵב וּבְזַעֲקַת־חַיִּים,
וּמָחָר תִּשְׂרְפִינוּ בְּאֵשׁ־קְנָאוֹת.
וּמִי יוֹדֵעַ מַה תַּבְשִׁילֵי תַּחַת לִבֵּךְ,
וּמַה בִּמְחִיר לֵיל־אַהֲבָה תִּתְּנִי לָנוּ
כְּעוֹד יְרָחִים מִסְפָּר בְּזַעֲקַת־חַיִּים שְׁנִיָּה, —
בֶּן־פּוֹרֶת אוֹ בֶּן־סוֹרֵר גּוֹזֵל־כֶּתֶר?...
בְּרוּכָה תְּהִי הַיּוֹם הָאִשָּׁה הַמְחוֹלֶלֶת
וַאֲרוּרָה — אוּלַי... מָחָר, מָחֳרָתַיִם!
הַיּוֹם נִתְרַפֵּס, נִזְחַל כַּעֲבָדִים
עַל שׁוּלֵי־בִגְדֵךְ הַמְּרֻקָּמִים־כֶּסֶף,
אַף נִשַּׁק שְׂרוֹךְ־הַסַּנְדָּל עַל כַּף־רַגְלֵךְ; —
כִּי פִּיךְ הַלּוֹהֵט — מַעְיַן שִׁיר וְחֵן וְדוֹדִים
וְרַחְמֵךְ — מְקוֹר חֲכָמִים וְגִבּוֹרִים; —
וּמָחָר, אַלְלַי, נְבַתְּקֵךְ בַּחֲרָבוֹת
בְּמַחֲנוֹת אוֹיֵב קָם וּבְעָרֵי עַמִּים מוֹרְדִים
לְכָל תּוֹלִידִי עוֹד מִתְקוֹמְמִים נוֹאָשִׁים
וּמוֹרְדִים, אֲשֶׁר יִגְבְּרוּ מִמֶּנּוּ...
אֵין קֵץ וּגְבוּל, הָאִשָּׁה, לְשִׁעְבּוּד גֶּבֶר אוֹהֵב
וְתִכְלָה אָיִן לְאַהֲבַת־מֶמְשַׁלְתּוֹ!"

הוֹי, תְּנִי לִי לַחֲלֹם רֶגַע תַּחַת טַל־צְלִילַיִךְ
חֲלוֹם הַצָּמֵא עַל מַעְיָנוֹת קָרִים;
תָּקוּם נָא לִתְחִיָּה רֶגַע אֶחָד קָטָן
הַתִּפְאֶרֶת, אֲשֶׁר מֵתָה: —

זֶה פִּיהֶן — אֵשׁ וָדָם וְעֵינֵיהֶן עוֹרְגוֹת,
וּמְסִירַת נֶפֶשׁ־אִשָּׁה הוֹמָה בְּכָל תְּנוּעָה
לְשִׁלְטוֹן־בַּעַל וְלַעֲרִיצוּת גֶּבֶר נַעֲלֶה...
מְחוֹלְלוֹת הֵן. וּמְנַפְנְפוֹת בְּרַקְדָן
כְּכַנְפֵי פַּרְפְּרֵי־עֲנָק צְעִיפֵי בּוּץ־אַוְרִירִי, —
צְעִיפִים סְגֻלִּים, צְהֻבִּים, אֲדַמְדַּמִּים...
וִיצוּרֵי־בָשָׂר צַחִים נִגְלִים וּמִתְכַּסִּים
בְּעֵרֶב־רַב שֶׁל אוֹר וּצְחוֹק, סַלְסָלוֹת וַחֲרוּזֵי־שִׁירָה.
דּוֹמוֹת לֶאֱלִילוֹת חַיּוֹת, אֲשֶׁר יָרְדוּ שָׁמָּה
מִמְּרוֹם־הַבָּמוֹת וּמִמִּזְבְּחוֹת־הַקֹּדֶשׁ,
לְשַׂמֵּחַ לְבַב־הָאָדָם, אֲשֶׁר פִּסְלָן
מִתְּהוֹד־שַׁיִשׁ לָבָן וּמִנַּפְשׁוֹ...
יִכְרְעוּ־נָא בִרְכַּיִם שְׁחוּמוֹת בַּמַּעְגָּלָה
לִפְנֵי הָאֱלִילוֹת הַמִּתְהוֹלְלוֹת;
יָכֹפּוּ גְבָרִים עַזִּים אֶת רָאשֵׁיהֶם הַמְּכֻתָּרִים
זֵרֵי־דַפְנָה בְּהֵיכַל קַפִּיטוֹלְיוֹן!
יוּנָפוּ גְבִיעֵי־כֶתֶם עִם יֵין־אַסְפַּמְיָה עָשֵׁן, —
מַחֲרֹזֶת־גְּבִיעִים סְבִיב הָאִשָּׁה הַמְּחוֹלֶלֶת,
וְיֵקַר מִזְמוֹר־שִׁיר מֶחָזוֹת נִקְשִׁים בַּמִּלְחָמָה:

„בְּרוּכָה תְּהִי הָאִשָּׁה לָנוּ, בְּרוּכָה! —
נְאוּם הַפֶּה, וְהַכּוֹס בַּיָּד רוֹעֶדֶת.
אַתְּ — סֻלָּם מֻצָּב בְּעִמְקֵי־הַגֵּיהִנֹּם
וְרֹאשׁוֹ בַּשָּׁמַיִם;
הָעוֹלֶה עוֹלֶה בָּךְ וְהַיּוֹרֵד — יוֹרֵד,
בִּלְעָדַיִךְ חָדְלוּ הַמַּדְרֵגוֹת,
בִּלְעָדַיִךְ סְגוּרִים כָּל הַדְּרָכִים

אֶל גַּנֵּי־שְׁקֵדִים בְּלִבְלוּבָם;
וְחֶרְמֵשׁ־סַהַר מַבִּיט, שׂוֹחֵק דַּק וְחִוֵּר,
וְכוֹכְבֵי־דָרוֹם גְּדוֹלִים רוֹמְזִים וּמִתְקַנְּאִים
בְּכוֹכְבֵי־הָאֲדָמָה...
יָקוּמוּ בַעֲרָפֶל קַל — בִּמְטַר־צְלִילַיִךְ:
נְעָרִים יָפִים עִם גְּלִימוֹת־כַּרְפַּס מְרֻקָּמוֹת;
וְתַחֲרוֹת־פָּז נִגְרָרוֹת לָאֲדָמָה
בְּרִפְיוֹן יַד־נְדִיבָה;
וְרַגְלַיִם מְחֻטָּבוֹת וּשְׂרִירֵי־הוֹד מְצִיצִים
מִמְּשִׁי־הַפֻּזְמָק וְתַחַשׁ רַךְ, מָתוּחַ;
וְאֶצְבְּעוֹת יַד־נְעוּרִים פּוֹרְטוֹת־אוֹרְגוֹת סֵירֵינָדוֹת —
עַל מִנִּים וְעַל כִּנּוֹר וְעַל נֶבֶל —
תַּחַת אֶשְׁנַב נָאווֹת, שׁוֹקְטוֹת וַאֲהוּבוֹת,
אֲשֶׁר קַר וְגֵא מַבָּטָן וְלוֹהֵט תּוֹכָן,
אֲשֶׁר פְּנֵיהֶן—שַׁיִשׁ־צוֹחֵק וּלְבָבָן—רַחֲמֵי־אִשָּׁה; —
כְּרַד הַיּוֹם בְּעִיר וֵנֵיצְיָה הָעַתִּיקָה
וְאֵד וַעֲשַׁן־הָעֶרֶב מְרַחֲפִים עַל הַתְּעָלוֹת...

יָקוּמוּ לֵילוֹת־חַג בְּרוֹמִי טֶרֶם נָפְלָה,
בְּהֵיכְלֵי שֵׁן וְאַלְמֹג יָקוּמוּ נָא הַחַנִּים,
וְזָהֳרֵי־קֶשֶׁת שׁוֹפְעִים מִבְּדֹלַח־הַגְּבִרָשׁוֹת
עִם רֵיחַ דּוֹנַג דּוֹלֵק, בּוֹכֶה מִתּוֹךְ חֶדְוָה
אֶל גְּבִיעֵי־זָהָב מְשֻׁקָּדִים.
וְנָשִׁים פְּזוּרוֹת צַמָּה, סְפוּגוֹת אַהֲבָה וָשֶׁמֶשׁ,
תֵּצֶאנָה־נָּא בִמְחוֹל הַבֶּטֶן וְהַצְּעִיפִים
עַל רִצְפַּת בַּהַט וּמַלָּחִית מְשֻׁבָּצֶת.

חלחית — Малахитъ.

בְּקֶמֶט־סַנְטֵרֵךְ הִתְלַקַּח זִיו חַכְלִילִי,
וְאֶל מִשְׁקַע־עֵינֵךְ צָנַח צֵל אֲדַמְדָּם;
וְכֻלֵּךְ עַתָּה לִי כִּבְשׂוֹרָה חַיָּה וְלוֹהֶטֶת
מֵעוֹלָם כֻּלּוֹ אַהֲבָה, יַיִן וּמַנְגִּינָה...
הוֹי, נַגְּנִי, נַגְּנִי! תָּנוּד, תִּרְמֹז חֲגוֹרָתֵךְ
עִם תְּנוּעוֹת יָדֵךְ הַשּׁוֹבֵבָה.
תִּצְחַק, תִּבְכֶּה, תֶּהֱֹם לָהּ הַמַּנְדּוֹלִינָה,
זוֹ — פֶּלַח אֲבַטִּיחַ בָּשֵׁל מָלֵא צְלִילִים; —
יִתַּךְ בְּרַד־צְלִילֶיהָ, בְּרַד־הַכֶּסֶף
רַעַד מֵיתְרֵי־כֶסֶף בְּעַרְפִלֵּי־הַיָּם...
אָנֹכִי אוֹרִיד רֹאשִׁי, אֶסְגֹּר עֵינַי,
וּבְנוֹצוֹת־כִּסְאִי אֶשְׁקַע כְּמִתְעַלֵּף:
מִתְרוֹקֵן חוּט־שִׁדְרָתִי וְקָרוֹת כַּפּוֹת־יָדַי
וְכִלְיֵי אֹזֶן, אֹזֶן...

נַגְּנִי־נָא. וִיהִי נִיחוֹחַ־הָאֶתְרוֹגִים נוֹזֵל
מִקִּמְטֵי שִׂמְלוֹתַיִךְ;
וַעֲסִיס־רִמּוֹנִים וּשְׂרַף תְּאֵנִים־כְּחֻלּוֹת
יִקְפְּאוּ עַל שָׂפָה זוֹ הַמְּתוּקָה.
יִשָּׁמַע לַחַשׁ דְּקָלִים סוֹכְכִים בַּחַמָּה
בְּכַפּוֹת שְׁטוּחוֹת, צְמֵאוֹת וִירַקְרַקּוֹת, —
עַל אַשְׁכְּלוֹת־פַּגֵּיהֶם הַמַּבְשִׁילִים.
וִיהִיוּ זְבוּבֵי־תְכֵלֶת מְעוֹפְפִים בָּאֲוִיר;
וּנְחִילֵי דְבוֹרֵי־זָהָב, שְׁכוּרוֹת דְּבַשׁ וָשֶׁמֶשׁ, —
וּפַרְפְּרֵי יְרַקְרַק־חָרוּץ יִסְתּוֹבְבוּ עַל רֹאשִׁי
בִּמְחוֹלוֹת־כְּלוּלוֹתֵיהֶם.
וּמְטַר חִפּוּשִׂיּוֹת־הָאֵשׁ וְגַחֲלֵי־לַיְלָה יִפְּלוּ נָא

עִם צְלִילֵי הַמַּנְדּוֹלִינָה

פֶּרֶק רִאשׁוֹן

I

מַנְגִּינַת הַדּוֹר

נַגְּנִי, נַגְּנִי לִי, אִיטַלְקִית שְׁזוּפָה וַחֲבִיבָה,
וּפִיךְ יִמָּלֵא שִׁיר, וּנְהָרָה — גּוּמוֹת־לְחָיַיִךְ;
נַגְּנִי־נָא, בַּת־דָּרוֹם, אֲשֶׁר יָדֵךְ קְטַנָּה
וְחָזֵךְ גָּמוּשׁ וְגָבֹהַּ כְּאֶשְׁכְּלוֹת־כַּרְמֵךְ,
וְעֵינַיִךְ — זֵיתִים שְׁחוֹרִים וּרְטֻבִּים וּנְמֵלִים, -
זֵיתֵי סִיצִילְיָה הַבְּרוּכָה.
וְלֶחְיֵךְ זוֹ אֲפַרְסֵק שָׁזוּף מָלֵא עָסִיס,
נֶחְמָדָה — עַד כְּדֵי לְתָפְשָׂהּ וּלְאָכְלֶנָּה
בְּשִׁנַּיִם צוֹחֲקוֹת וּלְבָנוֹת.
וְנָאָה, יָאָה לָךְ חֲגוֹרַת אַרְצֵךְ,
חֲגוֹרַת־שָׁנִי זֹאת, הַקְּשׁוּרָה בְּאַלְכָסוֹן
מִכְּתֵפֵךְ אֶל חַמּוּק־יְרֵכֵךְ.
הֱיֵה לִי בָרוּךְ, צֶבַע חַם וּמְגָרֶה,
צֶבַע מֶרֶד וַעֲלוּמִים, —
מַרְגִּיז פָּרִים פְּרָאִים וְתַרְנְגוֹלֵי־הֹדּוּ
וּמְלָכִים גֵּאִים מִמְּרוֹם־כִּסְאָם!
הִנֵּה הִכְּתָה קֶרֶן־אוֹר בַּחֲגוֹרָתֵךְ
וּבְבוֹאַת־הָאַרְגָּמָן נָחָה עַל פָּנַיִךְ:

הִשְׁתַּפְּכוּ עַל מַרְבַד־הָרִצְפָּה:
מַחֲלָפוֹת צְהַבְהַבּוֹת הִסְתַּבְּכוּ עִם שְׁחוֹרוֹת
וּזְרוֹעוֹת בִּזְרוֹעוֹת קָפָאוּ; —
וְתַם חִזָּיוֹן נָבֵר, וְתִקְוַת־אֵם פָּסָה.
אֲבָלוּם דְּמִיָּה וּצְלָלִים.
וַיִּשְׁבַּע הַנֶּשֶׁף, וַיְפָהֵק, וַיִּרְבָּץ,
הִתְנַכֵּר: לֹא אֵדַע מְאוּמָה...
וַיִּקְדַּר הַחֶדֶר, וַיֹּאבַד כְּנֶטֶף
בְּנִבְכֵי הַלַּיְלָה הַגָּדוֹל.
דְּמִיָּה. וּפִתְאֹם קוֹל זָקֵן, קוֹל מוּזָר
מִתְיַפֵּחַ וְצוֹחֵק בַּחשֶׁךְ:
„שְׁבוּ בֶטַח, בַּחוּרִים, וְשָׁלוֹם, הַזְּקֵנִים, —
הַבַּת לֹא תְשַׁבֵּר לְבַבְכֶם;
וּשְׁלוּ עַל שִׁמְרֵיכֶם, מַמְלָכוֹת וּלְאֻמִּים —
הַבֵּן — הוּא לֹא יַרְגִּיז הָעוֹלָם!"...

פריז.

וְטוֹב לִי וְאֶפְחַד לִרְגָעִים
כְּפַחַד חֲבַצֶּלֶת בְּפַרְדֵּס מִתְקַדֵּר
וְהַסְּעָרָה עֲדַיִן לֹא בָאָה...
הוּא חָוַר וְלָחַשׁ: יַקִּירָה, הַיֶּלֶד —
כְּבָר אֶחֱזֶה בַּמַּרְאָה אֶת פָּנָיו:
עֵינַיִם לוֹ כְּחֻלּוֹת וְשֵׂעָר לוֹ שָׁחוֹר
לֵיל־קַיִץ וְיוֹם בּוֹ יִשָּׁקוּ;
וְעֵינָיו תְּעַמַּקְנָה כִּתְכֵלֶת־שָׁמַיִם
בֵּין עַנְפֵי הַיַּעַר הַמַּחֲשִׁיךְ.
הוּא יִהְיֶה עָנֹג וְחָזָק כָּעֶרֶב,
וְשָׁקוּף וְאָטוּם כָּמוֹהוּ.
גַּם תּוּגַת־הַשְּׁקִיעָה בְּיֶלֶד זֶה תִּרְעַד,
גַּם תִּקְוַת הַשֶּׁמֶשׁ הָעוֹלֶה.
שְׂפָתָיו תִּלְהַטְנָה כְּעַנְנֵי־הַמַּעֲרָב
וְחִוָּרוֹן אוֹר־שַׁחַר עַל פָּנָיו.
אִם בַּת הִיא — וְשִׁבְּרָה לֵב בָּחוּר וְזָקֵן,
אִם בֵּן הוּא — וְכָבַשׁ הָעוֹלָם...

וַיְהִי טֶרֶם כִּלָּה חֲלוֹמוֹ הַמָּתוֹק —
וּזְעָקָה הִתְפָּרְצָה מִגְּרוֹנוֹ:
בְּזִיו־הַדִּמְדּוּמִים אָז תַּבְרִיק הָעֶשֶׁת,
וְהִבְרִיקָה קָרַחַת רֹאשׁ־שֵׂיבָה...
חִישׁ נִפְנֵף הַשַּׂכִּין, דָּם נֶאֱנָקָה הַגֶּפֶן
וַיִּפֹּל הָאֶשְׁכֹּל הַכָּבֵד;
וְנִצְחוֹ אָז יִז עַל הַמֶּשִׁי לַכְּסָתוֹת,
עַל גַּבֵּי קָרַחַת־הַבַּעַל.
בַּהֲרוֹת אוֹר־שְׁקִיעָה וַעֲסִיסִים אֲדֻמִּים

יִתָּלֶה בְלִי כֹחַ עַל בַּדּוֹ, —
אָז יָבֹא הַכּוֹרֵם וְהִתַּז הָאֶשְׁכֹּל
וְשָׁפַךְ עֲסִיסָיו לָאָרֶץ;
מֵעָפָר זֶה יָנַק, אֶל עָפָר זֶה יָשׁוּב —
יִשָּׁפְכוּ עֲסִיסָיו לָאָרֶץ.
הוֹי, הַבְרֵק, שַׁכִּינִי, וּשְׂחוֹק לִי אֶת שְׂחוֹקֵךְ,
מַה־יֹּאהַב הַכּוֹרֵם אֶת גַּפְנוֹ!
בְּאַשְׁכְּלוֹת־בֹּסֶר לֹא יִגַּע לְרָעָה,
לַטַּל וְלַשֶּׁמֶשׁ פְּרִי־בֹסֶר!
וְאַשְׁכְּלוֹת בְּשֵׁלִים אֲדֻמֵּי־חַרְצַנִּים
הוּא בוֹצֵר וְסוֹחֵט בְּרִנָּה״...

וַיְהִי עֶרֶב־קַיִץ וַיִּלְהַט הַמַּעֲרָב
כְּיַיִן וּכְדָם וּכְאַרְגָּמָן.
וְהַב־קְוֻצּוֹת וְחֶשְׁכַּת־תַּלְתַּלִּים הִתְעָרְבוּ
בִּצְלָלִים וְאוֹר לִפְנוֹת עֶרֶב;
וַתִּלְהַט הָאַהֲבָה כְּעָבֵי־הַמַּעֲרָב
עֵת זֹהַר וָאֹפֶל מִתְעָרְבִים.
רַגְלַיִם וּזְרוֹעוֹת הִשְׂתָּרְגוּ כִּנְחָשִׁים
וַיִּלְהֲשׁוּ כִּסְתוֹת־הַמֶּשִׁי.
אָז גָּמַל הָאֶשְׁכֹּל, עֲסִיסָיו נָכֹנוּ
וְנִתְלֶה בְלִי כֹחַ עַל בַּדּוֹ.
וַתֵּבְךְּ הַגֶּפֶן וַתְּאַפֵּל עַל פִּרְיָהּ,
כָּאֵם הַמֵּינֶקֶת אֶת עוֹלָהּ...
הִיא לָחֲשָׁה: הִזָּהֵר, מַחֲמַדִּי! כְּבָר אַרְגִּישׁ
פְּרִי־דוֹדַי מִתַּחַת לְבָבִי;
זֶה הוֹלֵךְ וּבָשֵׁל וּמֵעִיק בְּאַהֲבָה,

וְרֶגֶל נֶאֱהָבִים מַה־קַּלָּה!
וּזְבוּב זֶה מַה־יִּירָא? מִי זוֹמֵם לְנַפְשׁוֹ? —
וְרֶשֶׁת־הַשְּׁמָמִית נִפְלָאָה...
גַּם מַפַּת הַשֻּׁלְחָן הַלְּבִינָה וַתַּזְהֵר
כַּשֶּׁלֶג הָרִאשׁוֹן עַל גִּבְעָה;
גַּם אֶבֶן מִתְגּוֹלְלָה יְקָרָה כְּסַפִּיר
בְּדֶרֶךְ־אַהֲבָתָם הַיְרֻקָּה;
וְעַרְפִלֵּי־חֵשֶׁק עֲנֻגִּים וּמְתוּקִים
מְכַסִּים רְחוֹבוֹת וְגַנִּים...

וְהַבַּעַל — הוּא שָׁב, הוּא קֵרֵחַ וְזָקֵן —
מַה־יַּעֲשֶׂה הַלָּז וְלֹא יְקַנֵּא?
הוּא שָׁטַם וְאָהַב וְסָלַח חֲלִיפוֹת,
הִיא טוֹבָה, דּוֹמֶמֶת וְקָרָה.
הוּא חֵרֵף, הוּא נָשַׁק, הוּא כָּעַס, הוּא זָחַל,
הִיא עָגְמָה: „עֲשֵׂה מַה שֶּׁתַּחְפֹּץ"...
הַשַּׂכִּין מְלֻטָּשׁ וְטָמוּן בֵּין מַדָּיו
וְנוֹצֵץ בְּחֶשְׁכַּת־הַנַּרְתִּיק...
וְהָיָה בְּקַנְּאוֹ וְנִסְגַּר בְּחֶדְרוֹ
וְחָרַק אֶת שִׁנָּיו הַסְּדוּקוֹת:
וְטִלְאֵי־הַזָּהָב מַבְרִיקִים מִשִּׁנָּיו
כְּרַעַל לְאוֹר הָעֲשָׁשִׁית.
וְהוֹצִיא הַנַּרְתִּיק וְשָׁלַף הַשַּׂכִּין
וּמְצַנֵּן רַקָּתוֹ בְּעֶשֶׁת;
וּשְׂפָתָיו הַנּוֹבְלוֹת וּרְטֻבּוֹת תִּלְחַשְׁנָה,
כִּלְחֹשׁ הַשַּׁלֶּכֶת בַּגֶּשֶׁם:
„הוֹי, אֶהֱבוּ, אֶהֱבוּ! יִתְאַדֵּם הָאֶשְׁכֹּל,

כַּאֲשֶׁר גָּמַל הָאֶשְׁכֹּל...

(בַּלָּדָה)

בַּת־עֶשְׂרִים עַלִּיזָה וּבַעַל לָהּ זָקֵן, —
מַה־תַּעֲשֶׂה הַבַּת וְלֹא תֹאהַב?
בֶּן־עֶשְׂרִים זְבַה־קוֹמָה וְעֵינַיִם לוֹ עוֹרְגוֹת,
מַה־יַּעֲשֶׂה הַבֵּן וְלֹא יֹאהַב?
הִיא בְּהִירָה וּצְמֵאָה, הוּא שָׁחוֹר וְרָעֵב, —
מַה־יַּעֲשׂוּ אִם לֹא יֶאֱהָבוּ?

הִיא — פֶּלֶג מְפַטְפֵּט עִם בּוּעוֹת מַזְהִירוֹת,
הוּא — יַעַר עִם צְלָלִים וּדְמָמָה;
הִיא צְהֻבָּה כְּזָהָב וְלוֹ קְוֻצּוֹת שְׁחוֹרוֹת, —
יוֹם־אָבִיב וְלַיְלָה נִפְגָּשׁוּ...
וַתִּלְהַט הָאַהֲבָה כְּעַנְנֵי־הַמַּעֲרָב
עֵת יוֹם וַחֲשֵׁכָה נִפְגָּשִׁים.
וַיִּרְבְּצוּ כְּתָמִים עַלִּיזִים וּוְרֻדִּים
מִזִּיו אַהֲבָתָם סְבִיבוֹתָם;
אָז עֹמֶק הַיַּעַר וַיִּירַק פִּי־שְׁנַיִם,
וּכְחֻלָּה פִּי־שֶׁבַע זְכִרְיָה;
הִתְחִילוּ כוֹכָבִים מְדַבְּרִים בַּלֵּילוֹת,
וְקִמְטֵי הַנַּחַל מְחַיְּכִים.
הַשַּׁבְּלוּל — מַדּוּעַ זֶה נֶחְבָּא אֶל כֵּלָיו? —

עֵת עַרְפִּלִּים הִתְאַבְּכוּ עִם זַהֲרוּרֵי־יָרֵחַ...
חֵי־הַבָּצִיר, כִּי אֶתְמוֹל שָׁם, בִּמְרוֹמֵי־הַכְּרָמִים,
אוֹרְחוֹת־מֶלֶךְ עָבָרוּ, אוֹרְחוֹת גְּמַלֵּי־אַגָּדָה.
לוֹט וּבְנוֹתָיו הַיָּפוֹת שָׁם הִתְגּוֹלְלוּ סְבוּאִים;
אֵל־הַיַּיִן שָׁם חוֹלֵל עִם נַעֲרוֹתָיו הָרַבּוֹת.
וּמְדַבְּשׁוֹת־הַגְּמַלִּים וּמְסִינְרֵי־הַנְּעָרוֹת
וּמִקְּוֻצּוֹת בְּנוֹת־לַיְלָה צָנְחוּ, נָפְלוּ, הִתְפַּזְּרוּ
סְגֻלּוֹת־חֶמְדָּה הַלָּלוּ.
וְעַל שְׁפוּעַ וּמוֹרָד וְעַל כָּל גֶּפֶן וּזְמוֹרָה
נִתְלוּ קוֹרְנוֹת וְקוֹרְצוֹת לִבְנֵי־אָדָם: „תִּפְשׂוּנוּ!"
הַיָּדַיִם מִתְכַּוְּצוֹת לִבְצֹר, לִגְזֹל זֶה עֹשֶׁר,
שֶׁנִּתְכַּשֵּׁף וַיִּגְלְגַּל בַּהֲמוֹנֵי פְּרִי־גֶפֶן.
לִבְּךָ חוֹמֵר וְחוֹשֵׁד וְהָעֵינַיִם כְּחוֹלְמוֹת...
עוֹד מְעַט יוּסַר קֶסֶם וְהִתְעוֹפֵף הָעֹשֶׁר,
וְנָמֹגוּ מִכְמַנִּים כַּחֲלוֹם חֶזְיוֹן־לַיְלָה, —
וּכְאֵד־בֹּקֶר מִתְרַפֵּק — תַּחַת מַגַּע־אֶצְבָּעוֹת.
וְנִשְׁאֲרוּ עֵירֻמִּים כָּל שְׁפוּעֵי־הַכְּרָמִים,
וּבְכַף־יָדְךָ הַשְּׁלוּחָה — רַק שַׁלֶּכֶת עֲבֻשָּׁה...
הוֹי, עִנְּבֵי הַמְּתֻקִּים, גְּדִילֵי־זְהָבִי לַבָּצִיר,
גְּלִידֵי זֹהַר וָמֶגֶד!...
אַשְׁרֵי עַיִן רְאַתְכֶם עַל הַגְּבָעוֹת בַּחַמָּה!
אַשְׁרֵי בוֹצֵר חֶמְדַּתְכֶם עַל הַטַּל בְּאוֹר־שַׁחַר!
אַשְׁרֵי פֶּה מוֹצֵץ דִּמְכֶם בְּיֶרַח־בּוּל כְּבַד־הַפְּרִי!

אלמורף.

אִלֶּה קוּפְאִים בְּעָשְׁרָם כַּהֲמוֹן גַּלֵּי־בְרָכָה,
אֲשֶׁר קָרְשׁוּ בְנָפְלָם מִנִּי רֶכֶם וְגֶבַע
אֶל תּוֹךְ זְהַב עָלִים־נוֹבְלִים...
תְּלוּיִים כְּבֵדִים, עֲשִׁירִים עַל זַלְזַלִּים וּזְמוֹרוֹת,
כַּהֲמוֹן כִּיסֵי־מֶשִׁי מְלֵאִים־גְּדוּשִׁים דִּינָרִים.
וָעִים, בּוֹלְטִים בְּחָזְקָה כַּעֲתַר פִּטְמוֹת שְׁזוּפוֹת, —
פִּטְמוֹת שְׁדֵי־הָאֲדָמָה הַמְבַקְּשׁוֹת: יִנְקוּנוּ!
חוֹם־הַיּוֹם וְטַל־לַיְלָה בַּעֲסִיסָם מִתְנַצְּחִים
יְבַשְּׁלַל צִבְעֵים רַכִּים חַרְצַנֵּיהֶם מַזְהִירִים.
גְּבוּרוֹת־שֶׁמֶשׁ בְּדָמָם, אַבְקַת־סַהַר בְּזַגָּם;
אֹדֶם כְּחֶלְיִם עֲבָרוּם — אֶבֶן תְּכֵלֶת־שָׁמַיִם,
עָבֹר, קָפֹא וְכַסּוּתָם קְטִיפָה דַקָּה, אַוְרִירִית;
עָבֹר, קָרֹשׁ וַעֲמְעֵם זֹהַר לְחַיִּים הַמְּלֵאָה...
אַךְ בְּלַהַט צָהֳרֵי־אֱלוּל הֵם מִתְמַלְּאִים אֵשׁ־זָרָה,
אֵשׁ־שִׁכָּרוֹן וְתַאֲוָה, לַהֲבוֹת־תַּעֲנוּג חֲרֵדוֹת.
וְהִתְלַקְּחוּ וְיָקְדוּ כְּמַאֲוַיֵּי־הַנְּעוּרִים
וְכַחֲלוֹמוֹת־הָאָמָּן בְּאוֹר פְּנֵם־הַקֶּסֶם.
וְהִתְנוֹצְצוּ וְזָרְחוּ — פְּלָדוֹת תְּלוּיוֹת עַל בְּלִימָה,
בַּאֲוִיר רוֹעֵד מִמֶּגֶד וּמִלְּהָטִים מִתְנַשְּׂאִים.
וּבָעֲרוּ וְהִבְהֲבוּ עִנְבֵי־חֵשֶׁק הַלָּלוּ, —
בַּעֲרֵמוֹת הַפִּטְדָה, — אַבְנֵי אֹדֶם וְכַדְכֹּד;
וּכְמוֹ מִגְדְּלוֹת־עִנְבָּר וּכְמִי שַׁרְשְׁרוֹת צְבוּרוֹת
שֶׁל זְמַרַגְדִים וְאַבְטִים וְכָל אֶבֶן יְקָרָה. —
חַי אֲנִי, כִּי זֶה אֶתְמוֹל שְׂדוֹת־מַיִם פֹּה רָקְדוּ
בִּהְיוֹת לַיְלָה וּכְ"שָׁפָיו, —

פטדה — Topas, Топазъ. אדם — Rubin, Рубинъ. כדכד — Karfunkel, Карбункулъ.
ענבר — Bernstein, Янтарь. אבטים — Agatstein, Агатъ.

עָלֶה שְׁלִישִׁי וּרְבִיעִי...
כֵּן תִּתְעַמֵּק וְתֵלֵךְ וְלֹא תִמְצָא מְאוּמָה:
אֵין כָּל ראשׁ וְאֵין הִגָּיוֹן, חֲבוּר־עָלִים ראשֵׁהוּ;
רַק קְצֵה שׁוּקוֹ הָרָוֶה שָׁם מִזְדַּקְּרָה בַּתָּוֶךְ.
אָז תָּבִינָה עַל מַה וּמַדּוּעַ יִקְּרָאוּ
„ראשׁ־הַכְּרוּב” לְכָל סָכָל!
גְּלוֹמֵי־עָלִים בּוֹ רַבִּים, אוּלָם גַּרְעִין שָׁם אָיִן;
אַתָּה חוֹתֵר אֶל מֹחוֹ וּמַגִּיעַ אֶל שׁוּקוֹ...
זֶה הָראשׁ וְזֶה יְסוֹדוֹ, אֲשֶׁר עָלָיו יִסָּמֵךְ.

XIV

וְהַסֶּלֶק הָאָרֹךְ — אַבְרֵךְ חָלוּשׁ וְנָעִים;
וְהַכּוּלְבּוּס הַקַּבְּצָן, אֲשֶׁר נֶחְבָּא לֶעָפָר
עִם חֲתָנָיו וּבְנוֹתָיו אֻמָּה אַחַת בָּעֹמֶק...
וּשְׁאָר כָּל הַיְרָקוֹת — כֻּלָּם בָּגְרוּ, בָּא יוֹמָם;
כֻּלָּם עוֹמְדִים עַל גַּבִּי, כֻּלָּם תּוֹבְעִים חֲרוּזִים.
אוּלָם מַה־לִּי וּלְכֻלָּם, אִם פִּי־שֶׁבַע יְפֵיפוּ
מִיבוּל שָׂדֶה וּמִקְשָׁה הָעֲנָבִים הַבְּשֵׁלִים? —
הוֹי, עִנְּבֵי הַמְּתֻקִּים, — גְּדִילֵי־פָז הַמְּסֻבָּלִים,
רַק לָכֶם מִבְחַר־כְּתָרַי מִמַּכְמַנֵּי־הַבָּצִיר!...

XV

הֲרָאִיתָ בַּגְּבָעוֹת וּבְשִׁפּוּעֵי־הֶהָרִים,
גְּפָנִים שַׁחוֹת לָאָרֶץ תַּחַת נֵטֶל־הַתְּנוּבָה!
הֲרָאִיתָ בַּמּוֹרָד, אֲשֶׁר יַבִּיט פְּנֵי־קֶדֶם,
שֶׁפַע אַשְׁכְּלוֹת־הָדָר וַעֲתַר עִנְּבֵי־חֶמֶד?

סלק — Пастернакъ, Pasternak. כולבום — Картофелина, Erdapfel

כֵּן יְקַשְׁקֵשׁ וְיַעֲמֹד עַד שֶׁתָּבֹא גַּם שַׁעְתּוֹ:
יָבֹא נַעַר מְקַפֵּץ, — חֶדְוַת־סִתָּו בְּעַפְעַפָּיו:
פִּתְאֹם יַעֲמֹד, יִרְאֵהוּ, יִקְרַע, יַשְׁלִיךְ מִצְנַפְתּוֹ,
יִמְלֹק, יָגֹל קוּפְסָתוֹ וְהֵרִיקָהּ אֶל פִּיהוּ...
אָז יִתְגּוֹלֵל בֵּין תְּלָמִים זֶה הַפֶּרַג הָאֻמְלָל
קְרוּעַ־קָדְקֹד וּמְנֻפָּץ.
וְכָל חַדְרֵי לְבָבוֹ — רַב זָוִיּוֹת מַקְבִּילוֹת —
פְּתוּחִים רֵיקִים לְאָבָק וּלְכָל רוּחַ מְצֻוָּה; —
דִּירוֹת קְטַנּוֹת לְרָקָב וּלְעַכָּבִישׁ־הָאָרֶץ.

XIII

נַעֲשָׂה עָגֹל וּמְעֻבֶּה רֹאשׁ־הַכְּרוּב רַב־הֶעָלִים.
יָבֹא חֹרֶב אִם גֶּשֶׁם, יִפְּלוּ רוּחַ אִם טְלָלִים,
יִירַשׁ סַהַר אֶת שֶׁמֶשׁ, — הוּא לֹא יִפֶן, לֹא יָזוּז;
רֹאשׁוֹ הוֹלֵךְ וְכָבֵד, רַגְלוֹ הוֹלְכָה וְדַקָּה;
פֶּרַע־עָלָיו סוֹרֵחַ מִקָּדְקֳדוֹ לָאָרֶץ —
פֶּרַע קְוֻצּוֹת־מְלַמֵּד.
הוֹי, מַה־יַּחֲשֹׁב זֶה יֶרֶק? שׁוּר, מֵעָצְמַת־מַחֲשָׁבָה
כְּבָר הִשְׂתָּרְגוּ וּבוֹלְטִים עַנְפֵי גִידֵי־גָלְגָּלְתּוֹ!
לוּ חָסְרָה רַק אֶצְבַּע, אֲשֶׁר יִתָּקַע בְּמִצְחוֹ, —
סִמָּן בָּרוּר וּמֻבְהָק לְרַעְיוֹנוֹת כַּבִּירִים...
גַּס־נָא, גַּע בּוֹ בְּיָדְךָ וְהוּא מְרַשְׁרֵשׁ וְגוֹעֵר
לַחֲשׁ־מֶשִׁי נַעֲרָתוֹ: אַל תַּפְרִיעַ, בֶּן־אָדָם!
אֲבָל יִצְרְךָ מֵסִית... תָּאֵב תִּתְאָו לָדַעַת —
כָּל שַׂרְעַפֵּי זֶה יֶרֶק מֵהֵיכָן נִזּוֹנִים?
אָז תִּתְאַכְזֵר וְתִמְרֹט עָלֶה אֶחָד וְשֵׁנִי,

כרוב — Kohl, Капуста

הֵם מוּצָאִים מֵאֹפֶל וְאֶל חשֶׁךְ יוּבָאוּ: —
מִתּוֹךְ טְחָב־הָאֲדָמָה אֶל חֶשְׁכַת־הַמַּרְתֵּף.
וּבְבֹא יוֹם־הַשַּׁבָּת וְזָכְרוּם וּפְקָדוּם,
לַהַב־סַכִּין יְפַלְּחֵם וְרִסְּקָתַם מַגְרֵדָה.
אָז יִגָּלֶה כָל תּוֹכָם, זֶה הַקַּר וְהָרַעֲנָן,
וְהוּא לָבָן כֶּחָלָב וְהוּא בָרִיא כְשַׁיִשׁ,
וְלוּ וְרִידֵי־הַתְּכֵלֶת וְלוּ עוֹרְקֵי־אַרְגָּמָן.
כְּאִלּוּ חָנְטוּ בִלְבָבָם בִּבְקָרִים עֲנֻגִּים, —
אֶת כָּל לֹבֶן־הֶעָבִים עִם זִיוֵי־דִמְדוּמִים.

XII

זֶה הַפֶּרֶג — נָם לֵיחוֹ; וּמִי יֹאמַר, כִּי לְבַלֵּב
בְּצִבְעֵי אֹדֶם עֲדִינִים וְיַקִּינְתּוֹן חֲוַרְוָר
וְכִי קִטֵּר עַל סְבִיבוֹ אֶדֶי־אוֹפְיוֹן דַּקִּים,
סַמֵּי־שֵׁנָה עֲרֵבִים?...
וּמִי יֹאמַר, כִּי עָגֵב לְעֵין צָהֳרֵי־סִיוָן,
צוּד וְשַׁכֵּר בִּגְבִיעָיו אֶת צִפֳּרוֹת־הַכְּרָמִים,
וּבְהֶרְדְּמָן רְפוּת־כָּנָף הוּא יְחַבְּקֵן בִּרְעָדָה? —
עַתָּה חָזַר בִּתְשׁוּבָה, קַלּוּת־דַּעְתּוֹ נִתְנַדְּפָה
עִם תִּפְאַרְתּוֹ וְרֵיחוֹ וַאֲבָקָיו הַמְיַשְּׁנִים.
כְּבַד־רֹאשׁ וּצְהוּב־לֶחִי עִם בֶּהָרוֹת שֶׁל קַיִץ, —
נִשְׁאַר עוֹמֵד בַּגִּנָּה עַל גִּבְעוֹלוֹ הַסָּרוּק.
עוֹמֵד תַּחַת מִצְנַפְתּוֹ — כִּפַּת שַׁמָּשׁ רְדוּדָה,
וּבְקוּפְסָתוֹ יְצַלְצֵל אַחֲרֵי מְתֵי־הַגִּנָּה,
הַנֶּעֱקָרִים מִתֶּלֶם וְנֶאֱסָפִים לַמְּזָוֶה,
צִלְצוּל עָנוּם וְיָבֵשׁ: צְדָקָה תַּצִּיל מִמָּוֶת!

פרג — Mohnblume, Макъ.

חָטְמָם אָרַךְ וַיַּשְׁחֵר וַיִּתְחַדֵּד כְּמַחַט.
וְכִסְלִילִים הִתְעַקְּמוּ תַּרְמִילֵיהֶם הַיְּבֵשִׁים.
בְּנֵי־מֵעֵיהֶם נֶהֶפְכוּ וַיֵּרָאוּ הַחוּצָה:
עֵין־קְלִף שָׁחוֹר וּמַבְהִיק סָם פְּנִינֵי שֵׁן־עַתִּיק;
זֶרַע נִקְשֶׁה וּקְלִפּוֹת כְּעֵין מַעֲשֵׂי־מִקְלַעַת.
וּבַעֲבֹר רוּחַ פָּזִיז הֵם מְקַשְׁקְשִׁים יָחַד;
גַּרְעִין, גַּרְעִין יִתּוֹפֵף אֶל תַּרְמִילוֹ הַצָּנוּם;
וּבְצֶלְצְלִים עוֹנָה הָעֲדָשָׁה הַבְּשֵׁלָה.

XI

הַצְּנוֹן וְהַנָּפוּס — שְׁאֵרֵי־בָשָׂר מֵעוֹלָם,
כֻּלָּם יָרֵךְ וּבֶטֶן, קִצְרֵי צַוָּאר וְזָנָב.
אֶחָד מַר וְאֶחָד מָתֹק;
אוּלָם יֵשׁ גַּם בִּשְׁנֵיהֶם מִלֶּשֶׁד שֶׁל מִשְׁפָּחָה
וּמְרֵיחַ־אֲדָמָה;
מִצְּנוֹן אֲשֶׁר הָמְתַּק וּמִנָּפוּס שֶׁהֻמְרַר.
וּבְשִׁבְתָּם בַּתֶּלֶם שֶׁבֶת אַחִים גַּם יָחַד
הֵם עֲנָוִים לְמַרְאֶה, גַּן־עָפָר — גַּנָּנָם,
אַךְ רַעֲמָתָם גְּאֵיוֹנָה: כֻּלָּהּ עֳקָצִים וָיַחַשׁ...
וְאִם עַנְוּוֹת יָדֶיךָ וַעֲזָרְךָ הַמְּעַדֵּר,
וַהֲפַכְתָּם מִשֹּׁרֶשׁ עַל עַנְוָתָם וּגְאוֹנָם.
אֶת לְבִיבַת־הַנָּפוּס הַצּוֹנֶנֶת, הַכְּבוּשָׁה:
אֶת הַצְּנוֹן הָעֲגַלְגַּל וְהַמּוּצָק כָּאָבֶן.
וּבְנוּחָם עַל צִדָּם, שְׁנֵיהֶם צוֹלְעִים וּנְפוּחִים, —
יֵשׁ שֶׁתֵּרָאֶה בָם מַשֶּׁהוּ מֵחֲזוּת פְּנֵי „כְלֵי־קֹדֶשׁ“:
בְּחִינַת שְׁלִיחִים קְטֵעִים, נְבִיאִים שֶׁל צְדָקָה...

צנון — Rettich, Рѣдька. נפוס — Süsse Rübe, Рѣпа.

VIII

הַמְלַפְפוֹן הַצָּהֹב — יָבֵשׁ, נִקְמַט טַבּוּרוֹ
אַךְ הוּא מָלֵא וְרָוֶה, כֻּלּוֹ פָּז וְנִיחוֹחַ.
רֵיחַ מַרְחִיב לֵב עוֹבֵר הִנּוֹ מַקְטִיר עַל סְבִיבוֹ; —
קְטֹרֶת שַׁחֲרִית וְעַרְבִית לְכָל זַהֲרוּר וָרוּחַ.
עוֹרוֹ הִזְהִיב, הִתְבַּקַּע;
וּמְטַפְטֵף צוּף בָּהִיר מִתּוֹךְ פְּצָעָיו הַמְתֻקִּים...
אוֹתוֹ שָׁתוּ וְשָׁכְרוּ קְהַל חִפּוּשִׁיּוֹת־קַיִץ;
מִשְׁתֵּה־חִנָּם הֵכִינוּ עַל צוּף־דָּמוֹ הַנּוֹטֵף
„פָּרוֹת־מֹשֶׁה־רַבֵּנוּ", פָּרוֹת־אַרְנָן קְטַנּוֹת
עִם נְקֻדּוֹת־הַכֶּתֶם...

IX

רַבִּי בָּצָל הַנִּכְבָּד — וְזָקְנוֹ יָצָא מִתֶּלֶם.
שֵׂיבָה וָרֶקָה בִּזְקָנוֹ.
חֶזֶה וְגַבּוֹ הַמְּהֻדָּר כִּזְנַב שֶׂכְוִי הוֹלַנְדִּי —
מַה־מְּדֻלְדָּל וּמָרוּט!
כֻּלּוֹ אוֹמֵר: תִּלְשׁוּנִי וַעֲלֵי חוּטִים חִרְזוּנִי,
וְתַחַת גַּנּוֹת נָא־תְּלוּנִי!
שָׁם אֶתְחַמֵּם וְאֶסְפֹּג קַרְנֵי־שֶׁמֶשׁ אַחֲרוֹנוֹת,
שָׁמָּה אַצְהִיב שֵׂיבָתִי וְאָשׁוּבָה לִנְעוּרַי!...

X

בְּנֵי־הַפּוֹל וְהַקִּטְנִית, אֲשֶׁר נוֹתְרוּ לִזְרִיעָה, —
כְּבָר נִתְיָאֲשׁוּ כֻּלָּם מִיַּד תּוֹלֵשׁ וּמְבַשֵּׁל.
וּמִדְּאָגָה וָרֹגֶז תְּּקָעָה בִּטְנָם הַנְּפוּחָה,

מלפפון — Melone, Дыня. קטנית — Erbse, Горохъ.

כֵּן יֵעָשֶׂה לַמְשַׁקֵּר!!
הוֹצֵא שְׁנַיִם גַּרְעִינִים מִתּוֹךְ לִבּוֹ הַשָּׁחוֹר,
וְהִנֵּה רוֹפְפוּ כֻּלָּם – כָּל הִרְהוּרָיו הַכְּבוּשִׁים —
וּמִתְדַּרְדְּרִים, נוֹפְלִים אֶל כַּף־יָדְךָ הַשְּׁלוּחָה,
וּמִיָּדְךָ אֶל פִּיךָ; נִמְלָא פִּיךָ מִיץ עָרֵב,
חֲלֵב־שְׁקֵדִים לַטַּעַם, שְׂרַף־אֳרָנִים לָרֵיחַ...
תָּא וְתָא לְכָל גַּרְעִין, וּמַה־נִּפְלָא מִשְׁטָרָם
בְּלֵב הַחַמָּן הַבָּשֵׁל!
וּבְהִתְרוֹקֵן הַתָּאִים וְהִנֵּה נִשְׁאַר בְּיָדְךָ
רֹאשׁ הַפֶּרַח הֶעָגֹל,
כְּחַלַּת־שַׁעֲוָה חֲוֶרֶת בְּיֶרַח־זִיו כַּכַּוֶּרֶת
טֶרֶם מָלְאָה אֶת דִּבְשָׁהּ...

VII

וְהַגֶּזֶר הַכָּשֵׁר – בֶּן־הַשִּׁבֹּלֶת הֶחָסִיד, –
הִטְמִין זְנָבוֹ הַמָּתוֹק בָּאֲדָמָה הַלַּחָה –
זָנָב רָטֹב וּמוּצָק, וַיֶּאֱחֹז בְּחָזְקָה.
יָרֹא יִירָא עַיִן־רָעָה... וַיִּתְחַכֵּם וַיּוֹצֵא
בְּלוֹרִית נָאָה וּזְקוּפָה אֶל תּוֹךְ אֲוִיר־הָעוֹלָם:
סְבַךְ סַלְסָלוֹת יְרֻקּוֹת, גַּם קְצֵה רֹאשׁוֹ הַמּוֹרִיק,
לֵאמֹר: כָּשֵׁר אָנֹכִי!
אוּלָם אַתָּה אַל תַּאֲמֵן לְכָל נִכְלֵי הַגֶּזֶר:
אֱחָזֶנּוּ, מָשְׁכֶנּוּ בְּכָל צִיצִיּוֹת־רֹאשׁוֹ
בִּשְׁתֵּי כַּפּוֹת־יָדֶיךָ,
וְיָדַעְתָּ מַה נָּנוּ מִשֵּׁן יֶלֶד וְלַזָּקֵן
זֶה הַגֶּזֶר הַכָּשֵׁר...

גזר—Морковь, Gelbe Rübe.

כֹּה הִתְרַפְּקָה וַתֵּתַע וַתִּסְתַּבֵּךְ בַּדֶּרֶךְ...
עַל עוֹרְקֵיהֶם הַיְּרֻקִּים תְּלוּיִים בְּנֵי־הָעַגְבָנִית:
רַךְ בְּשַׂר־יֶלֶד לְעוֹרָם, אַלְמָג אָדֹם — גַּוָּנָם.
תְּלוּיִים, נָעִים בְּחֻלְשָׁה נֹאדוֹת קְטַנִּים וּשְׁקוּפִים
מְלֵאִים מִקְפָּא אֲדַמְדָּם; —
וַחֲבוּשִׁים עַל פִּיהֶם פַּסֵּי־יֶרֶק חֲזָקִים;
וּמִפִּיהֶם הֶחָבוּשׁ קְמָטִים רַכִּים יַגְהִרוּ, —
מְלִילוֹת־חֵן לְכָל פְּרִי.
בָּעֲרָבִים הַחַמִּים יַקֵּם זִיו־הַדִּמְדּוּמִים,
אָז יִתְלַקְּחוּ וְדָלְקוּ כַּאֲבוּקוֹת סְנַלְגַּלּוֹת; —
אוּרֵי־חַג וּפַנָּסִים עַל הַגְּדֵרוֹת לַגַּנִּים...

VI

וְזֶה גַּלְגַּל הַ„חַמָּן" — פֶּרַח גָּדוֹל כַּשֶּׁמֶשׁ,
כָּפַף עָרְפּוֹ הַקָּשֶׁה, הוֹרִיד רֹאשׁוֹ הַיָּהִיר
תַּחַת מִצְוַת־הַחַמָּה.
תַּחַת מֶבַּט־הַבָּצִיר קָדַר שִׁמְשׁוֹ הַצָּהֹב,
נָמֹג צְחוֹקוֹ הַמְּזֻהָב, כָּבוּ זָהֳרֵי־פְּרָחָיו,
קַרְנֵי־זִיווֹ קָמֵלוּ;
נָשְׂאוּ רוּחַ וּדְבוֹרִים אֲבַק־זְהָבוֹ הַנּוֹצֵץ.
קָרְחָה נָפְלָה בְצִיצָיו, נִגְלָה סוֹדוֹ הַנִּסְתָּר, —
סוֹד גַּרְעִינִים שְׁחַרְחוֹרִים,
אֲשֶׁר זָמַם וְטִפַּח קַיִץ אָרֹךְ וְטָלוּל
תַּחַת שְׁחָרִים וּגְשָׁמִים וְזָהֳרוּרֵי־יָרֵחַ.
עַתָּה נָפַל הַמַּסְוֶה, עַתָּה נוֹדַע לְבָבוֹ...
עַתָּה קוֹמָה, אֶחָז־בּוֹ, כְּפַף אֶת גַּבּוֹ הַזָּקוּף,

חמן—Sonnenblume, Подсолнечникъ.

כָּכָה תַּצְהִיב הַפִּטְדָּה מִתּוֹךְ בְּרוֹנְזָה נֶחֱלָדָה.
הוֹי, מִי יַאֲמִין, כִּי אֵם הִיא, זוֹ אֲגוֹזָה נֶחְמָדָה, —
וִילָדֶיהָ מַה רַכִּים!
דַּקַּת־זְרוֹעוֹת כְּיַלְדָּה, כִּבְדַת־קְוֻצּוֹת כְּכַלָּה,
עוֹד תִּתְיַפֶּה אַף תַּעֲרֹג עַל חֲנֻפּוֹת הָרוּחַ...
לַחֲטוּבֵי־טְרָפֶיהָ שְׁנַיִם גְּוָנִים יְרֻקִּים:
יֶרֶק חִוֵּר מְחֻסְפָּס פְּנֵי עָלֶיהָ מִלְּמָטָה,
יֶרֶק עָמֹק וְקוֹדֵר — פְּנֵי הֶעָלִים מִלְּמָעְלָה.
וּבִנְשֹׁב רוּחַ־שָׂדוֹת — הוּא הַמִּעַלְעֵל וּמְסַלְסֵל,
וְלָהֲטָה וְעָגְבָה זוֹ הָאֵם — הָאֱגוֹזָה:
שׁוֹקֵר, רוֹמֵז כָּל עָנָף, קְרִיצוֹת־חֵן לְכָל עָלֶה; —
הִנֵּה הִבְהֲבָה כֻלָּהּ, הִנֵּה שָׁבָה דָעֲכָה...

IV

דָּמִים קָרִים וּמְתֻקִּים נִמְלָא תוֹךְ אֲבַטִּיחַ;
לִבּוֹ נִמְלָא גַּרְעִינִים — מְזִמּוֹת קְטַנּוֹת, שְׁחַרְחָרוֹת.
עִגֵּל מָתְנָיו מִשֹּׂבַע, הִבְלִיט כְּרֵסוֹ בְחָכְמָה,
שִׁקַּע גַּבּוֹ הַמְנֻמָּר תּוֹךְ הֶעָפָר הַמֻּזְהָב;
מְטֻל פְּרַקְדָּן, מִתְנַמְנֵם לְנֹגַהּ שֶׁמֶשׁ הַבָּצִיר —
כַּעֲרָבִי מִתְפַּנֵּק עַל טַפִּיטָיו הָרַכִּים,
מוֹשֵׁךְ, מוֹצֵץ עֲסִיסִים בַּנַּרְגִּ׳ילָה הַיְרֻקָּה...

V

הָעַגְבָנִית הַכְּבוּדָה — פִּרְיָהּ הָאֲדַמִּים וְצוֹחֵק —
תַּבִּיט אַרְצָה וּתְטַפֵּס עֲלֵי גְדֵרוֹת וּכְתָלִים.
לִבָּהּ, לִבָּהּ לֶעָפָר, וַחֲלוֹמָהּ — הַתְּכֵלֶת;

אבטיח—Wassermelone, Арбузъ עגבנית—Tomate, Помидоръ.

הַתַּפּוּחָה נֶאֱנָחָה: „הוֹי, מַה־כָּבֵד הֶרְיוֹנִי!"
קָם הַגַּנָּן וַיִּתְמֹךְ עֲנָפֶיהָ בְּמַטּוֹת;
עַתָּה תַּעֲמֹד נִשְׁעֶנֶת בְּכָל עֶשָׂרוֹת יָדֶיהָ
אֶל מַשְׁעֵנוֹת חֲזָקוֹת.
עַתָּה תַּעֲמֹד שׁוֹקֶטֶת כְּבֵדַת־בָּנִים וּרְחָבָה, —
צְחוֹק אֵם־הָרָה צוֹחֶקֶת.
וַהֲמוֹנֵי־תַפּוּחִים צְהֻבִּים, חִוְּרִים, אַדְמוֹנִים —
בָּנִים קְטַנִּים, רֵיחָנִים...
עָלוּ טִפְּסוּ עַל רֹאשָׁהּ אַף הִסְתַּבְּכוּ בִמְשׂוּבָה
בְּתוֹךְ קְוֻצּוֹת־טְרָפֶיהָ.
חָרְדוּ יָרְדוּ לִלְבָבָהּ, אֶל תּוֹךְ חֵיקָהּ הַיָּרֹק;
וּכְמִשְׁתַּעַשְׁעִים הָחְבְּאוּ בְּכָל פִּנָּה אֲפְלוּלָה:
הִנֵּה חִיְּכוּ, הֵצִיצוּ, הִנֵּה כָּסּוּ וְאֵינָם...
צָנְחוּ, נִתְלוּ חֲרוּזִים עַל זְרָעֶיהָ לְאָרְכָּם,
וּבַסְּעִיפִּים הִתְלַכְּדוּ כְּמוֹ אַשְׁכְּלוֹת קְטַנִּים;
גִּבְּלוּ „גְבִינָה" עֲלִיזָה תַּחַת פִּרְקֵי כָּל גֶּזֶר
וַאֲצִילֵי־סַרְעַפּוֹת;
יוֹנְקִים חֶרֶשׁ אֶת אִמָּם וּמַבְשִׁילִים בַּחַמָּה.

III

הָאֱגוֹזָה הַיְּרֻקָּה —
רַבַּת־גֶּזַע וּפְרוּעָה, רַבַּת־עָלִים וּגְמִישָׁה, —
מָלְאָה תְאֳמֵי־אֱגוֹזִים.
אֶל כָּל עָלֶה וְזַלְזַל דָּבְקוּ אֵלֶּה הַתְּאוֹמִים;
כְּפוּלֵי־כְפוּלִים בְּיַחַד וּמְשֻׁלָּשִׁים כִּסְגוּלִים.
וַאֲחוֹרֵיהֶם הַשְּׁזוּפִים, שׁוּר, מְצִיצִים בְּלַעַג
מִתּוֹךְ מִכְנְסֵי־כַרְפַּס, מִתּוֹךְ מִשְׁבְּצוֹת־יֶרֶק.

בירחיבול

מעט „שאר ירקות" —
מתנה למנדלי

I

הוֹצִיא שֶׁמֶשׁ שַׁרְבִיטוֹ — שַׁרְבִיט־מַלְכוּת הַיּוֹקֵד;
יָצָא לִמְלֹךְ וּלְצַוּוֹת עַל הַגַּן וּבַשָּׂדֶה;
שָׁפַךְ צָוּוֹ וְחֻקּוֹ עַל כָּל מִקְשָׁה וָאָחוּ.
הָפְכָה זָהָב הַחִטָּה, חַדּוּ חִצֵּי־הַשִּׁפּוֹן,
סִמְּרָה שְׂפָמָהּ הַשְּׂעוֹרָה.
וְזֶה קֶלַח הַדּוּרָה עוֹמֵד זָקוּף וּמְקֻשָּׁט
כְּשׁוּלְטָן רָם־הַקּוֹמָה:
חָבַשׁ תַּרְבּוּשׁ יְרַקְרַק לְרוּם רֹאשׁוֹ הַגֵּאֶה;
וּמִן הַתַּרְבּוּשׁ מְצִיצוֹת נוֹצוֹת־יַעֲנָה יְקָרוֹת.
קְרַע הַתַּרְבּוּשׁ, אַל תִּירָא! הוֹד־מַלְכוּתוֹ לֹא יְזֹעַף;
מְרֹט הַנּוֹצוֹת הַלְּבָנוֹת!
וְהִנֵּה מִשְׁבְּצוֹת־חִטִּים — כְּעֵין פְּנִינִים מוּצָקוֹת,
כְּשִׁנֵּי נַעֲרָה בַת־עֶשְׂרִים — שָׁם מַצְהִירוֹת בִּצְחוֹקָן.

II

כִּתְמֵי חָרוּץ־יְרַקְרַק כִּסּוּ צַוַּאר הָאַגָּם,
הִכְחִיל שָׁזִיף וְנוֹצֵץ;
וּבְעֵינַיִם מַבִּיטִים, מִבֵּין חֲשָׁרַת־הַטְּרָפִים —
דְּבַדְּבָנִים נִשְׁכָּחִים.

דורה—Mais, Кукуруза.

וְצָהֳלָה בְּנַחַת־עוֹלָם מִכָּל עָיִן.
אַשְׁרֵי הַמִּתְנַבֵּא וְאַשְׁרֵי כָּל הַמְּחַכֶּה
לְדוֹר כָּזֶה, מְרוֹמָם מִכָּל מָרוֹם;
וְשִׁבְעָתַיִם אַשְׁרֵי מִי שֶׁיִּזְכֶּה וְיַגִּיעַ
לְיָמִים טוֹבִים וּמְבֹרָכִים אֵלֶּה.

פריז.

סָבוּא, נִבְזֶה וּפָרוּעַ אָז יִתְגּוֹלֵל, זֶה הֶחָרוּץ,
בְּלֵילוֹת־קַיִץ לוֹהֲטִים, עֵת תּוֹסְסִים עֲסִיסִים
בְּעוֹרְקֵי עֵץ וְעוֹף וְאָדָם
וּבְגִידֵי הָאֲדָמָה כֻּלָּהּ.
מֵאֲחוֹרֵי גְדֵרוֹת וְאַשְׁפַּתּוֹת שָׁם יִתְגּוֹלֵל
וּפִטְפֵּט חֲלוֹם־יַיִן — וְאִישׁ לֹא יָשִׂים לִבּוֹ.
רַק כְּלָבִים גּוֹלִים עוֹד יָרִיחוּ בְּסַחֲבוֹתָיו
וְנָבְחוּ לְלֹא אָרוֹן וּלְלֹא כַלְבָּה,
נִבְחַת־שִׁעֲמוּם אֶל חֲלַל הָעוֹלָם וּלְשַׁלְוָתוֹ.
וְהוֹסִיף לִסְבֹּא עַד אֶחָז בּוֹ הַדַּלֶּקֶת...
וְצָוַח מְקַדַּחַת וְחֶזְיוֹנוֹת־יַיִן
דִּבְרֵי־שְׁטוּת וּנְבָלָה בְּקוֹל גָּדוֹל.
וּמָאֲסוּ בְנֵי־אָדָם בְּצַוְחוֹתָיו וּשְׁחָטוּהוּ
בְּחַלָּף כָּשֵׁר וּבִבְרָכָה וּבְכַוָּנָה,
כַּאֲשֶׁר שָׁחֲטוּ בְשַׁעְתּוֹ, בִּימֵי־עֶזְרָא,
אֶת הַיֵּצֶר שֶׁל עֲבוֹדָה־זָרָה.
וְעִם כִּתְמֵי דַּם הַשָּׁחוּט עַל יְדֵיהֶם,
כִּתְמֵי־דָם אַחֲרוֹנִים תַּחַת שֶׁמֶשׁ, —
אָז יֵרְדוּ אֶל הַיָּם הַפּוֹשֵׁר וְהַשּׁוֹקֵט,
וְטָבְלוּ שֶׁבַע כַּהֲלָכָה,
וְסַ״ם פְּעָמִים יִטְבְּלוּ לִסְגֻלָּה,
וְשָׁבוּ לִהְיוֹת טְהוֹרֵי־עוֹלָם וּמְקֻדָּשִׁים.

אָז יִכּוֹן תּוֹר־הָאִתִּים וְהֵרִים גֵּס־נִצָּחוֹן,
וּבָא בְעֹצֶם מָתְקוֹ וַהֲדַר־גְּאוֹנוֹ
וְכָבַשׁ הָאֲדָמָה.
וְנָזְלָה נֹפֶת מִכָּל שָׂפָה, וְזָרְחָה מִכָּל פָּנִים,

וּמַרְעִיד חוּטֵי־שִׁדְרָה שֶׁל עֲנָקִים
וְטַבְּעוֹת נָחָשׁ נֶחְבָּא אֶל פִּטְרִיּוֹת,
וּמְגָרֵשׁ שַׁבְּלוּל קַר מִתּוֹךְ קְלִפָּתוֹ
וְגוֹעֵר: זְחַל וּבַקֵּשׁ אַהֲבָה וְרַעְיָה! —
מָרָה, מָרָה תְּהִי אַחֲרִיתוֹ...

זֶה הַמְּנַעֲנֵעַ שְׁדֵי־נְזִירוֹת וּמַזְקִיפָן
מִתַּחַת צְלָבִים כְּבֵדִים וְקִמְטֵי גְּלִימוֹת שְׁחוֹרוֹת
וּמְעָרֵב דַּם־צַדִּיקִים בְּדַם־פּוֹשְׁעִים,
וַעֲסִיס שׁוֹשַׁנֵּי־אֵשׁ — בִּלְשַׁד־דַּרְדָּרִים חִוְּרִים...
זֶה, שֶׁהֵקִים צִבְאוֹת גְּאוֹנֵי־עוֹלָם,
הַמִּתְנַבְּאִים עָלָיו מֵאַלְפֵי רִבְבוֹת סֵפֶר
וּמְאַבְּנִים אוֹתוֹ, לְמַזְכֶּרֶת־נֶצַח,
בְּפָז וּבְדַר וּבְשַׁיִשׁ וּבִיקַר־הַזְּכוּכִית,
וְעַד הַיּוֹם לֹא יֵדַע שָׂבְעָה,
וְעַד הַיּוֹם לֹא אָמַר: „רַב לִי!",
לֹא, עוֹד לָעֹג יִלְעַג, וְלַחֲשׁוֹ עַל כָּל אֹזֶן
לֵאמֹר: רַקְּדוּ, רַקְּדוּ־נָא, יְתוֹמֵי הַנֶּחֱמָדִים,
כֻּלְּכֶם, כֻּלְּכֶם רַקְּדוּ לִי, אֻמְלָלַי,
יָשָׁר, יָשָׁר אֶל פִּי קִבְרְכֶם רַקֵּדוּ!
וְלַשָּׁמַיִם צוֹחֵק הוּא וּמִצְחוֹ — סְדַן־נְחֹשֶׁת:
שׁוּרוּ, שׁוּרוּ־נָא, הַכְּחֻלִּים וְהַטְּהוֹרִים
מֶה עָצַמְתִּי פֹּה, אֲנִי לְבַדִּי,
מִכָּל הָאֵלִים וְהַצְּדָקוֹת שָׁמָּה יַחַד! —
מָרָה, מָרָה תְּהִי אַחֲרִיתוֹ.

הוֹי, מָרָה תְּהִי וְרָעָה תְּהִי אַחֲרִיתוֹ
בִּימֵי הַדְּבַשׁ, הַפִּשְׁתָּן וְהַמַּזְמֵרוֹת.

וְאוֹרֵב בְּאַפֶּלֶת אַרְיֵה מְלֵאָה הַבּוֹרְדְּקָן
לְכָל בַּת־כְּפָר, שֶׁגָּמְלוּ כְּבָר שָׁדֶיהָ,
וּמְנַשֵּׁק כַּף־הַנַּעַל שֶׁל כָּל נַעֲרָה פּוֹתָה,
וּבוֹכֶה, כֻּלּוֹ רֶגֶשׁ, כְּחֵיק קְדֵשָׁה;
זֶה הַמְנַפֵּף עַל אַרְגָּמָן וְעַל תְּכֵלֶת
כְּנַפֵּף רוּחַ קַל כְּגַן פּוֹרֵחַ,
וּמְחַבֵּק בְּתוֹךְ מִטּוֹת צֶרֶף וְאַלְמֻגִּים
כְּגַל הַיָּם כְּעֶרֶב קַיִץ,
וְשָׁר כַּשָּׂדֶה, עִם אֲסַפְסוּף וְעִם קוֹצְרִים,
פִּיטוּנֵי־חֵשֶׁק וַעֲגָבִיכוּסִים,
וּכְמוֹהֶם אָז — שִׁכּוֹר־יַיִן, רֵיחַ־בָּר וְשֶׁמֶשׁ, —
מָרָה, מָרָה תְּהִי אַחֲרִיתוֹ!
זֶה הָאַכְזָר טוֹב־הַלֵּב וּנְדִיב־הָרוּחַ,
אֲשֶׁר יָדָיו וְצִפָּרְנָיו פְּתוּחוֹת תָּמִיד
לְחַלֵּק פִּרְחֵי פֶּרֶג וּשְׂרִיטוֹת דָּם
וְאַבְנֵי־חֵן וּדְמָעוֹת נִיצְצוֹת לְמַכְבִּיר
לְכָל הַבָּא בְּצֵל קוֹרָתוֹ:
זֶה הַחוֹמֵד אֶת הַכֹּל וְלוֹעֵג לְכָל נִשָּׂא,
הַמַּצִּית אֵשׁ בַּלֵּב וְרוֹקֵד: קָדוֹשׁ, קָדוֹשׁ!
וּלְמָחֳרָת בָּא וּמְכַבֶּה בְּמֵי־שׁוֹפְכִים
וּבְלַעֲגִיבוֹ שַׁלְהֶבֶת קָדְשׁוֹ;
זֶה הַמְעוֹרֵר וְקָוִים נוֹבְלִים וְנוֹתֵן צַו: אֱהָבִי!
וּמְפַרְפֵּר עֹרֶף הַמֵּתִים וְחוֹרֵק שֵׁן: הֲמֹרוּ!
וְיוֹצֵק שֶׁמֶן זַךְ אֶל עֵינֵי חַיּוֹת־טֶרֶף
בְּעוֹד הַדָּם וְטַעֲמוֹ עַל לְשׁוֹנָן;
הַמְצַחֵק כִּכְנַף פַּרְפָּר לָהוּט אַחַר הַצִּפֹּרֶת
וְנֶחְבָּא תַּחַת שׁוּלֵי שְׂטָנִים גֵּאִים וּמַחֲרִישִׁים

וּבְהָמוֹן רַב וּשְׁרִיקוֹת־בּוּז מִחוּץ לַמַּחֲנֶה
בְּעֶגְלַת־אַשְׁפָּה יוֹצִיאוּהוּ,
וּכְנֵצֶר נִתְעָב יַשְׁלִיכוּהוּ
וְהָיָה חֶרְפַּת־עוֹלָם לְכָל בָּשָׂר צָעִיר
וּפִגּוּל לְמַחֲשָׁבָה רַעֲנַנָּה.
וּבְהַזְכִּיר אִישׁ אֶת שְׁמוֹ – וְנָעוּ פָּנָיו
כְּאִלּוּ טָעַם מֶלַח בְּתוֹךְ דִּבְשׁוֹ, –
וּדְבַשׁ כִּי יִמְלַח אֵיךְ יֵאָכֵל!

V

הִנֵּה יָמִים בָּאִים... חַי, לִבִּי, לִבִּי לוֹ, לְיֵצֶר־הָרַע,
זֶה מֶלַח כָּל הַיְקוּם, פִּלְפֶּלֶת־הַהֲוָיָה;
מַה רָעָה תְּהִי אַחֲרִיתוֹ וּמַה מָּרָה
בִּימֵי־מַגֵּפַת הַנִּשּׂוּאִים!
זֶה הָעוֹגֵב הַמִּתְהַדֵּר, בֶּן־הַחַיִל,
הַמְּרַשְׁרֵשׁ בְּתוֹךְ מֶשִׁי נְקֹד־זָהָב
וּמְסַלְסֵל עָל אֶת שְׂפָמוֹ לְתִפְאֶרֶת
בְּאֶצְבָּעוֹת טְבוּלוֹת בְּשֶׂם וּמְרֻנָּדִים;
הַמּוֹשִׁיט אֶת כַּף־יָדוֹ מִגָּבֹהַּ
כְּמֶלֶךְ אַדִּיר אֶת שַׁרְבִיטוֹ
וּמְצַלְצֵל בְּדָרְבוֹנוֹת־כַּסְפּוֹ בָּאוּלַמִּים,
לְהַרְעִיד לֵב כָּל אִשָּׁה טְהוֹרָה
וּלְהַצִּית קִנְאָה קְטַנָּה בְּלֵב גֶּבֶר גָּדוֹל, –
מָרָה, מָרָה תְּהִי אַחֲרִיתוֹ...
זֶה הַכּוֹבֵשׁ בְּנוֹת־מְלָכִים נָאווֹת וּנְאִינוֹת
בִּכְרִיעַת־חֵן עַל רִצְפוֹת־שַׁיִשׁ
לְשִׁפְחוֹת־עוֹלָם תַּחַת רַגְלָיו,

כִּי זְכוּת וְאֻמַּת אַחַת שְׁטוּחוֹת עַל הָאָרֶץ,
וְגָבַהּ שְׁתֵּי הַנַּעֲלוֹת יַחַד
כְּגֹבַהּ הַשִּׁבֳּלִים הַמְּכַסּוֹת לָאֲדָמָה.
וּמְלֵאָה אֶרֶץ רַחֲמִים וְחוּט שֶׁל דְּבַשׁ יִמָּשֵׁךְ
בִּפְתֹחַ אִישׁ אֶת פִּיו לְדַבֵּר.
וְכָעַס אִישׁ — וְנֶאֱחַז כַּעֲסוֹ בַּדְּבַשׁ
כְּכַנְפֵי זְבוּב־הָאָדָם וְלֹא יוּכַל לָעוּף.
וְאִם הַכֵּה יַכֶּה אִישׁ אֶת אָחִיו עַל הַלֶּחִי,
וְהוֹשִׁיט לוֹ הַמֻּכֶּה אֶת הַשְּׁנִיָּה — לֵאמֹר:
לִבְרִיאוּת
וּלְאֹרֶךְ־יָמִים, מַחֲמַל־נַפְשִׁי!
יִפָּרֶץ־נָא בְּשָׁלוֹם זֶה קִיטוֹרְךָ הַמִּפַּעְפֵּעַ,
יָמוּת נָא חֲרוֹנְךָ עַל לְחָיַי,
וְרַק אַל תּוֹסִיף לִכְעֹס עוֹד, מַחֲמַדִּי!

הַכֹּל טוֹב וְשָׁקֵט, רַךְ וּמָתוֹק־מָתוֹק...
— אַךְ הִנֵּה יֵשׁ עוֹד בְּרִיאָה אַחַת,
הַמְּזֻמְזֶמֶת תָּמִיד, רוֹאָה וְאֵינָהּ־נִרְאָה,
פִּזְמוֹנֵי־דָם וְתַאֲווֹת הוֹלְכוֹת וּמִשְׁתַּפְּכוֹת
עַל כָּל אֹזֶן טְהוֹרָה וּבְקִמְטֵי שִׂמְלַת־נַעֲרָה:
הָבָה־נָא נִתְחַכְּמָה, אַחִים טוֹבִים!
כֹּה יִתְלַחֲשׁוּ לִפְרָקִים פַּרְנְסֵי־הַקָּהָל
בְּקָרְצָם עֵינֵי־נֹפֶת אִישׁ לְרֵעוֹ.
וְהֶחֱרוּ וְהֶחֱזִיקוּ אַחֲרֵיהֶם
נָשִׁים, טַף וְזָקֵן בְּקוֹל גָּדוֹל
לֵאמֹר: קַצְנוּ, קַצְנוּ בְּחַיֵּינוּ
מִפְּנֵי מְנֻוָּל זֶה, זֶה יֵצֶר־הָרָע,

... שְׁמַע הָעוֹלָם כֻּלּוֹ! הַחֹמֶר הִנּוֹ אֶחָד
וְשׁוֹנוֹת רַק הַצּוּרוֹת, רַק הַצּוּרוֹת!
וִיחִי אֲבִי־אָבוֹת כָּל כֹּחַ נִפְרָד,
וְהֵידָד, בְּלִיל כָּל פָּנִים וְכָל יִתְרוֹן!
יְהִי מַעֲטֶה אֶחָד גַּם הָרוּחַ
וּמַרְאֶה אֶחָד צָהֹב לְכֻלָּנוּ:
אַל לִצְמֹחַ, אַל לְלַבְלֵב
אַף לֹא לִרְקוֹב בִּלְעָדֵינוּ! —
כָּכָה יִצְעַק אָז בְּצֶדֶק זֶה הַגָּלָל,
הַמְּזֻבָּל מִגְדְּלוֹת־מֶרְקָחִים, —
וְגִקֵּר אָז כָּל עַיִן בְּצִדְקָתוֹ.
כָּכָה יִשְׁרְקוּ הֶעָשָׁן וְהַסִּיגִים
בְּשׁוּבָם אֶל תּוֹךְ כּוּר־הַמַּצְרֵף הַמִּתְאַבֵּךְ
לִהְיוֹתָם אֶחָד עִם הַכֶּתֶם.

וּמָלְאָה אֶרֶץ צֶדֶק. אֵין סַעַר וְאֵין צְוָחָה:
כַּשֶּׁמֶן יִזְּלוּ גִשְׁמֵי־קַיִץ; וְיַמֵּי הָאוֹקְיָנוֹס
רֶגַע יִרְגְּעוּ כֶּחָלָב בַּמַּחֲלֵבָה.
וּבְהַגִּיעַ תּוֹר הַר־מַשְׁחִית לְהִתְגָּעֵשׁ —
וְהָיָה כָל עֲשַׁן־חֲמָתוֹ וְלַבַּת־זְדוֹנוֹ
כְּקַטּוֹר אִישׁ עַל גִּבְעָה אֶת מִקְטַרְתּוֹ.
וְהַשֶּׁמֶשׁ — לֹא לוֹהֵט וְלֹא קַר כִּי — פּוֹשֵׁר,
לְבִלְתִּי הַזִּיק עוֹד לָאָדָם וְלִשְׂדוֹת־הַתְּנוּבָה.
הַתֵּבֵל כֻּלָּהּ מִישׁוֹר וְהַחַיִּים כֻּלָּם מִישׁוֹר;
לֵךְ כַּאֲשֶׁר תֵּלֵךְ וּזְרַע כַּאֲשֶׁר תִּזְרַע,
מִכְשׁוֹלִים וּמִלְחָמָה אֵין עוֹד לִפְגֹּשׁ —
הַחַיִּים כֻּלָּם מִישׁוֹר.

אֶל בָּתֵּי־הַחֲרֹשֶׁת הַמְּפֻחָמִים.
וְעָשׂוּ מֵאֱלִילֵי־שַׁיִשׁ סִירֵי־רַחְצָה
וּמֵהוֹד הַנְּחשֶׁת – דּוּדֵי־בֵית־מְבַשְּׁלוֹת;
וְכָל הַבַּד, הַמְּדַבֵּר בִּלְשׁוֹן אוֹר וּצְלָלִים
שֶׁל אשֶׁר גּוֹיִם וּמַכְאוֹבֵי עַמִּים רַבִּים,
יִצָּבֵר לַעֲרֵמָה גְדוֹלָה אַחַת
וְהִצִּיתוּהוּ עַל צְבָעָיו, חֲלוֹמוֹתָיו וּמֶרְחַקָּיו, –
מְדוּרָה אַחַת שְׂמֵנָה לְעֵינֵי כָל הָעוֹלָם
וּלְעֵינֵי אָמָּן אַחֲרוֹן בּוֹכֶה, –
וְצָלוּ בָהּ בּוּלְבּוּסִים שִׁשִּׁים רִבּוֹא,
וְחֻלַּק אוֹתָם חִנָּם בֵּין הָרְעֵבִים הָאַחֲרוֹנִים
לְאוֹר הַמְּדוּרָה הַנִּשָּׂאָה.

IV

הִנֵּה יָמִים בָּאִים, יְמֵי בָּר וּפִשְׁתָּן:
וּבָזוּ לְכָל לוֹחֵם וּלְכָל שׁוֹאֵף גְּדוֹלוֹת
מֵעֵבֶר לַגּוֹרָל וְלַחַיִּים.
עֶבֶד יִקָּרְאוּ לְמוֹשֵׁל וּלְכוֹבֵשׁ – נִכְבָּשׁ,
וְאַחֲרֵי כָל מִתְנַשֵּׂא „נוֹפֵל, נוֹפֵל" יְרַנְּנוּ.
וְקָרָה אָסוֹן נוֹרָא לְאֶחָד מִנִּי אֶלֶף
וְנוֹלַד כֻּלּוֹ תְמִיָּה: עַז וְקַל וְנַעֲלֶה,
לַמְרוֹת סְגֻלּוֹת אָבוֹת וְאַבְנֵיהֶם;
וָרָם מִשִּׁכְמוֹ עַל הָעָם הָרַב מִסְּבִיבוֹ
כְּתֹמֶר צָעִיר בְּתוֹךְ יַעַר־שִׁקְמִים זָקֵן, –
וְשָׁמַע צְחוֹק וְלַחַשׁ עֶרֶב, בֹּקֶר וְצָהֳרַיִם:
– הִכֹּף, הִכֹּף, אֻמְלַל־גְּבַהּ־הַקּוֹמָה, –
הַכֹּל שָׁוִים תַּחַת הַשָּׁמַיִם!

גַּם הַיֶּלֶד בַּעֲרִיסָה יְרַעֲנָהּ,
וִידוֹבֵב אוֹתָהּ חֶרֶשׁ אֶל הַבְּבָה
וּלְרַד הוֹרָתוֹ טֶרֶם יִינָק.

III

הִנֵּה יָמִים בָּאִים, יְמֵי אִתִּים וּמַזְמֵרוֹת:
וְהָיוּ לְמִרְעֵה־בָקָר פַּרְדְּסֵי־הַחֶמֶד,
וּלְמִשְׁלַח־עֵז — כָּל גַּן מְלַבְלֵב חִנָּם.
וְלִחֲכָה הַבְּהֵמָה צִיצִים בְּרוּכֵי־שֶׁמֶשׁ,
וְרָמְסָה פְּרָחִים שְׁכוּרֵי טַל וּתְכֵלֶת הַשָּׁמַיִם,
וְרָאָה זֹאת הָאָדָם וּבֵרַךְ: „יְהִי רָצוֹן
וּמָלְאוּ חָלָב עֲטִינָיִךְ!״ —.
וְכָל אֲשֶׁר זוֹרֵק אַבְנֵי־חֵן לְנוֹכַח שֶׁמֶשׁ
לֹא יוֹצִיא עוֹד הֲדַר־גְּאוֹנוֹ לְבַטָּלָה:
יַקְשְׁרוּ אֵלָיו גַּלְגַּל לִטְחֹן קֶמַח לָעֲנִיִּים
וְלָכֹת שֶׁמֶן לָאֶבְיוֹנִים.

אָז יִתְעוֹפֵף כְּבוֹד כָּל הֵיכְלֵי הָאֳמָנוּת
וּפִנּוּם לָאֲסָמִים;
וּלְבָתֵּי־תַמְחוּי זוֹלִים תֵּהָפֵכְנָה
טִירוֹת חָזוֹן וּמַנְגִּינָה.
וְהָשְׁלְכָה הַחוּצָה תִּפְאֶרֶת אַשּׁוּר וּמִצְרַיִם,
וֶאֱלִילוֹת יָוָן וּגְאוֹן רוֹמִי, אֲשֶׁר נִצְּלוּ
מִמַּהְפֵּכַת־דָּת וְשֶׁטֶף גּוֹיִם רַבִּים,
מִשְׁגֵה־מִרְמָס עַתָּה יֵרָמֵסוּ.
וְכְרוֹנוֹת תּוֹר־הַתְּחִיָּה וַהֲדָרָהּ,
הַמְפַרְכְּסִים עַל בַּד וְשֵׁשׁ וְשֵׁן וּנְחֹשֶׁת,
בִּתְרוּעַת הָמוֹן חוֹגֵג יוּבְלוּ

וְעָזְבוּ נָשִׁים חַדְרֵי־מַשְׂכִּית הָאַפְלוּלִים,
הַסְּפוּגִים סוֹדוֹת אַהֲבָה וְרֵיחוֹת גַּנִּים;
וְחָדְלוּ פּוּךְ, כַּנְגֵי־חֵן וְלַחַשׁ־פְּלוּסִין,
וְנַעֲנוּעֵי נוֹצוֹת יַעֲנָה נֶהְדָּרוֹת.
לֹא עוֹד יִתְגָּרוּ שִׂפְתֵי חֵן כִּדְכְדְבָנִים
וּפִטְדוֹת — בְּעֵינֵי חֵשֶׁק.
וּפַסּוּ צִלְלֵי־פְּסַנְתֵּר עוֹרְגִים: הֶמְיַת אִשָּׁה
לִקְרַאת הַבֹּקֶר וְדִמְדּוּמָיו...
וּנְשִׁיקוֹת נוֹשְׁרוֹת כַּעֲלֵי שׁוֹשַׁנָּה בְּשֵׁלָה,
רֵיחָנִיּוֹת וְרָווֹת, עַל תַּלְתַּלֵּי גֶּבֶר
בְּנַגַּהּ בֵּין־הַשְּׁמָשׁוֹת. —
כִּנְחָשִׁים מִקְּלִפָּתָם בְּרֹאשׁ הַקַּיִץ
תַּעֲלֶינָה הָעֲנֻגּוֹת וְהָרַכּוֹת
מִתּוֹךְ קֶצֶף הַסַּלְסָלוֹת — קֶצֶף־מֶשִׁי הוֹמֶה —
וּלְגוֹרָל אֶחָד חָדָשׁ שֵׁנִית תִּוָּלַדְנָה:
וְעָטְפוּ עַל שְׂעָרָן מִטְפְּחוֹת צֶמֶר־לָבָן
כַּגְּבִירָה כַּאֲמָתָהּ — מִטְפְּחוֹת צֶמֶר־לָבָן,
וְסִינָרֵי בַּד־מְדֻנָּג עַל חַמּוּקֵי יְרֵכֵיהֶן;
וְאָפוּ כֻּלָּן לֶחֶם וְסָרְגוּ פֻּזְמְקָאוֹת,
לְבַל יִהְיֶה עוֹד רְעֵבִים וִיחֵפִים
וּלְבוּשֵׁי מִכְלוֹל עַל אֲדָמָה;
כִּי עִנְיָן אֶחָד וְחָזוֹת שְׁבֵעָה אַחַת
וּבֶגֶד אֶחָד לְכָל אָדָם.
„תּוֹעֶלֶת לִי וְלָךְ... וּבְלִי תוֹעֶלֶת
אַל תָּרֵם יַד אוֹ רֶגֶל עַל הָאָרֶץ!" —
כָּכָה תַּבָּה שֹׁרֶשׁ תּוֹרַת־הַמְּזֻמָּרוֹת,
וְיָנְקָה וְהֵינִיקָה אָז כָּל נָפֶשׁ;

מְפַזְּרֵי סִבְלוֹת דוֹרוֹת וִירוּשָּׁתָם,
הָשְׁלֵךְ יָשְׁלְכוּ מִמַּרְכְּבוֹת־נִצְחוֹנָם;
וּבְזֵרֵי־כְבוֹדָם תִּמְצָא חֵפֶץ רַק הַשְּׂמָמִית
לֶאֱרֹג שָׁם קוּרֶיהָ.
פּוֹר יִתְפּוֹרְרוּ כָּל אֵלֶּה: הַתּוֹלָדָה —
תּוֹלֶדֶת־נֹפֶת — תִּשְׁטֹף גַּם בִּלְעָדָם.
וְהִפְשִׁילוּ כֻּלָּם מִכְנְסֵיהֶם וְנַעֲלֵי־עֵץ יִנְעֲלוּ
וְהָיוּ לְאִכָּרִים.
וְעָבְדוּ וְהֵנִיעוּ, וְלֹא יִהְיֶה חוֹבֵק־יָד
וּמִשְׁתַּעֲשֵׁעַ בְּחֶרֶט־יוֹצֵר וּבִפְסִילִים
וּמְאַבֵּד אוֹן וָרֶגֶשׁ בֶּחָזוֹן וּבִצְבָעִים;
„מַרְבֶּה לֶחֶם — מַרְבֶּה צְדָקָה!" —
כָּכָה יַטִּיף נָבִיא, נְבִיא לִבְנֵי עַמּוֹ.
„מַרְבֶּה פִשְׁתָּן — מַרְבֶּה אֱמֶת!" —
רַק בָּזֶה יִתְחָרוּ הַגִּבּוֹרִים.
„מַרְבֶּה דְבַשׁ וָשֶׁמֶן — מַרְבֶּה יֹפִי!" —
זֹאת הַתּוֹרָה, אֲשֶׁר תִּצְמַח אָז וְתִשְׂגְשֵׂג
עִם גִּבְעוֹלֵי שֻׁמְשֻׁם וַהֲמוֹנֵי לֶפֶת.

וּמָלְאָה כָּל הָאָרֶץ שַׁדְמוֹת בַּר וּפִשְׁתָּן
וְכַוָּרוֹת מְלֵאוֹת דְּבוֹרִים הוֹמוֹת.
וְאֹרֶז צָץ וּפוֹל פּוֹרֵחַ בְּכָל פִּנָּה,
וּמוֹרַג דָּשׁ וּמִזְרֶה מוּנָף עַל כָּל צַעַד,
עַד אֶפֶס מֶרְחָק רֵיק לַבּוֹדֵד
וְסֶלַע דּוֹמֵם לַמַּחֲשָׁבָה;
וּבְחֹסֶר קַרְקַע יֵלְכוּ הָלֹךְ וְהִתְנַוֵּגָה
וְטָבְעוּ בָּעֲבוֹדָה וּבַיֶּזַע.

כַּתַּרְנְגוֹל כַּנֶּשֶׁר יִהְיוּ סְמוּכִים עַל הָאַשְׁפָּה
וְנִקְּרוּ מִתּוֹךְ אַשְׁפָּה אַחַת;
וְנֶשֶׁר מִפְּנֵי דַּרְכֵי־שָׁלוֹם יַחֲנִיף לַחֲבֵרוֹ:
שְׂכְוִי נָעִים, כַּמָּה יָפָה וַאֲדֻמָּה כַּרְבָּלְתְּךָ!
וְעָטָה הַתַּרְנְגוֹל נְדִיבוּת וְקָרַץ אֶת פִּלַּגְשָׁיו
וְקָרָא: קוּקוּרִיקוּ!
וּפְרָסִים, שׁוֹכְנֵי עָבִים וְסוֹקְרֵי־הָעֲרָבָה,
יַמְלִיטוּ אֶת בֵּיצֵיהֶם בְּכָל לוּל וּבְלִבָּם — שָׁלוֹם,
לִהְיוֹתָן מִחְיָה לְחוֹלִים וּלְיוֹלְדוֹת עֲנִיּוֹת;
כָּכָה יִהְיוּ הַפְּרָסִים.

II

הִנֵּה יָמִים בָּאִים, יְמוֹת־מָשִׁיחַ טוֹבִים, —
וְנֻתְּצוּ חַרְבוֹת כָּל הַגּוֹיִם הָאַדִּירִים
וְעָשָׂה אוֹתָם אִתִּים.
וְהַגִּבּוֹרִים יִתְפָּרְקוּ אֲזֵנֵיהֶם
וְכִתְּתוּם לְמַזְמֵרוֹת.
וְשָׂרֵי הַמִּלְחָמָה וּמְפַקְּדֵי־צְבָאוֹת גְּדוֹלִים
וּמוֹלְכֵי עַל רִבְּאוֹת רָאשִׁים וְיַעֲרֵי חֲנִיתוֹת —
יָרֹד יֵרְדוּ מְסוּסֵיהֶם הַפְּרָאִים וְהַשּׁוֹטְפִים;
וְתָעוּ רַגְלֵי בֵּין הַצְּבָאוֹת הַמְפֻזָּרִים
חַנִּיבַּעֲלִים בְּחִירֵי־אֵל וְנַפּוֹלְיוֹנִים בְּגֵי־אַלְמָוֶת,
וְאִישׁ לֹא יַפְנֶה רֹאשׁ בְּעָבְרָם.

וְהָיוּ כְּמוֹץ עוֹבֵר מַחֲרִידֵי תּוֹרוֹת עַמִּים
וְיוֹצְרֵי תְקוּפוֹת וּמְהָרְסֵיהֶן.
וְכָל אֵיתָנֵי רוּחַ וְכִשְׁרוֹן נַעֲרָצִים,

וּלְקָקוּ הָאֲרִי בִּלְשׁוֹנוֹ.
וְצֶמֶד פַּנְתֵּרִים יֵאָסְרוּ לַמַּחֲרֵשָׁה
וּמָשְׁכוּ בְּעֹז אַדִּיר, שֶׁהִנְחִילוּם הַמִּדְבָּרִיּוֹת;
וּשְׁרִירֵי בִטְנָם וַעֲבִי חַיֵּיהֶם יִתְלַכְּדוּ וְהָיוּ
לְגָלוֹת־בַּרְזֶל שׁוֹקְעוֹת וּמְזַדַּקְּרוֹת;
וְדָרְסוּ צִפָּרְנֵיהֶם גּוּשֵׁי־עָפָר לַחִים,
וּלְשׁוֹנוֹתֵיהֶם הָאֲדֻמּוֹת יִהְיוּ שְׁלוּחוֹת —
וְטִפְטֵף רִיר־תְּאָבוֹן לָאֲדָמָה הַנֶּחֱרָשָׁה
לֵאמֹר: מָתַי תָּבֹא עֵת הַמְּנוּחָה וְתַגִּיעַ
וְאָכַלְנוּ סְבִּים מְבֻשָּׁלִים!

אָז יִתַּם אֶרֶס פֶּתֶן וְלַחַשׁ צִפְעוֹן זוֹמֵם,
וּנְעָרִים חֲשׂוּפֵי־שֵׁת יְרַקְּדוּם עַל הָאָרֶץ,
וְלָחֲצוּ אֶת זְנָבָם הַמִּתְפַּתֵּל, וַהֲרִיחוּם
אֲבַק־מְרוֹרִים מִקֻּפְסָתוֹ שֶׁל הָאָב־הַזָּקֵן;
וְהַפֶּתֶן — הוּא יִתְעַטֵּשׁ וְנָעַם עֵינָיו — מַיִם,
וְהָפַךְ כֻּלּוֹ סְלִילִים רַבִּים, חֲלַקְלַקִּים תַּחַת יָדָם,
וְשָׁרַק מִטּוּב־לֵב: הוֹי, לֵיצִים, לֵצִים!...

וּבְחֵיק בְּתוּלוֹת וּזְקֵנוֹת יְנַמְנְמוּ נְמֵרִים,
כְּנַמְגֵּם עַתָּה כְּלָבִים וַחֲתוּלִים מְפֻנָּקִים, —
וְהָיוּ צִפָּרְנֵיהֶם רַכּוֹת כְּאֶצְבָּעוֹת.
וְיָצְאָה בְתוּלָה לָשׂוּחַ וּמָשְׁכָה בְּשַׁרְשֶׁרֶת, —
וּבְשַׁרְשֶׁרֶת קָשׁוּר נֶגֶד יַעֲרוֹת שְׁבָא
וּפִרְאֵי נִקְרוֹתֶיהָ:
נָמֵר מַטִּיל אוֹתוֹת עַל כָּל קִיר וְגָדֵר
וּמֵרִיחַ עַל כָּל פִּנָּה...

1910

וְהָיָה בְּאַחֲרִית...

I

הִנֵּה יָמִים בָּאִים; יָמִים אֲשֶׁר הָיוּ
מְקוֹר־הַתִּקְוָה לְכָל דַּךְ וְנִדָּח
וּמַעְיַן־שִׁיר — לַמְנַחֲמִים מִימוֹת־עוֹלָם;
יָמִים אֲשֶׁר רָמְזוּ מִמֶּרְחַקִּים כְּאַגָּדָה,
בִּשְׂבֹעַ אֶרֶץ דָּם וַאֲנָקָה: שָׁלוֹם, שָׁלוֹם...
וְרִאשׁוֹן שָׁר הַנָּבִיא יְשַׁעְיָהוּ.

הִנֵּה יָמִים בָּאִים, יְמוֹת־מָשִׁיחַ טוֹבִים, —
רַכִּים מִכָּל רַךְ וּמְתוּקִים מִכָּל מָתֹק.
וְגָר זְאֵב עִם כֶּבֶשׂ: בְּעֵינֵי זְאֵב־עֲרָבוֹת
תִּכְבֶּה הָאֵשׁ הַיְרֻקָּה, אֵשׁ־הַגָּפְרִית, הַמַּבְהִילָה
כְּבָשִׂים תַּמִּים בָּאֲפֵלָה;
וְרֵיחַ רֶפֶת יִנְעַם לוֹ מֵרֵיחַ יַעַר.
וְאַרְיֵה יִלְעַס תֶּבֶן, כַּבָּקָר יַעֲלֶה גֵרָה
וְשָׂבַע וְהוֹתִיר וְגָהַק כְּהֶבֶל־תֶּבֶן;
לֹא יְזַעֲזַע עוֹד הַסְּלָעִים בְּשַׁאֲגָתוֹ
וְלֹא יִתַּמֵּר אֶת הַחוֹל בְּמַכַּת כַּפְתֹּר־זְנָבוֹ.
וְעָבַר נַעַר־אִכָּר וּבָעַט בְּרַעְמָתוֹ:
„עָצֵל, עָצֵל, תֶּבֶן־חִנָּם אַתָּה אוֹכֵל!" —

לֶעָתִיד יָקוּ רַק הָעֶבֶד,
וּלְפִרְיוֹ — הַגַּרְעִין הָרָקוּב...

קוּם, בָּרֵךְ גּוֹרָלְךָ, בֶּן־אָדָם:
לְלֹא אֶרֶץ וּמְגַמָּה וְנָוְעִים,
וּמִי חָפְשִׁי מִמְּךָ אִם גַּם תֵּצֵא
מִסֵּבֶל מְגִלּוֹת־הַפְּלָאִים!...

בְּאֵין־סוֹף נִתְעֵיתִי כָּמוֹךָ,
וּמֵאָז אֲנִי סוֹבֵב וּמְחַפֵּשׂ;
אֲנִי בָז לְכָל נִשָּׂא מִמְּרוֹמַי,
וּלְכָל רֶמֶשׂ בְּאוֹרִי אֶתְרַפֵּס.

רָם וּמַזְהִיר וּמָלֵא תַעֲצוּמָה —
אֲנִי סוֹבֵב וּמְבַקֵּשׁ אֶת אִשְׁתִּי,
אַךְ בְּרֵכוֹת מְצֻנָּעוֹת וּכְחֻלּוֹת
מִתְנַדְּפוֹת וּבוֹרְחוֹת בְּגִשְׁתִּי.

שַׁדְמוֹת־זָהָב נִשְׂרָפוֹת בִּשְׂחוֹקִי
וְנוֹבְלָה כְּנַף צִפּוֹר וָרוּחַ;
יֵשׁ אֶחָד הַסּוֹפֵג כָּל זָהֳרִי —
הַיָּם... אַךְ הוּא קַר וּמָלוּחַ.

הִיא לֹא תָבֹא — יָדַעְתִּי, יָדַעְתָּ;
אֲנִי לוֹעֵג, וְאַתָּה מִתָּרֵף;
אֲנִי נָד, אֲנִי אוֹהֵב וְעוֹבֵר
וְכָל יָבֵשׁ וְנִרְפֶּה יִשָּׂרֵף!״

מוסקבאר.

וְהֵן עוֹרְגוֹת וּצְמֵאוֹת לְהַחֲלִיף
עִם שְׁחוֹרֵי עֵינַיִם אֶת דָּמָן.

וּבְשִׁכְרוֹנִי: בְּנוֹת פּוֹלִין... הוֹי שֶׁמֶשׁ,
הַרְפֵּנִי נָא, רוֹדְפִי וְאָחִי! –
לָמָּה אַשְׁחִית בַּנֵּכָר נַחֲלָתְךָ
וַאֲסָעֵר בַּצָּפוֹן מִזְרָחִי?

לָמָּה תֹאבַד אַהֲבָתִי נִיצוֹצוֹת –
וּתְפוֹרַר חִידָתִי הַסְּתוּמָה?
לָמָּה אֶתְאַוּ בְּדָמִי אֶת הַכֹּל
וּבְלִבִּי לֹא אֹהַב מְאוּמָה?

כְּבָר מָאַסְתִּי בַּשְּׁבִילִים בְּלִי־דֶרֶךְ, –
בְּזִבּוּבֵי־הָאֵשׁ – מֵאֵין זֹהַר;
הָבָה, אֶשְׁקַע בַּצֵּל וְהִתְלַקְּחוּ
בְּלִי גֶפֶן חֲלוֹמוֹת־הַנֹּעַר.

וְחָרְדָה כְּמוֹ מָסָךְ וְקִפְּלָה
זוֹ חֲשְׁרַת תַּלְתַּלֵּי־הַנָּשִׁים, –
וּתְמָרִים וּמִדְבָּר וּנְבִיאִים
יְנַגְּנוּ לְחַיִּים חֲדָשִׁים.

הוֹי, שִׁמְשִׁי! – אַךְ לוֹעֵג הָאַכְזָר:
„אֵיכָה הָיָה הַפֶּרֶס – עֲמַלֵּךְ?
קוּם, שְׁתֵה אֶת כּוֹס אָשְׁרִי הַיּוֹקֵד
וּבְאָשְׁרֵךְ כְּרַע וְהִתְעַלֵּף.

– זִכְרוֹנוֹת וִירוּשָׁה וּצְלָלִים
דִּבְשַׁת לְנֶכְדְּךָ הַזָּקוּף!

לַנְּעָרוֹת מָצָאתִי פִּתְרוֹנִים
וּלְחִידַת נְדוּדַי אֵין פִּתְרוֹן.

וְאֶשְׂבַּע וָאֶרְמֹס כְּלָנָה
וַעֲזַבְתִּין בְּדַרְכֵי הַקִּרוֹת;
וָאֶבְרַח לְבַכּוֹת חָרְבָּנִי
וְחָרְבַּן חֲלוֹמוֹת וּנְעָרוֹת...

לִנְאוֹת הָרִים קוֹדְרִים בָּרַחְתִּי,
וָאַפְקִיד עַל סְבִיבַי לְשׁוֹמְרִים
צְבָא סְלָעִים גִּבּוֹרִים; אֶת הַכֹּל
הֵם יוֹדְעִים וּמְאוּם אֵינָם אוֹמְרִים. —

חֲסִינֵי־רָאשֵׁיהֶם בַּקֶּרַח
וְנַפְשָׁם הַגְּדוֹלָה — חַלָּמִישׁ;
וָאֹמַר פֹּה אֵשֵׁב וְאֶשְׁקֹט
וּמַעְגַּל הַקֶּסֶם לֹא יָמִישׁ...

פֹּה אֶצְפֹּן בְּדִידוּתִי כָּאוֹצָר,
רַק לָהּ וּלְפִתְרוֹנָהּ אֶתְמַכֵּר;
אַךְ יָצָא הָעוֹגֵב הַגָּדוֹל —
זֶה שֶׁמֶשׁ הַקַּיִץ וַיְשַׁבֵּר.

וּבְשִׁבְרוֹנִי: אוּלַמִּים וּמְחוֹלוֹת,
נוֹף וֶנֶיצְיָה וִיאָרָיו וּפְלָאָיו,
בָּנוֹת שְׁזוּפוֹת, עֲטוּפוֹת לְמָחֱצָה
גְּלִימוֹת־תְּכֵלֶת עִם כּוֹכְבֵי־הַזָּהָב...

וּבְשִׁבְרוֹנִי: בְּנוֹת אַשְׁכְּנַז צְהֻבּוֹת,
עוֹרָן — הֶלֶב וּפִיהֶן — אַרְגָּמָן,

הוֹי, חָרְפִּי וַחֲמֵי־לֵילוֹתָיו!
כָּל לַיְלָה וְסוֹד וּפִתְרוֹנוֹ,
כָּל פִּתְרוֹן וְטַעֲמוֹ וְאָשְׁרוֹ, —
כָּל אֹשֶׁר — מַכְאוֹבוֹ וַעֲוֹנוֹ.

הַלָּלוּ שְׁדֵיהֶן מַה קְטַנּוֹת
וְעֵינֵיהֶן עֲנָווֹת וּכְחֻלּוֹת.
וּבְחִשְׁקָן הֵן דּוֹרְסוֹת כִּנְמֵרוֹת
וְשׂוֹרְטוֹת בַּלָּאט כַּחֲתוּלוֹת.

וּלְאֵלֶּה עֵינַיִם — שַׁלְהֶבֶת,
וְהֵן עַזּוֹת וּבְטוּחוֹת וּזְקוּפוֹת; —
וּבְאַהֲבָן הֵן דּוֹמוֹת לִכְלָבוֹת,
נִכְנָעוֹת כִּשְׁפָחוֹת חֲרוּפוֹת.

הַלָּלוּ עוֹנָתָן — בֵּית־מִסְגָּד:
מִסְתּוֹרִין וּקְטֹרֶת וֶאֱמוּנָה;
וְיֵשׁ בָּהּ מִמְּסִירַת הַנֶּפֶשׁ,
מֵחֶבְלֵי־מָשִׁיחַ הַמְעֻנֶּה.

וּלְאֵלֶּה רֹאשׁ מָלֵא פַּרְפָּרִים
וּלְבָבָן הַקָּטָן בֵּית־מָלוֹן,
אֶפִּיקוֹרְסוֹת נֶחְמָדוֹת הַמְצַחֲקוֹת:
קוּם חַבֵּק, וּמָחָר חִדָּלוֹן!

אַךְ מַה לִּי וּמִי לִי כָל אֵלֶּה?
אֵין מוֹצָא, אֵין שַׁלְוָה, אֵין יִתְרוֹן;

שָׁם דְּבוֹרָה הַנְּבִיאָה גוֹסֶסֶת,
שָׁם צוֹפִים בִּתְלוּנָה מְכַבִּים...

וְאָנָה אֶשָּׂא אֶת דְּמִי הָעַתִּיק, —
גִּין־אַסְיָה וּמִזְרָח וְקִדּוּמִים,
הַאֶשְׁפְּכֶנּוּ לַשֶּׁלֶג הַנָּכְרִי,
אוֹ לְיַעֲרוֹת־הַכְּפוֹר הָעֲרֻמִּים? —

הוֹי, דַּי לִי! בִּצְחוֹק אֶחָד קָטָן
קָרַעְתִּי כָּל קוּרֵי הַשְּׁמָמִית;
הִתְלַכְּדוּ מִזְרָחִי וּצְפוֹנִי
וַיִּהְיוּ לְתַאֲוָה עוֹלָמִית.

וָאֶשַּׁק וָאֶשַּׁק עַל סְבִיבִי,
וָאֶשְׂרֹף כָּל פַּרְפָּר בְּאִשִּׁי,
וַתְּהִי לִי תַאֲוָתִי לְקִנְאָה
וּלְלַעַג־נְקָמוֹת חֲרִישִׁי.

וַתְּהִי לִי לִצְדָקָה וְלֶאֱמֶת,
לְמְאוֹר־דִּמְיוֹנוֹתַי וּשְׁחָקַי;
וַתְּהִי — לְמִשְׁפְּטֵי הַגּוֹזֵל
וּלְהָרֵי שֶׁלִּי, וְלַעֲמָקַי.

וָאֹמֶץ עֵינַיִם נָכְרִיּוֹת,
אֲמֻצּוֹת וּכְחֻלּוֹת וְחוּמוֹת;
וּמַחֲלָפוֹת מֵעַטְפוֹת צַוָּארִי —
כְּעֵין אֵפֶר וּפָז וַאֲדֻמּוֹת.

כֹּה חַוָּר וְלַהַט גָּדַלְתִּי
בֵּין בִּצּוֹת, אֳרָנִים וּשְׁלָנִים,
תַּחַת שֶׁמֶשׁ שֶׁאוֹרָהּ — אוֹר סַהַר,
בֵּין בְּרוּאִים שֶׁדָּמָם — דַּם דָּגִים.

וָאֱהִי כּוֹאֵב וְסוֹרֵר וּמַמְרֶה
וּמֻכֶּה כַּדִּין וְעַל חִנָּם.
בַּחוּץ הַכֹּל הוֹלֵךְ וּמַרְקִיב,
בַּבַּיִת הַקָּטָן — גֵּיהִנָּם.

וְאַךְ כְּשָׁלוּ עֲלוּמַי בָּרַחְתִּי,
וָאֹהַב בַּת־גָּלוּת עֲדִינָה, —
פֶּרַח עָצוּב טַפּוּחַ־חֲרָפִים,
מִתְחַבֵּא וּמְלַבְלֵב בַּפִּנָּה.

הִיא אֲהֵבָה, יָקְדָה וַתִּרְעַד:
— פֹּה תֵּשֵׁב וּתְקַוֶּה עִמָּדִי!
וַאֲנִי נְשַׁקְתִּיהָ וָאֵלֵם,
וּמַקֵּל הַנְּדוּדִים בְּיָדִי.

וְאָנֹכִי חִבַּקְתִּי, וּבְלִבִּי:
— הוֹי צַר לִי עָלַיִךְ, בַּת־עֲנִי!
עוֹד רַבָּה הַדֶּרֶךְ לְפָנַי, —
וְאַתְּ הֵן הָיִית לִי לִמְלוֹנִי. —

אֵיכָה אֶשְׁקֹט בְּצִלֵּךְ וְאֶשְׁכַּח
אֶת נְקַם חֲלוֹמוֹתַי הָרַבִּים?

מִתּוֹךְ עַרְפִלֵּי מִקְרָא וּמִדְרָשׁ
וְטַלָּם הַמָּתוֹק וְרוֹעֵף. —

וָאֶחֱרַד וָאֶהְיֶה לָאֶבֶן:
שֶׁלְּמִי זֶה הַמָּעוֹן הַמְּגֻנֶּה?
וְסוּפַת הַשֶּׁלֶג אֵיךְ תָּהִין
לִבְכּוֹת פֹּה בִּכְיָהּ הַמְּשֻׁנֶּה?

הַקֶּרַח בַּזְּגוּגִית מַה טִּיבוֹ?
וּמָה הַחַלּוֹנוֹת כֹּה סְגוּרִים?
וְאִמִּי — לְמִי הִיא סוֹרֶגֶת
גַּרְבַּיִם שֶׁל צֶמֶר אֲפוּרִים?

וּלְאָבִי אַדֶּרֶת, וְלֹא יֵבוֹשׁ
הִתְעַטֵּף בְּעוֹרוֹת חֲתוּלִים;
וְאָנֹכִי — לֶאֱכֹל פַּת־נָכְרִים,
פַּת שְׁחוֹרָה וּנְזִידֵי פִגּוּלִים!...

הַיַּיִן בֶּחָבִית אַיֵּהוּ?
מֵי קֶרַח עֲכוּרִים בֶּחָבִית;
וּתְמִיהָה, קֹר צָפוֹן וּקְלָלָה
מְצִיצִים מִכָּל קֶרֶן־זָוִית.

רִמּוּנִי! שׁוּלַמִּית — רַק מָשָׁל,
הַפַּרְדֵּסִים — עָפָר וָאֵפֶר!
וּנְבִיאִים וּתְמָרִים — אַגָּדָה,
וּבְיָדִי רַק סֵפֶר, רַק סֵפֶר...

וּמְחוֹלְלוֹת הֵן בֵּין הַכְּרָמִים
וּשְׂמָלוֹת לְבָנוֹת לְכֻלָּן, —
וּמְזַמְּרוֹת: „שָׂא עַיִן, שָׂא עַיִן"
לַנְּעָרִים הַשְּׁזוּפִים מִמּוּלָן.

וּלְכָל גֶּפֶל־תַּפּוּחַ וְאַנָּס,
לַלֶּפֶת וּלְנַרְגִּרֵי בֹּסֶר —
טַעַם נִפְלָא שֶׁל פֵּרוֹת יְקָרִים
וְהַפֵּרוֹת מְבַקְּעַת נְנוֹסֶר.

הָיָה רֵיחַ חוֹל־מִדְבָּר לָאֵזוֹב,
לַדְּגִיפֶר סְאוֹן חַמֵּי טְבֶרְיָה,
וְלַחַשׁ הֲדַסִּים — לַגִּנָּה
הָעוֹמְדָה רְטֻבָּה וְעֶרְיָה.

וְצִלְצְלֵי עֶגְלַת־הַחֹרֶף
בְּשָׂדוֹת מֻשְׁלָגִים וּמֵתִים, —
צְלִיל שְׁקָלִים בְּצַוְּארֵי בְּנוֹת־מִזְרָח
הַמִּתְחַבְּקוֹת בֵּין צִלְלֵי־זֵיתִים.

וַעֲרֵמוֹת הַכְּרוּב וְהַנָּפוּס
בַּמְּגוּרָה, מֵאֲחוֹרֵי הַבַּיִת, —
הֵן צִבּוּרֵי רִמּוֹנִים וּשְׁקֵדִים,
צִמּוּקִים וּפְרִי עֲצֵי־זַיִת.

וּפַעַם, בְּעוֹדִי בֶּן־עֶשֶׂר,
נֵעוֹרְתִּי בְּלֵיל אֶחָד זוֹעֵף

הִנֵּה אַשּׁוּר וּפָרַס מְרִיבִים
וּקְרֵבָה מִלְחָמָה בְּוַדַּאי.

בְּלִבְנוֹת הַגִּבְעָה הַשְּׂרוּפוֹת
רָאִיתִי לְבָנוֹן וַאֲרָזִים;
הֶחָצֵר הַשָּׁמֵם הוּא — מִדְבָּר,
בְּנוֹת־יַעֲנָה — הָרֵי הָאַוָּזִים.

הֶחָצָץ הוּא מַן הַשָּׁמַיִם,
תּוֹלְעֵי־הַגֶּשֶׁם — צִפְעוֹנִים;
וְשׁוֹאֵב־הַמַּיִם הַמְטֻלָּא —
בְּלִי סָפֵק מִבְּנֵי־הַגִּבְעוֹנִים.

וְהָאִכָּר הַמְּצֹרָע, הָרוֹעֶה
אֶת סוּסָיו מֵעֵבֶר לַבִּצָּה,
הוּא עָמוֹס הַנּוֹקֵד שֶׁיּוֹתָיו
וְנוֹשֵׂא בַּשָּׂדוֹת מְלִיצָה.

זֶה עֲשַׁן הָאֲרֻבּוֹת הַזּוֹחֵל
מִגְּרָנוֹת וּבָתֵּי עֲנִיִּים, —
נִיחוֹחַ קָרְבָּנוֹת בֶּהָרִים,
חֲסֵרִים רַק תֻּפִּים וּלְוִיִּם

וְקוֹצְרוֹת נָכְרִיּוֹת בַּשָּׂדֶה
חֲרוּמַפוֹת, פַּשְׁתָּנִיּוֹת, גּוּצוֹת,
הֵן יְקָרוֹת בְּנוֹת צִיּוֹן: שׁוֹשַׁנִּים
בְּשַׂעְרָן הַשָּׁחוֹר נְעוּצוֹת.

אַךְ לִי, נִין בִּרְיוֹנִים וּנְבִיאִים,
הָיָה רַךְ גַּם הָאֲוִיר הָרוּסִי;
צְבָא עַרְפִלֵּי כּשֵׁם כִּתְרַנִי
בְּקָרְאִי בִּמְגִלַּת יִחוּסִי.

הַכְּפָר כֻּלוֹ בִּצוֹת... אֵין דָּבָר!
עוֹד זְהַב חוֹל הַמִּדְבָּר מְתַמֵּר,
אֶתְרוֹגִים מַצְהִיבִים בַּחַמָּה
וְרֵיחַ הַסְּמָדַר נִשְׁתַּמֵּר.

אֶת פָּרָתוֹ שֶׁל מֹשֶׁה־רַבֵּנוּ
יֵשׁ לִמְצֹא בַּשִּׂיחִים הַקְּרוֹבִים;
יַם־הַסּוּף — בְּ„צְאֶינָה וּרְאֶינָה״,
הַמִּצְרִים עֲדַיִן שָׁם טוֹבְעִים...

קְצָת מְקֻשֶּׁה הָעַמּוּד בַּדֶּרֶךְ,
הַגֵּם עִם הַנְּחֻשְׁתָּן... בְּגַשְׁתִּי;
וּמֵרָחוֹק — כִּידוֹנוֹ שֶׁל שָׁאוּל
אוֹ חֲנִיתוֹ שֶׁל גָּלְיַת הַפְּלִשְׁתִּי. —

נָסְעוּ גוֹיִם וּשְׂעָרָם — מַחֲצֶלֶת,
צָבֵי־בָטֶן — סוּסֵיהֶם הַדַּלִּים;
וּלְעֵינַי מְדָיָנִים וְאֹרְחוֹת, —
מִתְנוֹעֲעוֹת דַּבְּשׁוֹת־הַגְּמַלִּים...

וּבְזָנְפָם בַּשּׁוּק וְהֵם סְבוּאִים, —
אֲנִי חָרֵד וּמַקְשִׁיב: אֵל שַׁדַּי!

דָּמִי עַתִּיק וּמְשֻׁמָּר בְּעוֹרְקַי
כְּיַיִן שֶׁל שְׁנֵי אֶלֶף שָׁנָה. —

אוֹתוֹ נָתְנוּ קַדְמוֹנֵי אֲבוֹתַי
עִם קִנְאַת בִּרְיוֹנִים אֶל בְּשָׂרִי;
שָׂרַף שֶׁמֶשׁ יְהוּדָה לְפֶחָם
אֶת קְוֻצּוֹת תַּלְתַּלֵּי שְׂעָרִי.

וּמֶרְחַב הַמִּדְבָּר, בְּרַק חוֹלוֹ,
נִסְתַּפְּגוּ בְּעֵינַי וּלְבָבִי;
וְעַד עַתָּה עוֹד יֵשׁ בִּי מִסּוֹדָם
שֶׁל יַרְדֵּן וּמִקְדָּשׁ וְנָבִיא.

גֶּבֶר מִזְרָח אָנֹכִי, הַכָּרוּךְ
בְּשֶׁמֶשׁ וּבְנָשִׁים שְׁחַרְחָרוֹת, —
אֲשֶׁר שָׁלַח אֱלֹהִים וְקַנָּאִים
עַד לִמְדִינוֹת רְחוֹקוֹת וְקָרוֹת.

אֲשֶׁר נָדַב מוֹשִׁיעִים וּנְבוּאָה
לִפְרָאִים וּמְגַדְּלֵי חֲזִירִים,
וַיְגַל לְכָל שׁוֹדֵד אוֹצְרוֹתָיו,
וּלְכָל דֹּב — חֲלוֹמוֹתָיו הַבְּהִירִים.

כָּכָה פֻּזַּר עַד יָרְדוּ מִנְכָסָיו,
כֹּה שֻׁדַּד וַיִּפְשֹׁט הָרֶגֶל;
וַיִּוָּתְרוּ לִנְכָדָיו רַק גְּוִילִים
וּבְלוֹיִם שֶׁל מִשְׁכָּן וָדֶגֶל.

1909

תַּחַת־שֶׁמֶשׁ

אֲנִי חוֹלֶה וְאוֹרֵר זִיו־שֶׁמֶשׁ,
אֲשֶׁר חָדַר וְהִרְעִיל אֶת דָּמִי;
הַכֹּל תּוֹסֵס בַּשָּׂדֶה וְאוֹהֵב,
וַאֲנִי קוֹדֵר בְּפִנַּת עוֹלָמִי.

דוּמָם אַבִּיט בִּמְחוֹל הַצִּפֳּרוֹת,
וּשְׂפִף אַקְשִׁיב לְצִלְצוּל צְחוֹק נָשִׁים;
אֲנִי בָּאתִי לָנוּחַ מֵאַהֲבָה
וּמְפַרְפֵּר צְרוּב אוֹרוֹת וּרְגָשִׁים.

קָשֶׁה כָּרִי בַּלֵּילוֹת הַחַמִּים,
רֵיחַ קְוֻצּוֹת לָרוּחוֹת הַקַּלִּים;
וּבְהִתְרַחֲצִי בַּיְאוֹר יְנַשְּׁקוּנִי,
כְּשָׁדוֹת עֲרוּמוֹת, הַגַּלִּים.

וּכְמוֹ שִׂמְלוֹת שֶׁל אַטְלַס וָמֶשִׁי
מִתְלַחֲשִׁים עָלִים וְקָמָה,
אֲנִי נָס מִפְּנֵי כֹל, מִפְּנֵי עַצְמִי,
מִתְבּוֹדֵד וְקוֹבֵל בִּדְמָמָה:

גֹּמֶד אַסְיָה אֲנִי, וּמַחֲלָתִי
הִיא אַהֲבָה רַבָּה, נוֹשָׁנָה.

צוֹעֵק הַיֶּלֶד — וּבַת־קוֹל מְחַקָּה אֶת קוֹלוֹ
נִבָּט בַּמַּרְאָה הַתְּלוּיָה וְרוֹאֶה אֶת צַלְמוֹ:
צֵל־מוּזָר בִּבְאֵר־הָאֲפְלוּלִית, עֵינַיִם עֲגֻלּוֹת...
חִוֵּר וְרוֹעֵד אָז יִצְעַד אַט־אַט אֲחוֹרַנִּית
וּקְטַן־אֶצְבְּעוֹתָיו בְּפִיהוּ;
נִתְקָל בַּדֶּלֶת וְנִמְלָט הַחוּצָה, הַחוּצָה,
נָס אֶל חֲבֵרָיו הַקְּטַנִּים וּמְשַׁקֵּעַ אֶת פַּחְדּוֹ
בֵּין כְּלֵי שַׁעֲשׁוּעִים שֶׁל עֵץ וּבִלְבִיבוֹת שֶׁל עָפָר;
וְאוּלָם בַּסֵּתֶר עוֹד יִפְעַם לְבָבוֹ הַקָּטָן:
אֵי אַבָּא, אֵי אִמָּא? הוֹי, מָתַי יָשׁוּבוּ הַבַּיְתָה?...

פריז.

וְרִשְׁרוּשׁ הָעֵצִים כֹּה יָבֵשׁ מֵאֵין בָּם נְשָׁמָה,
וְעָפִים הָעוֹרְבִים וְאֵין כָּל מַטָּרָה לִמְעוּפָם,
וּמַה לָּהּ לַשֶּׁמֶשׁ וּלְהָאִיר אִם תִּשְׁקַע בָּעֶרֶב?
וְלָמָּה־זֶּה יִרְתְּחוּ גַּלִּים אִם מָחָר יִשְׁקֹטוּ!
נִפְעֲרוּ תְהוֹמוֹת שֶׁכָּבְשׁוּ עַד כָּאן בָּעֲרָפֶל —
מִתַּחַת לְשׁוּלֵי אֶל־אַדִּיר...
וְאוּלַת יַד־בָּשָׂר לְגַשֵּׁר אֶת כֻּלָּן, אֶת כֻּלָּן;
וּמִסְכֵּן הָרַעְיוֹן מִלְמַלֵּא אֶת כָּל הָרֵיקָנוּת;
הַתַּרְבּוּת, עִם כָּל תְּשׁוּאוֹתֶיהָ, עֲשָׁנָהּ, בְּרָקֶיהָ,
לֹא תָהֹם אֶת לַחַשׁ הָאֵלִים הַמֵּתִים,
לֹא תַךְ בַּסַּגְוְרִים אֶת עֵינֵי הַבְּדִידוּת הַקָּמוֹת!

עָזַב אֶת כֻּלָּם הָאָדָם וְנָס אֶל כָּל רוּחַ
וְרַק אֶל לְבָבוֹ לֹא נָס עוֹד.
רַק בְּעֵינַיִם עֲצוּמוֹת מֵרְאוֹת אֶת עֲתִידוֹ,
אָטַם אֶת אָזְנָיו מִלְּחִישַׁת הַתּוֹרוֹת הַמֵּתוֹת,
נִסְחַף בַּיּוֹם עִם מַאֲוַיָּיו, עִם רַעַשׁ מֶרְכָּבוֹת,
עִם תִּקְווֹת בְּנוֹת־רֶגַע, עִם מַשְׂאוֹת־לֵב פּוֹרְחוֹת וְנוֹבְלוֹת,
עִם אֵדֵי הַיַּיִן בַּלַּיְלָה, עִם הֶבֶל פִּי נָשִׁים,
עִם גַּלֵּי שִׁכְרוֹן הַמְשַׁכֵּר וְעוֹקֵד וְחוֹנֵק...
הָיָה כְּיֶלֶד הַנִּבְהָל אֶת שִׁמְמוֹת הַבַּיִת
בִּשְׁעַת בֵּין־הַשְּׁמָשׁוֹת:
יָצְאוּ אֲבוֹתָיו וְהוּא נִשְׁאַר יְחִידִי וְקָטָן;
וְגָדוֹל הַבַּיִת וְדוֹמֵם, מַחֲוִירִים הַכְּתָלִים
וְעוֹמְמִים הַצְּלָלִים בַּפִּנָּה.
אֵין קוֹל, אֵין הֶבְרָה... אֲפִילוּ הַשָּׁעוֹן הַיָּשָׁן
הֶאֱרִיךְ לְשׁוֹנוֹ הֶחָלוּד וְחָדַל לְקַשְׁקֵשׁ.

וְאֵי הִיא הַשַּׁלְוָה וְאֹשֶׁר הָאָדָם בָּאָרֶץ
כִּי נִפֵּץ אֶת אֹשֶׁר חֲלוֹמוֹ?
וְאַיֵּה הַזֹּהַר? הֲכָבָה לוֹ הוֹאַר מִסָּבִיב,
כִּי כִבָּה אֶת כָּל אֲבוּקוֹתָיו?
הַאָמְנָם כְּבָר גָּדַל נִיּוּף מֵאֱלֹהָיו כִּי עֲזָבוֹ?

הוֹי, קָטֹן הָאָדָם כִּהְיוֹתוֹ וְאוּלַי עוֹד שָׁפָל,
יָרֵא אֶת נִשְׁמוֹת־תּוֹרוֹתָיו הַמְרַפְרְפוֹת חִוְרוֹת,
יָרֵא הַמָּסֹרוֹת הַמֵּתוֹת; צִלְלֵיהֶן הַתּוֹעִים
וְצוֹפִים בְּאַלְפֵי עֵינַיִם אֶל שִׁמְמוֹן הַחַיִּים;
יָרֵא אֶת חֶשְׁכַּת־הַגּוֹתִים בְּהֵיכְלֵי־הַמִּסְגָּד; —
זוֹ חֶשְׁכַּת־מִסְתּוֹרִין שֶׁנִּצְבְּרָה דוֹרוֹת וְיוֹבְלִים,
שֶׁלֻּקְּחָה בְחֶרֶב וּבְדָם וּבְקַנָּאוּת
וּבְחָרְבַּן בַּת־עַמִּי;
חֲשֵׁכָה שֶׁאָסְרָה אֶת רַעְיוֹן־הָאָדָם הָרוֹפֵף
וַתְּצַוֶּה לוֹ: „לֵךְ, אַל תְּהַרְהֵר, אַל תִּשְׁאַל!"
וּבְמוֹת בָּהּ אֱלֹהַּ — נִתְנַדֵּף גְּאוֹנָהּ הַשָּׁחוֹר
וְנִשְׁאֲרָה אֵימָה.
אוֹתָהּ לֹא יוּכַל לְגָרֵשׁ גַּם רֵיחַ־הַקְּטֹרֶת, —
נִגּוּנֵי הָעוּגָב הַיְגֵעִים וְרָוִים־עֲמֻקִּים...

יָרֵא הָאָדָם. חֲלַל כָּל הָעוֹלָם נִתְרוֹקַן
בְּמוֹת אֱלֹהִים.
כְּחֹל הֶחָלָל בַּקַּיִץ וְאָפוֹר בַּחֹרֶף,
אַךְ רֵיק הוּא, וְתָמִיד הוּא מַפְחִיד מֵאֵין אֱלֹהִים.
וְאוֹרְבָה הַבְּדִידוּת מִסָּבִיב, הַבְּדִידוּת הַגְּדוֹלָה,
מַשְׁגִּיחָה בַּכֹּל וּמִכֹּל בְּעֵינֶיהָ הַקָּמוֹת.

סוּמְפוֹנְיָה לְדוֹרוֹת;
הָיְתָה לִתְפִלָּה שֶׁנִּקְשָׁה וּבוֹקְעָה שָׁמַיִם
בַּיּוֹם וּבַלָּיְלָה...
מֵתוּ הַבּוֹנִים וְנַפְשָׁם בָּאֶבֶן נִשְׁאָרָה;
וְעַתָּה בַּלַּיְלָה הֵם שָׁבִים לְבַקֵּר אֶת נַפְשָׁם,
בּוֹלְשִׁים וּמְמַשְׁשִׁים: נִשְׁאַר הַחֹמֶר הֶעָתִיק —
וּפָרְחָה הַנְּשָׁמָה מִתּוֹכוֹ.
וְאַיָּם אֲנָחוֹת וְעֵינַיִם נְשׂוּאוֹת בִּתְחִנָּה, —
וְרַעַד שְׂפָתַיִם צְעִירוֹת וּבָלוֹת,
וְהֹלֶם לֵב־נְעָרוֹת וּמֹרֶךְ פָּרָשִׁים־גִּבּוֹרִים,
וְעַנְוַת־מְלָכִים שֶׁקִּבְּלוּ פֹּה כֶּתֶר־מַלְכוּתָם ?? —
אֵין זֵכֶר, אֵין זֵכֶר...
שׁוֹמֶמֶת הָאֶבֶן וְנִזְעָם הַטִּיחַ הַיָּשָׁן.

אַבִּיט בַּמַּרְאֶה בְּאוֹר הַכּוֹכָבִים וְצַר לִי
וְנֶעֱלָה נַפְשִׁי בְּרַעַשׁ הָעִיר וּבְחֶדְוָתָהּ
וְכָבֵד רַעְיוֹנִי וְכַנְפֵי דִמְיוֹנִי תִּבֹּלְנָה,
צַעַר־עוֹלָמִים כּוֹבְשֵׁנִי וְהוֹמֶה בִּי נוּגוֹת,
צַעַד וְצַעַד — וּלְאַבְנֵי הָרִצְפָּה אָשִׂיחַ:
הִנֵּה נֶאֱכַל הַגַּרְעִין וְהַקְּלִפָּה נִשְׁאָרָה —
וְאַיֵּה הָאָדָם, הָאָדָם־הַמַּאֲמִין אַיֵּהוּ?
אֵין זֵכֶר, אֵין זֵכֶר...
אֶרְאֶה כִּי נֶחְפַּז הָאָדָם וְדַרְכּוֹ לֹא אֶרְאֶה,
מְנַמֵּא הָאָרֶץ בְּחַשְׁמַל וּבְקִיטוֹר רוֹתֵחַ
וְשָׁב כָּל־עָמַּת שֶׁהָלַךְ.
אֶרְאֶה כִּי חַי הוּא וְלָמָּה אֵינֶנִּי יוֹדֵעַ, —
וְאוּלַי לֹא יֵדַע בְּעַצְמוֹ.

רָצוֹת עַל מִסְעַד הַמַּעֲקוֹת, מְרַטְטוֹת, בּוֹדְקוֹת,
שׁוֹהוֹת עַל סְדָקִים וְזָעוֹת עֲלֵיהֶם בִּדְמָמָה,
כְּאוֹמְרוֹת לְרַפְּאָם.
צוֹנְחוֹת אֶל מִשְׁקַע כָּל חַלּוֹן, מַחֲלִיקוֹת כָּל זְגוּגִית—
וְצִבְעֵי־הַזְּכוּכִית אֲפֵלִים.
עוֹבְרוֹת וְנִתְלוֹת בְּרָאשֵׁי צִנּוֹרֵי הַמָּטָר —
רָאשִׁים מְשֻׁנִּים שֶׁל שְׂרָפִים וְשֵׁדִים וְכוֹפְרִים, —
נִתְלוֹת בָּהֵמָּה וְתוֹהוֹת.
יוֹרְדוֹת אֶל פִּסְלֵי הַשְּׁעָרִים, נִבְלָעוֹת בַּמַּסָּד
וְשָׁבוֹת וְעוֹלוֹת כִּצְלָלִים.

אֵלֶּה הֵם כַּפּוֹת יְדֵי־הָאֳמָנִים הַגְּדוֹלִים
שֶׁעָבְרוּ וּבָטְלוּ.
כַּפּוֹת יְדֵי־הָאֳמָנִים שֶׁשִּׁכְלְלוּ יוֹבְלִים
אֶת בִּנְיַן־תִּפְאַרְתָּם.
וּמֵאוֹת בַּשָּׁנִים בְּנוּהוּ וְחָזְרוּ וּבָנוּ,
וּלְבֵנָה לִלְבֵנָה הִדְבִּיקוּ וְאֶבֶן לָאָבֶן,
וְכוֹנְנוּ פֶּסֶל מוּל פֶּסֶל וְעַמּוּד מוּל עַמּוּד.
וַתְּהִי „נוֹטֵר־דַּם" מַשְׂאַת־נַפְשָׁם, חֲלוֹמָם בַּלָּיְלָה,
הִקְרִיבוּ לָהּ כָּל אַהֲבָתָם, כָּל עֱזוּז דִּמְיוֹנָם;
הֶעֱרוּ אֶת נַפְשָׁם הַיָּפָה וְאִבְּנוּהָ בַּבִּנְיָן
תַּחַת מֶבָּטֵי הֶגְמוֹנִים אֲדוּקִים וְקוֹדְרִים —
וְנִצְנוּץ קָרְחוֹת נְזִירִים.
קְדֹשִׁים הִתְלַחֲשׁוּ מִסָּבִיב, וְנִקְּשׁוּ בְּמַקְלָם
חַשְׁמַנִּים עֲטוּפִים אַרְגָּמָן.
וַתִּפְרַח הַמְּלָאכָה וַתִּגְדַּל וַתְּהִי לְסוּמְפּוֹנְיָה
שֶׁל מֶלֶט וָאֶבֶן וְרוּחַ־הָאָדָם הַמְּרוֹמָם —

מְגָרוֹת גַּעֲגוּעֵי־הַבָּשָׂר. —
„נוֹטְר־דַּם־דֵּי־פַּרִיס" נִבֶּטֶת בְּמֵימֵי הַסֵּינָה.
מֵטִיבָה קְמָטֶיהָ הַיָּפִים בַּזֶּרֶם הַיְרַקְרַק,
כְּמַלְכָּה הַמְחַפֶּשֶׂת הֲדָרָהּ שֶׁעָבַר בַּמַּרְאָה,
שֶׁהֻגְּשָׁה לָהּ מִנְּהָ בְּעוֹד הִיא פּוֹרַחַת וּצְעִירָה...

עִם רֶדֶת הַלַּיְלָה וַתֹּאבַד הַסֵּינָה בָאֹפֶל:
צָנְחָה הַמַּרְאָה מִידֵי הַמַּלְכָּה הַזְּקֵנָה;
וַתִּוָּתֵר „נוֹטְר־דַּם" גַּלְמוּדָה וְנַעֲלָה לְעַצְמָהּ.
שְׁקוּעָה בַּצֵּל וּבְזִכְרוֹנוֹת הֶעָבָר הֶעָתִיק,
יְסוֹדָהּ בָּאָרֶץ וְלִבָּהּ בְּדוֹרוֹת שֶׁעָבְרוּ.
שְׁכוּרָה וּפְרוּצָה תִּתְהוֹלֵל הָעִיר לְרַגְלֶיהָ,
רָצוֹא וָשׁוֹב הַמֶּרְכָּבוֹת. וַאֲנָשִׁים, אֲנָשִׁים
רוֹחֲשִׁים סְבִיבָהּ כִּנְמָלִים;
אַךְ דְּמָמַת הוֹדָהּ־הַקּוֹדֵר לֹא תָפְרַע אַף מַשֶּׁהוּ,
וּשְׁלֵמָה, מוּצָקָה שַׁלְוָתָהּ עַתִּיקַת־הַדּוֹרוֹת;
הָעִיר רְפַת־אוֹנִים וַעֲלוּבִים הֲמוֹנָהּ וּשְׁאוֹנָהּ
מֵהַפְסִיק הִרְהוּרֵי הַמַּלְכָּה;
הִיא נַעֲלָה וּנְבוֹנָה מִכֻּלָּם וְסָבָה כַּנֵּצַח
וּמִי יַרְגִּיזֶנָּה?

הַס! אֲנִי חוֹזֶה יָדַיִם, הֲמוֹנֵי יָדַיִם
שְׁחַרְחָרוֹת וְאִלְּמוֹת כִּצְלָלִים,
צָצוֹת מִקִּמְטֵי הַכְּתָלִים וּמְטַפְּסוֹת וְעוֹלוֹת
אֶל מִגְדְּלֵי „נוֹטְר־דַּם" וּמְבַקְּרוֹת סַלְסְלוֹת הַמֶּלֶט,
רוֹחֲשׁוֹת עַל גַּב הַכּוֹתָרוֹת, מִתְפָּרְדוֹת לִצְדָדִים —
וְהָאֶצְבָּעוֹת מְמַשְׁמְשׁוֹת סְבִיבָן...

עַל הוֹף הַסֵּינָה

...הוֹי לָאֱמוּנוֹת הַהוֹלְכוֹת וְכָלוֹת וּמֵתוֹת,
וֶאֱמוּנַת הָאָדָם בְּעַצְמוֹ עֲדַיִן נִרְדֶּמֶת!
מֵת אֱלֹהִים, אַךְ הָאָדָם לֹא קָם עוֹד לִתְחִיָּה,
נִגְנְזוּ תוֹרוֹת וְהַחַיִּים לֹא יָצְאוּ לְחֵרוּת;
רוֹקְבוֹת הַמְּסֹרוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת בִּקְבָרִים אֲפֵלִים —
וְדָבָר לֹא נִזּוֹן מֵהֶן וּמִלְּשַׁדָּן הָרָקוּב,
וְדָבָר לֹא פָּרַח עַל קִבְרָן.

בָּתֵּי־הַתְּפִלָּה אֲבֵלִים, הַגְּוִילִים נִשְׁכָּחִים,
עָיְפוּ עַכְבָּרִים לְכַרְסֵם הֲלָכוֹת עֲבֵשׁוֹת,
פָּסְקוּ נִגּוּנֵי הַגְּמָרָא בַּעֲיָרוֹת־מֶרְחַקִּים,
עִוְּרִים חַלּוֹנוֹת־הַיְשִׁיבָה בַּלֵּילוֹת...
הוֹמִים גַּלְמוּדִים וּמְצַלְצְלִים נוּגוֹת פַּעֲמוֹנִים
בְּרָאשֵׁי מִגְדָּלִים עַתִּיקִים;
קוֹבְלִים מִתַּחַת לִצְלוּבֵי־הַזָּהָב הַכְּבֵדִים
עַל הוֹד יְמֵי־הַבֵּינַיִם שֶׁעָבָר.
קָצוּ הָאוּרִים הַכְּחֻלִּים, אֲדֻמִּים וִירוּקִים —
לִרְמֹז אֶת סוֹדָם הַנּוֹשָׁן בְּצֵל הָאֵיקוֹנִין.
מַדּוֹנוֹת־הַקֹּדֶשׁ מְעִירוֹת הִרְהוּרִים בְּיָפְיָן;
צַוָּארָן הֶחָשׂוּף, הֶעָטוּף אַרְגָּמָן לְמֶחֱצָה —
וְשַׁדָּן הַמְּלֵאָה וְעֵינֵי־הַשְּׁקֵדִים הַגְּדוֹלוֹת

וּבְשׁוּרוֹת־הָאוֹר הֶעָמִיקוֹן;
מִי בּוֹכֶה?... הֲתַקְשִׁיב יְבָבָה
חֲרִישִׁית כְּצַעֲדֵי־צְלָלִים,
אִלֶּמֶת כְּמַבַּט־אַלְמָנוֹת,
עֲצוּרָה כְּדִמְעַת טַל־נֶשֶׁף?
זוֹ יִבְבַת הַשְּׁכוֹל וְהָאַלְמוֹן
בֵּין אַחִים נִפְרָדִים לָנֶצַח —
בֶּעָבִים, בַּגַּלִּים, בֶּהָרִים...

פריז.

הַחַמָּה.
צָנְחָה עֲיֵפַת־הַמָּחוֹל
עַל מַרְבַד־אַרְגָּמָן בָּאֹפֶק –
וּצְרוֹרֵי שׁוֹשַׁנֵּי־שַׁלְהֶבֶת
מִתְגּוֹלְלִים, לוֹהֲטִים סְבִיבָהּ...
וְרָפוּ הָרֹךְ וְהָאַחֲוָה
בֵּין בְּנֵי הַמִּשְׁפָּחָה הַקְּדוּמָה.
נֶעֶלְמָה הַנַּעֲלָה בַּמְּחוֹלְלוֹת
וּכְרֶגַע — וּשְׁלָשְׁתָּם נִתְיַתְּמוּ;
נִפְרָדִים כַּלָּאט וּמִתְנַכְּרִים
כַּלַּיְלָה הַהוֹלֵךְ מִצָּפוֹן.
חִפְּשׂוּהָ בָּעָבִים — אֵינֶנָּהּ!
רְדָפוּהָ בַּגַּלִּים הָרוֹגְזִים,
בְּפִסְגּוֹת־הֶהָרִים הַחִוְּרוֹת:
אַיֶּהָ, אַיֶּהָ?
מִשְׁתַּטְּחִים הֶעָבִים כִּצְלָלִים
וּכְהוֹלְכִים עַל גָּחוֹן יְזוּעוּ —
רִמּוּנוּ... סַגְוָרִים, סַנְוֵרִים!
אֵי־דֶרֶךְ? אָן נֵלֵךְ בָּאֹפֶל?...
וְיָם יוֹעֵם וְהָיָה כָּעֶשֶׁת:
מַה־גָּדוֹל וּבָדָד אָנֹכִי!
וּבְטַבּוּר־הַלַּיְלָה מִזְדַּקְּרִים
יְהִירִים, עֲרִירִים וְתוֹהִים
הֶהָרִים.
אָפְסָה אַחֲרוֹנַת־תִּקְוָתָם
הִתְלַכֵּד עִם אַחִים לִבְדִידָה:
עֲמֻקּוֹת, עֲמֻקּוֹת הַתְּהוֹמוֹת,

וּצְעִיפֵי־הַנְּהָרָה הָרַכִּים
מְרַחֲפִים, מְהַבְהֲבִים סְבִיבָהּ
בַּאֲבָקַת הַפָּז וְהָאֹדֶם.
וּפָנוּ אֵלֶיהָ כָּל עַיִן,
כָּל עָלֶה יְרַקְרַק וּמְצֻנָּן
וְכָל קֶרֶן־הַמִּשּׁוּשׁ לָרֶמֶשׂ.
וְעָרְגוּ וְתָהוּ צִפֳּרִים,
וּפֹארוֹת נִמְשָׁכוֹת כִּזְרוֹעוֹת;
וּפְרָחִים וּפַרְפְּרֵי־שָׂדוֹת
הֵם רוֹדִים מִצִּבְעֵי־צְבָעֶיהָ,
וּמוֹשְׁחִים מֵהֶם לְזִכָּרוֹן
עַל כְּנָפָם וְשִׂפְתֵי־גְבִיעֵיהֶם...
אָז יִגְבַּר הַמָּחוֹל עַד רָתְחוֹ,
וּבְלֵב מַעְגָּלוֹ הַקָּסוּם
יֵשׁ תַּבִּיט מִתְבּוֹדֵד וְתַאֲמִין,
כִּי קָרְבוּ וְדָבְקוּ רְחוֹקִים, —
וְנִקְשַׁר הַחוּט, אֲשֶׁר נִתַּק
בִּידֵי אָמַן־בְּרֵאשִׁית בְּגַן־עֵדֶן,
וְנַעֲשׂוּ חֲבִיבִים וְרַכִּים
וּקְרוֹבִים בְּחֹמֶר וּבְרוּחַ
הָעָבִים, הַגַּלִּים, הֶהָרִים.
עוֹד סִלְסוּל, עוֹד קְפִיצַת־אוֹר אַחַת
וְנִמְלָא הֶחָסֵר בִּשְׁלָשְׁתָּם,
וְהָיוּ לְסוּמְפּוֹנְיָה שְׁלֵמָה
כִּהְיוֹתָם בְּנֶפֶשׁ הַבּוֹרֵא...
אַךְ פִּתְאֹם — וְכִלְּתָה מִשְׂחָקָהּ
הַיָּשָׁן וְהֶחָדָשׁ לָנֶצַח, —

הַעֲוָיוֹת הַחֵן וְהַנֹּעַף
לֹא זָרוּ לְשַׁלְשְׁתָּם,
אֲרֶשֶׁת הָרֹךְ וְהַגְּבוּרָה
עִם קִמְטֵי־הַצַּעַר לְכֻלָּם.
אֵין דְּמוּת וְאֵין קֶצֶב לְהֵמָּה
וְאֵין מִשְׁטָר, וּבְכֻלָּם יֵשׁ לִרְאוֹת
אֶת כָּל אֲשֶׁר תִּתְאָו,
אֶת כָּל שֶׁקָּרָאתָ בַּסֵּפֶר
וַתַּחֲלוֹם בְּלֵילוֹת־נְדוּדִים:
שֶׁנְהַבִּים וְכוֹבְעֵי־יְשׁוּעוֹת,
חֲנוּטֵי־מִצְרַיִם וּדְגָלִים;
וּגְמַלִּים עִם זַנְבוֹת־קַשְׂקַשִּׂים —
קַדְמוֹנִי וּמוּזָר מֶבָּטָם...
וְרָאִיתָ נְזִירִים מִתְפַּלְּלִים,
קֶנְטַבְרִים נִלְחָמִים עִם שְׂרָפִים;
וְגָלְיַת הֶעָרוּף מִתְבּוֹסֵס
וְלִיר תּוֹלֵשׁ שְׂעָרוֹ בַּסּוּפָה;
מִזְבֵּחַ מְקַטֵּר, בְּנוֹת־יַעֲנָה,
וְיֵשׁוּ עִם צְלָבוֹ... אֵין קֵצֶה
לְצַלְמֵי כָּל יֵשׁ וְכָל חָזוֹן,
הָעוֹלִים וְטוֹבְעִים בַּמִּשְׂחָק
בְּעָבִים, בַּגַּלִּים, בֶּהָרִים.

וְהוֹלֵךְ מִתְלַקֵּחַ הַמָּחוֹל,
וְנוֹטְפִים חֲרוּזֵי־הַזֹּהַר.
בָּרַת־גֵּו וַאֲדֻמַּת־תַּלְתַּלִּים
טוֹפֶפֶת הַנַּעֲלָה בִּמְשַׂחֲקוֹת,

וְחָדַשׁ וְרַעֲנַן שִׁיר־זָהָרָהּ
יוֹם־יוֹם עִם עֲלוֹתָהּ וּבוֹאָהּ.

וּכְנוֹחַ עָלֶיהָ הָרוּחַ
בְּעַרְבֵי־הַקַּיִץ וּשְׁחָרָיו, —
וְיָצְאָה לְחוֹלֵל וּלְשַׂחֵק
מִשְׂחַק־אוֹר גָּדוֹל וְאַדִּיר
עַל שָׁלֹשׁ הַבָּמוֹת כְּאַחַת:
עַל בָּמֳתֵי עָבִים וְגַלִּים
וְהָרִים.
וְשָׁפְכָה כִּשְׁרוֹנָהּ הַשַּׂגִּיא,
וּפִזְּרָה בִּמְחוֹלוֹת־הַזֹּהַר
אֶת כֹּחוֹת נִשְׁמָתָהּ הַיּוֹקְדָה,
הַחוֹבְקָה כָּל אַפְסֵי־מֶרְחַבְיָהּ.
וּמָלְאוּ הֶהָרִים כְּשָׁפְיָהּ
וּתְנוּעוֹת רַגְלֶיהָ הַמְּאִירוֹת.
בְּנִיד־עַפְעָף אֶחָד תְּשַׁנֶּה
בְּגַוָּן וּבְצוּרָה וּבְמֶרְחָק
כָּל תַּלְתַּל־עֲרָפֶל בַּמָּרוֹם,
כָּל מִשְׁבָּר מְשַׁפֵּר רַעֲמָתוֹ.
וְנָח אָז כִּשְׁרוֹנָהּ הַמַּפְרֶה
בֶּעָבִים, בַּגַּלִּים, בֶּהָרִים,
וְרוּחָהּ יִתְפָּעֵם בִּשְׁלָשְׁתָּם;
וְקָמוּ לְשַׂחֵק אַף הֵמָּה
וְלִשְׁקֹד עַל כָּל שַׁעֲשׁוּעֶיהָ.
וְרָאִיתָ אֶת שְׁלֹשֶׁת הַיְתוֹמִים,
הַנְּפִילִים הַגֵּאִים, וְהִנֵּה

וְיִתְכַּס שַׁלְהֶבֶת וְיִדֹּם. —
כֹּה הָיוּ לְבָמוֹת נִשָּׂאוֹת
הֶעָבִים, הַגַּלִּים, הֶהָרִים
לְנַעֲלָה בִּמְשַׂחֲקוֹת־תֵּבֵל, —
לַחַמָּה.
וְהִיא אֵין לָהּ דּוֹמֶה לְיֹפִי
וּלְשִׂמְלוֹת אַרְגָּמָן וָכֶתֶם
וּלְתַחֲרוּת בְּרָקוֹת וָכֶסֶף
עַל גְּלִימוֹת־הַמָּחוֹל הַיְקָרוֹת.
וְאֵין מָשְׁלָהּ לְחֵן וּמְאוֹר־פָּנִים
וּלְעֵינַיִם הַלּוֹהֲטוֹת אַהֲבָה
וְלִקְוֻצּוֹת צְהַבְהַבּוֹת וְחַמּוֹת
אֲרֻכּוֹת וּפְזוּרוֹת עַד אָרֶץ; —
וּלְקַלּוּת רַגְלַיִם מֻזְהָבוֹת —
טוֹפֶפֶת וְאֵינָהּ נוֹגַעַת.
וְקוֹלָהּ קוֹל־פְּלָאִים; הִיא שָׁרָה
בִּצְבָעִים וּבַהֲדֵי־הַזֹּהַר
וְרַבִּים וַעֲמֻקִּים שִׁירֶיהָ
וְתָוֵי־הַנְּגִינוֹת עֲצוּמִים;
הֲלֹא הֵמָּה כְּתוּבִים בְּזָהָב
כַּשַּׁחַק, בַּיָּם וּבָאָרֶץ,
וּבָאוּ הַצְּלָלִים וּמְחָקוּם.
כְּבָר אָפְסוּ אָמָנִים לְזָכְרָם
וּלְשִׂימָם עַל בַּד וּבַסֵּפֶר;
אַף הִיא, הַמְשׁוֹרֶרֶת בְּעַצְמָהּ,
לֹא תִזְכֹּר לְעוֹלְמֵי־עוֹלָמִים
אֶת זִמְרָהּ וְשַׂחֲקָהּ אֶתְמוֹל;

וּמְנַקְּרִים בִּתְוּעָפוֹת אֲדֻמּוֹת
אֶת עֵינֵי עוֹלָמוֹ הַמַּאֲפִיל.
רַק הֵמָּה יְיַשִּׁירוּ לְהַבִּיט
בִּפְנֵי רוּחַ־בְּרֵאשִׁית הַנִּכְלָם,
וְעוֹרֵק אַף אֶחָד לֹא יִרְעַד
בְּלֶחָיֵי־הַחַלָּמִישׁ הַשְּׂעִירִים...

II

תַּנְחוּמֵי־שֶׁמֶשׁ

הֶעָבִים, הַגַּלִּים, הֶהָרִים, —
הַנְּפִילִים הָרְחוֹקִים הַלָּלוּ,
שְׁלָשְׁתָּם הֵם בָּמוֹת נִשָּׂאוֹת
לְנַעֲלָה בִּמְחוֹלְלוֹת־תֵּבֵל, —
לַחַמָּה.
קַלַּת־רַגְלַיִם, מַזְהִירָה
הִתְנַפְּלָה לְרַגְלֵי אֵל־קְדוּמִים
הַשּׁוֹמֵם עַל הֶרֶס־מַחֲשַׁבְתּוֹ:
— „תְּנָה לִי מַתָּנָה, הַבּוֹרֵא,
אֶת שְׂרִידֵי־רַעְיוֹנְךָ הַנְּפוֹצִים;
אֲכַדֵּר תַּלְתַּלֵּי הַיּוֹקְדִים,
אֲחוֹלֵל עַל שִׂיא־בָּמוֹתֵיהֶם,
וְרָאָה כָל בָּשָׂר אֶת יָפְיִי
וִיתוֹמֵי־מַחֲשַׁבְתְּךָ יִרְאוּ
בִּמְחוֹלוֹת־הָאוֹר וְיִנָּחֵמוּ
וְשָׁכְחוּ אֶת כָּל פְּגִימוֹתֵיהֶם!״
— הוֹי, נַסִּי, הַיָּפָה בִּבְנוֹתַי! —
אָז יַעַן הַיּוֹצֵר בִּיגוֹנוֹ,

יְנַפְּפוּ אִישׁ שֵׂיבַת־אָחִיהוּ —
שֵׂיבַת קֶצֶף וְקִיטוֹר וָשֶׁלֶג;
וְרוֹעֲדִים צְלָלִים־זִכְרוֹנוֹת,
וּדְמָעוֹת וּשְׂחוֹק בְּקִמְטֵיהֶם...

וּכְרֶדֶת הַיּוֹם וּבַעֲלוֹתוֹ
יַאְדִּימוּ הַלָּלוּ וְהַלָּלוּ.
זוֹלֶפֶת אַדְמוּמִית נִכְלָמָה
מֵעַנְנֵי־הַמַּעֲרָב לֶהָרִים,
צוֹנַחַת מֶרְכְּבֵי־הַכֵּפִים
וּמִתַּלְּעָה הַיָּם וּמִשְׁבָּרָיו.
זֶה הִבִּיט הָרוּחַ הַיּוֹצֵר
לִיתוֹמָיו הַגְּדוֹלִים בָּאָרֶץ:
הֵצִיץ, כִּבְיָכוֹל, וְנִזְכַּר,
שֶׁגָּדַל רְצוֹנוֹ מִיְּכָלְתּוֹ.
וַתְּלַהֵט כְּלִמָּתוֹ מֶרְחַבֶיהָ,
וַתָּנַח בִּפְלִיטֵי־מַחֲשַׁבְתּוֹ.
נִכְלָמִים הַגַּלִּים, מִתְכַּוְּצִים,
כִּפְצוּעִים בְּעִמְקֵי־מֵימֵיהֶם,
וּבוֹרְחִים לְתַנּוֹת מַכְאוֹבָם
אֶל קַצְוֵי שָׁמַיִם וָאָרֶץ.
וְעָבִים מִתְעַטְּפִים אֲפוּרִים
וּמְכַסִּים בָּאֵפֶר אֶת פְּנֵיהֶם; —
מִי יַבִּיט וָחַי בִּפְנֵי יוֹצְרוֹ
בְּלַהֲטָם לַהַט־הַבֹּשֶׁת? —
הֶהָרִים הָעַזִּים — רַק הֵמָּה
נִצָּבִים קוֹמְמִיּוּת בְּפָנָיו,

חֲלִיפוֹת מִשְׁבָּרִים וְעָבִים
וְהָרִים.
וְעִרְבֵּב יְצִירָה בִּיצִירָה,
לֹא יֵדַע, כִּי רוֹאֶה הִנֵּהוּ
אֶת דִּמְיוֹן־הַבּוֹרֵא, הַמְנַסֶּה
לְהַשְׁלִים הָאֶחָד בַּשֵּׁנִי.
וְרָאָה הָרוֹאֶה לְתֻמּוֹ
אָז אַחַת מִשִּׁשִּׁים מִיצִירָה,
כִּהְיוֹתָהּ בְּנֶפֶשׁ־הַמָּקוֹם
בְּטֶרֶם הוּלְדָה בְּמַאֲמָר.
וְצַר שֶׁלֹּא יָצָא לַפֹּעַל,
וְטוֹב שֶׁלֹּא יָצָא לִפְעֻלּוֹת —
הָרַעְיוֹן.
אֲבוֹי לוֹ, כִּי נוֹלַד מְשֻׁלָּשׁ,
אַשְׁרֵיהוּ, כִּי נִפְרַק לִפְרָקָיו —
הָרַעְיוֹן!

וְאַשְׁרֵי הָעַיִן רָאֲתָה
אֶת שְׁלֹשֶׁת הַנִּגְלִים הַבּוֹדְדִים
נִפְגָּשִׁים בָּאָרֶץ לְתֻמָּם! —
וְיָם יָלֹק רַגְלֵי־הֶהָרִים,
וְעָבִים מִתְרַפְּקִים עַל שְׁנֵיהֶם.
זֹאת נִקְרוּ בְּאַחֲרִית־הַיָּמִים
הָאַחִים הַגְּדוֹלִים, שֶׁנִּפְרְדוּ
בְּשַׁחַר יַלְדוּתָם הַקְּדוּמָה;
וּשְׁבֵעֵי מַהְפֵּכוֹת וּנְצָחִים
יִתְוַדְּעוּ בְּמֶרְחַקֵּי־נֵכָר.

מִלִּבְנַת קָדְקֳדָיו הַיְשִׁישִׁים; —
הָרִים.

אַךְ, חוֹתָם הָרַעְיוֹן הַנִּשָּׂא,
כִּהְיוֹתוֹ בְנֶפֶשׁ הַבּוֹרֵא,—
טָבוּעַ בְּשָׁלֹשׁ הַיְצִירוֹת:
בֶּעָבִים, בַּגַּלִּים, בֶּהָרִים,
מִבַּצְבֵּץ וְנֶחְבָּא בֶּעָבִים —
עֲרֵמוֹת הָאוֹר וְהַלֹּבֶן,
מִתַּפֵּשׂ בְּרַכְסֵי־הַכֵּפִים
וְנִבְלַע כְּרַעֲמוֹת־גַּלִּים, —
הָרַעְיוֹן!
כָּל גַּל וְכָל עָב וְכָל רֶכֶס,
כָּל אֶחָד וְאֶחָד בִּמְקוֹמוֹ, —
כִּפְרוּעֵי חֲרִיצָיו וְזִיזָיו
וּמְעוּף־תּוֹעֲפוֹתָיו הַנֶּהוּ
גוּשׁ־חֹמֶר לִבְרִיאַת־עוֹלָמוֹת
וְהַחֹמֶר יְצִירָה לְעַצְמוֹ;
וּקְפִיצוֹת הַדִּמְיוֹן הַנִּשְׂגָּב
חֲרוּתוֹת וּמְחֻקּוֹת בִּשְׁלָשְׁתָּם.
דּוֹמִים הֲרָרִים לְעָבִים
וְעָבִים כֶּהָרִים יֵרָאוּ,
וּשְׁנֵיהֶם מִתְנַשְּׂאִים בָּאֹפֶק
כְּדָכְיֵי אוֹקְיָנוֹס בְּקִצְפּוֹ...
וְנִתְעָה הָרוֹאֶה מֵרָחוֹק
וְהֶחֱלִיף הָאֶחָד בַּשֵּׁנִי,
וְכִבְמִקְסָם תִּתְעַיְּנָה לְעֵינָיו

וּשְׁלִישׁ עוֹדוֹ תָּלוּי עַד עַתָּה
בִּתְכֵלֶת־שָׁמַיִם, וְנוֹדֵד
צָנוּעַ וְשָׁלֵו וְטָהוֹר
לְבַקֵּשׁ תִּקּוּנוֹ בָּאֵין־סוֹף.
אַף יֵשׁ אֲשֶׁר יִקְדַּר וְסָעַר
וְנִקֵּר עֵין־יוֹצְרוֹ בִּבְרָקָיו:
נִרְדַּמְתָּ, אַב־קְדוּמִים, נִרְדַּמְתָּ,
מָה־אַחֲרִית נְדוּדַי, הַגִּידָה!
וּבָכָה. וְשָׁטְפוּ דִּמְעוֹתָיו
עִם מִטְרוֹת־הַקַּיִץ הַחַמִּים.
רָוַח לוֹ, חָזַר וְהִזְדַּכֵּךְ
וְנִתְעָה בְּדַרְכֵי־הָרוּחַ,
נוֹשֵׂא נַעֲגוּעָיו בְּאַהֲבָה
וַאֲבְקַת אוֹר־אֲשֶׁר עַל שׁוּלָיו:—
עָבִים.
וּשְׁלִישׁ הַמַּחֲשָׁבָה נִתְאַבֵּן
וְדוֹם בֵּין עֲנָנִים וּמְצוּלוֹת;
שׁוֹקֵט עַל תְּהוֹמוֹת יִתְרוֹמֵם
וּצְלָלָיו מְכַסִּים עֲרָבוֹת;
לֹא יַחֲלִיף צוּרָתוֹ וּמְקוֹמוֹ
וּמוֹלֵךְ עַל שְׁתִיקַת־הָעוֹלָם; —
הָרִים!
עוֹמֵד בְּעֵינוֹ הָאָפוּר
וּקְפוּאִים אִישׁוֹנָיו — הַנִּקְרוֹת;
וְדָבָר לֹא נִגְרַע מִמֶּנּוּ
מִיּוֹם־הַמַּפָּלָה עַד עַתָּה.
וְתֻמַּת־הַקְּדוּמִים לֹא נִטְּלָה

וּבְהָרִים מוּצָקִים תִּתְנַשֵּׂא, —
מַחֲשָׁבָה!
וַתִּגְדַּל וַתֵּיף הַמַּחֲשָׁבָה,
הַסְּפִירוֹת מִמֶּנָּה מָלֵאוּ,
וַתַּעֲבֹר כָּל גְּבוּלֵי־הַיְכֹלֶת
וַתֵּלֶא מִכַּלְכֵּל אֶת עַצְמָהּ...
וְאַךְ עוֹרֵר הַבּוֹרֵא אֶת יָדוֹ
לְבַקֵּעַ קְלִפָּתָהּ הַדְּרוּכָה
הִתְפָּרְצָה כְּאֵד וּבַעֲרָפֶל
וַתִּפֹּל בִּסְעָרָה לָאָרֶץ.
רָעַד הַיְקוּם לְמַפַּלְתָּהּ
וְנִתְּזוּ בַּכֹּל מְכִתּוֹתֶיהָ;
הִתְאַבֵּךְ הַקַּל, הָאַוְרִירִי
וַיִּצְנַח הַנּוֹזֵל תַּחְתִּיּוֹת, —
כָּךְ הָיָה!
וּלְשָׁלֹשׁ יְצִירוֹת עֲצוּמוֹת
הִתְפָּרְקָה מַחֲשֶׁבֶת־הַבּוֹרֵא;
צָנַח שְׁלִישׁ אֶחָד לַתְּהוֹמוֹת —
מֵאָז הוּא מִתְגָּעֵשׁ, מִתְמַרְמֵר,
אֵין נַחַת;
קִצְפּוֹ יְפוֹרֵר מִכְשׁוֹלִים
וְגַלָּיו יְשַׁדְּדוּן אֶרֶץ;
תּוֹבֵעַ, בְּשַׁאֲגוֹת־מַיִם,
שְׁלֵמוּתוֹ מֵעוֹלָם עַד עוֹלָם;
מִתְרַפֵּק וּבוֹכֶה וּמְלַגְלֵג
בְּכָל נִיבֵי הַיְקוּם וְהַדִּמְיוֹן; —
גַּלִּים.

אֶפִּילוֹג

עָבִים, גַּלִּים, הָרִים

I

נְפִילִים

תָּעִיתִי עִם עָבֵי־שָׁמַיִם
וְאֶת גַּלֵּי־אוֹקְיָנוֹס יָדַעְתִּי,
וָאֶשְׁמַע אֶת כֻּלָּם מְסַפְּרִים —
וּלְשׁוֹנָם — רְמָזִים וּדְמָמָה:
כִּי שְׁאֵרֵי־הֶהָרִים הַשּׁוֹתְקִים
וְאַחִים לַסְּלָעִים הֵנָּמוֹ,
וּכְמוֹהֶם כָּרְכָסִים הַנִּקְשִׁים
הֵם אַחַת מַחֲשָׁבָה לַבּוֹרֵא
שֶׁנָּפְלָה וַתִּנָּפֵץ בָּאָרֶץ.
שָׂחוּ לִי גַלֵּי־הַיַּמִּים
וְעָבֵי־שָׁמַיִם סִפְּרוּ:
עֵת הִכִּיר הַבּוֹרֵא בְּכֹחוֹ
וַיִּגְבַּהּ לְבָבוֹ וַיִּתְאָו
לִיצוֹר יְצִירָה נִשְׂגָּבָה
בְּצֶלֶם מַאֲוַיָּיו וּרְצוֹנוֹ,
לִהְיוֹתָהּ עֲנָקָה כֶּעָבִים —
אֵלֶּה סְפוֹגֵי־הַזֹּהַר הַנּוֹדְדִים, —
שֶׁתִּשָּׂאֵן כְּמִשְׁבְּרֵי־יַמִּים

וּלְכָדוּךָ קוּרִים צְחוֹרִים,
עָלִים נוֹבְלִים וְתִקְווֹת כָּבוֹת;
וּבַאֲבַק כָּל שְׁבִיל מִתְלַבְּטִים
מַאֲוַיֶּיךָ – מְרוּטֵי־כָנָף.

וְעוֹד מְעַט וַתְּהִי הַדְּמָמָה;
וְאַתָּה יוֹשֵׁב מַשְׁמִים, בָּדָד
מוּל הַכִּירָה הַמְּבֹעֶרֶת –
וְעַל פָּנֶיךָ רוֹקֵד צֵל.

יָצְאוּ, כָּלוּ הַקַּיְטָנִים,
נָסְעוּ, פָּרְחוּ כָּל הַגָּאווֹת;
„הַכֹּל הֶבֶל, הַכֹּל הָבֶל"...
דּוֹלֵף גֶּשֶׁם דֶּלֶף קַר.

רַק בָּעֶרֶב, בְּרַכְסֵי־מַעֲרָב
יָצַּת אֹדֶם קַל, חוּלָנִי; –
וְאַוְנֵי־פֶּרֶא סָפִים שָׁמָּה
כְּפַרְפָּרִים אֶל הָאֵשׁ...

מִקְסָמָיו הַתּוֹסְסִים
לֹא יָנוּם הַנָּס...
הָס! —

— — — — — —

וְאַחֲרֵי כֻלָּם בָּא הַמְאַסֵּף:
עָלִים חוֹלִים, רְצוּצֵי־דֶרֶךְ;
וּבְעִקְּבוֹתָם — רֵיחַ רָקָב,
עַצְבוּת־סְתָו וְנְזִילַת־אָף.

וַהֲמוֹן לֵצָנֵי־רוּחַ
עִמָּם סוֹבְבִים וּמִשְׁתָּעֳלִים;
וּבְעֵינֵיהֶם הָאֲדֻמּוֹת:
זְדוֹן־מְשׁוּבָה, בָּרָק רָע.

וְאִם הַגַּנָּן בָּא וְצוֹבֵר
עָלִים כְּמוּשִׁים לַעֲרֵמָה, —
הֵם הַמְּפֻזָּרִים וְשׁוֹלְחִים לָשׁוֹן
וּמִתְגָּרִים: רוּץ, חֲטֹף!...

נִדְהָם תַּעֲמֹד עַל הַמַּחֲזוֹת
וַהֲלוּם תַּרְעֵלַת זָהָב...
וְהִנֵּה, שׁוּר! נִתְפַּשְׂתָּ סָבִיב
וְהַשַּׁלֶּכֶת מוֹשְׁלָה בְךָ.

נַעֲרוֹת־בָּצִיר, דְּלִילוֹת־רוּחַ,
אָסְרוּ אוֹתְךָ בְּשַׂעֲרוֹת רֹאשָׁן,
וּבַגַּאי הָרֵיק שֶׁכֵּחוּךָ;
וְאַתָּה נִכְנַע, נֶאֱנָק דֹּם.

אֶת גְּבִיעֵי־הַבָּצִיר
עִם זְהַב־הַתַּרְעֵלָה!

וְנַשְׁקָה כָּל עֵשֶׂב,
כָּל עֵץ וְכָל אָדָם,
וְנָוְעוּ בְשִׁחוֹקָם
וְהַגָּבִיעַ בְּיָדָם.

וְנִגְּרוּ הַשְּׁיָרִים
עַל שְׁבָב וְעַל אֶבֶן,
עַל מַעֲרֵי הַשָּׂדוֹת
וְשִׁכְחַת הַתֶּבֶן.

וְנָגְעוּ זְהַב־בָּצִיר
עִם אֹשֶׁר הַתְּמוּרָה, —
בְּשִׁבְרֵי כְלֵי־חֶרֶם
וּבְגָדֵר אֲפוּרָה.

הוֹי, מַהֲרוּ, הַגִּישׁוּ
אֶת זְהַב־הַתַּרְעֵלָה!
נִשְׁתַּכֵּר וְנִגְוַע
בִּתוּגָה הוֹלֵלָה...

הַשַּׁלֶּכֶת:

הַס־הַס, הַס־הָס!
הַמָּוֶת פֹּה לוֹחֵשׁ;
רִקָּבוֹן וָיֹפִי
בְּסִירוֹ הוּא בוֹחֵשׁ.

הִוָּלְדוּ לְאַהֲבָה
וּמוּתוּ בִנְשִׁיקָה!

אַךְ רוֹבֶץ הַקַּיִץ
בֵּין זָהָב לְזָהָב...
מַה תָּפֵל כָּל אָשְׁרוֹ
לַאֲשֶׁר לֹא כָאָב.

רַק יָרֹק וָזֹהַר, —
הַקַּיִץ מָה אָרֹךְ;
שָׂבַעְנוּ אֶת טוּבוֹ,
הַסְּתָו יְהִי בָרוּךְ!

רַק תְּמוּרוֹת אָהַבְנוּ
אוֹ עֶרֶב אוֹ שַׁחֲרִית;
חָלִינוּ, נִרְדַּמְנוּ
בֵּין תְּחִלָּה וְאַחֲרִית...

הַשַּׁלֶּכֶת:

הַס־הַס, הַס־הָם,
הוּא נוֹסֵס, מִתְבּוֹסֵס
וְעִם עָלִים מִסְתּוֹבֵב, —
הַמָּוֶת הֶעָלִיז,
הַחוֹגֵג וְחוֹבֵב,
הַהוֹרֵג וְשָׂשׂ...
הָס!

הַנְּעָרוֹת:

הַגִּישׁוּ הַגְּבִיעִים
בִּתְנוּנָה הוֹלֵלָה,

וְהָרוּחוֹת — נַעֲרוֹת־פֶּלֶאי
קַלּוֹת, קָרוֹת. שְׁדֵי־בְתוּלֵיהֶן
כְּעֵין הַפְּקָעִים אֲשֶׁר נוֹתְרוּ
בִּמְעֲרוּמֵי סְבָךְ וָעֵץ.

וּבִשְׂעָרָן קְלוּסִים עָלִים
עִם צִפֳּרוֹת־כְּרָמִים מֵתוֹת;
וְעֵינֵיהֶן — יְאוֹרוֹת נוּגִים,
נִכְחָן צוֹפוֹת הֵן בְּלִי נִיד.

כָּכָה נוֹשְׂאוֹת הֵן הַסֶּרַח
אַחֲרֵי מוֹשְׁלָן אֶל הָעֵמֶק;
יוֹרְדוֹת, שָׁרוֹת וְשִׁירָן עָלֵז
וְתוּגַת־עוֹלָם תִּרְעַד בּוֹ.

וְהַשַּׁלֶּכֶת בַּמַּקְהֵלָה
עוֹנָה, פּוֹזְמָה אֶת פִּזְמוֹנָהּ;
וְהָמוּ יַחְדָּו וְלֹא יִתְעָרְבוּ
הַשַּׁלֶּכֶת וְהַשִּׁיר.

הַנְּעָרוֹת:

נוֹלַדְנוּ בַזָּהָב,
בְּנַהֲרָה נִתֶּכֶת; —
גְּאָסֵף, נִגְוָעָה
בִּזְהַב הַשַּׁלֶּכֶת!

לִמְרַדְתֵנוּ צִפֹּרֶת —
כְּנַף־סַמִּיט מַבְרִיקָה:

בְּרֵיחַ שְׁבָטִים וְאֵזוֹב רַעֲנָן,
וְעַל פָּנֵיהוּ בְּכִי וּצְחוֹק.

וּכְמַנְדְּרִין עַתִּיק יִצְעַד
צְהוֹב־הָעוֹר וַעֲקוֹם־עֵינַיִם,
וְאֵין לָדַעַת אֵיפֹה יַבִּיט
אִם לְיָמִין וְאִם לִשְׂמֹאל.

לְבוּשׁוֹ עָלִים מְאָדָּמִים
עִם לְטָאוֹת־זָהָב רְקוּמוֹת;
וְעַל חָזֵהוּ אוֹתוֹת־כָּבוֹד:
וֶרֶד בָּשֵׁל וְגַרְגְּרֵי תּוּת.

וּלְמַלְבּוּשָׁיו תַּחֲרוֹת צְחוֹרוֹת
עִם צִיצִיּוֹת קוּרֵי־שְׂמָמִית,
הַמִּתְנוֹסְסִים בְּצִבְעֵי־קֶשֶׁת
וּמִתְלַבְּטִים בְּרוּחַ־יוֹם.

וּלְאַדַּרְתּוֹ שֹׁבֶל אָרֹךְ, —
וְאַחֲרִיתוֹ — מִי יִרְאֶנּוּ?
כָּל הָעֵצִים פָּרְקוּ עֶדְיָם
לָתֵת זָהָב לְשֹׁבֶל זֶה.

כָּל הַגָּנָּם, קַיִץ שָׁלֵם,
טָווּ חוּטָיו, תָּפְרוּ תְּפָרָיו;
וְרוּחוֹת רַבּוֹת נוֹשְׂאוֹת שׁוּלָיו
מֵעַל לִבְקִיעִים וְשִׁנֵּי־צוּר.

גָּלְלוּ שְׁטִיחִים עַל כָּל מוֹרָד
וּכְמַעְגָּל כִּתְּרוּ סְלָעִים;
צָבְרוּ גְבָעוֹת — מַצְּבוֹת־כָּבוֹד,
וְהֶחָלוּץ עוֹד לֹא תָם.

אַחֲרָיו הוֹמֶה חַיִל כָּבֵד:
צְבָאוֹת קְנָמִים*), צְהֻבִּים, וְרֻדִּים;
בָּאִים הֵם בִּתְשׁוּאוֹת אַרְבֶּה
וּבְעַרְבּוּבְיַת בִּגְדֵי־שְׂרָד.

יוֹרְדִים בְּלוּלִים, סְחוּפֵי־צְפוֹנִי
לְלֹא מִין וּלְלֹא מִשְׁפָּחָה;
וְשָׂפָה אַחַת וְגוֹרָל אֶחָד
לְטַרְפֵי אַלּוֹן וּלְמַחְטֵי־סְנֶה.

כְּאֲשֵׁדוֹת הֵמָּה נוֹפְלִים
וּכְמוֹ מִטְרוֹת־עֹז יְבֵשִׁים;
כַּעֲדָרִים הַמְנֻמָּרִים
גּוֹלְשִׁים הֵם מִנְּתִיבוֹת־צוּר.

כִּנְשֹׁבֶת הֵמָּה עָפִים
מִתּוֹךְ גֹּרֶן־הָרִים גָּדוֹל;
וּמִתְאַבְּכִים כְּגֵאוּת־אָבָק
בְּעִקְּבוֹת רוֹכְבִים שְׁטוּפֵי־קְרָב.

וּבִיגִיהֶם צוֹעֵד שְׂפִי
שַׂר־הַסְּתָו בִּכְבוֹד־מַלְכוּתוֹ,

*) קנם — коричневый.

III

שַׁלֶּכֶת

מִי זֶה יוֹרֵד מִן הֶהָרִים
בְּמֶשֶׁק עָלִים וְזֶרֶד *) מְתֻלָּע?
מַדּוּעַ אָדֹם לִלְבוּשֶׁיךָ
וּבְגָדֶיךָ — כְּדוֹרֵךְ בְּגַת?

— אֶת הַקַּיִץ שָׁם דָּרַכְתִּי
וָאֶרְמְסֵהוּ בַּחֲמָתִי,
וְנִצְחִי־יְעָרִים יֵז עַל בְּגָדַי
וְעַל מַלְבּוּשֵׁי טַרְפֵי־דָם!

כָּכָה יַעַן הֵד־הֶרְכָסִים —
קוֹל־הַסְּתָו. וְלִפְנֵי בוֹאוֹ
יוֹרְדָה, דּוֹהֲרָה שַׁלֶּכֶת,
וְהַמְּתוֹפֵף — רוּחַ עַז.

וְכָל שִׁפּוּעַ וְכָל נָקִיק
שָׁטְפוּ עָבְרוּ צִבְאוֹת טְרָפִים,
עָלִים נוֹבְלִים רִקְמָתַיִם,
רַחֲשָׁם נִמְלָא כָּל הַגַּאי.

פְּלוּגוֹת־זָהָב שֶׁל הֶחָלוּץ
כָּבְשׁוּ, יִשְּׁרוּ שְׁבִיל וָדֶרֶךְ,
שָׂמוּ מִשְׁמָר עַל כָּל אִילָן,
מִלְאוּ, סָתְמוּ סֶדֶק וָחוֹר.

*) ורד—рябина.

עָלִים צוֹנְחִים אַחַר עָלִים, —
שֶׁלֶג־נוֹדֵף קַל וְחַי.

וְעוֹד מְעַט וְנֶגֶף עוֹמֵד
שְׁכוּל־פֵּרוֹתָיו הָעֶלְיוֹנִים,
וְהַשְּׂדֵמָה סִמְרָה תַּבְנֶה
מִפַּחַד סְתָו בְּלֵילוֹת־אֵד.

וְגִזְעֵי שִׁטִּים לַחוּת נֶחְפּוּ
אֵזוֹב דַּק וְיָרֹק־יָרֹק,
כְּעֵין הַסַּמִּיט רַךְ וְיָקָר,
כְּהֶבֶל יָרֹק עַל הַשָּׁחוֹר.

וּבַשְּׂדֵרוֹת הָעֶלְיוֹנוֹת
כְּבָר הִקְרִיחוּ הַכּוֹתָרוֹת: —
וְעֵצִים פָּשְׁטוּ זְרֹעוֹת רָווֹת
אֶל הַשַּׁחַק קַר וָזָךְ.

סָמַר סָמְרָה בְּלֹרִית סְלָעִים,
וְהַחֳרָשׁוֹת עַל קָדְקֳדָם, —
כְּסַלְסָלוֹת כְּחֻכּוֹת, וְרֻדּוֹת
אוֹבְדוֹת, נִגְלוֹת שָׁם בָּרוֹם.

וּבַיּוֹם הַדְּמָמָה גְדוֹלָה,
וּבַלַּיְלָה גֶפֶץ רָחוֹק...
מִי שָׁם צוֹעֵר? מִי שָׁם זוֹמֵם?
כָּל הָעֵמֶק צִפִּית־סוֹד.

רֹאשְׁךָ סְחַרְחַר מִן הַתְּמוּרוֹת
וּמִפִּרְחֵי הַכִּלָּיוֹן,
וּמֵרֵיחָם — טְחָב וּבֹשֶׂם
הַמִּתְחָרִים זֶה בָּזֶה.

וּבְעוֹדְךָ נוֹשֵׂא עֵינֵי־חוֹלֵם
אֶל הַסְּתָו בְּבָמוֹת הָרִים,
וְהִנֵּה פָּשָׂה נֶגַע־זָהָב
גַּם בַּקַּיִץ שֶׁבַּגַּאי.

נָפֹל נָפְלָה קְלָלַת־כֶּתֶם
גַּם בַּמִּקְשָׁה וְגַם בַּפַּרְדֵּס,
גַּם בַּכְּישׁוּת הַמְלַפֶּפֶת
כָּתְלֵי בֵּיתְךָ עַד הַגַּג.

וְגַנְּךָ שָׁחוּט וְעָלֵז־עָלֵז,
וְהָאִילָנוֹת מְעַלְּעִים דָּמָם;
וּכְעֵינַיִם וּלְחָיַיִם
צוֹהֵל פִּרְיָם בְּסֵתֶר־צֵל.

וַדַּאי יָפֶה מְדַנְדֵּג אוֹתָם
בַּחֲשָׁאי מָג־הַבָּצִיר,
אֲשֶׁר יֶעֶלְזוּ בְנִסִּיסָתָם
וְיָמוּתוּ מִתּוֹךְ צְחוֹק.

וּכְמוֹ שֶׁלֶג צַח וְאָדֹם
נוֹשְׁרִים וְרְדֵי־בָצִיר כְּבֵדִים;

מֵעֵבֶר אֶחָד יַרְקָן יָרֹק,
וַהֲפַכְתָּם — וְהִנֵּה פָּז.

וַאֲחֵרִים — חוּט־שִׁדְרָתָם:
גִּיד־נְחֹשֶׁת דַּק וְעָנֵף,
וְעַל שׁוּלֵיהֶם — טַבָּק יָבֵשׁ:
נִטְפֵי־אוֹר וּנְקֻדּוֹת־דָּם.

וְכָל הַצְּבָעִים הֶחָרִיפִים
לְגַמּוֹת שְׁלֵווֹת יִצְטָרְפוּ, —
כְּאַדְרוֹת פָּרַס וְתוּנַרְמָה
הַמּוּבָאוֹת מֵעֵבֶר יָם.

וְרָגְשׁוּ עֵצִים וְהָגוּ פֹּארוֹת,
וְעָלָה לַחַשׁ עָלִים־שְׁלָדִים,
הַמִּשְׁתַּקְשְׁקִים בִּנְעִימָה
וּבְעַצֶּבֶת עַל כָּל בַּד.

לַחַשׁ חָדָשׁ, בּוֹ נִשְׁמָעִים:
שְׂפַת־הַמֵּת בִּלְשׁוֹן הַחַיִּים,
הֵד מִנִּבְכֵי־תַעֲלוּמָה
בֵּין הַנּוֹבֵל וְהַצָּץ.

גַּם נִיחוֹחָם חָדָשׁ, מוּזָר:
רֵיחַ כֹּפֶר וּפִטְרִיּוֹת,
רֵיחַ בִּשְׂמֵי־הַחֲנוּטִים
וְרֵיחַ־עָפָר עַז וָלַח.

וְהַצְּבָעִים נוֹזְלִים חֶרֶשׁ
עִם זְהַב־פְּלָאִי, דָּם וָיַיִן;
מִן הָרְכָסִים הָעֶלְיוֹנִים
הֵמָּה זוֹחֲלִים לַגַּאי.

וְקָם וְעִלְעֵל בָּם הָרוּחַ
וְשֶׁמֶשׁ־בָּצִיר יִשְׁפֹּךְ זָהֳרוֹ, —
מַה תְּבַקֵּשׁ אָז וְלֹא תִמְצָא
בַּחֲרוּזֵי צִבְעֵי־הָר?

עֵין דַּם־קָרוּשׁ וְשׁוֹשָׁן קָמֵל,
צִבְעֵי אֶתְרוֹג וְאַסְפֶּסֶת [1],
עֵין הַשַּׁעַם [2] וְעֵין הַכַּרְכֹּם,
גַּוְנֵי גָפְרִית וְחֵמָר לַח.

עֵין הַנְּחֹשֶׁת־הַמֻּזְהָבָה
עִם יְרוֹקָה מַעֲשֵׂה־אָמָּן;
עֵין הַחֶלְמוֹן וְהַחֲלוּדָה,
עֵין הַקִּשְׁט [3] וְהַחֲמָם [4].

עָלִים חוּמִים, עָלִים שְׁרוּקִים,
טַרְפֵּי־כֶתֶם וְאֹדֶם־חִוֵּר; —
כְּתַמֵּי־אוֹרָה אֲשֶׁר נִקְרְשׁוּ
וַיֵּאָחֲזוּ בַּסְּבָךְ.

וְעָלִים תִּרְאֶה — כְּפוּלֵי־צְבָעִים:
קַהֲוֶה קְלוּיָה וְעוֹרְקֵי זָהָב; —

[1] אספסת—клеверъ. [2] שעם—дерево, пробк. [3] קשט—ананасъ. [4] חמם—амарантъ.

הַאִם יִשְׂמַח עַל כִּי נֶהֱרָג?
אוֹ כִּי יִכְאַב, יִבְכֶּה מַר?

וְעַל הַחֻרְשָׁה בַּשִּׁפּוּעַ,
חֻרְשַׁת־לִבְנוֹת, — נֹפֶךְ וְזָהָב:
תִּשְׁעָה קַבִּים זְהַב־נוֹזֵל
קִדְּשׁוּ לַיְלָה נוֹף וָנוֹף.

וּלְעֻמָּתָהּ קְהַל־עַרְמוֹנִים
קָם וַיְהִי אֲדַמְדַּם־חָרוּץ,
וּפְאָרוֹתָיו — אַלְגֹּם שָׁחוֹר,
גִּידֵי־שְׁבוֹ בְּתוֹךְ הַיְּקָר.

וּבְכָל יוֹם מִתְחַדְּשִׁים צְבָעִים,
וּבְכָל יוֹם מִשְׁתַּנִּים עָלִים;
נָם לְשַׁדָּם וְיָפְיָם עוֹלֶה
מִתּוֹךְ טְמוּנֵי־שְׂפוּנֵי־לֵב.

עַתָּה נִבְעִים מַצְפּוּנֵיהֶם:
שִׁבְרֵי אוֹרוֹת אֲשֶׁר בָּלְעוּ,
וְזִיו־שְׁחָרִים וַעֲרָבִים,
אֲשֶׁר טִפְּחוּם כָּל הַזְּמָן.

כֻּלָּם דּוֹלְקִים וְלֹא אֻכָּלִים
בְּלַהַב־חַיִּים קַר וְאַחֲרוֹן,
כַּעֲנָנִים טֶרֶם יִכְבֶּה
שֶׁמֶשׁ־תִּשְׁרֵי בִּפְאַת יָם.

אֵלֶּה פִּרְחֵי הַכִּלָּיוֹן,
אֶת הַקַּיִץ הֵם מְפַתִּים:
רְאֵה, גַּם רְאֵה, מַה נָּאוָה לְנַבֵּל,
אַשְׁרֵי גוֹסֵס בְּתוֹךְ הַיְּקָר!

אָבִיב חָדָשׁ שָׁב לִפְרֹחַ,
זֶה אֲבִיבוֹ שֶׁל הַמָּוֶת;
עָשִׁיר, נָדִיב הוּא כַּחַיִּים
וַחֲלִיפוֹת יֵשׁ לוֹ דַּי.

גַּם אִילָנֵי־סְרָק יַפְרִיחַ,
יִלְכֹּד לִבָּם בְּרִשְׁתּוֹת־צְבָעִים;
וְכוֹתָרוֹת־כֶּתֶם יַעֲנֹד
לְרֹאשׁ כָּל שִׂיחַ וְאָטָד דָּל.

רַק הַמָּוֶת יִצְחַק כָּכָה:
שְׂחוֹקוֹ קַר וּפִיהוּ מֻזְהָב;
כַּאֲשֶׁר יִשַּׁק — יֶרֶק יֶחֱוַר
וְשָׁם נִנְעֶרֶת אַבְקַת־פָּז.

שׁוּר, בַּמָּרוֹם, בֵּין הַכֵּפִים,
יַעַר־בְּרוֹשִׁים עוֹמֵד שָׁחוּט;
לַיְלָה נִשְׁחַט בְּיַד־סְתָרִים
וְדָמוֹ נִגָּר עַל כָּל בַּד.

וְדָמוֹ צוֹעֵק לַשָּׁמַיִם:
„הַצִּילוּנִי!" וְכֻלּוֹ צוֹהֵל...

הִיא נִגֶּשֶׁת וְהִנֵּה מִכְתָּב:
טָרָף נוֹבֵל עַל הַמִּכְסֶה,
אֲשֶׁר נָשַׁב מִן הָאֶשְׁנָב
הַפָּתוּחַ אֶל הָהָר.

הִיא לוֹקַחַת, הִיא בוֹ קוֹרֵאת, —
מִכְתָּב מֻזְהָב, מִכְתַּב־פְּרִידָה;
וּבַמִּכְתָּב כָּתוּב לֵאמֹר:
הַכֹּל עוֹבֵר יַלְדַּת־חֵן!

וְהַפַּרְדֵּס סְבִיב הַבַּיִת, —
תַּחַת נְגִינוֹת עֹז וּנְעוּרִים —
בְּאוֹתוֹ בֹקֶר יִשְׁמַע פִּתְאֹם
שִׁיר־הַלְוָיָה לְשׁוֹפִין...

II

פִּרְחֵי־מָוֶת

אַתָּה יוֹשֵׁב בְּתוֹךְ הָעֵמֶק,
וּמִסָּבִיב קַיִץ, קַיִץ, —
וְעַל בָּמֳתֵי הָרִים סָבִיב
כְּבָר הֵחֵלּוּ מַעֲשֵׂי סְתָו.

פּוֹשֵׁט גַּוָּן וְלוֹבֵשׁ גַּוָּן,
וְהַתְּמוּרוֹת בְּהִירוֹת, רַבּוֹת,
מִנִּי צִבְעֵי הַקִּנָּמוֹן
וְעַד לְגַוְּנֵי עִנְבָּר זָךְ.

וְהַמִּשְׁנָה חוֹתְמָם, שׁוֹלְחָם
אֶל הַקַּיִץ בַּאֲשֶׁר הוּא.

מִכְתְּבֵי־בָצִיר, עָלִים צְהוּבִּים,
רֵיחַ טַחַב לַחוֹתָמוֹת...
כֵּן יִתְגַּלְגְּלוּ, יַעֲמִיקוּ
עַד הַנִּיעָם אֶל הַגַּאי.

שָׁם בַּגַּאי, בַּפַּרְדֵּס נֶחְבָּא
דְבִיר־קַיָּצִים אֶחָד לָבָן,
פִּסְנְתֵּר עוֹמֵד שָׁם וְהוֹוֶה,
נַעֲרָה יָפָה מְנַגְּנָה בּוֹ.

וְהִשְׁכִּימָה שְׁכוּרַת־תְּנוּמָה
וְלִבָּהּ שָׂשׂ בְּזָהֳרֵי־בֹקֶר,
וּבִתְכֵלֶת־הָרִים רְוָיָה
וּבְנִיחוֹחַ שֶׁל וָגֶן.

שְׂעָרָהּ פָּזוּר. וְסוּת־הַבֹּקֶר —
מְשִׁיָּהּ נִגָּר עַל מָתְנֶיהָ;
וּבְעֵינֶיהָ הַמִּתְלַקְּחוֹת
תּוֹעִים צִלְלֵי הַחֲלוֹם.

כֵּן תְּמַהֵר אֶל הַפְּסַנְתֵּר
לִשְׁפֹּךְ בּוֹ בְּרֶטֶט־יוֹצֵר
אֵשׁ־חֲלוֹמָהּ, תְּכֵלֶת־יוֹמָהּ,
גְּאוּת־הָרִים טְבוּלֵי־זִיו.

וּמֵאָז, בְּכָל בֹּקֶר הַשְׁכֵּם,
רָצִים רוּחוֹת אֲחַשְׁתְּרָנִים,
וְאֶת פַּתְשֶׁגֶן פְּסַק־הֶהָרִים
הֵם מְפַזְּרִים אֶל כָּל צַד.

פְּתָק לַכָּר וּפְתָק לַחֻרְשָׁה,
פְּתָק לַשְּׁבִיל וּלְגַג הָרוֹעֶה,
פְּתָק לָאֶשֶׁד הַמִּתְגַּלְגֵּל,
וְלַחֲסִידָה פְּתָק לַקֵּן.

מִי הַלַּבְלָר הַמִּסְתַּתֵּר,
זֶה הַמַּעְתִּיק וְהַחוֹתֵם
אֶת פַּתְשֶׁגֶן פְּסַק־הֶהָרִים
וְהַמֵּרִיץ צַו לָצָו? –

וַדַּאי נִקְרָה יֵשׁ בְּרַכָּסִים,
לֹא שְׁזָפַתָּה עוֹד עֵין־אָדָם,
שָׁם, עַל כִּסְתוֹת־אֵזוֹב נִשְׁעָן, –
חוֹתֵם סְפָרָיו סְנַן־הַסְּתָו.

יוֹשֵׁב כָּפוּף, וְעוּם־עֵינַיִם
וּבַחֲלוּדָה עֵטוֹ יְטַבֵּל;
עַל קָרַחְתּוֹ עוֹלִים כְּמֵהִים
וּמִנְּחִירָיו יֶאֱשַׁן קֹר.

רוּחַ לַח לוֹ מַגִּישׁ מְרָפִים,
אֲשֶׁר קָטַף מִן הַשִּׂיחִים;

הַנִּגְרָרוֹת עַל הָאָרֶץ,
וּמִפִּיהֶם יַעֲלֶה אֵד.

לַיְלָה אֶחָד, שֵׁנִי, שְׁלִישִׁי
הוֹלֵךְ נִמְשָׁךְ זֶה הַמִּשְׁפָּט,
הַקַּרְחוֹנִים עֵדִים הֵמָּה
וְהָאֳרָנִים — שׁוֹמְרֵי־רֹאשׁ.

וְהַקַּיִץ חַם וְרַעֲנָן
יִישַׁן בֶּטַח לְרַגְלֵיהֶם...
אַךְ אֵין רַחֲמִים בְּמִשְׁפָּטָם,
כַּאֲשֶׁר רַחֲמִים אֵין בַּיְקוּם.

תַּם הַמִּשְׁפָּט מִשְׁפַּט־הֶהָרִים
וְהַפְּסָק מִתְגַּלְגֵּל אַרְצָה:
עָלֶה נוֹבֵל, עָלֶה רִאשׁוֹן
לַשַּׁלֶּכֶת בִּמְרוֹם הָר.

וְעַל הַשָּׂרָף כָּתוּב לֵאמֹר —
בְּנַפְתּוּלֵי קְמָטִים צְהוּבִים
וּבִכְתָב חַרְטוּמֵי־הָרִים:
מֵת הַקַּיִץ, יְחִי הַסְּתָו!

וּמִמָּחֳרָת עִם הַשַּׁחַר
צִיר שָׁלוּחַ — רוּחַ־מָהִיר
וּבִכְנָפָיו צְרוֹר עָלֶה; —
כְּרוּז־הַכְּמִישָׁה סוֹבֵב אָט...

וּבָרְכָסִים הָעֶלְיוֹנִים —
שׁוֹמְרֵי דִמְמַת־הָעֵמֶק,
כְּבָר יִשָּׁמַע לַחַשׁ כָּבוּשׁ,
לַיְלָה, לַיְלָה נִשְׁמַע הוּא.

זֶה סַנְהֶדְרִין שֶׁל רוּחוֹת
שָׁם מִתְאַסְּפִים בַּחֲשֵׁכָה, —
שְׁפֹט יִשְׁפְּטוּ הַקַּיִץ,
אֲשֶׁר פָּשַׁט וְעָבַר גְּבוּל.

אֲשֶׁר שָׁכַח חֹק־הֶהָרִים
וַיַּגִּיעַ עַד הַשְּׁלָגִים,
וְחִפָּה דֶשֶׁא סְלָעִים קוֹדְרִים,
אֲשֶׁר פָּקְדָם רַק הַכְּפוֹר.

אֲשֶׁר הִרְהִיב אֶל הַחֹרֶף, —
חֹרֶף־נֶצַח בְּקָדְקֹד הָרִים,
וְקָרַע שׁוּלֵי לְבוּשׁ־מַלְכוּתוֹ
זֶה הַמְּחֻסְפָּס וְהַצָּח.

הֲשָׁמַעְתָּ לַחֲשָׁם לַיְלָה?
מָתוֹן, אָרֹךְ זֶה הַלַּחַשׁ;
טַעַם־זִקְנָה בּוֹ וּרְעָדָה,
רַעַד שִׂיחִים עַל פִּי תְהוֹם...

וְהִתְלַחֲשׁוּ וְהֶחֱלִיקוּ
אֶת זְקָנֵיהֶם הַיְרַקְרַקּוֹת,

גִּזְעֵי־כְרוּב בְּמִקְשׁוֹת רֵיקוֹת...
אַךְ מַה־נִּפְלָא סְתָו־הָהָר!

זֶה הָעֶצֶב וְזוֹ הַחֶדְוָה,
זֶה הַטֹּהַר וְאֹר הַתְּכֵלֶת,
זוֹ הַכְּמִישָׁה וְהַפְּרִיחָה, —
הַמְעֹרָבִים זֶה בָּזֶה.

זֶה הָרֹךְ שֶׁל הַמְנַצֵּחַ
וְהָעֲלוּמִים שֶׁבַּזִּקְנָה...
אֵין לְהוֹד כִּסְתָו־הֶהָרִים
בְּכָל הַנִּסְיוֹנוֹת שֶׁבַּיְקוּם!

עוֹד בַּגַּאי מַרְגָּנִית פּוֹרְחָה;
הָעַנְבָּנִית מַאֲדִימָה,
כּוֹפְפָה מַקְלוֹת עַד לָאָרֶץ
בְּסֵבֶל זַרְעָהּ — פְּרִי הָאֵשׁ.

עַל הַגְּפָנִים, לֹא הִבְשִׁילוּ,
גִּזְמֵי־זְגוּגִיּוֹת יְרֻקּוֹת;
וְהַסְּמָדַר מְסַלְסֵל שְׂפָמוֹ,
עוֹגֵב נִמְשָׁךְ אֶל כָּל זִיו. —

וְהָאִכָּר עוֹרוֹ מֵכִין
כּוֹבַע־קַשׁ לְעוֹנַת קָצִיר;
וּמֵאַלּוֹן עוֹד לֹא נָשַׁר
בַּלּוּט גָּמֵל אֶל הַשְּׁבִיל. —

פֶּרֶק רְבִיעִי

סְתָו בֶּהָרִים

I

מִכְתְּבֵי־בָצִיר

אֲנִי יָדַעְתִּי סְתָוִים רַבִּים,
סְתָו בַּצָּפוֹן — קַר וּמְסֻנָּן:
דוֹלְפִים גַּגּוֹת, עֵצִים בּוֹכִים,
דְּאָגָה רוֹבְצָה עַל הַכֹּל.

סְתָו עַל חוֹף הַיָּם הַזּוֹעֵף:
גַּלִּים שׁוֹאֲגִים לַשֶּׁמֶשׁ;
וּבְנֵי־שַׁחַף סְחוּפֵי־רוּחַ
צוֹרְחִים מַר בְּקֶצֶף יָם.

סְתָו בַּדָּרוֹם הַקּוֹדֵחַ:
הַכֹּל נִשְׂרַף בְּלַהַב חַמָּה:
נָמִים שָׂדוֹת שְׂרוּפֵי־הַשֶּׁקֶ,
גַּנִּים קוֹפְאִים מִכְּבֵי־אוֹר.

סְתָו בַּכְּפָר וּבָעֲיָרָה:
אֵד וּקְרִיאַת תַּרְנְגֹלִים,

מִתַּהַת יַד־יֶלֶד חֲרֵדָה, פּוֹרֶטֶת.
וְהֵם בַּקַּלַּחַת. רַק רוֹעֶה יְחִידִי,
גְּבַהּ־קוֹמָה וְאָפוּר, שֶׁפִּגֵּר מִלֶּכֶת, —
מְהֻשֶּׁה וּמוּזָר, כַּחֲצוּב־הַחַלָּמִישׁ, —
עוֹבֵר מִנֶּגֶד בִּצְעָדִים רְחָבִים,
כְּרוּחַ־הֶהָרִים, שֶׁיָּצָא לִפְקֹד
מִכְמַנָּיו הַלּוּטִים לְאוֹר־הַכּוֹכָבִים.
עוֹבֵר... וְשׁוֹטוֹ הָאָרֹךְ מֵאַחֲרָיו
מְפַרְכֵּס בַּחוֹל כִּזְנַב נָחָשׁ חֲוַרְוָר.

* * *

יוֹרֵד הַלַּיְלָה מִתְרַפֵּק עַל צְלָלָיו,
כַּפְּתָחִים מִתְרוֹמֵם אֵד־חָלָב;
דִּין, דִּין.
וְסוֹדוֹת עַל סוּרוֹת מִתְאַבְּכִים מִבְּקָעִים,
תְּבַלּוּל בְּעֵינָם וְאֵימָה בְּיָדָם:
דִּין.
— הוֹי, גּוֹרָה הָאָדָם!
— בֶּן־אָדָם, אֵין רָע!
עִם בֹּקֶר וּמִלְאוּ נְהָרָה וּצְבָעִים
וְהָיוּ הֲמוֹן־הַתַּעֲלוּמוֹת
שְׁקוּפוֹת־אֲטוּמוֹת,
וְחִידוֹת־הַלַּיְלָה — לְחִידוֹת־הַיּוֹם.
צִיל, צִיל.
— בֶּן־אָדָם, קוּם שְׂנָא!
— בֶּן־אָדָם, אֱהֹב!
— בֶּן־אָדָם, שְׁכַב שָׁלֵו וָדֹם!
מָה־רָחוֹק הַשָּׂטָן, מָה־רָחוֹק הָאֵל.
מֶה עָצוּב הַצֵּל.
מַה־טּוֹב.
צְלִיל.

חֲתִימָה

כֵּן הוֹלְכָה וְאוֹבְדָה מַנְגִּינַת־הַזּוּגוֹת,
נֶחֱנֶקֶת מִכֹּבֶד הַצֵּל הַמִּתְעַבֶּה;
מַגִּיעַ רַק רִפְרוּף בְּנֵי־צְלִילִים עֲרִירִים:
פִּיד, פִּיד... כַּהֲמִית נִימֵי־מֶשִׁי נִתָּקוֹת

* * *

מִי שָׁכַב שָׁם בָּרֶד וְנִרְדַּם?
— בֶּן־אָדָם, בֶּן־אָדָם.
וּמָה־הַמַּחֲשָׁבֶת?
— הַמָּוֶת.
חַה־חַה, גִּיל־גִּלִין!
אֵין מָוֶת, אֵין חַיִּים,
וּנְכוֹנוֹת מֹאזְנַיִם
וְצוֹדֵק הַדִּין.
בִּמְקוֹם קֵץ־הַמָּוֶת
הַחַיִּים מַתְחִילִים,
וּבַאֲשֶׁר הָרָקָב
שָׁם פְּרָגִים חַכְלִילִים:
וּסְנָג אֵין יוֹדֵעַ, —
יָעִידוּ הַצְּלִילִים:
דִּין, דִּין, גִּלִין.
עֲגָלִים
הַגְּבוּלִים, —
סְחוֹר־סְחוֹר.
בְּלִי מַכְאֹב אֵין גִּיל,
בְּלִי אֹפֶל אֵין טַעַם לָאוֹר:
צְלִיל.
רוֹצָה הַגַּרְעִין בִּרְקָבוֹן־הַפֶּרִי,
עוֹרֵג הַשָּׁלוֹם לַקְּרָב וְלַמֶּרִי,
הַנַּעֲלָה בַּנְּגִינוֹת — לַדְּמָמָה; —
הִנֵּה הִיא בָּאָה עִם נֶשֶׁף וְקָמָה...
צִיל, צִיל, צְלִיל!

רָנִים וּמְבַקְשִׁים מִלְחָמָה הַנְּעוּרִים.
הַזְּקֵנָה זוֹעֶפֶת: מֵאַיִן וּלְאָן?
הַדְּבָרִים יְדוּעִים — וְהַכֹּל מַתְחִילִים
הַפִּזְמוֹן מֵחָדָשׁ: יָעִידוּ הַצְּלִילִים:
דִּין, דִּין, דָּן.

* * *

נֶפֶשׁ וָנֶפֶשׁ וֶאֱמֶת שֶׁלָּה,
אֱמֶת וֶאֱמֶת וְכָזָב שֶׁבָּהּ.
וְאַיֵּה הָאֱמֶת,
וּמַה־הוּא הַשֶּׁקֶר?
וּמָתַי כָּל רֶשֶׁת
שְׁבִילֵיהֶם תֵּחָקֵר?
דִּין, דִּין.
כָּל שְׁבִיל הוּא הַנָּכוֹן בַּשְּׁבִילִים,
וְכֻלָּם לִמְצוּלַת הָאֵין־סוֹף מוֹבִילִים,
דִּין.
וְאוֹי לוֹ לַכְּסִיל הַמִּתְעַקֵּשׁ,
הַמּוֹדֵד כָּל צַעַד בַּחֶבֶל;
כָּל יָמָיו יְגַשֵּׁשׁ וְכָלָה לַהֶבֶל, —
הַכְּסִיל!
וְאַשְׁרֵי הַתּוֹעֶה וְרָן בְּכָל שְׁבִיל
וְנָכוֹן בָּהֶם לֹא יְבַקֵּשׁ!
צִיל, צִיל...
וְאִם יֹאהַב, אָז יֹאהַב אֶת כֻּלָּם;
וְאִם שָׂנֹא, אָז יִשְׂנָא אֶת כֻּלָּם:
צִיל, צִיל, צְלִיל.

לֹא הָגָה בָהּ אָדָם וּמְשׁוֹרֵר לֹא צָרְפָהּ,
כִּרְבִיבִים רוֹטֶפֶת, כְּעָבִים נוֹהֶרֶת,
בְּלִי מִשְׁטָר, בְּלִי חֻקִּים וּבְלִי מְנַצֵּחַ.
כָּל אֶבֶן מֵהַר וְכָל בְּקִיעַ מִסֶּלַע
מִשְׁקַע בָּהּ שִׁירָה, מַחֲשָׁבָה וָרֶגֶשׁ, —
קוֹר דַּק מִשֶּׁלּוֹ בַּאֲרִינַת־הַקּוֹלוֹת.
אַף אַתָּה נֶהְפַּכְתָּ וַתְּהִי אֶבֶן הוֹגָה,
וַתְּהִי נָקִיק הוֹמֶה בִּדְמָמַת־הַנִּקְרָה.
מִי שָׁר פֹּה? מִי מְנַגֵּן? הַצְּלָלִים, הָאָרֶץ...
וּלְבָבְךָ הַבּוֹדֵד מְנַצֵּחַ עַל כֻּלָּם.

V

מַנְגִּינָה

הַדֶּשֶׁא יְרַקְרַק וּצְחוֹרִים הַשְּׁלָגִים;
דִּין, דִּין, דִּין,
מֻזְהָב הַחוֹל, כִּרְלַח נִגָּר בַּפְּלָגִים;
גִּיל, גִּלִּין.
וּסְלָעִים מַשְׁחִירִים
וּמוֹלְכִים עֲרִירִים —
עַל סַעַר וּדְמָמָה וְרוּרוֹת
וּצְלָלִים וְאוֹרוֹת;
דִּין.
וְהַכֹּל מַה־נּוֹשָׁן, מֶה־חָדָשׁ וְחָבִיב
נָמוֹג הַצַּעַר וְנִמְחָה הַגִּיל;
שָׁקַט הַלֵּב. רַק הַבַּרְזֶל הַנָּבוּב:
צִיל, צִיל, צְלִיל:
הַדְּבָרִים יְגֵעִים, הַדְּבָרִים מַה־בְּרוּרִים:

וּפַח שָׁט כְּחוֹלֵם עַל מִטָּה שׁוֹקַעַת
וְעֵינָיו הַדּוֹמְעוֹת נְטוּיוֹת שָׁמַיְמָה.
וּמוּצָרְט... עוֹד מְעַט וְהֶאֱמַנְתָּ לִשְׁמֹעַ
אֶת שִׁירַת הַנְּשָׁמוֹת לַמְּנַגְּנִים הַגְּאוֹנִים,
שֶׁתּוֹעוֹת בֶּהָרִים וּמִתְחָרוֹת חֲלִיפוֹת
בִּיצִירָה לֹא כִלּוּ בִהְיוֹתָן בַּחַיִּים...
וּבְעוֹדְךָ מְהַרְהֵר וְהִקְשִׁיבוּ אָזְנֶיךָ —
בְּקוֹלוֹת הַזּוּגוֹת הַהוֹלְכִים וּרְחוֹקִים —
כְּעֵין צִלְצוּל גַּבְרָשׁוּת־הַגָּבִישׁ, הַתְּלוּיוֹת
בְּגָלִּוֹת מִקְדָּשִׁים עַתִּיקִים וְקוֹדְרִים;
וְהִקְשַׁבְתָּ אֶת קִשְׁקוּשׁ מַטְבְּעוֹת־הַכֶּסֶף
בִּלְחָיֵי בְנוֹת־מִזְרָח הַחַמּוֹת וּמְשַׂכְּרוֹת,
הַטּוֹמְנוֹת בְּצְעִיפִים אֶת יָפְיָן הַשָּׁזוּף.
וּכְרֶגַע — וְהִנֵּה מְצִלּוֹת רְחוֹקוֹת,
וְעֶגְלוֹת־הַחֹרֶף מַחֲלִיקוֹת בַּשֶּׁלֶג,
וְנוֹשְׂאוֹת בְּחֵיקָן בַּחוּרִים וּבְתוּלוֹת
וְצָהֳלָה וּבְדִידָה וְאַהֲבַת־תֹּרֶף
בַּשָּׂדוֹת הַקָּרִים בְּאוֹר־הַיָּרֵחַ...
וְיֵשׁ בָּהּ, כִּנְגִינַת־הָעֵדֶר הַצּוֹלְלָה,
מִזֶּה וּמִזֶּה, וּבְכָל אֵלֶּה הִיא שְׁלֵמָה,
וּכְלוּלָה כַּקֶּשֶׁת עַל שִׁבְעַת צְבָעֶיהָ,
וּכְאַבְנֵי־צִבְעוֹנִים — בְּתַשְׁבֵּץ־אָמָּנִים.
הַתּוּגָה לֹא תוּגַת־הַבָּשָׂר בַּנְּגִינָה,
חֶדְוָתָהּ הַנְּגוּהָה לֹא חֶדְוַת־הָאָרֶץ;
יְצִירַת הַצַּיָּר הִיא, הֲגוּת חַגְוֵי־סֶלַע,
יְצִירָה אַחֲרוֹנָה לַבְּרִיאָה הַסָּבָה,
בַּת־זְקוּנִים עֲנֻגָּה לֶהָרִים הַיְשִׁישִׁים.

פֹּה יַעֲרֹג כָּל אֶחָד לְכָל מַה־שֶּׁאֵין לוֹ.
הַחֹמֶר הַמֵּת — לַאֲשֶׁר נָע וּמִשְׁתַּנֶּה,
הַדָּם — לַקִּפָּאוֹן הַנִּצְחִי, הַטָּהוֹר;
וְהִנֵּה הֵם שׁוֹפְכִים אֶת נַפְשָׁם הַסְּתוּמָה
וְדוֹבְבִים נִימֵי־הָאֲוִיר הַפְּתוּחוֹת
בַּנִּקְרָה הַמְּלֵאָה אַפְלוּלִית־מִסְתּוֹרִין.

אָז תָּקוּם בָּאֲוִיר הַמְּצֻנָּן מַנְגִּינָה,
מֵילוֹדְיַת־פְּלָאִי הֲפוּכָה, רוֹעֶדֶת
וּכְפוּלָה כַּמַּיִם הַפָּנִים לַפָּנִים...
וְהָאָזַנְתְּ בַּנְּגִינָה הַזֹּאת הַמִּתְרַחֶקֶת
כָּל נִגּוּן הַצּוֹלֵל כְּהֵד בְּנִשְׁמָתֵךְ,
גְּנוּבֵי־פִּזְמוֹנִים שֶׁל יַלְדוּת וּבַחֲרוּת,
שֶׁחָלְפוּ וְנִמְחוּ מִתָּאֵי־מֹחֵךְ.
חֲבֵרַתְּ אֶצְבָּעוֹת חֲבִיבוֹת וּלְבָנוֹת,
טְבוּלוֹת בִּנְשִׁיקוֹת וּבִבְשָׂם־וִיוָנִים,
הַפּוֹרְטוֹת בַּלָּאט לְאוֹר מְנוֹרָה אֲדֻמָּה.
בּוֹקְעִים מִמְּצִלּוֹת־הַצֹּאן הַמִּתְרַחֲקוֹת
קִטְעֵי סוֹנָטוֹת לְבֶטְהוֹבֶן הַחֵרֵשׁ,
הַמְנַגֵּן וְיוֹצֵר בְּאָזְנֵי־נִשְׁמָתוֹ.
נִתָּזִים נִיצוֹצוֹת מִמְּחוֹל־טַרַנְטֵלוֹת
עִם שִׁבְרֵי נוֹקְטוּרְנוֹת עֲגוּמוֹת וְרַכּוֹת,
הַמּוֹצְצוֹת בִּנְשִׁיקָה אֶת תַּמְצִית הֲוָיָתֵךְ. —
שֶׁקֶט. צִלְצְלֵי קַרְמֶן הַמְרַקֶּדֶת מִתְפָּרְצִים
עַלִּיזֵי־עֲלוּמִים וְכָבִים כַּבָּרָק! —
וְלִיסְט בָּא וְעוֹבֵר בֵּין קָהָל „פַּעֲמוֹנָיו",
צִ'יקוֹבְסְקִי מְסַיֵּם „מַחֲשַׁבְתּוֹ" וְנָמוֹג.

מִתְרַחֲקִים מִתּוֹךְ כֹּבֶד־רֹאשׁ וְהִרְהוּרִים
בְּעִרְבּוּב־צִלְצוּלִים וְנִקִּישׁוֹת־הַמְּלָפִים.

IV

מַנְגִּינוֹת הַזּוּגוֹת

וְהָיָה בְּהִשְׁתַּחְרֵר מִבָּטְךָ הָעָיֵף
מִכָּל הָעַרְבּוּבְיָה, שֶׁעָבְרָה עָלֶיךָ, —
וְנָטְלוּ אָזְנֶיךָ הַסּוֹפְגוֹת אֶת חֶלְקָן,
וְהֵחֵלּוּ מַבְחִינוֹת וְאֵינָן מַבְחִינוֹת
כְּעֵין רִמְזֵי־מַנְגִּינָה מִתְבַּלְּטִים בִּרְעָדָה
מִתְּשׁוּאוֹת־הַבְּהֵמָה, כִּדְמוּת בָּעֲרָפֶל; —
וְהוֹלְכִים וּמִתְּקִים בִּמְצוּלַת־הַדְּמָמָה
עִם נוֹחַ הָעַיִן וְרִחוּק־הָעֵרָה.
וּבְטֶרֶם תָּפַסְתָּ חֲרוּז אֶחָד שָׁלֵם,
וּבְטֶרֶם צֵרַפְתָּ צְלִיל אֶחָד לַשֵּׁנִי, —
הַכֵּפִים הַנְּבוּבִים כְּבָר קִדְּמוּ לְתָפְסָם
וּלְצָרֵף צֵרוּפִים וּנְגִינוֹת בְּנוֹת־רֶגַע.
מְצַלְצְלִים זוּגוֹת־מַתֶּכֶת לְתֻמָּם,
בָּאִים הַנְּקִיקִים וְחוֹזְרִים אַחֲרֵיהֶם.
נַעֲנִים הַסְּלָעִים וּמְמַלְּאִים הֶחָסֵר,
בּוֹלְעִים צְלִיל אֶחָד וּשְׁנַיִם יוֹלִידוּ,
סוֹפְגִים אֶת מִסְלָתָם וּפוֹלְטִים יְקָרָתָם.
וְשָׁמְעוּ אָזְנֶיךָ תַּעֲרֹבֶת נִפְלָאָה:
הִתְבּוֹלְלוּת מִטְפּוּט־הַבַּרְזֶל עִם הֵדִים,
זִוּוּגֵי בְּנוֹת־קוֹלוֹת עִם גְּעִיּוֹת־הַכְּבָשִׂים,
אַקּוֹרְדֵי הַחַי וְהַדּוֹמֵם מִצְטָרְפִים, —
בִּצְנוּעֵי־הַבָּשָׂר וּבְדִידוּת־הָאֶבֶן.

טוֹהֶרֶת בְּמְתִינוּת, וּבְרֹאשָׁהּ שׁוֹר מַקְרִין
מְשַׂרְגּ־הַגִּידִים וּשְׁרִירָיו מוּצָקִים,
הוּא נוֹשֵׁם בְּרַעַשׁ נְשִׁימוֹת מַפְתִּיעוֹת
וּנְחִירָיו הָרְחָבוֹת מִתְנַפְּחוֹת מִתַּאֲוָה;
וְעֵינַיִם לוֹ מֵימִיּוֹת, גְּדוֹלוֹת, מוּזָרוֹת,
מִשְׁתַּקְּפָה בָּל פְּרָאוּת־הֶהָרִים בָּהֵנָּה
עִם מוֹרָא־הַנְּקִיקִים וְעִם צִלְלֵי־סְלָעִים.
וּפַעֲמוֹן־הַבַּרְזֶל עַל פִּימַת־צַוָּארוֹ:
דִּין־דָּן וְדִין־דָּן... עַל כָּל צַעַד וָצַעַד; —
וַיְנַעֲנַע רֹאשׁ עַז וּמְנַצֵּחַ בְּקַרְנָיו
עַל מֵאוֹת הַזּוֹנוֹת מִלְּפָנָיו וְאַחֲרָיו,
עַל מְצִלּוֹת־הַצֹּאן וּפַעֲמוֹנֵי־הַבָּקָר.
וְאַחֲרָיו מִתְנַהֵל כָּל הַרְמוֹן־פִּלַגְשָׁיו:
עוֹבְרוֹת כַּסָּךְ הֲמוֹן פָּרוֹת צַדְקָנִיּוֹת
מְסֻבְּלוֹת־הַבָּשָׂר וּטְעוּנוֹת־הֶחָלָב;
צוֹעֲדוֹת דּוּמָם, אֵם־אֵם עַל עֶגְלָתָהּ;
דִּמְדּוּמֵי־הָעֶרֶב בְּעֵינֵיהֶן נְסוּכִים
וְתוֹעִים שָׁם שִׁבְרֵי מַחֲשֶׁבֶת־הַצּוּרִים,
שֶׁכֻּלָּם בְּלִי דַּעַת וָה' מַה־הַבְּהֵמָה,
רַק יֵשׁ אֲשֶׁר פָּרָה לֹא תַבְלִיג עַל חוּשָׁהּ
וְנָשְׁקָה אֶת בִּתָּהּ בִּלְשׁוֹנָהּ הָאָרֹךְ,
וְשָׁבָה לְהַרְהֵר וּלְצַלְצֵל בְּלֶכְתָּהּ.
לֹא, אֵין זֹאת כִּי דְמָמַת הַנִּקְרָה הַיְשָׁנָה,
הַשְּׁמוּרָה כְּבַיִן בֵּין כָּתְלֵי־הָאֶבֶן,
הִשְׁכִּירָה הָעֵדֶר מִקָּצֶה עַד קָצֶה:
אֲפִילוּ מְשׁוּבַת־הָאֵילִים נִטְּלָה,
אֲפִילוּ הַטְּלָאִים בְּנֵי־חָדְשָׁם נִזְדַּקְּנוּ,

מִצְטָרְפִים לְנִמָּה אַדִּירָה וּשְׁלֵמָה,
כְּאִלּוּ יַד גְּדוֹלָה הִתְעוֹרְרָה, עָבְרָה
עַל מְנַעַנְעֵי עוֹנֶג־עֲנָק וַאֲנָחָה.
נִגְלָה הַמּוֹצָא!... וּבְטֶרֶם יָדַעְתָּ
מֵאַיִן זֶה תָּבוֹא אַגֶּדֶת־הַגֶּשֶׁף, —
וּכְבָר הִיא מִתְאַבְּכָה וְשׁוֹטְפָה לַנִּקְרָה
מִמּוֹרָד שֶׁנֶּחְבָּא בַּצֵּל וְלֹא רָאִיתָ.
וּדְמוּת לָאֲגֻדָּה כְּאֶשֶׁד שֶׁנּוֹלֵשׁ
חוֹרֵם תַּלְתַּלִּים מֵרָמָה לַשָּׁפֵל, —
כְּקֶצֶף רוֹתֵחַ, שֶׁעוֹלֶה וְיוֹרֵד
בְּפָגְשׁוֹ מִכְשׁוֹלִים וְזִיזִים עַל דַּרְכּוֹ.

וְעֵין הָאֲגֻדָּה שְׁנֵי גְוָנִים מְרַתְּחִים:
לַבְנוּנִית וָאֹדֶם, שֶׁאֵינָם מִתְעָרְבִים;
רֵאשִׁיתָהּ לְבָנָה וְאָדֹם אַחֲרִיתָהּ.
וְטֶרֶם הֵבַנְתָּ מַה־פֵּשֶׁר כָּל אֵלֶּה
וְחִידַת־הַגֶּשֶׁף נִפְתֶּרֶת מֵעַצְמָהּ,
מִתְגַּלָּה בֵּין גַּלֵּי הַמּוּלָה וְאָבָק, —
בְּקִפִּיצוֹת כְּרָעַיִם לְבָנוֹת וְדַקּוֹת,
בִּנְעִיּוֹת וּבְעִיטוֹת וְנִיד צְלָעוֹת גְּוּווֹת,
בְּנַעֲנוּעֵי־אָזְנַיִם וְנִדְנוּד־עֲטִינַיִם,
בִּצְחוֹק־פַּעֲמוֹנִים וְזוּגוֹת מְקַשְׁקְשִׁים,
הָעוֹנִים בִּזְרִיזוּת עַל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה:
פְּוִיזִים־עַלִּיזִים בִּמְרוּצַת־הַכְּבָשִׂים,
וְנוּגִים־עֲנֻגִּים בִּרְעוּתָם לְאִטָּם,
וּקְטוּעִים בְּקַפְּצָם מִגַּבְנוּן אֶל גַּבְנוּן.
וְאַחֲרֵי הַצֹּאן — תַּהֲלוּכַת־הַבָּקָר

הַר אֶחָד כִּי אַסְפִּיל וְאֶפְסַח עַל תְּהוֹמוֹ —
הַשֵּׁנִי כְּבָר נִצָּב בַּדֶּרֶךְ וּמְאַיֵּם;
הֵר־לַעַג, צְחוֹק־הָרִים יָעִירוּ פְּסָמַי,
יוֹדְלִי־לִי, אֲנִי נִלְמוֹד בֶּהָרִים!

יוֹדְלִי־לִי, יוֹדְלִי־לִי, אֲנִי חָגָב בֵּין אֵימִים, —
רְסִיס־חַיִּים בֵּין מִשְׁבְּרֵי־מָוֶת שֶׁאָבְנוּ;
דַּם פּוֹשֵׁר בְּעוֹרְקַי, מְעַט שְׁאֵר עַל עֲצָמַי,
פֶּלַח־סֶלַע מִתְגַּלְגֵּל, זִיז אֶחָד שֶׁל קֶרַח,
וַאֲנִי נִשְׂחָק כְּיַתּוּשׁ בֵּין פַּטִּישׁ וְסַדָּנוֹ;
יוֹדְלִי־לִי, אֲנִי מְשַׂחֵק בֶּהָרִים!

הָאַגָּדָה

הַשִּׁירָה נָדַמָּה, הַחִידָה מִתְקָרְבָה,
אַגָּדַת־הַנֶּשֶׁף מְבַקֶּשֶׁת לָהּ מוֹצָא
מִפַּחֵי־הֶהָרִים כִּתְרוּהָ מִסָּבִיב;
מְבַקֶּשֶׁת לָהּ מָבוֹא אֶל תּוֹךְ הַקַּלַּחַת
בִּנְשִׁימָה עֲצוּרָה וְעֵינַיִם עֲיֵפוֹת.
חֲלוּלֵי־הַכִּפִּים בְּנִקְרָה מִתְבּוֹנְנִים
וּבוֹחֲנִים חֶרֶשׁ אֶת הֲדֵי־לְבָבָם...
מְדוּרוֹת־הָעָבִים הֶחֱוִירוּ וְכָבוּ,
מֵאָפְרָן הַצּוֹנֵן כּוֹכָבִים מִתְנַעֲרִים
וּפְקוּחוֹת עֵינֵיהֶם אֶל בֹּא הָאַגָּדָה.
וּפִתְאֹם וּבְשׁוֹרַת־חֲצוֹצְרָה הֵרִיעָה,
תְּרוּעַת־חֲצוֹצְרַת־הָאַלְפִּים נָפְלָה:
— נִגְלָה הַמּוֹצָא! — וְשָׁנוּ הַכִּפִּים
בַּהֲמוֹן הֵדִים צְלוּלִים, חֲזָקִים וּגְמוּכִים.
הֵד גּוֹרֵר מִשְׁנֵהוּ וְכֻלָּם כְּיַחַד

אֶת דַּלְתוֹת־הָעֵת וְכָל תְּמוּרוֹת־הַחַיִּים
וְלִגְבֹּר עֲלֵיהֶם אֵין תִּקְוָה לָנֶצַח...

III

שִׁירַת־הָרוֹעֶה

יוֹדְלִי, יוֹדְלִי־לִי, אֲנִי אָבוּד בֶּהָרִים!
בְּרִשְׁתוֹת־הַצּוּרִים שְׁכָחַנִי גּוֹרָלִי,
מַחֲשַׁבְתִּי: רְכָסִים, וּתְהוֹמוֹת – חֲלוֹמִי;
יֵשׁ הַרְבֵּה שְׁבִילִים וְדֶרֶךְ אֵין אַחַת,
יֵשׁ אַלְפֵי מְבוֹאוֹת וּמוֹצָא אֵין אֶחָד,
יוֹדְלִי־לִי, אֲנִי נָבוֹךְ בֶּהָרִים!

יוֹדְלִי־לִי, אֲנִי תוֹעֶה בְּעִקְּבוֹת־הַכְּבָשִׂים,
וְאֶל כָּל אֲשֶׁר יִרְעוּ הַפָּרוֹת אֶתְנַהֵל.
פֹּה רָעָה דוֹר־קָדוּם, פֹּה אֶרְעֶה גַּם אָנִי.
הִנֵּה עוֹמְדִים הֶהָרִים וְאַיָּם אֲבוֹתַי?
הִנֵּה מַטֵּה־הָאָבוֹת וְדַרְכָּם אַיֶּהָ?
יוֹדְלִי־לִי, אֲנִי יָתוֹם בֶּהָרִים!

יוֹדְלִי־לִי, אֲפָפוּנִי עֲנָקִים בְּמַעְגָּל,
צְחוֹק חָתוּל וְעַכְבָּר בִּי — אָדָם — יִצְחָקוּ;
כִּתְּרַנִי גְדוּד חִידוֹת מֻזָּרוֹת וּקְפוּאוֹת,--
לְשׁוֹנוֹת־הָאֶבֶן לְנֶגְדִּי תֵאָרַכְנָה
וּבָזוֹת בְּעֵינֵי־הַסֶּלַע הַבּוֹלְטוֹת;
יוֹדְלִי־לִי, אֲנִי נִדָּח בֶּהָרִים!

יוֹדְלִי־לִי, אֵיכָה אֶפְתֹּר אֶת כֻּלָּן, אֶת כֻּלָּן?
חִידָה אַחַת כִּי אֶפְתֹּר — הַשְּׁנִיָּה בַּפִּתְרוֹן,

עִם חָזֶה גָּבֹהַּ וְעֵינַיִם יְרֻקּוֹת,
שֶׁתָּבֹא לְצוּדְךָ בְּמִקְלְעוֹת־רֹאשָׁהּ.
וּתְחַכֶּה לְמֶלֶךְ־הֶהָרִים הַשָּׂעִיר,
שֶׁיְּזַנֵּק וְסִחְבְךָ אֶל אַחַת הַמְּאוּרוֹת
וְהִסְתִּיר גֻּלְגָּלְתּוֹ בִּזְקָנוֹ הַסָּבוּךְ.

וּפִתְאֹם יַד רַכָּה בַּדְּמָמָה נָגְעָה
וּמֵיתָר חֲרִישִׁי הִזְדַּעֲזַע בְּבִטְנָהּ;
וְאַחֲרָיו עוֹד שֵׁנִי וּשְׁלִישִׁי וּרְבִיעִי.
נָפְלָה לַנִּקְרָה הַמּוּלָה לֹא־בְרוּרָה
מִשְּׁפַת הַקַּלַּחַת הָרָמָה נָפְלָה:
הִיא יוֹצְאָה, הִיא הוֹלְכָה, אַגָּדַת־הַגֶּשֶׁף!
צִלְצוּלִים עֲמוּמִים מִתְנַגְּבִים וּמְנַשְּׁשִׁים
אֶת קִירוֹת־הָאֶבֶן הָעוֹמְדִים עַל דַּרְכָּם:
הִיא בָּאָה, הִיא קְרוֹבָה, אַגָּדַת־הַגֶּשֶׁף!
וּבְטֶרֶם רְאוֹתְךָ בָּהּ עַיִן בְּעָיִן —
וְצָדוּ אָזְנֶיךָ מִתּוֹךְ הַהֲמוּלָה
קוֹל־שִׁיר, כְּקוֹל־אָדָם מִשְׁתַּפֵּךְ בֶּהָרִים,
שִׁיר רוֹעֶה־מְיַדְלֵל*) נוֹבֵעַ וּפוֹסֵק:
יוֹדְלִי, יוֹדְלִי־לִי... הֲלֹא וָהוּ קוֹל־אָדָם
טוֹבֵעַ בֵּין גַּלֵּי שִׁיר־בְּרֵאשִׁית גְּאַדִּירִי,
שֶׁזִּנֵּק שָׁמַיְמָה וְנִקְפָּא לְעוֹלָם.
וְאֹת תְּלוּנַת הַלֵּב הַמִּתְפַּעֵם בִּרְאוֹתוֹ
וְהוּא אָבוּד וְקָטָן בִּדְמָמַת־הַסְּלָעִים; —
שִׁיר מֶלֶךְ־הַחַיִּים, שֶׁנִּכְנַע בְּשִׁבְיוֹ
בֵּין מוֹשְׁלִים־עֲנָקִים, הַשּׁוֹמְרִים בְּקַדְרוּת

*) יַדְלֵל — Jodeln. פועל ופעולה מיוחדים לעמי הלווייציה וטירול. מין זמר גרוני, שיש בו הרבה מחקוי לבת־קול שבהרים.

מִתְבַּעְבְּעִים, מִתְעָרְבִים וְעוֹלִים וְנוֹפְלִים:
בַּגֹּבַהּ הַנּוֹרָא, מִמַּעַל לְרֹאשְׁךָ,
כִּפּוֹת נְהָרָה וָאֹפֶל מִתְבַּקְּעוֹת,
צְלָלִים דִּמְיוֹנִיִּים תּוֹעִים, מִתְנַגְּשִׁים, —
חֲלוֹמוֹת רְכָסִים נִרְדָּמִים לְמֶחֱצָה.
כּוֹכְבֵי־אוֹר חִוְּרִים נִצָּתִים וְכָבִים,
נִשְׂרָפִים לְרֶגַע בְּלַהַב עָב דּוֹלֵק
וְשָׁבִים לִתְחִיָּה בְּעָבְרוֹ לְדַרְכּוֹ.
וְתִנְשְׁמוֹת־הָרִים קַלִּילוֹת וּגְדוֹלוֹת
עוֹלוֹת מְסַדְּקִים לְרֵיחַ־הַקְּסָמִים.
כְּפַרְפְּרֵי אֹפֶל וָאֵב הֵנָּה עוֹלוֹת,
מְרַחֲפוֹת כַּסִּיר בְּתוֹךְ קִיטוֹר־הַתְּכֵלֶת
בְּלִי נִיב וּבְלִי רִשְׁרוּשׁ סְחוֹר־סְחוֹר וּבַמַּעְגָּל,
מִתְלַבְּטוֹת מִסָּבִיב כִּקְרָעֵי־הַלַּיְלָה
שֶׁשָּׂרָם הִצְטָרְפוּ וַיִּהְיוּ לְאֶחָד.
וּפִסְגַּת הַר־שֶׁלֶג יְחִידָה הִתְבַּלְּטָה
חִוֶּרֶת וְקָרָה מִשְּׂרֵפַת־הֶעָבִים, —
מְצִיצָה בִתְמִיהָ מִשְּׂפַת־הַקַּלַּחַת
כִּפְנֵי־מֵת עֲטוּפִים — מֵעֵבֶר לַחַיִּים...
מָה־רַבִּים הַלְּחָשִׁים וּמָה הַכַּוָּנָה?
מַה־גְּדוֹלִים הַכְּשָׁפִים וְאֵי הָאַגָּדָה?
כָּל מֵיתָר מָתוּחַ בְּדוּמִמַת־הָאֶבֶן, —
אַיֵּה הַיָּד, אֲשֶׁר תִּפְרֹט עֲלֵיהֶם?
כֹּה תִשְׁכַּב וּתְחַכֶּה לְאַגָּדָה מוּזָרָה,
כְּיֶלֶד מְפַחֵד בְּחֵיק אִמּוֹ־זְקֵנָתוֹ
בַּצְּלָלִים הַנּוֹגִים עִם צֵאת שַׁבַּת־קֹדֶשׁ.
וּתְחַכֶּה לְשָׂדֶה עֲרֻמָּה וְנָאוָה

וּבְעַרְבֵי־אֱלוּל הַצְּחִים־קְנוּמִים
מִתְמַלְּאָה קַלַּחַת הַשֵּׁדִים אֲפְלוּלִית,
בְּעוֹד הִיא נְצוּרָה מִכָּל עֲבָרֶיהָ
עֲנָנִים גְּאֶפְדֵי שַׁלְהֶבֶת־הַשְּׁקִיעָה,
לְשׁוֹנוֹת־אֵשׁ אִלְּמוֹת עִם נַחֲלֵי־שָׁמַיִם,–
חַכְלִילוֹת כָּאֹדֶם וּכְתֻמּוֹת כָּעַנְבָּר.
סָחָה הַצֵּל כָּל הַבְּלִיטוֹת בַּנִּקְרָה,
בָּלַע אֶת עָבְיָן וְהֵקִיא שְׁחַרוּתָן;
וּבְנִגּוּן־הַשַּׁחַק הַלּוֹחֵשׁ וְלוֹהֵט
מְזַדַּקְּפִים לָרוּם עֲקַלְקַלּוֹת כְּתָלֶיהָ, –
כִּקְעוּרִים בִּגְבוּרָה מְנֻחֹשֶׁת עֲמוּמָה.
וְהָיָה כִּי תִיעַף מְתַיֵּר בֶּהָרִים, –
רֵד, שִׁכְבָה אַפַּרְקְדָן בְּחֵיקָהּ הָעֵמֶק;
וְהָיִיתָ כְּשׁוֹכֵב בְּקַרְקַע סִיר־כְּשָׁפִים,
סִיר אַדִּיר הַמָּלֵא וְגָדוּשׁ אֲפְלוּלִית
וְטָעוּן עַל גְּדוֹתָיו תַּעֲלוּמוֹת־הָעֶרֶב.
וְשָׁפוּת הַסִּיר עַל עֲנָנִים־גֶּחָלִים,
תָּקוּעַ בִּכְרֵסוֹ הָרָחָב וּמוּצָק
בִּמְדוּרַת־הַשְּׁקִיעָה הַיּוֹקְדָה בְּלִי נֶפֶק.
וְאוֹתוֹ קַו־זֹהַר הַיּוֹרֵד וּמְרַטֵּט
מִסֶּלַע מְפֻשָּׂק אֶל תּוֹךְ הַקַּלַּחַת, –
הַאֵין זֶה כַּף־אֶקְדַּח עֲנָקִית, נוֹצֶצֶת,
הָרוֹקַחַת תַּעֲלוּמוֹת וּצְלָלִים בְּיַחַד, –
כַּף־בִּשּׁוּל קוֹסֶמֶת לְאַשַּׁף־הַלַּיְלָה?...

וּבוֹחֵשׁ הָאַשָּׁף וְלוֹחֵשׁ עַל סִירוֹ,
וְרוֹתְחִים בַּסִּיר כָּל הַלְּהָטִים הָאִלְּמִים,

מִתְגּוֹלֵל בָּאָרֶץ וְזוֹעֵף וּמְקַנֵּא
לְתַקֵּן נִשְׁמָתוֹ בְּמְחוֹלָן.

* * *

וְהָיָה אִם נָדְמוּ הַקּוֹלוֹת בֶּהָרִים —
אָז נָדַם גַּם מְחוֹל בְּנוֹת־הָאֲוִיר;
וְשַׂעֲרוֹת־הַזָּהָב הֵן נוֹפְלוֹת וּמְכַסּוֹת
עַל מַחְשׂוֹף גְּוִיָּתָן הַדַּקָּה;
וְרָפוּ יְדֵיהֶן, צוֹנֵחַ חֲלִילָן
וְצִלְצְלֵי־זְהָבָן מִתְפָּרְדִים.
וְשָׁבוֹת, בְּנוֹת־הָרֵי, מִתְכַּנְּסוֹת בִּרְעָדָה
בִּמְעָרוֹת וּבְנִקְרוֹת־תַּעֲלוּמָה;
שָׁם יוֹשְׁבוֹת הֵן צְפוּפוֹת וְאִלְּמוֹת כִּצְלָלִים
נִרְדָּמוֹת וְאֵינָן נִרְדָּמוֹת;
רַק אָזְנָן הַדַּקָּה קַשּׁוּבָה, רוֹעֶדֶת
כְּקַרְנֵי־הֶרֶגֶשׁ לַפַּרְפָּר...
וּמְחַכּוֹת לְקוֹל אֲשֶׁר יַחְדִּיר אֲלֵיהֶן
וּקְרָאָן לְחַיִּים וּתְעוּפָה;
וּמְחַכּוֹת לְשָׁאוֹן פָּרוּעַ כִּי יָבוֹא
וְרָעַד וּבִקֵּשׁ תִּקּוּנוֹ, —
לְקָלֵעַ מִמֶּנּוּ הַרְמוֹנְיָה נָאוָה
בִּשְׁתִיקַת־הֶהָרִים הַקְּדוּמָה.

II

בַּנִּקְרָה

בֵּין רִכְסֵי־בְּרַנְאָה יֵשׁ נִקְרָה עֲגֻלָּה,
הַמְּכֻנָּה מִקֶּדֶם: קַלַּחַת־הַשֵּׁדִים.

אִם יִצְעַק הַצָּפוֹן, אִם יִנְהֹם הַדָּרוֹם,
אִם יִתְקַע הָרוֹעֶה, אוֹ כֶּלֶב נוֹבֵחַ,
אוֹ צַיָּד מִתְגַּלְגֵּל הַתְּהוֹמָה, —
אֵין הַבְדֵּל לִפְנֵיהֶן... הֵן צְמֵאוֹת לְקוֹלוֹת
וּמְזַנְּקוֹת וּבוֹלְעוֹת הַקּוֹל אֲשֶׁר נָפַל
וּפוֹלְטוֹת חֲרוּזִים, חֲרוּזִים.
וְכָל אֲשֶׁר קִדְּמָה לִפְנֵי אַחְיוֹתֶיהָ
הִיא זָכְתָה לִנְגִינָה רִאשׁוֹנָה:
וְעוֹלָה עַל כֻּלָּן חֲלִילָהּ הַצָּלוּל
וְצִלְצְלֵי־זְהָבָהּ — עַל כֻּלָּן.

* * *

וּמַה־לָּהֶן חַיִּים וּמַה־לָּהֶן מָוֶת!
גַּם זֶה וְגַם זֶה הִנָּם שִׁירָה.
וּמַה־זֶּה צְחוֹק רָוֶה וּזְעָקָה בִּשְׁבִילָן? —
מַחֲרֹזֶת בְּנוֹת־קוֹלוֹת עֲנֻגָּה.
מִחוּץ לְכָל טוֹב וּלְכָל רָעָה בְּנוֹת־הָרֵי, —
וּלְעֶרְכֵּי הַחַיִּים הַחַדִּים.
כָּל תְּנוּעָה הִיא מָחוֹל, כָּל קוֹל — הַרְמוֹנְיָה
בִּשְׁמֵי־הָעוֹלָמִים הַתְּכֻלִּים;
הַשִּׁירָה — חַיֵּיהֶן, הַהֵד — תַּאֲוָתָן
וְיוֹתֵר מְאוּם לֹא תֵדַעְנָה;
חֶרְוָן הוּא אָשְׁרָן וְחִנָּן — חֲלִילָן,
וְצִמְדֵי־צְלִילֵיהֶן יְפִי כָל הַיֹּפִי
וְרוּחַ־הַקֹּדֶשׁ בֶּהָרִים.
הַשְּׁאָר כֻּלּוֹ חֹל, לְלֹא טַעַם וּמְגַמָּה,
הַשְּׁאָר רוֹבֵץ עָיֵף מִסֵּבֶל־הַנֵּצַח,

חֲלִילֵי־בָרֶקֶת אֲרֻכִּים בְּפִיהֶן
וְצִלְצְלֵי־זָהָב בִּידֵיהֶן;
אֲבִיהֶן הָרוּחַ וּבַת־קוֹל הוֹרָתָן,
וְאוֹהֲבוֹת מָחוֹל אֱלִילוֹת־הָאֲוִיר,
וְאוֹהֲבוֹת הֵן הַרְמוֹנְיָה;
וְאָזְנָן הַקְּטַנָּה קַשּׁוּבָה וּצְמֵאָה
רוֹעֶדֶת בִּזְהַב־קְוֻצּוֹתֵיהֶן.

* * *

אִם קוֹל וְאִם נֶפֶץ אֶל אָזְנָן יַגִּיעַ —
מְזֻדַּעְזְעוֹת, מִתְעוֹפְפוֹת הֵנָּה,
וְסָבוֹת תְּעֻגְנָה בָּאֲוִיר;
וּשְׂעָרָן מִתְבַּדֵּר, מִסְתּוֹבֵב עַל סְבִיבָן
כְּגַלְגַּלֵּי־זָהָב הַחוֹזְרִים;
וְיָפְיָן הֶעָרוֹם, הֶעָדִין מִתְגַּלֶּה
וְרוֹעֲדוֹת כִּתְפֵי־בְתוּלֵיהֶן;
וּשְׁדֵיהֶן תַּבְרֵקְנָה מִמַּעַל לָעֵמֶק
כְּעַרְפִּלֵּי־תְכֵלֶת לָרְכָסִים.
הֵן הוֹגוֹת, הֵן עוֹנוֹת לַקּוֹל אֲשֶׁר נִשְׁמַע,
וְעוֹנִים חֲלִילֵי־הַכַּדְכֹּד בְּפִיהֶן,
וְצִלְצְלֵי־זְהָבָן אָז עוֹנִים.

* * *

אִם בְּכִי וְאִם צָהֳלָה אֲלֵיהֶן יַגִּיעַ,
אִם צִלְצוּל, אִם נַאֲקַת־חָלָל, —
בְּנוֹת־הָרֵי הַיָּפוֹת כְּבָר קִדְּמוּם בְּמַעֲנֶה
וְהֵדִים נֶחֱרָזִים עַל הֵדִים.

פֶּרֶק שְׁלִישִׁי

מַנְגִּינַת הַזּוּגוֹת

פְּתִיחָה:

וְשִׁירָה עוֹד אַחַת יָדַעְתִּי בֶּהָרִים:
מַנְגִּינַת הַזּוּגוֹת בְּצַוְּארֵי הַכְּבָשִׂים.
וּרְחוֹקָה זוֹ שְׁנִיָּה מִשִּׁירַת־הַפְּלָעִים
כִּרְחוֹק לַחַשׁ־דֶּשֶׁא מִשְּׁאוֹן עֲצֵי־יַעַר —
וְהֶמְיַת הַיּוֹנָה מִצְּרִיחַת הַנֶּשֶׁר;
וּפֶלֶא, אָב־אֶחָד לִשְׁתֵּי הַמַּנְגִּינוֹת,
אֶת שְׁתֵּיהֶן הוֹלִידוּ וְטִפְּחוּ הֶהָרִים. —

וְאוּלָם בְּטֶרֶם יְנַגְּנוּ הַזּוּגוֹת, —
וּבְטֶרֶם יְרוּצוּן הַכְּבָשִׂים מִמּוֹרָד,
אֲסַפְּרָה מְסוֹרָה שֶׁסָּחוּ לִי הֵרִים,
וּמְתֻקָּה פִּי־שְׁנַיִם מַנְגִּינַת הַזּוּגוֹת.

I

בְּנוֹת־הָרִים

בְּפִסְגַּת כָּל הַר וּבְנִקְרַת כָּל צוּר
נְעָרוֹת אַוְרִירִיּוֹת שׁוֹכְנוֹת:
עֲרֻמּוֹת כֻּלָּנָה וְיָפְיָן הֶעָרוֹם
מְכַסֶּה עַד כַּפּוֹת רַגְלֵיהֶן הַוְּרֻדּוֹת
בְּשַׂעֲרָן הָאָרֹךְ וְהַבְהָב.

מִתְבּוֹלְלִים דִּמְעוֹת יְרֹקוֹת עִם גַּלִּינ וּמְבַכִּים גַּם יַחַד...
בָּעֵמֶק אֲדוֹנְךָ בָּעֵמֶק, בֵּין שִׁבְרֵי מְעוֹנוֹ הוּא מֻטָּל.
שׁוֹטוֹ – כְּנָחָשׁ מְחֻנָּק מִתְגּוֹלֵל לְצִדּוֹ; וּפָנָיו –
גּוּשׁ דָּם וַעֲצָמוֹת וְעָפָר וּבְתוֹכוֹ חֲלִילוֹ הַנִּשְׁבָּר;
נַחַתּוֹ עָמֹק בִּבְשָׂרוֹ כְּמַלְתְּעוֹת־אֵימָה אֲבָנִים,
כִּלּוּ בוֹ סְלָעִים חֲמָתָם וְשִׁירַת־הַבּוּז הֲרָגַתְהוּ...

רָצוּף כָּל חָוֶה אֲבָנִים וְצִיץ אַף אֵין אֶחָד בֵּינֵיהֶן.
וְחָזְרוּ קַרְחוֹנִים לִשְׁנָתָם, וָחֹל לְמַטָּה וְחָלֹם:
...מָשְׁלָנ כָּל כַּדּוּר הָאָרֶץ וְקוּפְאִים כָּל יַמֵּי־אֹקְיָנוֹס.
מִשָּׂרְכִים קַיָּצִים הַבַּיְתָה כִּדְגוּשִׁים מְרֻטָּטִים, צְחוֹרִים,
כָּבִים הָאוֹרִים בַּשְּׁדֵרוֹת וְרָאשֵׁי הֶהָרִים מַכְסִיפִים:
קֶרֶן־הַצְּפִירָה בָּם נָגְעָה כְּשַׁרְבִיט־הָאוֹב וַיֶּעֱשָׁנוּ,
עַרְפִלֵּי־חָלָב מִתְלַקְּטִים לְקַטֵּר שָׁם קְטֹרֶת שֶׁל שַׁחֲרִית.
יוֹרְדוֹת מִשְּׁבִילֵי־נְתִיבוֹת, מִתְגַּלּוֹת בֵּין סִבְכֵי שִׁבּוֹלִים —
בְּתוּלוֹת חֲשׂוּפוֹת וּבְרִיאוֹת, אֲדֻמּוֹת רַגְלַיִם וְלֶחִי,
דְּלָיִים שֶׁל חָלָב עַל כְּתֵפָן וּפַח־חָלָב נָדוּשׁ בְּיָדָן;
וְסוֹד עַל הַבְּתוּלוֹת מְרַפְרֵף וְסוֹד בְּתוֹךְ כְּלֵיהֶן הַמְּלֵאִים,
כְּאִלּוּ הֵן שָׁבוֹת מֵהַחֲלִיב הָאֵדִים הַלְּבָנִים בֶּהָרִים.
קָם עוֹלָם חִוֵּר מִנְּדוּדִים וְיָגֵעַ מִבַּלָּהוֹת הַלַּיְלָה;
בָּאִים אַנְקוֹרִים לְנַחֲמִי וּפוֹתְרִים חֲלוֹמוֹ לְטוֹבָה:
„צִיף־צִיף" חֶלְמָא טָבָא חָזִיתָ וּזְרִיחַת הַשֶּׁמֶשׁ — פִּתְרוֹנוֹ;
וְרוּחוֹת קַלִּילוֹת מְפַיְּסוֹת וּמוֹחוֹת נַעֲתוֹ הַקָּרָה. —
וּפִתְאֹם „הַב־הָב..." כְּעֵין לְגְלוּג קוֹדֵחַ לְכָל הַחֲלָקוֹת —
מִתּוֹךְ הַצַּפְצוּפִים, הַנְּשִׁיבוֹת קוֹל כֶּלֶב בּוֹקֵעַ וְעוֹלֶה,
קוֹל כֶּלֶב הַמְחַפֵּשׂ בֶּהָרִים אֲדוֹנוֹ וְלֹא יִמְצָאֵהוּ.
מְיַבְּבָה הַנְּבִיחָה אֲרֻכּוֹת, תּוֹבַעַת עֲרִירָה בֶּחָלָל,
נִפְסֶקֶת לִרְגָעִים בָּרוּחַ וְשָׁבָה קוֹבֶלֶת בְּחָזְקָה.
הוֹי, מִסְכֵּן, אֲדוֹנְךָ הָרוֹעֶה אֵינֶנּוּ, אֵינֶנּוּ בֶּהָרִים!
רֵד מַהֵר, אֲדוֹנְךָ בָּעֵמֶק, קְפֹץ הֵנָּה, אֲדוֹנְךָ בָּעֵמֶק,
דְּמְדּוּמֵי־הַבֹּקֶר הַוְּרֻדִּים דּוֹלְקִים לְרַגְלָיו הַקָּרוֹת,
וּלְרֹאשׁוֹ מְצַלְצְלִים חֶרֶשׁ פַּעֲמוֹנֵי־הַקַּיִץ הַתְּכֻלִּים, —
וְטִפָּה חֲכְלִילָה וּקְרוּשָׁה בִּגְבִיעַ כָּל פַּעֲמוֹן וּפַעֲמוֹן;
עֲרֵבוֹת בָּאוֹבָל הַקָּרוֹב מַזִּילוֹת דִּמְעָתָן לַמַּיִם,

הָאֻמְלָלִים!
מִן הָרַעַשׁ הֵם נִזְהָרִים,
וּבַמֶּה אֲיֻמִּים הָרִים,
אֵין יוֹדֵעַ..."

סוֹאֵן, סוֹאֵן לוֹ הַיְקוּם בְּקַלּוּת־דַּעַת,
מַרְגִּיז בְּמְשׁוּבָתוֹ שְׁנַת הַנֶּצַח הָרוֹגַעַת,
מַרְגִּיז שַׁלְוַת־יָהּ בְּרִיקוּת מֹחוֹ הַמְּצַלְצֶלֶת,
מַעֲלֶה עָשָׁן, אָבָק, צַחֲנָה עַד לֶעָבִים; —
וְאֵינוֹ חוֹשֵׁד בָּנוּ, הָרִים, וּבַשְּׁתִיקָה הַזּוֹחֶלֶת
וְרוֹעֶפֶת עָלָיו רַעַל מִתּוֹךְ נְקָרוֹת וַחֲגָוִים...
וְהוֹלֵךְ כָּלֶה אוֹן הַיְקוּם וְרָפֶה יוֹמוֹ.
וְאָנוּ יוֹרְשִׁים פְּסִיעָה פְּסִיעָה אֶת מְקוֹמוֹ:
נִכְרָתִים יַעֲרֵי־עַד וְעָלוּ תַּחְתָּם בָּתֵּי־אֶבֶן,
וְנָבְלוּ שְׂדֵי־הָאָרֶץ הַיְרַקְרַקּוֹת תַּחַת כֹּבֶד־אֶבֶן,
וְנָמַקּוּ בְּנֵי־הָאָדָם כָּל יְמֵיהֶם בְּתוֹךְ כְּלוּבֵי־אֶבֶן,
וּבְמוֹתָם סוֹתְמוֹת אֶת קִבְרֵיהֶם מַצְּבוֹת־אֶבֶן; —
רַק אֶבֶן, אֶבֶן, אֶבֶן..."

כַּךְ שָׁרִים הַסְּלָעִים הַנּוֹפְלִים שִׁיר־שִׂנְאָה בַּאֲפֵלַת לֵיל־סִיוָן,
כַּךְ בָּזִים אֲרָיוֹת חֲנוּטִים לָרוֹחֵשׁ וּבוֹנֶה וְעוֹרֵג...
וּבְטֶרֶם כַּלּוֹתָם זִמְרָתָם הַדְּמָמָה מְצַוָּה כְּבָר לִשְׁתֹּק.
בְּרָגְזָה שֶׁל־רָעָב לֹא־נִמְלָא מִשְׁתַּתְּקִים לְאִטָּם הֶהָרִים,
מִתְאַמְּצִים לִכְבֹּשׁ אֶת זַעֲמָם וּבִטְנָם הַנְּבוּבָה לֹא תִשְׁקֹט;
עַד תָּעֹז הַדְּמָמָה עֲלֵיהֶם, וְסָתְמָה בְּחָזְקָה אֶת פִּיהֶם,
אָז יָשׁוּב כָּל הַר לִשְׁתִיקָתוֹ, כָּל צוּר — לְמַחֲשַׁבְתּוֹ הַכְּבֵדָה
...מְכַסָּה הָאָרֶץ בִּנְיָנִים וְיִצּוּר אַף אֵין אֶחָד בָּהֵמָּה,

הַשִּׁירָה

...קַר וְקָשֶׁה, קַר וּמוּצָק — הַכֹּל קַר וְקָשֶׁה בָּנוּ!
רַק בִּשְׁבִיל הַקֹּר וּקְשִׁי־הַלֵּב הָאֵל יְצָרָנוּ.
הַשַּׁחַק, הָבָה קֶרַח, הַשַּׁחַק, וָדוֹן לָנוּ הָבָה,
סגר בָּם אֶת מֹחֵנוּ, כַּלְכֵּל נִשְׁמָתֵנוּ, כִּי רָעֵבָה;
שִׂנְאַת־מָוֶת כְּבֵדָה לָנוּ תְּנָה!
הַחַיִּים עוֹשִׂים לָנוּ חֹנֶף, מְלַקְקִים רַגְלֵינוּ שָׁם מִתַּחַת.
וְאָנוּ בּוֹלְטִים בָּם בְּגַאֲוַת קָרָה כְּסִמְלֵי הַהַחְלָטָה הַנִּצַּחַת;
כְּיַבָּלוֹת גְּדוֹלוֹת, שְׁחוֹרוֹת נִבְלֹט בִּפְנֵי הַיְקוּם הָרַכִּים,
וּכְאִיֵּי־מָוֶת בְּתוֹךְ הָרֶץ וְשׁוֹטֵף וְצוֹמֵחַ,
וְכִצְנִינֵי מַרְדּוּת־עוֹלָם תּוֹךְ הָרַךְ, הַמְּגוּנָּן וְהַנּוֹתֵן רֵיחַ,
וְיֵצְאוּ נָא הַחַיִּים וְיַכְנִיעוּנוּ, הִנֵּה אָנוּ נְכוֹנִים, אָנוּ מְחַכִּים!
הַךְ־הָךְ חָה־חָה...״

„אֲנָחְנוּ —
לֹא יָדַעְנוּ חַיִּים מִימוֹת־נֶצַח וְלָכֵן גַּם לֹא נָמוּת;
לֹא נִבֹּל, כִּי מֵעוֹלָם לֹא צָמָחְנוּ:.
עֹל אַלְפֵי שָׁנִים כָּבֵד עַל כְּתֵפֵנוּ עָמוּס —
וְלֹא נֵדַע זִקְנָה כַּאֲשֶׁר יַלְדוּת לֹא יָדָעְנוּ,
גִּבּוֹרֵי־שְׁתִיקָה וַאֲבוֹת־הַשְּׁתִיקָה אָנוּ.
שְׁמֵנוּ: מַפְּלֵי־דְמָמָה־מֵאֲבָנִים, וּבִדְמָמָה
אָנוּ עוֹרְכִים קְרָב עִם יַלְדֵי־הָאֲדָמָה.
רַק לִפְעָמִים —
נַעֲרִים, נִשְׁאַג, נַמְטִיר חָצָץ עִם רְעָמִים;
נִשְׁתַּגֵּעַ!
וּבְמִרְמַת־קְרָב נְפוֹרֵר צוּרִים כָּלִים;
וְנִדְלָה הַחֲרָדָה: לֵב כָּל בָּשָׂר מִזְדַּעְזֵעַ, —

אָז דַּיּוֹ לָרוּחַ שֶׁיִּנְשֹׁם, לָארֶן — וְכָפַף צַמַּרְתּוֹ
וּפֶלַח כֵּף־אֵיתָן נֶעְתַּק, מִתְחַבֵּט וְנוֹפֵל בִּרְגָזָה:
הַדְּ־הָךְ... שְׁחוֹק־אַכְזָרִי מְדַרְדֵּר וַחֲרֹק שִׁנֵּי־סֶלַע אֵימוֹת; —
גּוֹזֵר הָאֲוִיר בִּשְׁרִיקָה וּמְקַפֵּץ לְחֶשְׁכַּת תַּחְתִּיּוֹת,
גּוֹאֵק מֵחֶדְוָה וּפִרְאוּת כְּשַׁחַץ שָׁלוּחַ לְחָפְשִׁי,
כִּסְפִינְקְס אֲשֶׁר חֻנַּךְ בֶּהָרִים וַיִּינַק שָׁם דְּמָמָה לָשֹׂבַע
וְעַתָּה נֶעְתַּק מִשְּׁדֵיהֶם וּבָגַד בָּהֶם וּשְׁתִיקָתָם;
מְשֻׁתּוֹבֵב מְשׁוּבָה נִצַּחַת וְעַנְנֵי־אָבָק — אֲבָרוֹתָיו,
מִתַּחַת פַּרְסוֹתָיו הַכְּבֵדוֹת מִתְמוֹלְלִים גְּבָעוֹת וּצְחִיחִים,
נִתָּזִים מִכְּתוֹת־חַלָּמִישׁ עִם שִׁבְרֵי רְעָמִים גַּם יַחַד...
וְשׁוּב פֶּלַח־סֶלַע מִתְגַּלְגֵּל וּמְדַלֵּג מִצּוּק אֶל חֲבֵרוֹ;
הָאֲוִיר מִתְפּוֹצֵץ לִרְסִיסִים וּפִיּוֹת הַ ד ו מֵ ם נִפְתָּחִים:
צוֹעֲקִים כָּל הַחֲנָוִים, הַתְּהוֹמוֹת הַפְּעוּרוֹת תִּנְהַקְנָה,
שׁוֹאֲנוֹת פְּתָחִים עַל טַרְפָּן: עוֹד סְלָעִים! רְעֵבוֹת אֲנַחְנוּ!
מְחַרְחֲרִים מִטְרוֹת אֲבָנִים: הַרְחֵבְנָה לוֹעֵיכֶן וּנְמַלְאֵם...
נֶפֶץ מִצְטָרֵף לְנֶפֶץ וְשׁוֹטְפִים חֲרוּזֵי הַהֵדִים,
נִסְחַף חֲלַל לֵיל־הַקַּיִץ בְּעֶבְרַת הַשִּׁירָה הַפִּרְאִית,
חוֹשְׁבִים הִתְפָּרֵק הֶהָרִים וְלָצֵאת מִקִּפְאוֹן הַנֵּצַח,
לִסְעוֹר כְּגַלֵּי אֹקְיָנוֹס וּלְכַסּוֹת אֶת הַכֹּל, אֶת הַכֹּל.
הָאָרֶץ הַיְגֵעָה מְקִיצָה. צְמַרְמֹרֶת עוֹבֶרֶת שִׁדְרָתָהּ,
מְלַפְלְפִים רִיסֵי כּוֹכָבִים בְּתִמְהוֹן־מִסְתּוֹרִין וּבְמֹרֶךְ,
יוֹצְאִים אֲנָשִׁים נִבְהָלִים, עֲרוּמִים לְמֶחֱצָה יַקְשִׁיבוּ
לִפְלִיטֵי הַהֵד הָעֲמוּמִים, הַכְּפוּלִים, הַגּוֹעִים בְּגָאוֹן;
פֶּה לְפֶה דְּבַר־מָה מְמַלְמֵל וְחַדֵּי־אָזְנַיִם נְטוּיִם,
אִישׁ אֲשֶׁר לֵב לוֹ לִשְׁמֹעַ, שׁוֹמֵעַ וּמֵבִין וּמְפַחֵד,
וְכָל אֲשֶׁר אָזְנָיו אֲטוּמוֹת שׁוֹמֵעַ וּמְפַחֵד בְּלִי דַעַת
כִּי מַקְשִׁיב הוּא שִׁירַת־הֶהָרִים. —

דְּרוֹר קְרָאתֶם לָנוּ, –
עַיִן תַּחַת עַיִן,
חֵרוּת תַּחַת חֵרוּת:
מוֹסְרוֹתֵיכֶם נֹאכַל,
אֱוִיקֵיכֶם נָדִיק".

„בְּרְדַּלַּפֵּי־סֶלַע,
שַׁחֲלֵי־חַלָּמִישׁ,
דִּרְכוּ אֶת שְׂרִידֵיכֶם
אֲשֶׁר כִּסּוּ אֵזוֹב!
נַשְּׁלוּ צִפָּרְנֵיכֶם, –
אֵלֶּה כְּבָר הֶחֱלִדוּ!
פּוּצוּ לָעֲמָקִים,
קַפְּצוּ לַמִּישׁוֹרִים,
נַעֲרוּ רַעֲמַתְכֶם,
רַעֲמַת חוֹל וְחָצָץ...
נַהֲמוּ כִּכְפִירֵי־אֶבֶן,
טִרְפוּ כִּכְפִירֵי־אֶבֶן,
אֶת־כָּל צִיץ הַשְׁחִיתוּ
אֶת־כָּל חַי הֲרֹגוּ,
וּכְמוֹ אֲנָךְ נָבוּב
פּוֹצְצוּ לִרְסִיסִים
כַּדּוּר הָאֲדָמָה".

וּפִתְאֹם נִתְמַלְּאָה הַפָּאָה וְהֻתַּר הַכֶּבֶל הָאַחֲרוֹן
וְשִׂנְאַת הַצּוּרִים הַכְּבוּשָׁה הֵנִיחָה וְעָבְרָה גְבוּלֶיהָ,
הֲלֹא הִיא מַשְׂטֵמַת הַדּוֹמֵם לַחַי וְצוֹמֵחַ וּמְלַבְלֵב, –
וְקִנְאַת הַחֹמֶר הַסָּרִים בְּכָל־מַה שֶּׁפּוֹרֶה וּמַפְרֶה.

לָמָּה כֹּה תְּזָעֲפוּ?
לֵישִׁים הִנְּכֶם, לֵישִׁים,
נִמְרֵי־צוּרִים הִנְּכֶם,
לִשְׁאֹג אַתֶּם רוֹצִים,
לִדְהֹר אַתֶּם עוֹרְגִים,
לִטְרֹף אַתֶּם חוֹמְדִים,
אַךְ צֻוֵּיתֶם: הֶחֱשׁוּ! —
כָּכָה מִימֵי בְּרֵאשִׁית״.

„כְּפִירִים אַתֶּם, כְּפִירִים,
שַׁחֲצֵי־סֶלַע אַתֶּם;
וּבְפַח נְפַלְתֶּם,
וּבָרְשָׁתוֹת בָּאתֶם —
רִשְׁתוֹת־כְּפוֹר וְשֶׁלֶג
אֲשֶׁר לֹא יִמַּסּוּ.
אֶל כָּל הַר רְתַקְתֶּם, —
אֲסוּרֵיכֶם — קֶרַח;
קְפָא־קָפָא פִּיכֶם,
קוֹלְכֶם הֻפַּךְ שָׁמִיר
וּגְבוּרַתְכֶם אָבְנָה —
כָּכָה מִימֵי בְּרֵאשִׁית״.

„כְּפִירִים אַתֶּם, כְּפִירִים,
פַּנְתֵּירֵי־חַלָּמִישׁ;
וַעֲכְבָּרִים נַחְנוּ,
עַכְבְּרֵי־מַיִם פְּוִיִּים.
אַתֶּם הֶחֱיִיתוּנוּ,

מְזַעְזְעוֹת אֶת קְוֻצּוֹת הָרוֹעֶה הַנָּם עַל שֶׁן־סֶלַע בָּאֹהֶל:
— סַכָּנָה, סַכָּנָה הוֹלֶכֶת; סַכָּנָה, סַכָּנָה מִתְקָרֶבֶת!
אֵין מַרְגִּישׁ. הִתְעַלְּפָה הָאָרֶץ וְאַהֲבָה יְתַנּוּ אֲנָשִׁים,
נִרְדָּם הָרוֹעֶה הַמִּסְכֵּן, בְּלִי־חוּשׁ כַּמַּחֲשָׁבָה הָרָעָה,
הַהוֹלְכָה וּכְבֵדָה מִלְמַעְלָה וְזוֹמְמָה נַפְשׁוֹ לְקַחְתָּהּ.

עֲרֵים רַק נִדּוּדֵי הֶהָרִים, הִתְרַכְּזוּ וְקָדֹר יִכּוֹנוּ,
יְצוּקֵי חַלָּמִישׁ וְקֶרַח זָקְפוּ פַּרְסָאוֹת קוֹמָתָם,
מַשְׁחִירִים בְּמִשְׂגֶּה־אֲפֵלָה לְאוֹר הַכּוֹכָבִים הָאָפוּר,
מִתְרַשְּׁמִים בִּגְאוֹן־הֲדוּרֵיהֶם וּבְכָל שִׂרְטוּטֵיהֶם הַנִּקְשִׁים:
שַׁרְשְׁרוֹת כֵּפִים וּסְעָפִים — הֲלֹא הֵמָּה כְּתָבוֹת יְחוּסָם
מִתְּקוּפוֹת הָאֵשׁ וְהַנֶּתֶר וְדוֹרוֹת תַּנִּינִים מְעוֹפְפִים...
כָּל רֶכֶס שֶׁן־חַיַּת אַגָּדָה וְעֵינֵי גֻלְגֹּלֶת — כָּל נִקְרָה,
כָּל צְחִיחַ—נְצִיב רַעְיוֹן־אַכְזָר, כָּל צוּק—גּוּשׁ מַשְׂטֵמָה־עוֹלָמִית,
דּוּמָם יַאֲפִילוּ לָאָרֶץ וְשָׁמְרוּ אֶת שְׁנַת הַנִּמָּרִים.
וּבְתוֹכָם מְזִמָּה.
מְשַׁכְּרִים אֶת בְּנֵי־הָעֲמָקִים בְּמֶסֶךְ־צַלְלֵיהֶם הַשָּׁחוֹר
וְרוֹקְמִים אֶת סוֹדָם הַנּוֹרָא.
כּוֹבְשִׁים שִׂנְאָתָם בִּגְבוּרָה, וִיהִירִים כְּמַלְכֵי הַלַּיְלָה —
יַקְשִׁיבוּ חֲנֻפַּת הַפְּלָגִים, הַנּוֹשְׁקִים רַגְלֵיהֶם וּמְסִיתִים
לְהַחֲרִיב הָעוֹלָם וּמִלְאוּ בְּשִׁירַת הַסְּלָעִים הַנּוֹפְלִים.

IV

לַחַשׁ פְּלָגִים.

„... עָבִים לָנוּ שָׂחוּ:
לָמָּה אַתֶּם קוֹדְרִים?
רוּחוֹת לָנוּ סִפְּרוּ:

נִנְעֲרוּ שִׁפְעוֹת כּוֹכָבִים, הִתְפַּזְּרוּ עַל־כָּל יַרְכוֹתֵיהֶם,
הִתְגַּלְגֵּל וְנִצְנֵץ וּפִזֵּז וּכַאֲשֶׁר נֶעֶצְרוּ — נֶחֶצְּרוּ.

הַסַּהַר עֲדַיִן לֹא נוֹלַד וְהָאָרֶץ כְּכוּשִׁית עֲגוּנָה:
נוֹצְצוֹת עֵינֶיהָ בְּתַאֲוָה, נֶאֱנָחָה בְּחֻלְשָׁה: חַבְּקוּנִי!
אֵד־חֶמְדָּה מִתַּמֵּר מֵחֵיקָהּ, מְשַׁכֵּר, מַטְבִּיעַ כָּל רַעְיוֹן,
נִתְרַכְּכוּ אֵיתָנֵי־שְׁרִירֶיהָ; שׁוֹקֶיהָ — הַכְּנָעָה וָרֶטֶט,
וְחָזֶהָ -- הִתְעַלְּפוּת מְתוּקָה. עוֹרֶגֶת לְבַעֲלָהּ וְאַיִן; —
הַסַּהַר אֵינֶנּוּ, אֵינֶנּוּ...
גַּם רוּחַ־הַלַּיְלָה הַקָּרִיר לֹא יָשִׁיב אֶת נַפְשָׁהּ הַצְּמֵאָה,
גַּם כּוֹכְבֵי־הַזֹּהַר הַנּוֹפְלִים, הַנּוֹשְׁרִים כְּפִרְיֵי־זָהָב בָּשֵׁל,
לֹא יִמְשְׁכוּ לִבָּהּ אֲלֵיהֶם, לֹא יְשׁוֹבְבוּ רוּחָהּ הַנִּלְאָה.

אָז תָּקוּם דּוּמִיָּה מִתְאַפֶּקֶת, מְלֵאַתִי רִשְׁרוּשׁ קָטוּעַ,
שְׁעַת צְמִיחַת קִשּׁוּאִים יְרוּקִים וּנְשִׁיקוֹת אֲדֻמּוֹת בָּעֵמֶק,
שְׁעַת לֵדַת אֲשָׁדוֹת חֲדָשִׁים בִּשְׁדֵרוֹת עֶלְיוֹנוֹת, מַפְשִׁירוֹת:
מְבַקְּעִים אָז פְּלָגִים־אֶפְרוֹחִים אֶת קְלִפּוֹת הַקֶּרַח עַל־סְבִיבָם,
מְגִיחִים בַּלָּאט וּמִתְגַּנְּבִים לִבְקִיעִים לֹא רָאוּ עוֹד מַיִם,
חוֹתְרִים מִתַּחַת לְצוּקִים, שֶׁרָבְּבוּ מֵאֲדֵי לֵיל־סִיוָן,
שָׁתִים לָהֶם בַּחֲלָקוֹת וְהוֹרְסִים אֶת־כַּנָּם בַּסֵּתֶר,
חוֹדְרִים בֵּין סְלָעִים אַדִּירִים הַדְּבֵקִים בְּשֶׁלֶג־עוֹלָמִים,
הָמֵס וְעָשֵׂה כִּכְבָרָה יְסוֹדוֹת שֶׁל־קֶרַח מוּצָקִים,
הֶדֶק אֲדָנֵי בְּעִקְקוּפָא לְכֵפִים הַתְּלוּיִם עַל בְּלִימָה...
הֵם, כְּנַפֵי סַכָּנָה אֲיוּמָה מַתְחִילוֹת לְנַפְנֵף בֶּהָרִים,
מְרַחֲפוֹת עַל גַּבֵּי הָאָרֶץ שֶׁכֻּלָּהּ הֲזָיוֹת עֲכוּרוֹת,
נוֹגְעוֹת כְּבַד הַמִּרְפָּסוֹת וּבְתוֹכָן קַיָּצִים מִתְעַלְּסִים,
מַרְעִידוֹת מְחָטֵי אֳרָנִים הָאוֹטְרִים עַל פִּיּוֹת הַפְּחָתִים,

לֹא תָכְנִית לָהֶם וְלֹא חֻקִּים וּגְבוּלֵי־הִגָּיוֹן לֹא יָדָעוּ,
פּוּעֶמֶת בָּם רוּחַ־הַשִּׁירָה וְחָכְמַת־הַשִּׁירָה בָּם אֵינָהּ,
נוֹבְעִים כְּמַיִם וְנוֹשְׁבִים כְּרוּחַ וְנָזִים כִּצְלָלִים,
בָּאִים מִנִּבְכֵי הַצּוּר וְכִסְעִיפֵי הַצּוּר הֵם מִשְׂתָּרְגִים
וּכְעָבֵי שָׁמַיִם הֵם צָפִים בְּלִי מִשְׁטָר, בְּלִי צוּרָה, בְּלִי דֶרֶךְ...
וְאֵי הוּא הַבַּד שֶׁיִּתְפָּאֵר: עֲנָנִים עָלַי יְרַחֵפוּן? —
וְאֵי הוּא הַמִּכְחוֹל הַנִּפְלָא שֶׁיֹּאמַר: צִיַּרְתִּי עֲנָנִים?
כָּל אֲשֶׁר פִּלֵּט זֶה עָנָן, וְכָל אֲשֶׁר עָנָן לֹא צֻיַּר —
כָּל אֲשֶׁר הוּשַׁר בָּאָרֶץ — כְּבָר שָׁרוּ וְנִגְּנוּ הֶהָרִים,
וְכָל מַה שֶּׁפּוֹלְטִים הֶהָרִים לֹא תָּשִׁיר, לֹא תְפָרֵט לְעוֹלָם!

נוֹדֵד, הָאָדָם, בָּרְכָסִים מִשְׁתָּאֶה וּמַחֲרִישׁ וּמַקְשִׁיב,
הִסְתַּפֵּק עִם הֶמְיַת־נִשְׁמָתָם וּלְסַפְּרָהּ בְּמִלִּים אַל תִּבְטַח!
אִם יִתֵּן הַסַּעַר אֶל צִלְהִית אָז תִּתְפֹּס נְגִינוֹת־הֶהָרִים
וְאִם יַמִּים יֵאָסְפוּ אֶל כְּבָדָה — אָז תִּתֵּן שִׁירָתָם בַּסֵּפֶר. —
אָנֹכִי מִשִּׁירֵי הֶהָרִים רַק קְטָעִים וְעִירִים הֵבַנְתִּי,
אֶזְכֹּר מֵהֶם אֶת הָרֶמֶז, וְהָעִקָּר — הָעִקָּר שָׁכַחְתִּי...

III

שִׁירַת הַסְּלָעִים הַנּוֹפְלִים.

יֵשׁ לֵילוֹת עֲמוּמִים בְּסִיוָן — חֶשְׁכָּתָם הָרְוָיָה לוֹהֶמֶת
כּוֹכָבִים הֲמוּנִים בַּשַּׁחַק וְאוֹרִים בְּשַׁדְרוֹת הֶהָרִים,
שָׁבִיב אֶחָד מִמַּעַל לַחֲבֵרוֹ מְטַפְּסִים עַד גֹּבַהּ לֹא־בָרוּר;
אֶת גְּבוּל הַכּוֹכָבִים אֵין לִרְאוֹת וְכָכָה—אֶת גְּבוּלוֹת הַשְּׁבִיבִים,
מְשַׂקְּרִים הַלָּלוּ וְהַלָּלוּ בְּעַטְרוֹת־קַרְנַיִם וְעִירוֹת,
תַּבִּיט אֶל גֵּץ וְהוּא כוֹכָב תִּסְתַּכֵּל בְּכוֹכָב — וּשְׁבִיב הוּא. —
נִרְאֶה שֶׁחֶדֶי הֶהָרִים הָדְרוּ לְאוֹצְרוֹת מְרוֹמִים,

אֵין נִיד וְלֹא יִגְרֵר מַנְגִּינָה, אֵין תְּנוּעָה וּפִזְמוֹן לֹא תָעִיר,
אֵין קוֹל שֶׁלֹּא יֹאמַר שָׁם שִׁירָה: אֲפִילוּ נְעִיַּת הַשְּׁוָרִים,
יְרִיַּת הַצַּיָּד בַּשִּׂיחִים וּשְׁרִיקַת הַקַּטָּר הָרְחוֹקָה,
נִקּוּשֵׁי מַנְפֵּי־הַתַּיָּר וְאֶבֶן מְשֻׁלֶּכֶת בְּחָזְקָה,
צְוָחַת הַשַּׁחַף הָרָעֵב, הַתֹּר לִי יְאוֹרוֹת חֲדָשִׁים,
נְבִיחַת הַכֶּלֶב הַנּוֹקְבָה וְהֹלֶם מַקֶּבֶת הַסַּתָּת,
מַשַּׁק הַפֶּלֶג הַמַּתְמִיד וּשְׁבִירַת עֲנָפִים יְבֵשִׁים...
דּוֹבְבִים אֵלֶּה הַקּוֹלוֹת אֶת נִימֵי הָאֲוִיר הַמְּתוּחִים,
מַרְעִידִים דּוּמִיַּת־הַזְּכוּכִית וְהָיוּ לְשִׁירוֹת הֶהָרִים. –

בִּנְקִיקֵי הַצּוּרִים הַגְּבוֹהִים מְקוֹם נִשְׁמַת הֶהָרִים חֲזָקָה –
אֵין קוֹל אֲשֶׁר יָמֹג וּבָטֵל וּלְאַקּוֹרְד אוֹ חָרוּז לֹא יֵהָפֵךְ;
וְאִם מוּם בּוֹ הוּא נִתְקָן מֵאֵלָיו וְיִתְרוֹן נַעֲשֶׂה חֶסְרוֹנוֹ:
קוֹל־חַגָּר מַצְמִיחַ כְּנָפַיִם וְעָף וּמִסְתּוֹבֵב כְּחוֹגָה,
קוֹל־גּוֹסֵס מִתְעוֹרֵר לִתְחִיָּה, מִתְנַשֵּׂא בִּגְבוּרָה וְצוֹהֵל,
קוֹל־סָרִים שָׁם מַפְרֶה בְּנוֹת־קוֹלוֹת וּתְרוּעָה־עֲקָרָה מוֹלִידָה
הַמּוֹלָה הֶפְקֵרִית, עֲרוּמָה מִתְעַטֶּפֶת סַלְסוּלֵי נְגִינָה,
כָּל גֵּמֶק נֶעְדַּר־כַּוָּנָה שָׁם נַעֲשֶׂה כַּוָּנָה עֲמֻקָּה,
כָּל רַעַשׁ שֶׁטָּס בְּלִי מְגַמָּה – נֶהְפַּךְ לִמְגַמָּה בְּעַצְמוֹ –
וְהָיָה לְצְלִיל אֶחָד שָׁלֵם מִשִּׁירַת הַיְקוּם לַהֲוָיָה;
כָּל שָׁאוֹן פָּרוּעַ וְסוֹרֵט, כָּל הִרְהוּר כָּרוּעַ וּמְרֻסָּק
שָׁם נִשְׁנִים, מִשְׁתַּלְּשִׁים, נִכְפָּלִים וְהָיוּ מֵילוֹדִיוֹת נָאווֹת: –
כְּהִכָּפֵל נַפְתּוּלֵי־שִׂרְטוּטִים וְהָיוּ לְצִיּוּר הַרְמוֹנִי,
שֶׁטְּבוּעִים בּוֹ סוֹד כָּל הַבְּרִיאָה וְחוֹתַם הַיֹּפִי בָּעוֹלָם...

וּלְשִׁירֵי הֶהָרִים אֵין מִסְפָּר וְאֵין לָהֶם תְּחִלָּה וְאַחֲרִית:
כָּל הֵד הוּא רֵאשִׁיתוֹ שֶׁל פִּזְמוֹן, כָּל בַּת־קוֹל הֶגֶה גַּם סוֹפוֹ,

מִי יֵדַע אֶת עַצְבוּת־הֶהָרִים וּמְקוֹרוֹת חֶדְוָתָם מִי יַגִּיד?
מַה תָּחוּשׁ הָאֶבֶן כִּי תִצְהַל, מַה תִּבְכֶּה וּמָוֶת לֹא תִירָא?
אֵין גָּאוֹן בָּאָרֶץ שֶׁיָּבֹא עַד תַּכְלִית נַפְשֵׁנוּ אֲנָחְנוּ,
וְנִשְׁמַת־הַסְּלָעִים הַשְּׁפוּנָה — מִי יֹאמַר: יֵשׁ תִּקְוָה לְדַעְתָּהּ!

וְאִישׁ, אֲשֶׁר נַפְשׁוֹ יְבֵשָׁה וְרַבִּים פִּקְפּוּקָיו מִקְּמָטָיו,
כִּי יָגִיד קָרַחְתּוֹ בְּחֶמְלָה לְדִבְרֵי וּלְנִשְׁמַת־הֶהָרִים,
כִּי יִלְעַג: לֹא, אֵין זֹאת כִּי פִּטְפּוּט הַבָּא מִקַּדַּחַת־הַשִּׁירָה —
יֵלֵךְ הַלָּז עַד הַגִּיעוֹ אֶל נִקְרַת הַ„טּוּמְטוּם״ וּבָא־בָהּ,
קוֹרְאִים לָהּ „קְדֵרַת־הַשֵּׁדִים״ וּבְחֵיקָהּ דּוּמִיָּה וּצְלָלִים,
סֶלַע מְשֻׁלָּב עִם סֶלַע כִּכְתָלִים בְּלִי גַג מֵעֲלֵיהֶם,
פְּרוּשָׂה מִלְמַעְלָה רַק תְּכֵלֶת עִם שֶׁמֶשׁ קָבוּעַ בְּאֶמְצַע,
אוֹרְבִים מִסָּבִיב הַבְּקִיעִים, עֲרוּצִים מִתְפַּתְּלִים כִּנְחָשִׁים,
שָׁם נִשְׁמַת הֶהָרִים עֲמֻקָּה וְהָאֲוִיר כְּתוֹךְ הַמָּתוֹחַ,
שָׁם יֵיטִב הַסַּפְקָן גַּרְגְּרָתוֹ וְהֵרִים אֶת קוֹלוֹ וְשָׁאַל:
— הַאֻמְנָם נְשָׁמָה לֶהָרִים?
וְהִמֵּם אֶת אָזְנָיו הַקְּטַנּוֹת קוֹל־מְשֻׁנֶּה מִתְפּוֹצֵץ בְּאַדִּיר,
קוֹל־מַרְעִים מֵעִמְקֵי־תַחְתִּיּוֹת וְהוֹלֵם כְּקוּרְנָס מִמַּעַל:
„...נְשָׁמָה, נְשָׁמָה לֶהָרִים!״ —

II

בַּמִּישׁוֹר אֵין פִּיּוּט לַקּוֹלוֹת וּבְטֶרֶם יִנָּמְלוּ יָמוּתוּ,
לֹא עֹמֶק בָּהֶם וּבִטָּחוֹן וְאֵין לָהֶם עֱזוּז־הַתְּעוּפָה,
מְרַקְּעָם הָאֲוִיר הַמְּשֻׁטָּח וּפוֹגֵם אֶת שְׁלֵמוּת צוּרָתָם;
צְלִיל־רָוֶה כִּי נִמְלַט בַּמִּישׁוֹר כְּבַד־גּוּף וּקְצַר־כָּנָף הַנֵּהוּ.
נִכְשַׁל אֵין־אוֹנִים בִּמְעוּפוֹ וְנָפַל וְהָיָה לְאָיִן...
וּבְחַגְוֵי הַסְּלָעִים הָרָמִים — מְקוֹם נִשְׁמַת־הֶהָרִים שַׁלֶּטֶת —

נִשְׁמָה הוֹכִיָה וְעוֹרְנָה וּמְבַקְשָׁה לָהּ מוֹצָא לָעוֹלָם,
חוֹנֶרֶת מִמַּפְּלֵי הַסֶּלַע, מְגוּפוֹת הַצּוּר הַמְּסֻבָּלִים,
מְקַפְּצָה בְּסוּגַר הַקְּרָחִים, נֶחֱנֶקֶת מִתַּחַת לַשְּׁלָגִים,
מִתְאַוָּה לַעֲרוֹת הַכֹּחוֹת שֶׁהָרְתָה בָהֶם מִימֵי־בְרֵאשִׁית,
נֶאֱנָחָה כַּהֲפֹךְ חֲבָלֶיהָ וְיָלֵד לֹא תֵלֵד מְאוּמָה...
וַאֲנַחְנוּ מִנִּשְׁמָה זוֹ נִשְׁמַע רַק הֵדִים וּנְגִנוֹתֵי בְנֵי־קוֹלוֹת:
שְׁאָגָה לָהֶם כָּאֲרָיוֹת וּצְחוֹק כְּבַת שֶׁבַע־עֶשְׂרֵה לָהֶמָּה,
שׁוֹקְקִים כְּיוֹנִים מִתְעַלְּסוֹת וּפוֹעִים כִּילָדִים עֲזוּבִים,
חֲרִיקַת־שִׁנַּיִם בָּם תּוֹעָה וְרַעַד טְרִימוֹטוֹת רְחוֹקוֹת,
בָּאִים בְּרַעַם וְרַעַשׁ וּנְמוֹגִים בְּצִלְלֵי־נְכָאִים. —
וְאַשְׁרֵי הָאָדָם הִתְיַחֵד עִם נִשְׁמַת־הֶהָרִים לִשְׁתּוּתָהּ,
וְאַשְׁרֵי הָאֹזֶן הִקְשִׁיבָה לְהֶמְיַת הַנְּשָׁמָה בָּאָבִיב. —

עִם בִּיאַת הָאָבִיב הַנָּהוֹר מִצַּחְצֵחַ הָאֲוִיר בֶּהָרִים,
זַךְ הוּא וְשָׁקוּף כִּזְכוּכִית וּמְצַלְצֵל כִּזְכוּכִית זוֹ עַצְמָהּ;
וּכְאִלּוּ מֵיתָרִים אֲוִירִים שֶׁרָפוּ אוֹ נִתְּקוּ בַקָּרָה
שָׁבוּ וְנִמְתְּחוּ עַכְשָׁו בֵּין צוּקִים, בֵּין הַר לַחֲבֵרוֹ
וּמְתוּחִים וּצְמֵאִים יְחַכּוּ לְקוֹל אֲשֶׁר יִפֹּל בֶּהָרִים.

עִם בֹּא יְמֵי־אָבִיב לָעוֹלָם מִתְקַשְּׁרִים אֲסִירֵי־הַחֹרֶף,
מְזַנֵּק הַנַּחַל מִקְּרָחָיו, הַשֶּׁמֶשׁ קוֹרֵעַ חִתּוּלָיו,
מִשְׁתַּחְרֵר הָעֵשֶׂב מִשְּׁלָגִים, הֶעָלִים — מִכִּלְאֵי־פְקָעֵיהֶם,
הַנָּשִׁים — שְׁדֵיהֶן מִתְפָּרְצוֹת מִשִּׁרְיוֹן הַבְּגָדִים הַחַמִּים,
נְעוֹת כְּגַלִּים נֶחֱמָדִים וְשׁוֹטְפוֹת לְבָבוֹת בְּרוֹתְחִים...
אָז תֵּצֵא גַם נִשְׁמַת־הֶהָרִים מִתּוֹךְ־תּוֹכֵי סַלְעֵי הַמָּגוֹר,
מְפַזְּזָה עַל נִימֵי הָאֲוִיר הַמְּתוּחִים וּמְחַכִּים לְמַגָּע,
מִתְרַפְּקָה עֲלֵיהֶן וּפוֹרְטָה, מְיַבְּבָה, הוֹמָה, צוֹהֶלֶת...

פֶּרֶק שֵׁנִי

שִׁירָה שֶׁבָּהָר

I

שַׁאֲלוּ אַיֶּלֶת־הֶהָרִים עִם עֵינֵי־הַשְּׁקֵדִים הַמְפַחֲדוֹת,
וְאַף הִיא לָכֶם תִּנְאֶה, הַשּׁוֹבֵבָה, וּנְחִירֶיהָ הַשְּׁקוּפוֹת תִּרְעַדְנָה:
כִּי חַיִּים הֶהָרִים חַיֵּיהֶם וְחוֹשְׁבִים מַחֲשַׁבְתָּם הַגְּדוֹלָה,
פּוֹתְרִים אֶת חִידַת קִיּוּמָם זֶה רִבֲבוֹת, רִבְבוֹת שָׁנָה,
מְקַמְּטִים אֶת מִצְחוֹת־הַשָּׁמִיר, מְסַמְּרִים בְּלוֹרִיתָם הַצְּחוֹרָה —
וְאֵדִים־רַעֲיוֹנוֹת בַּקְּמָטִים נוֹהֲרִים יָפִים־מוּזָרִים,
חֲכַלִילִים עִם שַׁחַר וּכְחֻלִּים בַּיּוֹם וַאֲפוֹרִים בָּעֶרֶב
וּפֶתֶר עֲדַיִן לֹא מָצְאוּ...
וְחַגְוֵי הַקְּמָטִים הַלָּלוּ הַמְּלֵאִים עַרְפִלִּים עַל גְּדוֹתָם
לֹא פַּעַם לָהּ הָיוּ כְּמִקְלָט בְּנוּסָהּ מִכַּלְבֵי הַצַּיָּד,
לֹא פַּעַם הִגִּישׁוּ לָהּ מַיִם עֵת נָשְׁתָה לְשׁוֹנָהּ בַּצָּמָא.

שַׁאֲלוּ אֶת „אֶשֶׁד־הָאָבָק" הַנּוֹפֵל כִּזְנַב כּוֹכַב־שָׁבֶט
וְאַף הוּא יֶלֶד־פֶּרֶא יְפַטְפֵּט וְיִקְרֹץ מִבּוּעוֹת־הַצֶּדֶף:
יֵשׁ שִׂנְאָה לַאֲבוֹתָיו הֶהָרִים וְיֵשׁ לָהֶם חֶדְוָה וְעַצְבוּת,
עִם תְּמוּרוֹת הָאוֹר וְהָאֲוִיר יוֹעֲמוּ וְיִצְהֲלוּ פְּנֵיהֶם,
פּוֹגְשִׁים בִּצְחוֹק אֶת הַשֶּׁמֶשׁ וּלְמַרְאֵה עֲנָנִים יִזְעָפוּ,
מַכְסִיפִים מֵאֵימַת הַחֹרֶף וְדוֹמְעִים בַּסְּתָו מִשִּׁמָּמוֹן...
וְאָנֹכִי אוֹסִיפָה, שִׁמְעוּנִי: נְשָׁמָה אַדִּירָה לֶהָרִים,

— „שֶׁמֶשׁ נֶחְמָד, שֶׁמֶשׁ אָהוּב,
עַתָּה אֶהְיֶה לְךָ לְאִשָּׁה".

שְׁלוּבֵי־יָד וּשְׁלוּבֵי נֶפֶשׁ
פּוֹסְעִים הֵם בְּרַעַד־חֶמְדָּה.
מִן הַשְּׁפֵלָה אֶל הֶהָרִים
פְּסִיעָה, פְּסִיעָה הֵמָּה עוֹלִים.

מַסַּע־כְּלוּלוֹת הוּא לִשְׁנֵיהֶם. —
שְׁטוּחָה דַּרְכָּם אַדְרוֹת־יֶרֶק,
מַפְּלֵי־מַיִם הוֹמִים „הֵידָד",
זוֹרְקִים אַבְנֵי־חֵן עַל רֹאשָׁם.

שָׁרוֹת חוּגוֹת, קוֹרְאִים הֵדִים:
„תְּחִי הַמַּלְכָּה וּבְחִיר־לִבָּהּ!" —
וּמְסַעֲרַת־גִּיל מְזִילִים
הָאֳרָנִים דִּמְעוֹת־נֹפֶת.

עֵרֶב־רַב שֶׁל חֲפַרְפָּרוֹת
טָס וּמְזַמְזֵם: „פַּנּוּ דֶּרֶךְ!"
וּמַקְהֵלוֹת בְּנֵי־חַרְגֹּלִים
אוֹתָם מְלַוִּים בְּכִנּוֹרוֹת.

שִׁכּוֹרֵי־דוֹדִים פּוֹסְעִים שְׁנֵיהֶם,
עָלֹה, טָפֹף וְשָׁלֹחַ
נְשִׁיקוֹת־אוֹר וּנְשִׁיקוֹת־אֲוִיר
אֶל כָּל רֶמֶשׂ, אֶל כָּל אִילָן...

— „שִׁעְמוּם תּוֹקֵף אוֹתִי, דּוֹדִי!
עֵת יָשַׁנְתִּי, עֵת חָלַמְתִּי,
הֵמִית חוֹרְגִּי אֶת בְּבוּתַי,
אֶת אַחְיוֹתַי הָעֲנֻגּוֹת.

וּבְבוּתַי — פִּרְחֵי־גַנִּים,
וְאַחְיוֹתַי — דִּשְׁאֵי שָׂדוֹת...
דּוֹדִי, דּוֹדִי הַחֲיֵה אוֹתָן
וְהָיִיתִי לְךָ לְאִשָּׁה".

וּבִדְמָמָה שֶׁמֶשׁ־נִיסָן
גּוֹהֵר אַרְצָה וּמִתְמוֹדֵד:
וּבַאֲלֻמּוֹת אוֹר הוּא מַצְלִיף
הָאֲדָמָה אֲשֶׁר עֻלְּפָה.

אָז בִּמְשׁוּבַת־חֵן מִבִּטְנָהּ
פּוֹרְצִים צִבְאוֹת יֶרֶק־חִוֵּר;
פִּטּוּרֵי עָלִים, פִּטּוּרֵי צִיצִים
פּוֹקְחִים עֵינֵי כְּחֹל וָוֶרֶד.

תְּחִיַּת־מֵתִים, תְּחִיַּת מֵתִים!
פָּתְחוּ פִּיּוֹת הַזִּיוָנִים —
וְלִצְלִילֵי פַּעֲמוֹנֵיהֶם
הַפַּרְפָּרִים יָשׁוּ אֹזֶן.

מוֹחֲאָה כַּף אֶל כָּף הַמַּלְכָּה,
חָזָה תַּבְלִיט לִקְרַאת דּוֹדָהּ.

וּמִפִּצְעָיו זוֹרְמִים מַיִם
לָאֲגַמִּים וְלַיְאוֹרוֹת.

הִנֵּה נָשַׁר זַעַם שְׂפָמוֹ,
הִנֵּה צָפוֹת קְוֻצּוֹת רֹאשׁוֹ;
וְאַדַּרְתּוֹ הַמְּחֻסְפֶּסֶת
הָפְכָה כֻּלָּהּ בְּלוֹיֵי־סְחָבוֹת.

וַתִּגָּלֶה הָאֲדָמָה,
וַיִּפָּתַח פִּי־הַמְּעָרָה;
גֶּפֶן כְּפוֹר וְגֶפֶן פְּקָעִים
צָדָה אָזְנָהּ שֶׁל הַמַּלְכָּה.

אָז בִּצְחוֹק עֲלוּמִים תְּקַפֵּץ
בַּת־הָאָבִיב מִבֵּית כִּלְאָהּ;
קְפִיצָה פֹּה וּמַבָּט שָׁמָּה
וּמַתְחִילָה פִּתְאֹם לִבְכּוֹת. —

אֶגְלֵי־דֶמַע בְּהִירִים, חַמִּים
שׁוֹטְפִים עֶרְיַת הָאֲדָמָה;
צְבָעִים נוֹנִים בָּם מְצַחֲקִים,
קַשְׁתּוֹת־אָבִיב הָרִאשׁוֹנוֹת.

וְהַשֶּׁמֶשׁ נֶחְפָּז לָבֹא
מוֹחֶה בִּכְנַף אוֹר דִּמְעָתָהּ:
— „הוֹי, יוֹנָתִי, הוֹי, תַּמָּתִי
לָמָּה תִבְכִּי, לָמָּה תִבְכִּי?"

וּבְהִתְהוֹלֵל סוּפַת־שֶׁלֶג
כָּכָה יִשְׁרֹק שַׂר הַחֹרֶף:
„מַלְכַּת־אָבִיב, מַלְכַּת־אָבִיב,
לֹא, לֹא תֵצְאִי עוֹד לָנֶצַח".

כָּכָה יִצְחָק; וְהַמַּלְכָּה
תִּישַׁן בֶּטַח, וּבַחֲלוֹמָהּ
כָּל הַחַיִּים — אָבִיב גָּדוֹל,
כָּל הָאָרֶץ — פַּרְדֵּס אֶחָד.

עוֹבֵר יֶרַח אַחַר יֶרַח
וְהַמַּלְכָּה הִתְעוֹרְרָה:
— „שֶׁמֶשׁ, שֶׁמֶשׁ, שַׁחְרֵר אוֹתִי
וְהָיִיתִי לְךָ לְאִשָּׁה".

רָץ וְנֶחְפָּז שֶׁמֶשׁ־נִיסָן
וּבְאַשְׁפָּתוֹ חִצֵּי־זָהָב;
דָּרַךְ קַשְׁתּוֹ קֶשֶׁת־זֹהַר
וְלָאָרֶץ אוֹתָהּ כּוֹנֵן.

חִצֵּי זָהָב־לוֹהֵט עָפִים
מִנִּי בְקִיעֵי הָעֲנָנִים —
אֶל חָזֵה הַשַּׂר הַלָּבָן,
אֶת לְבָבוֹ הֵמָּה פּוֹלְחִים.

כָּרַע, נָפַל שַׂר־הַחֹרֶף,
הִשְׁמִיט אֶת חֲנִיתוֹ — קֶרַח:

נִמְחִים כָּל קוּרֵי־הַחֹרֶף הַמְּעוּכִים,
גֹּבַהּ הָאֵד אֲשֶׁר טִשְׁטֵשׁ כָּל צוּרָה;
וְאָבִיב־אֶפְרוֹחַ מְכֻלְכָּל וְחַלָּשׁ
מְנַחֵךְ בִּשְׂחוֹק יָרֹק־תְּוֵר כַּמּוֹרָה. —

כָּךְ נוֹלַד הָאָבִיב. וְאוּלַי כָּל אֵלֶּה
חֶזְיוֹנוֹת הַקֹּר וְהַשֶּׁמֶשׁ בֶּהָרִים
רָקְמוּ בְּמֶשֶׁךְ הַשָּׁנִים, הַדּוֹרוֹת,
עַד בָּרְאָם אַגָּדַת־הָאָבִיב הַיָּפָה
וּמָסְרוּ לָרוֹעִים הַשְּׁחֻמִּים בֶּהָרִים...

IV

הָאַגָּדָה

תּוֹךְ מְעָרַת תַּרְשִׁישׁ־שָׁחוֹר,
עַל מַרְבַדֵּי מְשִׁי תְּכֵלִים
יָשֹׁן תִּישַׁן בַּת־הָאָבִיב
כָּל הַחֹרֶף, כָּל הַחֹרֶף.

וְהַמָּבוֹא שֶׁלַּמְּעָרָה
סָגוּר שֶׁבַע דַּלְתֵי־שֶׁלֶג;
וּלְכָל דֶּלֶת שִׁבְעָה בְּרִיחִים,
שִׁבְעָה בְרִיחֵי־שֶׁלֶג כְּבֵדִים

וּמִחוּץ לָהּ שַׂר־הַחֹרֶף
עוֹטֶה כְּפוֹר וּפְרוּעַ־זָקָן;
כִּידוֹן קֶרַח־עַז עַל כְּתֵפוֹ,
שׁוֹמֵר הוּא עַל פִּי הַמְּעָרָה.

שִׁמָּמוֹן וְקַדְרוּת. רַק שָׁמָּה וּלְמָעְלָה
מֵצִיץ הָאֵזוֹב – הַיֶּרֶק הָרִאשׁוֹן
מֵצִיץ וּמְכַזֵּב: אֲנִי הָאָבִיב...

וְהַחֹרֶף בּוֹרֵחַ, בּוֹרֵחַ בִּמְבוּכָה,
מְטַפֵּס וּמְבַקֵּשׁ לוֹ מִפְלָט וְאַיִן:
נֶהֶפְכוּ לְאוֹיְבִים כָּל אוֹהֲבָיו יַחַד,
סַבּוּהוּ מִסָּבִיב קַרְנַיִם וּסְלָעִים
וּפַלְגֵי כָּל צוּר יַדְרִיכוּהוּ מְנוּחָה –
וְנָס וְהִתְכַּוֵּץ בְּרָאשֵׁי הֶהָרִים.

אָז בָּאִים יְמֵי אֲדִים חַמִּים; עֲרָפִלִּים
מְמַלְאִים הַבְּקָעוֹת, מְמַלְאִים הַנְּקָרוֹת,
מִתְרַפְּקִים עַל צַלְעוֹת הֶהָרִים הַקָּשִׁים,
מְלַטְּפִים קָרַחַת הַצּוּרִים וּמְטַפְּסִים –
עֲדֵי כִּי יִשָּׁקוּ עִם עָבֵי שָׁמַיִם
וּמְכַסִּים עַל כָּל הַנַּעֲשֶׂה בֶּהָרִים:
מַאֲפִילִים עַל חֶרְפַּת הַחֹרֶף הַמְּנֻצָּח,
מְלִיטִים נִסְיוֹנוֹת הָאָבִיב הָרָפִים. –
סֻלָּמוֹת הַיְצִירָה הֵם אֵלֶּה עֲרָפִלִּים,
עוֹלִים וְיוֹרְדִים בָּם כֹּחוֹת הָאָרֶץ,
עוֹלִים וְיוֹרְדִים בָּם כֹּחוֹת הַשֶּׁמֶשׁ,
דְּבֵקִים בִּרְכָסִים וְנָחִים בַּבְּקָעוֹת;
וּדְבַר־מָה כְּרֶקֶם מֵאַחֲרֵי הַפַּרְגּוֹד:
יַד חִוְּרָה רוֹעֶדֶת שָׁם, אוֹרְגָה בִּזְהִירוּת
שִׂרְטוּטִים חַלָּשִׁים שֶׁל אָבִיב עָתִיד...
אָז יִנְשֹׁב הָרוּחַ, מִתְפַּזְּרִים עֲרָפִלִּים,

מִתְנַכֵּל לְהַצְהִיל אֶת פְּנֵיהֶם וּלְנָרֵשׁ נַעֲנוּעֵי לְבָבָם,
מְשַׁעַשְׁעָם בְּגַוְנֵי־גַוָּנִים וּמַרְכִּיב מְאוֹרוֹת וּצְלָלִים.
וְעָשׂוּ לְהָטָיו תּוּשִׁיָּה, וְרָבְצָה הָאָרֶץ נִכְנַעַת,
נְמֵנִים זִכְרוֹנוֹת פְּרִיחָתָהּ וְכָל־מַה שֶׁעָבַר שׁוֹכַחַת
וַעֲיֵפָה הִתְפַּנֵּק וּתְנַמְנֵם מִתַּחַת לְשׁוּלֵי מְנַצְּחָהּ. —

וְגִבּוֹר־הַשְּׁלָגִים בְּעַצְמוֹ הִתְכַּסֵּם כִּרְחָבָה וּמַשְׁקִיף
בְּגָאוֹן מִתּוֹעֲפוֹת הָרָיו:
וּמְשׁוֹטֵט מַבָּטוֹ הַצּוֹנֵן עַד קַצְוֵי מַמְלַכְתּוֹ הָרְחוֹקִים
וּמוֹלֵךְ עַד בֹּא חֲלִיפָתוֹ...

III

אָז תֵּרָאֶה בְּצֵאתוֹ: בְּלֹבֶן הָעֵמֶק
נִתְגַּלָּה כַּהֶרֶת רְטֻבָּה, שְׁחַרְחוֹרָה,
קוֹרֵעַ חָאוֹר אֶת הֶעָבִים בַּמָּרוֹם —
וּבְלִיטוֹת־אֲדָמָה — הַשֶּׁלֶג מִתַּחַת.
וְהָלַךְ הַשֶּׁלֶג וְנָמֵס וְנִרְפָּשׁ,
וְהִפְשִׁיל הַחֹרֶף אֶת שׁוּלֵי־אַדַּרְתּוֹ,
כְּחָרֵד וְנִזְהָר לְטַנְּפָם בָּרֶפֶשׁ
וּקְרָסָם בַּכֵּפִים לְרַגְלֵי הֶהָרִים.

אַךְ חֵמוֹת כְּבָר שְׁנֵי הַכֵּפִים אַף הֵנָּה
הִתְקוֹמְמוּ לָצֵאת מֵעַבְדוּת לְחֵרוּת,
מִסֵּבֶל הַשְּׁלָגִים לַאֲוִיר הַפּוֹשֵׁר:
הֵן נוֹשְׁכוֹת בְּמֶרֶד וְקוֹרְעוֹת אַדַּרְתּוֹ
וּבֵין סַחֲבוֹתֶיהָ הַתְּלוּיוֹת כַּבְּקִיעִים
מִתְפָּרְצִים הַכֵּפִים רְעֵבִים וְעֵרִים
מְדַיְּסִים מְעֻיָּפוֹת וְנוֹשְׁמִים בְּהֶבֶל. —

עוֹד יוֹם, עוֹד יוֹמַיִם, עוֹד שְׁלשָׁה...
הַשְּׁפֵלָה עֲדַיִן מוֹרִיקָה וְהֶהָרִים כְּבָר עָטְפוּ תַכְרִיכִים,
מִתְנַשְּׂאִים כְּאֵיֵי־קִפָּאוֹן בְּאָקְיָנוּס הַיֶּרֶק הַגּוֹבֵל
וּכְמִגְדְּלֵי־חֹרֶף לְבָנִים — בִּגְבוּלוֹת הַשֶּׁטַח הַפְּרָזִים.
פֹּה נִמְלַךְ הַסָּבָא וְשׁוֹהֶה, לֹא יָהִין לָגִיחַ לַבִּקְעָה,
אֶת שׁוּלֵי אַדַּרְתּוֹ הַקְּרִים הוּא מוֹרִיד וּמֵרִים חֲלִיפוֹת,
מִתְחַפֵּשׂ לְנִרְדָּם וְשׁוֹתֵק. הָעוֹלָם מִתְרַכֵּז וּמַקְשִׁיב, —
חוֹשֵׁד בִּשְׁתִיקַת־הָעָרְמָה וְיָרֵא אֶת לֹבֶן הָרְכָסִים
צוֹפֶה עַל אוֹיְבוֹ הַנִּרְדָּם בִּתְכֵלֶת שָׁמַיִם חִוֶּרֶת,
מַרְגִּישׁ כִּי קְרוֹבָה הָרָעָה וּמָתַי תִּפָּתַח לֹא יֵדָע.

וּפִתְאֹם, גַּל־קָרָה... מֵאַיִן? זֶה נִפְנָף הַחֹרֶף בִּכְנָפוֹ,
הִזְדַּרְזָה הַסּוּפָה לִתְקֹעַ וַיַּעַן נְדוּד־הֵדִים מִמַּעֲרָב,
וּכְרַע — וְשִׁפְעַת לְגִיוֹנוֹת, לְגִיוֹנוֹת לְבָנִים וְקָרִים,
מִתְפָּרְצִים וְשׁוֹטְפִים לַשְּׁפֵלָה כִּשְׁרִיקוֹת חֲלִילֵי־הָרוּחַ,
בְּצִלְצוּל חֲרָבוֹת הַקֶּרַח, כִּמְטַר חִצֵּי־קֹר מְמֹרָטִים;
דּוֹהֲרוֹת שִׁדּוֹת לְבָנוֹת עַל גַּבֵּי מַטְאַטְאֵי־הַשֶּׁלֶג,
מְגַמְּאוֹת הָאֲוִיר בִּנְבִיחָה וְתֹהוּ־וָבֹהוּ בִּפְנֵיהֶן. —
וְהִתְנַפְּלוּ וְרָמְסוּ וְדָרְסוּ אֶת פִּרְחֵי־הַסְּתָו הָאַחֲרוֹנִים,
וּמֵרְטוּ אֶת פְּלֵיטַת הֶעָלִים מְזֻמּוֹרוֹת הָעֵצִים הַגּוֹנְחִים,
וּבִלְבְּלוּ דַּעַת בְּנֵי־עוֹרְבִים וְטִלְטְלוּ קוֹצִים נִדָּחִים,
וְהִלְבִּינוּ פְּנֵי שָׂדוֹת בָּרַבִּים וְהָפְכוּ כָּל גַּוָּן לְצָחוֹר...
סָרְכוּבְיָה, מְהוּמָה וִיבָבָה, אֵין הָרִים וּשְׁפֵלָה אֵינֶנָּה,
הַשַּׁחַק מִתְפּוֹרֵר לְשֶׁלֶג וְהָאָרֶץ נִכְבֶּשֶׁת, נִכְבָּשֶׁת.
מַחֲוִירִים גֵּאָיוֹת, מִישׁוֹרִים וּמְקַבְּלִים עֹל־חֹרֶף עֲלֵיהֶם;
אָז תָּקוּם הַסּוּפָה לִדְמָמָה וְצִבְאוֹת־הַזַּעַם יַעֲבֹרוּ,
יוֹצֵא הַשֶּׁמֶשׁ לְרַקֵּד וּלְקַסֵּם עַל גַּב הַנִּכְבָּשִׁים,

לְעֵינֵי אֲנָשִׁים וְעֵצִים, הַשּׁוֹכְנִים וְצוֹמְחִים בָּעֵמֶק,
לְעֵינֵי הַכְּבָשִׂים הָרוֹעִים וּפְלָגִים מְגָּרִים בַּמּוֹרָד;
וּבְיָנְקָם עֲסִיסֵי הָאָרֶץ וּבְכַקְּפְּצָם לְאוֹר שֶׁמֶשׁ־תַּמּוּז,
יָחוּשׁוּ אֶת מַבַּט הַחֹרֶף וּנְבוּאַת־הַשֶּׁלֶג בְּלִבָּם;
עֵת רַעֲמוֹת הַדֶּשֶׁא מִתְנַעְנְעוֹת וְרֵיחוֹת הַסְּמָדַר נִשָּׂאִים,
הַחֹרֶף הַגָּדוֹל כְּבָר מוּכָן וְאוֹרֵב עַל קָדְקֹד הֶהָרִים,
אַדַּרְתּוֹ וְרַגְלָיו מִתַּחְתָּיו וְיָדָיו הַלְּבָנוֹת חֲבוּקוֹת,
כְּאוֹמֵר: אֲחַכֶּה וְאֶרְאֶה מַה יִּהְיוּ חֲלוֹמוֹת הַקַּיִץ...
וְאַךְ נָשַׁף מַרְחֶשְׁוָן בְּחָזְקָה וַיְצַנֵּן קִלּוּחֵי־הַמַּיִם
וְהִנֵּה הִזְדַּקֵּף הַסָּבָא, הִתְאוֹשְׁשׁוּ כְתֵפָיו הָרְחָבוֹת,
דִּרְכוּ בְגֹפֶן כָּל שְׁרִירָיו וּזְקָנוֹ הַצְּחוֹרָה מִזְדַּעְזְעָה,
וְראֹשׁוֹ הַמְעֻטָּר זֵר־קָרַח הִתְרוֹמֵם בְּרַהַב לַשְּׁחָקִים,
וּמִצְחוֹ הָרָם וְקָרֵחַ מִתְכַּסֶּה עֲנָנִים — תַּחְבּוּלוֹת, —
תַּחְבּוּלוֹת הַקְּרָב הַמִּתְקָרֵב,
וּגְלוֹמֵי אַדֶּרֶת־מַלְכוּתוֹ מִתְכַּדְּרִים וְיוֹרְדִים לָעֵמֶק,
הִתְבַּדֵּר וְכִסָּה כְמָסָךְ עַל מַחֲזוֹת הַקַּיִץ הַיְרוּקִים:
זֶרֶת וָזֶרֶת נִכְבָּשׁוֹת, אַמָּה מִצְטָרְפָה לְאַמָּה,
מְדַבֵּק הַלֹּבֶן הַצּוֹנֵן מִסֶּלַע לִשְׁכֵנוֹ מִתַּחְתָּיו,
הַיּוֹם שְׂדֵרָה אַחַת הָשְׁלָגָה, וּמָחָר — הַשְּׁנִיָּה, הַשְּׁלִישִׁית,
אֹהֶל־הַקַּשׁ שֶׁלָּרוֹעֶה כְּבָר מַבְהִיק כְּמִשְׁיָּד בַּמּוֹרָד,
הַחוֹרְשׁוֹת בִּרְכָּסִים תַּחְתִּיִּים אַף הֵן מִתְכַּסְּפוֹת עִם שַׁחַר. —
כַּךְ יוֹרֵד הַחֹרֶף מֵהָרָיו וּמַעֲמִיק וּמַרְחִיב מֶמְשַׁלְתּוֹ,
מַתְחִיל בִּזְחִילָה חֲרִישִׁית וְנוֹמֵר בְּדַהֲרוֹת־סוּפָה —
מִתְקָרֵב. —
יִלְלַת־רוּחוֹת בִּגְרוֹנוֹ וּכְפוֹר מִנְּשִׁימָתוֹ יִתְאַבֵּךְ,
נַעֲרָץ וְעַז וּקְשֵׁה־עֹרֶף — וּמִי עָלָיו יָרִיעִים: „אַל תּוֹסִף”,
מִי יַצִּיב לוֹ חוֹמָה בְּדַרְכּוֹ, מִי יַגְבִּיל אֶת שֶׁטֶף גְּבוּרָתוֹ!

כְּעוּרָה נֶהְפַּךְ לְיֹפִי וְרִפְשָׁה —
לְכֶסֶף וְשַׁיִשׁ וּלְגַלֵּי בָרָקוֹת.
אֵין חוֹר וְאֵין בְּלִיטָה שֶׁפָּסְחָה עֲלֵיהֶם
הַחִידָה מַתֶּת לָהֶם כֶּסֶף אוֹ גָבִישׁ:
הָיוּ הַשְּׁלוּלִיּוֹת זְכוּכִית מוּצָקָה
וְאֵזוֹב הַגַּגּוֹת יְקַר־פְּלוּסִין נוֹסֵס;
הַבַּרְזֶל הֶחָלוּד בַּאֲשֶׁר הוּא שָׁם,
בִּגְדֵרוֹת, בִּדְלָתוֹת, בְּמַרְזְבֵי־מָטָר, —
קְטִיפָה תְּוֶרֶת־עֲנֻגָּה חִפַּתְהוּ,
קְטִיפָה — וּסְפוּגָה בָהּ אַבְקַת־סַפִּירִים.
כָּל עֵץ וְכָל שִׂיחַ בַּמֶּרְחָק הַבָּהִיר
דִּמְיוֹן צַעֲצוּעֵי־הַסְּפָר לָהֵמָּה —
חֲבוּשִׁים בְּמִקְלְעוֹת צְלָלִים וְאוֹרָה, —
עַד לִידֵי עוֹרֵר תְּאָבוֹן נֶחֱמָדִים,
לְאָכְלָם עַל כְּפוֹרָם וְשִׁלְגָּם גַּם יָחַד...

מֵאַיִן הַכֶּסֶף הָרַב הַמִּתְגּוֹלֵל?
מִי הִפְקִיר זְמַרַגְדִּים מִתְנוֹצְצִים אֵלֶּה —
וּמַרְגְּדֵי־תַעֲלוּמָה, שֶׁמֻּתָּר לִרְאוֹתָם
וּבְנַגַּעַת בָּם יָד וְנָמַסּוּ וְאֵינָם?
זֶה עֹשֶׁר מְעֻוָּר, מְקוֹרוֹ לֹא תָבִין,
זוֹ חִידָה לְבָנָה, פִּתְרוֹנָהּ לֹא תִפְתֹּר,
לֹא תֶחֱזֶה בְּבֹאָהּ, לֹא תִרְאֶה בְּצֵאתָהּ,
בַּמִּישׁוֹר אֵין לִרְאוֹת אֵיךְ נוֹצַר הַחֹרֶף. —

II

לֹא כֵן בֶּהָרִים הָרָמִים, פֹּה נִבְרָא הַחֹרֶף בְּגָלוּי

פֶּרֶק רִאשׁוֹן

אַגָּדַת הָאָבִיב

I

בַּמִּישׁוֹר אֵין לִרְאוֹת אֵיךְ נוֹצַר הַחֹרֶף,
לֹא נוֹדַע מֵאַיִן הוּא בָּא אֶל הַמִּישׁוֹר,
אִם בָּא מִשָּׁמַיִם, אִם בָּא מִן הָאָרֶץ,
אִם שְׁלָחוֹ הַצָּפוֹן אוֹ בְרָאוֹ הַדָּרוֹם, —
דּוֹמֶה לְחִידָה אִי־נִרְאָה וּלְבָנָה
שֶׁטָּסָה בָּעוֹלָם וְנָפְלָה בְּלִי מֵשִׂים
לַשֶּׁטַח הַשָּׁחוֹר מִמֶּחָב וּלְכָדָתְהוּ.
יֵשׁ אֲשֶׁר תִּשְׁכַּב שָׁם נוּגָה וְשׁוֹמֵם —
וְעוֹלָם עָזַבְתְּ מֵעֵבֶר לַכֹּתֶל
שֶׁכֻּלּוֹ עֲרָפֶלִים וּבִצּוֹת וָגֶשֶׁם;
וּבָתִּים עָזַבְתְּ גַּלְמוּדִים וּרְטֻבִּים,
תְּקוּעִים בְּלִי תִקְוָה בְּיָוֵן הַשִּׁמָּמוֹן; —
וַאֲנָשִׁים הִשְׁאַרְתְּ, הַסְּתָו בְּעֵינֵיהֶם,
כָּל אֶחָד מִסְתַּתֵּר בְּחוֹרוֹ וּמְפַהֵק;
שָׁכַחְתְּ אֶת כֻּלָּם וַתִּישַׁן שְׁנַת־אוֹבֵד.
וַיְהִי כַּהֲקִיצֵךְ בַּבֹּקֶר... אֵל אַדִּיר!
זֶה אֶתְמוֹל טַבָּחָה — וְהִנֵּה בִּן־לַיְלָה
נֶהֶפְכָה וַתְּהִי לְבַת־מֶלֶךְ נִפְלָאָה,
שֶׁסֶּרֶת שִׂמְלָתָהּ מְמַלֵּא הָעוֹלָם
וְלֹבֶן שִׁנֶּיהָ מְגַחֵךְ בַּחַלּוֹן;

עָמֹק וְאָרֹךְ מַבָּטָהּ וּקְצָרוֹת וְנוֹבְלוֹת יָדֶיהָ,
כֻּלָּהּ מְעוֹרְרָה תַּאֲוָה לְחַבְּקָהּ וְלִירֹק בָּהּ לִירֹק,
לְנַשֵּׁק וּלְהַכּוֹת בְּעָרְפָּהּ הַשָּׁחוֹם וְקָשֶׁה וְכָפוּף,
לִבְרֹחַ וְלִתְעוֹת אַחֲרֶיהָ. —
וְהִיא תָּמִיד תִּפְסַע לְפָנַי וּתְנַקֵּשׁ בְּמַקְלָהּ הֶעָתִיק
פְּסִיעָה וַאֲנָחָה וְנִקּוּשׁ וִישֵׁנָה עַל צְרוֹרָהּ בַּדֶּרֶךְ
בְּלִי כַּדֵּר אֶת סוּדְרָהּ הַכָּלֶה, בְּלִי הַלֵּץ מִנְּפֵי־הַנְּדוּדִים. —
וּבְכָל אֲשֶׁר אֹמַר לָשֶׁבֶת מַקְלָהּ זֶה דוֹחֵף: אֵין מָקוֹם,
וּבְעוֹד לֹא שָׁלַחְתִּי אֶת יָדִי וּפִיהָ חֲסַר־הַשִּׁנַּיִם
כְּבָר גּוֹעֵר „אַל תִּקָּה!"
זוֹ אִמִּי־חֲרַגְתִּי הַמְּשֻׁנָּה הַהוֹלְכָה גַּם עַתָּה לְפָנַי
וְצִלָּהּ כְּבָר נוֹפֵל בֶּהָרִים...

אַךְ שִׁמְעוּ נָא שְׁחָקִים לִי נָכְרִים וְעֵדִים הֶהָרִים הַלָּלוּ.
נִשְׁבַּעְתִּי!
כִּי כָל אֲשֶׁר מְנָעָה חֲרַגְתִּי וְגָזְלָה מִדָּמִי וּבְשָׂרִי
אֲמַלֵּא בְּעֵינַי הַבְּהִירוֹת וְאֶרְכֹּשׁ בְּאָזְנַי הַסּוֹפְנוֹת;
אֶת בִּטְנִי הַצּוּמָקָה מֵרָעָב אַשְׂבִּיעַ בְּרֵיחַ הַשְּׁדֵמוֹת,
בִּשְׁחָרִים חֲכַלִילִים וְרָוִים לְחָיֵי הַחֵרוּת אֲתַלַּע,
בְּרִקְמוֹת הָאוֹר וְהַצְּלָלִים אֲכַס וַאֲטַלֵּא אֶת קְרָעַי,
וַאֲרַנֵּן בְּצִבְעֵי־הַקֶּשֶׁת אֶת מְחִי הֶחָרֵב מִדְּאָגָה,
קַו־נִשְׁבָּר בַּמַּיִם אוֹצִיאָה וְהָיָה לְשַׁרְבִיט בְּיָדִי
חֲרֵי־מַרְגָּלִיּוֹת קְטַנִּים תִּקְלַעְנָה בְּשַׂעֲרֵי הַשָּׁחוֹר
אוֹרְחוֹת הֶעָבִים הַצַּחִים, הָעוֹבְרוֹת מִדְּבָרִיּוֹת־תְּכֵלֶת
וְנוֹשְׂאוֹת אֶת שְׁלַל יִקְרוֹתֵיהֶן לִמְדִינוֹת לֹא רָאֲתָה עָיִן...
וְהַיֶּדֶד, בֶּן־גָּלוּת וָמֶלֶךְ! הָלֹךְ וְסַפֵּר בֶּהָרִים
אֶת כָּל אֲשֶׁר סִפְּרוּ הֶהָרִים. —

וָאֶבְרַח — וְהִנֵּה נִפְגָּשְׁנוּ.
הַגִּידִי, מַדּוּעַ כֹּה צוֹפוֹת וְחוֹשְׁדוֹת עֵינַיִךְ — הַנִּקְרוֹת?
וַאֲנִי בַּעַל־תְּעוּדָה אָנֹכִי, הֲרֵי הִיא, הֲרֵי הִיא הַתְּעוּדָה:
קֶרַע מִגְּוִיל סֵפֶר־תּוֹרָה חָרוּךְ וְצָרוּב מִצְּדָדִים
וְנֶטֶף שֶׁל דָּם עַל „לֹא תִרְצָח". —

— „בָּרוּךְ הַבָּא בְּצִלֵּנוּ!" הוֹמִים סְלָעַיִךְ מִסָּבִיב
בִּלְשׁוֹן מַפְּלֵי־מֵימָם.
וּמְנַפְנֵף גַּם־חֶמְשֵׁךְ הָאָדֹם, מֵרָאשֵׁי הָרַיִךְ הוּא רוֹמֵז:
„בּוֹאָה־נָא, נוּחָה..."
שִׁמְעִי, אֶתְוַדֶּה בְּחֵיקֵךְ: בִּמְנוּחָה חָדַלְתִּי לְהַאֲמִין,
וּמְלִיצוֹת שָׂבַעְתִּי...
וְאִם קָרוֹב לְלִבִּי הֲדָרֵךְ — אַדְמָתֵךְ הִיא זָרָה לִי זָרָה,
וְאִם שָׁחִים לְנַפְשִׁי הָרַיִךְ — רְחוֹקָה מִמֶּנִּי חֵרוּתֵךְ,
וְטַעֲמָהּ לִי נֶגֶד־נְדוּדִים כְּטַעַם הַפִּשְׁתָּן לְרָעֵב, —
וְזָרִים לִי תְּוֵי בָּנַיִךְ, שֶׁדָּבְקוּ בָךְ כְּשַׁבְּלוּלִים
וְעָרִים וּכְפָרִים הִדְבִּיקוּ כְּקְלִפּוֹת־הַשּׁוּם אֶל הָרַיִךְ,
חֲלָבֵךְ וְדִבְשֵׁךְ יָמֹצּוּ וּרְסִים אַף לֹא אֶחָד מִגְּדָלֵךְ,
יוֹדְעִים גְּבִינָתֵךְ וְנַפְנֵךְ וְנֶפֶשׁ הָרַיִךְ לֹא יָדָעוּ.
כָּמוֹךְ כְּכָל רַחֲבֵי הָאָרֶץ: בְּכָל אֲשֶׁר אֶפֶן שָׁם אֶמְצָא
אֶת אִמִּי־חֲרַנְתִּי, הַגָּלוּת, הַשְּׂנוּאָה וַאֲהוּבָה גַּם יַחַד,
אִם אֵדֵד לַיָּם אֶפְגְּשֶׁנָּה וְאִם אֶבְרַח לַדָּרוֹם שָׁם הִנֶּה...
מַה אִמִּי מֵאֵם, אִם תִּשְׁאֲלִי, כִּי כֹה אֶשְׂנָאֶנָּה וְאֹהַב!
מָה אִמִּי־חֲרַנְתִּי מֵאֵם, כִּי כָכָה הָיִינוּ לְאֶחָד?
בָּלַת־הַפָּנִים חֲרַנְתִּי וּצְעִירַת שָׁדַיִם וְחָוֶה,
חַמּוֹת כְּתֵפֶיהָ כַּקַּיִץ וּסְתָו עַל שְׂפָתֶיהָ שֶׁקָּמְטוּ,
גְּמוּשָׁה גִּזְרָתָהּ וּמְנֻגָּרָה וְרֹאשָׁהּ — קָרַחַת וְשֵׂיבָה,

1908

בֶּהָרִים

(פואימה לירית)

הַפְּנִישָׁה

שָׁלוֹם לָךְ, אֶרֶץ הֶהָרִים, שָׁלוֹם לָךְ, אֶרֶץ הֶהָרִים!
מִבְּעַד עַרְפַלַּיִךְ הַדַּקִּים אֶקְרָא זִכְרוֹנוֹת הוּלַדְתֵּךְ:
עֲשָׂרָה קַבִּים שֶׁל יֹפִי הָיוּ לַיּוֹצֵר הַגָּדוֹל
בְּשִׁבְתּוֹ עַל כִּסֵּא־הַיְצִירָה וּמַחֲזוֹת הַבְּרִיאָה בִּלְבָבוֹ;
וַיְהִי בְּהִתְלַהֵב רַעֲיוֹנוֹ וְיָדָיו הִתְחָרוּ אֶת חֶפְצוֹ —
נִשְׁפְּכוּ תִּשְׁעַת הַקַּבִּים עָלַיִךְ, הַלְוֶצְיָה הַקְּטַנָּה,
נִשְׁפְּכוּ, נִקְווּ וְנֶעֶרְמוּ בְּעִרְבּוּב מַה־פֶּרֶא וְנִפְלָא. —
בָּאוּ כָּל אַרְצוֹת הַמִּזְרָח, הַמַּעֲרָב, הַצָּפוֹן, הַדָּרוֹם
בְּקִנְאָה עַד לִפְנֵי הַיּוֹצֵר עֲרוּמוֹת, אֲמוּצוֹת, שׁוֹמֵמוֹת
יַבֵּב וּבָכֹה בְּכִי תֹהוּ: „גַּם לָנוּ, אָבִינוּ, גַּם לָנוּ...״
גָּעוֹר הַבּוֹרֵא, כִּבְיָכוֹל, וְאָסַף כָּל שְׁיָרֵי הַיֹּפִי,
פְּזָרוֹ רְסִיסִים־רְסִיסִים וּבְרַחֲמִים עַל כָּל הָעֲלוּבוֹת
וּפִיֵּס אֶת כֻּלָּן, אֶת כֻּלָּן. —

שָׁלוֹם לָךְ, אֶרֶץ־הֶהָרִים! אֲוִירֵךְ כֹּה רַעֲנָן וּמַבְרִיא;
נִשְׁתַּמֵּר בּוֹ הֶבֶל פִּי־שַׁדַּי וְכֹחוֹ מִיּוֹם הִבָּרְאוֹתֵךְ,
מְחַדֵּשׁ לְבָבוֹת נְמַקִּים וּמְעוֹרֵר כִּשְׁרוֹנוֹת נִרְדָּמִים;
הוֹי, רַפְּאִי נָא, רַפְּאִי גַם אוֹתִי, וְאָנֹכִי עָיַפְתִּי עַד מָוֶת
בְּעַרְבוֹת הַשְּׁלָגִים בַּצָּפוֹן שָׁם רָשֹׁם רָשַׁמְתִּי בְּדָמִי —
אָדֹם עַל גַּבֵּי לַבְנוּנִית אֶת הַמֶּשֶׁךְ עַתִּיקֵי תוֹלְדוֹתַי

אֶת דָּמוֹ הַקָּרוּשׁ שֶׁל דּוּדָהּ הַמַּאְדִּים בְּלִי חֹם וּבְלִי חַיִּים?
אָז יִפֹּל קַו שַׁחַר אֲדַמְדַּם הָלֹךְ וְתָעֹה כְּעִוֵּר,
נִשֵּׁשׁ בַּחֶדֶר עַד נָגְעוֹ בְּמֵצַח הַיַּלְדָּה הַחִוֵּר —
וְנִרְתַּע לְאָחוֹר בְּרַעַד...
אָז שָׁלַח הַפָּלִיט אֶת יָדוֹ... עוֹד הֹלֶם־לֵב חָזָק מִבַּעַד...
נִרְתַּע אַף הוּא וַיִּתְחַלְחַל בְּנָגְעוֹ בְּמֵצַח הַנַּעֲרָה:
הָיְתָה כְּבָר קְפוּאָה הַיַּלְדָּה עִם אַחֲרוֹן מַכְאוֹבָהּ וְצַעֲרָהּ...

וילנה, אבגוסט.

הַכִּירִי בָזֶה אֶת דַּם הוֹדֵךְ, הֲרִיחִיו, הַכִּירִיו בְּרֵיחוֹ!
דָּם זֶה שֶׁקָּרַשׁ וְיָבֵשׁ הוּא הוּא הַדָּם אֲשֶׁר בָּעַר
עוֹד אֶתְמוֹל בְּאַהֲבָה אֵלַיִךְ;
וְזֶה כֶּתֶם דּוֹמֵם וּמָעוּךְ הוּא הוּא הַמֹּחַ שֶׁחָלַם
יוֹם נִצְחִי בְּשִׁבְתּוֹ בַּחֹשֶׁךְ...
הַבִּיטִי, אֵיךְ מַבְהִיק הָאָדֹם... כַּחֲתִימָה שֶׁל עָוֹן הוּא בּוֹלֵט
עַל גַּבֵּי הַמַּטְוֶה הַצָּחוֹר.
מַה שָּׂח כֶּתֶם דָּם זֶה לִלְבָבֵךְ... לִלְבָבֵךְ הָרָצוּץ, אֻמְלָלָה?
הֲקוֹבֵל הִנֵּהוּ כַּלַּחַשׁ עַל כֹּחוֹת עֲלוּמִים שֶׁאָבְדוּ?
אוֹ יַבִּיט בְּעֵין זַעַם אֲדֻמָּה וְיִצְעַק צְעָקָה שֶׁל דָּמִים:
„נְקָמָה! נְקָמָה!?..."

הַבִּיטִי! — — — — — — — — — — — —
— — — — — — — — — אַךְ הִיא לֹא הִבִּיטָה!
בְּעֵינַיִם עֲצוּמוֹת וּשְׁקוּעוֹת שָׁכְבָה בְלִי נוּעַ בַּמִּטָּה.
דִּבְרֵי הַזָּר וּמַבָּטָיו, הָאֱמֶת הַכְּבֵדָה, הַקְּדוֹשָׁה,
דָּקְרוּ כְּמַחְטִים בְּאָזְנָהּ, הִכּוּ כִּמְטִילִים עַל רֹאשָׁהּ;
וּבְנָפְלָם בְּכָבְדָם אֶל לִבָּהּ, נִתְּקוּ שָׁם נִימָה אַחֲרוֹנָה...
הִיא חָפְצָה לַעֲצֹר לִדְבָרָיו... וְלַחֲשָׁהּ מֵעַךְ בִּגְרוֹנָהּ;
הַפָּלִיט, הַחֶדֶר וְחַלּוֹנוֹ הַמַּבְהִיק בְּחִוְרַת אוֹר־שַׁחֲרִית
הִתְמַזְּגוּ לְכֶתֶם דָּם אֶחָד, לְכֶתֶם בְּלִי רֵאשִׁית וְאַחֲרִית...

וּשְׁלִיחַ הַדָּם אֵינוֹ מַרְגִּישׁ... וּמְשַׁחֵת אֶת דְּבָרָיו הַחוֹדְרִים
עַל גַּבֵּי נוּף יַלְדָּה חִוֶּרֶת, וּפָנָיו נִזְעָמִים וְקוֹדְרִים;
מוֹצִיא אֶת תְּשׁוּרַת־הַדָּמִים וּפוֹרְשָׂהּ בְּרֶטֶט עַל לִבָּהּ...
אַךְ מַה זֹּאת? מַדּוּעַ לֹא תוֹשִׁיט אֶת יָדָהּ בְּקַלָּלָה וּבְחִבָּה
לְקַבֵּל אֶת תְּשׁוּרַת־הַדָּמִים וְלִנְשֹׁךְ בַּחֲרִיקַת שִׁנַּיִם

קוֹל נֶחֱנָק כִּכְבַד יִסּוּרִים וְרוֹעֵד כְּקוֹל מֵיתָר נִתָּק,
וְיוֹתֵר מִמַּה שֶּׁשָּׁמַעְתִּי הִרְגַּשְׁתִּי בְּכָל הֲוָיָתִי:
„חֲבֵרַי, אֶת דָּמִי הַנָּקִי... הָבִיאָה לַיַּלְדָּה מַ תָּ נָ ה...
יְהִי לָהּ הַדָּם לְזִכָּרוֹן...
יָנַח מִתַּחַת לְכָרָהּ — חֲבֵרָהּ לְחָלִי; וּבְמוֹתָהּ..."
כָּאן שָׁאַג הָרַעַם בְּזָדוֹן וְרִסֵּק אֶת קוֹלוֹ הָרוֹעֵד
וּנְתָנוֹ מַאֲכָל לָרוּחַ...
אָז קַמְתִּי וָאוֹצֵא מִטְפַּחְתִּי... הִבְהִיק הַמַּטְוֶה הַצָּחוֹר
כַּחֲלוֹם רֶגַע בְּתוֹךְ הָעֲלָטָה;
טָבַלְתִּי אֶת קְצֵה הַמִּטְפַּחַת בְּדָמוֹ הֶעָשֵׁן שֶׁל דּוֹדֵךְ —
וָאֶלְחַץ אֶת יָדוֹ הַקָּרָה; אַךְ הִיא לֹא עָנְתָה בִּלְחִיצָה,
צָנְחָה נוֹאֶשֶׁת וְרָפָה כְּדָבָר לֹא יִצְלַח לָאָרֶץ.
וּבְהָאִיר הַבָּרָק עוֹד פַּעַם, רָאִיתִי אֶת עֵינָיו הַגְּדוֹלוֹת —
וְהִנָּן כְּבָר שְׁקוּעוֹת וּנְגוּזוֹת מִתַּחַת לַבָּבוֹת הַנּוֹבְלוֹת;
רַק נִחוּךְ תַּעֲנוּגִים עוֹד נָסַס וְקָפָא עַל שְׂפָתָיו הַחִוְּרוֹת:
צְחוֹק יֶלֶד שֶׁנִּמְלָא רְצוֹנוֹ...

...חֲבִיבָה, אַתְּ תְּאֵבָה לָדַעַת, מַה שָּׁלַח לָךְ דּוֹדֵךְ
מִנִּי הַמִּלְחָמָה הַקְּדוֹשָׁה?
לֹא בְשׂוֹרַת־נִצָּחוֹן לָךְ שָׁלַח, לֹא מִכְתַּב־אֲהָבִים
מַ תָּ נָ ה לָךְ שָׁלַח, מַ תָּ נָ ה...
רְדָפַנִי הַסַּעַר עַל צַוָּאר, הִתְנַפֵּל עָלַי לְטָרְפֵנִי
יַחַד עִם תְּשׁוּרַת־יְדִידֵךְ וּלְקַבֵּר אֶת שְׁנֵינוּ בָּאֹפֶל;
הוּא יָרֵא פֶּן יֵצֵא עֵד דָּם זֶה וְהִכְרִיז בָּעוֹלָם חֲטָאָיו —
וְאָנֹכִי נִלְחַמְתִּי וָאוּכַל...
הֲרֵי הִיא, זוֹ מַתְּנַת־הַדָּמִים... נִשְׁבַּעְתִּי לְהָבִיא אֵלַיִךְ —
וָאָבִיא.

חֲבִיבָה, גַּם עַתָּה עוֹד נִשְׁאָר לִי אוֹתוֹ הָרֶגֶשׁ הָאָרוּר?
וּדְעִי לָךְ, שֶׁפֹּה אֵצֶל עַרְשֵׁךְ לֹא יַעֲמֹד אִישׁ שָׁלֵם בְּגוּפוֹ:
חֲצִי גוּף פֹּה עוֹמֵד לְנֶגְדֵּךְ וְקֶטַע נְשָׁמָה נוֹאֶשֶׁת —
וְחֶצְיוֹ הַשֵּׁנִי שָׁם נִשְׁאַר בָּאֹפֶל וְנִטְרַף בַּסַּעַר...

וּקְהַל גִּבּוֹרֵינוּ כְּבָר עָבַר כְּשֶׁטֶף לֹא־יֵדַע מִכְשׁוֹלִים,
וַאֲנִי לֹא נִסְחַפְתִּי עִמָּהֶם; כְּסֶלַע בֵּין גַּלִּים קָפָאתִי.
הֵם נָדְדוּ כְּדְבִים שַׁכּוּלִים לַמִּזְרָח־הַמְּדֻמֶּה, לַשֶּׁמֶשׁ...
וְאָנֹכִי נִשְׁאַרְתִּי בְּלִי מִזְרָח, בְּלִי מַעֲרָב, בְּלִי דָרוֹם וְצָפוֹן —
עִם גְּוִיַּת יְדִיד לִימִינִי...
קָם קוֹל בִּלְבָבִי: „הַלּוֹחֵם! דְּלֹג חֲבֵרֶיךָ, הַשִּׁינַיִם —
שָׁלוֹם לַמֵּתִים הַקָּרִים וְיִחְיוּ הַחַיִּים וְיִנַּצְּחוּ!"
יְדָעַנִי הַסַּעַר עֲרִירִי וְהִתְנַכֵּל לְכַלּוֹת בִּי זְדוֹנוֹ,
וְאָנֹכִי הִקְשֵׁיתִי אֶת־עָרְפִּי וְאֶת חֲבֵרִי־לָאוֹר לֹא דִלַּקְתִּי.
וְאַל תִּשְׁאֲלִי, יַלְדָּה, מַדּוּעַ? יֵשׁ שֶׁבְּבָצִיר הֶסְגּוּם,
בְּנָשֵׁב רוּחַ קַר לָרִאשׁוֹנָה וְנוֹפְלִים הֶעָלִים הַמֵּתִים,
אָז יֵשׁ אֲשֶׁר נִסְחַף לָאָרֶץ הַשְּׁחוֹרָה גַּם עָלֶה
שֶׁבָּרִיא וִירַקְרַק עוֹדֶנּוּ, אַךְ נִצְמָד הִנֵּהוּ וּמְדֻבָּק
אֶל רֵעוֹ הֶעָלֶה הָרָקוּב...

כָּרַעְתִּי עַל בִּרְכַּי הַכּוֹשְׁלוֹת וּלְאוֹרוֹת הַבְּרָקִים הַהוֹלְכִים
הִכַּרְתִּי אֶת גְּוִיַּת חֲבֵרִי;
נִפַּץ קָדְקֳדוֹ וְשָׁתַת דָּם שָׁחוֹר מְעֹרָב בְּמֹחַ,
וְעֵינָיו עֲגֻלּוֹת וּגְדוֹלוֹת: בָּהֶן הִלְכָה כְּבָר אֵימַת הַמָּוֶת
וְרֶמֶז תַּחֲנוּנִים שָׁם רָעַד.
אָנֹכִי הֵבַנְתִּי מַבָּטוֹ... וָאֶשַּׁח אֶל שְׂפָתָיו וָאַקְשֵׁב,
וָאָצוּד בֵּין רַעַם לְרַעַם יַחַד עִם רֵיחַ הַדָּמִים

עַד לִידֵי מְחוּשׁ הָרַקּוֹת וּבְלִיטַת הַגִּידִים לְחָצְנוּ!
וּמָה הֵן עֲשָׂרוֹת נְשִׁיקוֹת שֶׁל נָשִׁים אֲהוּבוֹת
לְעֻמַּת לְחִיצַת יַד־אַחַת שֶׁל גְּבָרִים יְדִידִים?!...

וְאֶתְמוֹל בְּהִתְחוֹלֵל הַסַּעַר נִפְגַּשְׁנוּ בַּחשֶׁךְ הַכָּבֵד.
כֹּחַ נֶעְלָם אִחֲדָנוּ וְשָׂם אֶת־כַּף יָדוֹ בְּיָדִי;
אִישׁ לְרֵעֵהוּ עָזַרְנוּ לִפְסֹחַ עַל גַּבֵּי חֲלָלִים,
אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ הוֹצֵאנוּ מִשְּׁלוּלִיּוֹת דָּם וַחֲלַקְלַקּוֹת,
בְּלִי רְאוֹת אִישׁ אֶת אָחִיו וּבְלִי דַבֵּר דָּבָר.
רַק כַּפּוֹת יָדֵינוּ הַקּוֹדְחוֹת הָיוּ כְּזֶרֶם־הַחַשְׁמַל
בֵּין שְׁנֵי לִבּוֹתֵינוּ הַהוֹלְמִים וּמָסְרוּ כִדְמָמָה לִשְׁנֵיהֶם
כַּמָּה תִקְוָה וְאֹמֶץ וָכֹחַ מִתַּחַת לִסְגֹר חֲזוֹתֵינוּ,
כַּמָּה רֶטֶט נְקָמָה בָּעוֹרְקִים וְכַמָּה מִתְלַבְּטָה שָׁם תַּאֲוָה
לְרַד וּלְנַצֵּחַ...

וּפִתְאֹם — וַיִּרְעַם הָרַעַם וְהִמֵּם אֶת־שְׁנֵינוּ כְּאֶחָד
בְּמַבּוּל שֶׁל קוֹלוֹת נִצָּחוֹן וּבְנֶפֶץ־צְחוֹק גָּדוֹל אַכְזָרִי:
וּבְהִמֹּג הָרַעַם הַפֶּרֶא, הִרְגַּשְׁתִּי כְּמוֹ בְּעַד עָשָׁן,
כִּי דְבַר־מָה לִי חָסֵר:
וּבְשׁוּב אֵלַי חוּשַׁי הַנְּבוּכִים, הִרְגַּשְׁתִּי כִּי כַף יַד אֲהוּבְךָ
אֵינֶנָּה בְּיָדִי, אֵינֶנָּה, וְקִרְבַת כְּתֵפָהוּ אֵינֶנָּה —
וְאָכֵן כִּי אָיִן.
כִּנְצִיב שַׁיִשׁ שָׁחוֹר נִצַּבְתִּי וָרֶגֶשׁ לִי הָיָה כְּאִלּוּ
קָרְעוּ מִמֶּנִּי זֶה־עַתָּה אֶת חֶצְיוֹ הַשֵּׁנִי שֶׁל גּוּפִי,
וַיִּפֹּל הַחֵצִי לַקַּרְקַע הַמְּרֻבָּךְ דַּם־אָדָם וָגֶשֶׁם,
וְהַחֵצִי הַשֵּׁנִי עוֹד נִשְׁאַר תָּחוּב בָּרֶפֶשׁ וְנָבוֹךְ —
וְשׁוֹאֵל: „מַה־נַּעֲשָׂה, מַה־נַּעֲשָׂה?"

וָאֵדַע כִּי נִשְׁאַר נֶאֱמָן לָךְ, יַלְדָּה, גַּם אָז, עֵת שָׁכַבְתְּ כִּכָּר
רְצוּצָה וּדְווּיָה בְּעַרְשֵׂךְ וַתִּירְקִי פֵּרוּרֵי רֵאָתֵךְ,
עֵת מִכָּל חֶמְדַּת בְּשָׂרֵךְ הַצָּעִיר לֹא נוֹתְרוּ לָךְ בִּלְתִּי עֵינַיִךְ
הַכְּחֻלּוֹת, הַטְּהוֹרוֹת...

גַּם אָנֹכִי אֲהַבְתִּיו כָּמוֹךְ וְאוּלַי אֲהַבְתִּיו עוֹד יוֹתֵר;
אַךְ לֹא בַּחֲבִיקוֹת וּנְשִׁיקוֹת, אַף לֹא בְּסִלְסוּלֵי מַבָּטִים —
כֵּן אוֹהֲבוֹת נָשִׁים.
רַךְ לִבָּן מֵהָכִיל הָרֶגֶשׁ וּמְנַעֲרוֹת אוֹתוֹ בִּנְשִׁיקָה;
יָפָה זוֹ אַהֲבַת נָשִׁים וְחוֹלְפָה כַּיֹּפִי בְּעַצְמוֹ,
מְתוּקָה, מַה מְּתוּקָה אַהֲבָתָן, וּבְעָבְרָהּ — וְנִשְׁאַר בַּנְּשָׁמָה
אוֹתוֹ הַטַּעַם הַתָּפֵל, הַנֶּחֱמָץ וְנִשְׁאַר בְּפִינוּ
אַחֲרֵי אֱכֹל הַרְבֵּה דְּבַשׁ...

לֹא כָּכָה יֶאֶהֲבוּ הַגְּבָרִים אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ, לֹא כָּכָה;
לֹא אַהֲבַת נָשִׁים תְּמַלֵּא לְבָבוֹת שֶׁל גְּבָרִים אֲמִתִּים;
קַשְׁיוּת הַבַּרְזֶל לִלְבָבָם, הַקְּרָנֶם רַק הוּא יַכְנִיעֶנָּה.
בְּלִי כַּרְבֵּר כִּרְכּוּרֵי חֵן־חֵן, לֵב אֶחָד מְרַקֵּעַ אֶת־שֵׁנִי;
וּבִכְבֹשׁ אַהֲבַת־גֶּבֶר אֶת גֶּבֶר וּבְשָׁקְעָהּ אֶל קַרְקַע נִשְׁמָתוֹ,
תִּבְעַר שָׁם בְּטוּחָה וּצְנוּעָה בְּלִי נֶפֶץ וּבְלִי צִבְעֵי־קֶשֶׁת
וּתְכַלְכֵּל בְּחֻמָּהּ הַמְּפֵרָה רְגָשִׁים וְכֹהִית עֲלוּמִים.

בְּאַהֲבָה כָּזֹאת אֲהַבְתִּיו, אֶת דּוֹדֵךְ, וְכָכָה הוּא אוֹתִי:
לֹא גִּלִּינוּ אֶת־זֹאת אִישׁ לְאָחִיו וְלֹא קָרָאנוּ בְּשֵׁם אֶת־הָרֶגֶשׁ;
לֹא אַ הֲ בָ ה שֵׁם זֶה הָאַהֲבָה וְגַם בְּלִי כִּנּוּי הִרְגַּשְׁנוּ
כִּי הַי זֶה הָרֶגֶשׁ כַּחַיִּים בְּעַצְמָם.
רַק יֵשׁ שֶׁלְּאוֹת פְּרִידָה לְהַצְנוּ אִישׁ אֶת יַד אָחִיו בְּחָזְקָה.

לִבְלֹעַ כֻּלָּנוּ לֹא יָכֹל, וְלַעֲזֹב אֶת טַרְפּוֹ לֹא חָפֵץ —
וַיִּנְהֹם...
וַאֲנַחְנוּ חָרַקְנוּ שִׁנַּיִם מִתְּזוּזוּת כַּעַשׂ וָדָם —
וַנֵּלֵךְ.
הָלַכְנוּ... וַיִּזַּל דָּמֵנוּ בְּתֹהוּ הַחֹשֶׁךְ לֹא דָרֶךְ!
וַיִּבְלַע הַחֹשֶׁךְ הַדָּם — וְלֹא נוֹדַע כִּי בָא אֶל קִרְבֵהוּ;
לֹא רָאוּ עֵינֵינוּ הַדָּם, אַךְ רֵיחוֹ הַכָּבֵד בְּשָׂרְנוּ,
שֶׁדָּם נִשְׁפַּךְ סָבִיב, דַּם אָדָם...
לֹא רָאוּ עֵינֵינוּ הַקּוֹדְחוֹת בִּנְפֹל גִּבּוֹרֵינוּ בַחֹשֶׁךְ,
לֹא שָׁמְעוּ אָזְנֵינוּ אֶנְקָתָם — הַסַּעַר הָאַכְזָר טְרָפָהּ:
רַק יֵשׁ שֶׁהִתְנַגְּפוּ רַגְלֵינוּ בְּתִלִּים שֶׁל גְּוִיּוֹת
קָרוֹת וְחַמּוֹת לְמֶחֱצָה — וַנִּפֹּל, וּבְהַבְרִיחַ נִתְמַכְנוּ
בִּגְוִיּוֹת אַחֵינוּ הַנּוֹבְלוֹת לְמַעַן הִתְרוֹמֵם וְלָקוּם...
אָז פִּתְאֹם הִרְגַּשְׁנוּ וַנָּבֶן כַּמָּה גִבּוֹרִים אִבַּדְנוּ
וְכַמָּה עוֹד אַבֵּד נְאַבֵּד...

הָלַכְנוּ.
אָחוּז בְּיָדִי הַקּוֹדְחָה הָלַךְ אֲהוּבֵךְ עִמָּדִי — — —
אָהֹב אֲהַבְתִּיו כָּמוֹךְ וְאוּלַי אֲהַבְתִּיו עוֹד יוֹתֵר.
מִנְּעוּרָיו יְדַעְתִּיו וָאֵדַע רֹךְ־לִבּוֹ וּבַרְזֶל רְצוֹנוֹ,
יָדַעְתִּי, לֹא אַחַת וּשְׁתַּיִם כְּבָר חָתַר לִבְקֹעַ לַשֶּׁמֶשׁ,
לֹא אַחַת וּשְׁתַּיִם פִּצְּצָהוּ הַשָּׂטָן הַמְמֻנֶּה עַל חֹשֶׁךְ;
וְאֵת אֲשֶׁר לֹא סִפֵּר לִי פִּיו, לִי עֵינָיו הַשְּׁחוֹרוֹת סִפְּרוּ
וּכְתֹבֶת־כַּדּוּרִים לְבָנָה הַשְּׁקוּעָה בִּשְׂעָרוֹ הַשָּׁחוֹר...
וְאָזְנוֹ שֶׁתְּנוּכָהּ שָׁסוּעַ...
יָדַעְתִּי וָאַרְגֵּשׁ אַהֲבָתוֹ אֵלַיִךְ בְּעוֹדֵךְ מְלֵאָה
אֵשׁ־חַיִּים וְתַאֲוָה וָאֹמֶץ;

וַיְרַקַּע בִּרְעָמִים אַדִּירִים אֶת גּוּשׁ־הַחֲשֵׁכָה הַכָּבֵד,
לִהְיוֹתוֹ עוֹד כָּבֵד וְשָׁחוֹר וּמֻצָּק פִּי שִׁבְעָה.
בָּקַע אֶת זֶה הָאֲפֵלָה צְבָא מוֹסְרִים אֶת־נַפְשָׁם נוֹאָשִׁים,
דֶּגֶל הַחַיִּים בִּימִינָם, וְעַל גַּבָּם הַמָּוֶת הַנִּמְרָץ —
וּבְתוֹכָם אֲנִי וְדוֹד לְבַד.
הָלַכְנוּ וַנֵּחָתֵר בְּמֶרִי, וְכִי נִלְאוּ יָדֵינוּ הַפְּצוּעוֹת,
בָּעַטְנוּ וַנִּגַּף בְּרַגְלֵינוּ; וְכִי רָפוּ רַגְלֵינוּ — נָשַׁכְנוּ;
דָּמִינוּ לְהִדְרָה רְעֵבָה שֶׁהִרְבָּה הִרְבֵּה לָהּ רָאשִׁים —
וְאַחַת הַחֲלָטָה בְּלִבָּהּ.
אֲנַחְנוּ חָתַרְנוּ לִבְקֹעַ אֶת גּוּשׁ הַחֲשֵׁכָה הַכְּבֵדָה,
לְהוֹצִיא מִשָּׁם אֶת הַשֶּׁמֶשׁ וְלִשְׁפֹּךְ אֶת אוֹרוֹ לָאָרֶץ,
לַעֲשׂוֹת אֶת זָהֳרוֹ הֶפְקֵר לְבִלְתִּי עוֹד יוֹסִיף הַמָּכֵר
בְּמַתֶּכֶת־הַזָּהָב הַקָּרָה וּבְזֵעַת עֲמֵלִים רוֹתַחַת —
לַעֲשׂוֹת אֶת זָהֳרוֹ הֶפְקֵר!
כֹּל דִּכְפִין יָבֹא וִיחַמֵּם אֶת לִבּוֹ הַקּוֹפֵא לְאוֹרוֹ,
כֹּל דִּכְפִין יִטֹּל וְיָאִיר אֶת חֶשְׁכַּת מְאוּרָתוֹ הַטְּחוּבָה.

אַךְ הֵגֵן הַחשֶׁךְ עַל עַצְמוֹ בְּכָל צִבְאוֹת כֹּחוֹתָיו הַשְּׁחוֹרִים,
חֵרֵף אוֹתָנוּ וְקִלֵּל בְּקִלְלוֹת־רְעָמִים נִמְרָצוֹת,
הִשְׁתָּעֵר עָלֵינוּ הַסַּעַר וְהִכָּה לְחָיֵינוּ בְּחֶרְפָּה,
שָׁרַק בְּאַלְפֵי חֲלִילִים וּבְבוּז לְעָנְיֵנוּ וְלָגוּ,
וַיִּירַק הַגֶּשֶׁם הַקַּר בְּפָנֵינוּ הַמֻּכִּים וּנְפוּחִים —
וּבְרָקִים הִתְגָּרוּ אִתָּנוּ וְקָרְצוּ בְּלַעַג וּבְעַזּוּת
וּלְשׁוֹנוֹת שֶׁל אֵשׁ הֶאֱרִיכוּ...
צְבָאֵנוּ לֹא נִרְאָה לָעַיִן וּבְעַצְמוֹ לֹא רָאָה שׁוּם דָּבָר,
אָבַד לוֹ דֶּרֶךְ לַמִּזְרָח, וְלַמַּעֲרָב לֹא יָכֹל עוֹד שׁוּב;
וַיִּסְגֹּר עָלֵינוּ הָאֹפֶל וַיִּנְהֹם כְּאַרְיֵה עַל טַרְפּוֹ,

אוֹי לִי! מִי זֶה? אַיֵּה דוֹדִי?
אֵיכָה שָׁכַח אֶת הַחוֹבָה?
מַה בְּיָדְךָ? הַהֵבֵאתָ
לִי מִמֶּנּוּ בְּשׂוֹרָה טוֹבָה?

אֲנִי מֵתָה... מָתַי יָבֹא
לְנַשֵּׁק אוֹתִי וּלְקַבֵּר?
הוֹ, הַגִּידָה, אָדָם חִוֵּר!
לָמָּה תִדֹּם? דַּבֵּר, דַּבֵּר...

II

– אַתְּ תֹּאבָה לָדַעַת, חֲבִיבָה, מַה שָּׁלַח לָךְ דּוֹדֵךְ
מִנִּי הַמִּלְחָמָה הַגְּדוֹלָה!
לֹא בְשׂוֹרַת נִצָּחוֹן לָךְ שָׁלַח, לֹא מִכְתַּב־אֲהָבִים –
מַתָּנָה לָךְ שָׁלַח, מַתָּנָה...
חֵפֶץ הָרוּחַ לִגְזֵלָהּ, לְטַרְפָּהּ מִיְּדֵי הַסְּגוּרָה;
אַךְ אֲנִי, הַשָּׁלִיחַ הַנֶּאֱמָן, נִלְחַמְתִּי וּבְחָזְקָה הוֹצֵאתִי
מִשִּׁנֵּי הַסַּעַר אֶת מַתְּנַת אֲהוּבֵךְ אֵלַיִךְ,
וְאֵלַיִךְ הֵבֵאתִי.
קְדוֹשָׁה זוֹ מַתְּנַת אֲהוּבֵךְ, טְמוּנָה בָהּ קְדֻשָּׁה אֲיֻמָּה.
סִלְחִי, אִם תַּרְעִיד קְדֻשָּׁתָהּ אֶת נִימֵי לְבָבֵךְ הָרָפִים;
סִלְחִי, אִם תַּרְעִיל הַקְּדֻשָּׁה אֶת דָּמֵךְ שֶׁנִּשְׁאַר לִפְלֵיטָה –
סִלְחִי וְשִׁמְעִי:

הָיָה לֵיל־סַעַר וְאֵימָה, וְעוֹלַם־יָהּ כֻּלּוֹ
לְגוּשׁ שָׁחוֹר אֶחָד שֶׁל חשֶׁךְ הִתְלַכֵּד;
וְאַשְׁמְדַי נִצַּח מִלְמַעְלָה עַל רִבְבוֹת רוּחוֹת בַּלָּהָה,

וְהוּא לֹא שָׁב, לֹא שָׁב... הוֹ, מַה זֶּה
נִבָּא לָהּ הַלֵּב הַחוֹלֶה?

— אוֹי, הַשִּׁפְחָה! אִישׁ לֹא בָא עוֹד?
„לֹא! כָּל אִישׁ לֹא בָא עֲדַיִן..."
— וַחֲתָנִי אֲשֶׁר לָן פֹּה?
„גַּם הוּא אַיִן, גַּם הוּא אַיִן...

רֶגַע בָּא וְרֶגַע עוֹבֵר,
רֶגַע, רֶגַע עִם הִרְהוּרָיו;
עִם כָּל שִׁעוּל מַכְאֹב חָדָשׁ,
שִׁעוּל, שִׁעוּל עִם יִסּוּרָיו.

עוֹרָהּ מַשְׁחִיר, פִּיהָ מַכְחִיל
וּבַלֵּב רְתִיחָה דַקָּה:
הוּא אֵינֶנּוּ, הוּא אֵינֶנּוּ —
וְהִיא מְקַוָּה עוֹד וּמְחַכָּה.

קִשְׁקוּשׁ דֶּלֶת... הַחֲלוֹם הוּא? —
אָדָם זָר אֶל עַרְשָׂהּ קָרֵב;
פָּנָיו — קְלָלָה שֶׁנִּתְאַבְּנָה
וּבְרַק עֵינָיו חַד וְחָרֵב.

הִנֵּה מַבִּיט הוּא וּמַחֲרִישׁ —
וּמַבָּטוֹ אָרוּךְ, אָרוּךְ;
וּבִימִינוֹ הָרוֹעֶדֶת
אֵיזֶה דָּבָר לָבָן כָּרוּךְ.

הִיא פֹּה חוֹלָה. הִיא רוֹקֶקֶת
רֹק וָדָם וְהוֹלְכָה לָמוּת;
וְכָל רְקִיקָה וְכָל שִׁעוּל —
פֵּרוּר, פֵּרוּר מִלֵּב רָמוּס.

יָמִים, לֵילוֹת יָשַׁב דוֹדָהּ
פֹּה וְהָפַךְ אֶת מִשְׁכָּבָהּ,
וּבְהִתְחוֹלֵל פִּתְאֹם סַעַר —
נְשָׁקָהּ דוּמָם וַעֲזָבָהּ.

הִיא הֵבִינָה אֶת הַנְּשִׁיקָה,
עֵת כִּי נוֹתְרָה פֹּה עִם צִלָּהּ:
„לַעֲזָאזֵל רֹךְ־הַחֶמְלָה!
תְּחִי הַנְּקָמָה וּבַרְזִלָּהּ!"

דוֹדָהּ יָצָא. וְכַמָּה בָּכְתָה,
כַּמָּה עָרְנָה עָלָיו חֶרֶשׁ,
יוֹדְעִים, זוֹכְרִים רַק הַצְּלָלִים
וְהַכְּסָתוֹת שֶׁבָּעֶרֶשׂ.

בַּחַלּוֹנוֹת דָּפַק סַעַר:
„צְאִי, הַנְּקָמָה מִתְהַלֶּכֶת!"
וְהִיא יָרְקָה דָּם וַתַּבֵּט
אֶל הַמְּנוֹרָה הַדּוֹעֶכֶת...

עַתָּה שָׁקַט כְּבָר הַסַּעַר,
שַׁחַר וָרֹד צָץ וְעוֹלֶה,

מַתָּנָה

I

דְּבַר־מָה רָעַד בָּאֲפֵלָה.
שַׁחַר חִוֵּר נוֹלַד שָׁמָּה,
וּבִמְבוּכָה גְלוּיָה יִשְׁלַח
מַבָּט רוֹעֵד לָאֲדָמָה.

מַבִּיט הוּא וְאֵינוֹ מַאֲמִין:
הַכֹּל, הַכֹּל שָׁם הִשְׁתַּנָּה:
עֵצִים שֹׁרְשׁוּ, הָרִים נָפְלוּ --
יִשְׁאַל: „אֵיךְ?" וְאֵינוֹ נַעֲנֶה.

רֶגַע תָּעָה קַו הַשַּׁחַר,
נִכְשַׁל דּוֹם בְּגֶזַע אַלּוֹן;
פִּתְאֹם רָאָה חַלּוֹן נִפְתָּח —
תֹּם וַיִּפֹּל אֶל הַחַלּוֹן.

... כֻּלָּם נִסְחֲפוּ עִם סַעַר,
רַק הִיא נוֹתְרָה פֹּה לְבַדָּהּ;
תַּעֲנוּג קְרָבוֹת עִם נִצְחוֹנָם —
זֶה לֹא בַּעֲדָהּ, זֶה לֹא בַּעֲדָהּ.

בְּרַק הָאוֹר־הַגָּנוּז, זִיו מֵהוֹד־פְּנֵי שַׁדַּי;
מִכָּל הַטָּהוֹר וְהַקָּדוֹשׁ אֲשֶׁר שָׁמָּה גְנֹבִי!
גְנֹבִי. חִטְפִי, בִּלְעִי בִשְׁחוֹר־חִכֵּךְ
וְהוֹרִידִי אָרְצָה!
מִמַּרְגָּלִיּוֹת כָּאֵלֶּה רוֹקֵם אַשְׁמְדַי אֶת כִּתְרוֹ;
וְהָיָה בְהִגָּמֵר מְלֶאכֶת כֶּתֶר זֶה הַגָּדוֹל
וְתִשְׁבְּצוֹת שַׁרְבִיטוֹ יְקָרוֹת־שַׁחַק תִּתְמַלֶּאנָה —
וְעָלָה אַשְׁמְדַי בְּעַצְמוֹ הַשָּׁמָיְמָה..."
מִתְהַלְחֲלָה הַנְּשָׁמָה: נוֹרָא אֱלֹהִים,
סַמָּאֵל עֶשֶׂר מוֹנִים אָיוֹם מִנְּהוּ. —
אָז תַּחֲרֹק שִׁנֵּי־זִקְנָה נוֹשְׁרוֹת וּמַרְקִיבוֹת,
שׁוֹחֲקָה לַשָּׂטָן בְּתֵעוּב וַחֲנוּפָּה:
„אֶת מִצְוַת אַשְׁמְדַי אֲמַלֵּא,
אֶת דְּבַר־הָרוּחוֹת הָאֲרוּרוֹת אַעַשׂ;
רַק הֶרֶף־נָא, רַק הֶרֶף־נָא!..."
הָאֲוִיר עָב וּמַהֲבִיל וְסָפוּג זֵעַת שְׂטָנִים,
גּוּשֵׁי־עָנָן זוֹחֲלִים, מְגַשְּׁשִׁים נוֹרָאוֹת בָּאֲפֵלָה —
עַנְקֵי־צַלְמוֹן, הָרֵי מָרָה־שְׁחוֹרָה...

— — — — — — — — — — — —

וּבָאָרֶץ נִתַּק מֵיתָר עָיֵף מִמַּנְגִּינוֹת —
וַאֲנָחָה...
— מֵאַיִן הָאֲנָחָה?
אִשָּׁה מֵתָה. זוֹנָה.

ווילנה.

II

מִכַּף־הָאָרֶץ גֶּפֶשׁ קוֹדְרָה מִתְמַלֶּטֶת,
כְּעוֹרֵב שָׁחוֹר, מְרוּט מִן הַפַּח שֶׁנִּשְׁבָּר;
שָׂטָן אוֹחֵז בָּהּ בְּכָנָף שְׁבוּרָה אַחַת,
מִתְלַבֶּטֶת הִיא, בּוֹכִיָּה, וְהַשָּׂטָן צוֹחֵק,
מַבְלִיט שִׁנֵּי שַׁחַת יוֹקְדוֹת וַעֲקוּמוֹת.
שָׁחוֹר לֵיל־הַסְּעָרָה; כָּבֵד, יָעֵף הִנּוֹ רוֹבֵץ;
הָאֲוִיר סָפוּג טֻמְאָה וְזֵעַת שֵׁדִים מַהֲבִילָה,
וְגוּשֵׁי־עָנָן זוֹחֲלִים, מְגַשְּׁשִׁים נוֹרָאוֹת בָּאֲפֵלָה —
הָרֵי־צַלְמוֹן, הָרֵי מָרָה־שְׁחוֹרָה...
נְשָׁמָה עוֹלָה לַשָּׁמַיִם וּמְפַגָּה־דֶּרֶךְ אָיִן:
מְנַמְנֵם אֱלֹהִים, וַאֲחוּזֵי־שֵׁנָה — כְּרוּבָיו
מְפַהֲקִים, מִתְמוֹדְדִים וּפוֹתְחִים אֶת הַשְּׁעָרִים,
וּבְהִסֹּב הַמַּפְתְּחִים נִתְּזִים בְּרָקִים
וּבְזַעַף עָצוּר רוֹעֲמִים מַנְעוּלֵי־שַׁחַק;
וּבֵין רַעַם לַחֲבֵרוֹ קוֹל מַלְאָכִים נִרְגָּז:
„מַהֲרִי הַחוֹטֵאת, זַחֲלִי, בַּת־עָפָר!
אֶת מִי תִּתְעַלְּסִי כָּךְ בְּלֵילֵךְ זֶה הָאַחֲרוֹן?...״
אָז יַעֲבֹר רֶטֶט־קַר אֶת כַּנְפֵי הָאֻמְלָלָה,
וּגְנִיחָה חַסְרַת־גַּוָּן טוֹבְעָה בָּעֲרָפֶלִים:
בִּמְרוֹמֵי־אֵד אֵל קַנָּא, אַדִּיר לָהּ מְחַכֶּה
וְכִסֵּא־מִשְׁפָּט עָטוּף שְׁחוֹרִים, אִלֵּם...
וְכַאן הַשָּׂטָן אוֹחֵז בָּהּ בְּכָנָף שְׁבוּרָה אַחַת,
שׂוֹחֵק שְׂחוֹק־אַכְזָרִי בְּפָנֶיהָ: „שִׁמְעִי,
שֶׁלִּי שֶׁלָּךְ, וְאַתְּ, לְעוֹלָם אַתְּ שֶׁלִּי, לְעוֹלָם...
וּבְשֵׁם אֲדוֹן־הַשְּׁאוֹל אֲנִי מְצַוֶּה לָךְ: עֲלִי!
עֲלִי וְיִינְקִי שָׁם מִתַּחַת כֵּס־הַכָּבוֹד

לְמַטָּה צוֹפָה הִיא: תַּעֲלוּמוֹת־אֶרֶץ לָהּ מְחַכּוֹת,
וּבְקֹצֶר־רוּחַ רוֹמְזוֹת לָהּ קַרְנַיִם גּוֹעוֹת.
כְּתָמִים כְּחֻלִּים, אֲדַמְדַּמִּים צָפִים שָׁם וְלוֹחֲשִׁים:
„בּוֹאִי, בּוֹאִי נֶפֶשׁ קְטַנָּה, טוֹבָה!...״
וְלוֹחֵץ אוֹתָהּ כְּרוּבָה אֱלֵי לִבֶּן־הָזוֹ
וְשָׁר לָהּ, חֶרֶשׁ שָׁר: „אַל תִּרְאִי, בִּתִּי!
אֵין אֵימַת־חַיִּים שׁוֹרָה עַל הָעוֹרֵג תָּמִיד;
רְדִי וּשְׁחִי בָּאָרֶץ, וּבְשֵׁם אֱלֹהַּ מִצְאִי
בְּרָעָה שְׂפוּנֵי טוֹב, וְאוֹרוֹת חִצְבִי מֵאֲפֵלָה,
בִּסְלָעִים גַּלִּי רְגָשִׁים, וּפַלְגֵי בְּדֹלַח־חַי בִּשְׁאִיּוֹת.
לִקְטִי אוֹתָם, צוּדִי אוֹתָם, הַעֲלִים הַשָּׁמַיְמָה!
מִמַּטְמוֹנֵי־הוֹד כָּאֵלֶּה שׁוֹזֵר כִּתְרוֹ אֲדֹנָי, —
וְהָיָה כִּי תִגָּמֵר מְלֶאכֶת כֶּתֶר זֶה הַגָּדוֹל
וְתִשְׁבְּצוֹת שָׁמַיִם פְּנִינֵי־אֶרֶץ יִתְמַלָּאוּן
אָז יֵרֵד אֱלֹהִים בִּכְבוֹדוֹ אַרְצָה...״
וְרוֹעֲדָה הַנְּשָׁמָה רֶגַע מִשִּׁפְעַת רִגְשׁוֹת־קֹדֶשׁ,
בְּעַנְוַת־תֹּם לוֹחֶצֶת כַּנְפֵי וְהָבָה אֶל חָזֶהָ:
„עֲרֵבָה מִצְוַת אֲדֹנָי... חֲלוֹמִי הִיא... אֲמַלֵּא
אֶת אֲשֶׁר יֹאמְרוּ לִי בִּשְׁמוֹ מַלְאָכָיו הַמַּזְהִירִים...״
הַחַמָּה שׁוֹקְעָה, נוֹשְׁקָה אֶת הַנְּשָׁמָה הַיּוֹרֶדֶת
בְּחִיּוּךְ קַל וְרַךְ שֶׁל סָבָא פִּקְחָה, רַחֲמָנִיָּה —
אֶת הַכֹּל חוֹזָה הִיא, אֶת הַכֹּל הִיא אוֹהֶבֶת...

— — — — — — — — — — — — —

וּבָאָרֶץ נִמְתַּח מֵיתָר צָמֵא לְמַנְגִּינוֹת —
וַאֲנָחָה...
— מֵאַיִן הָאֲנָחָה?
תִּינוֹק נוֹלַד. יַלְדָּה.

נְשָׁמוֹת

I

נְשָׁמָה כְּשֵׁרָה יוֹרְדָה אַרְצָה מִשָּׁמַיִם;
בְּרַחֲמִים רַבִּים לוֹחֵץ אוֹתָהּ מַלְאָךְ אֶל חָזֵהוּ;
אֲוִיר־הַתְּכֵלֶת רוֹעֵד. עָבֵי תֹם בְּנֵי־יוֹמָם
נִלְחָצִים זֶה אֶל זֶה כְּעֵדֶר כְּבָשִׂים צְחוֹרִים;
רוֹאִים מַה שֶׁרוֹאִים וּבְיִרְאַת־כָּבוֹד מַחֲשִׁים:
— נְשָׁמָה יוֹרְדָה מִשָּׁמַיִם.
שׁוֹקַעַת חַמַּת־אָבִיב וְשׁוֹפְכָה אֵשׁ אֲדֻמָּה
אֶל מֵי־יְאוֹרוֹת אֲחוּזֵי צִנַּת בֵּין־הַשְּׁמָשׁוֹת;
וְגַם, הַבִּיטָה, — גַּם מִתְרַחֵשׁ! —
שְׁנֵי אוֹיְבֵי־קֶדֶם נוֹשְׁקִים זֶה אֶת זֶה וְצוֹחֲקִים:
הַמַּיִם הַמְצֻנָּנִים לֹא יְכַבּוּ אֶת הַלַּהַב,
הָאֵשׁ הַוְּרֻדָּה אֶת הַמַּיִם לֹא תְיַבֵּשׁ...
הַחַמָּה בָּאָה, נוֹשְׁקָה אֶת הַנְּשָׁמָה הַיּוֹרֶדֶת
בְּחִיּוּךְ קַל וְדַק שֶׁל סָבָא טוֹבָה, פִּקְחָה,
הָאוֹהֲבָה אֶת הַכֹּל וְהַכֹּל הִיא יוֹדַעַת...
וְרוֹעֲדָה הַנְּשָׁמָה עַל לֵב מַלְאָכָהּ חֶרֶשׁ,
דְּבַר־מַה אוֹתָהּ מַפְחִיד, דְּבַר־מַה גִּיל מְנַבֵּא:
עוֹד מְעַט וְסוֹדוֹת סוֹאֲנִים וּמְתוּקִים יִשְׁטְפוּהָ,
אֲשֶׁר זֵכֶר אֵין לָהֶם בִּשְׁמֵי־יָהּ הָרַבִּים.

בְּאָבִיב, שֶׁעָלָיו חָלַמְתָּ, אָשׁוּבָה לַמַּלְכָּה,
וּמַבָּט מְלֵא־נַאֲוָה וְתַאֲוָה יְקַבֵּל אֶת פָּנָי.
הִיא תִשְׁאַל: „הֲבֵאתָ?" וְהֶחֱרַשְׁתִּי, וְצָנַח מִמֶּנִּי מַבָּטָהּ
וְנָפַל בְּשִׂנְאָה נוֹשָׁנָה לָאָרֶץ,
וְאָנֹכִי אַחֲרִישָׁה.
בְּבוּשָׁה אֶתְכַּוֵּץ מִתַּחַת לְרַגְלֶיהָ עַל רָאשֵׁי הֶהָרִים,
וְנִכְלָם וְקָטָן אֲחַכֶּה לַחֹרֶף הַבָּא
לְבַקֵּשׁ לַמַּלְכָּה אֶת חֹם לֵב הָאָדָם הָאַחֲרוֹן...

— — — — — — — — — — — — — —

הֲתֵדְעוּ מַה־סִּפֵּר הַקֹּר לִי? בַּשָּׂדֶה אָז מָלַךְ יוֹם־חֹרֶף,
בָּתִּים רְחוֹקִים בָּלְטוּ כִּקְבָרִים לְבָנִים וּגְדוֹלִים,
וַאֲנָשִׁים, כְּאִלּוּ הִתְמַלְּטוּ זֶה־עַתָּה מִלּוֹעֵי הַקְּבָרִים —
רָצוּ כִּצְרוֹרֵי מַלְבּוּשִׁים וּצְלָלִים חֲרֵדִים הִשְׁלִיכוּ...

וַרשה, שכם.

וִינַגְּנוּ הָרוּחוֹת מִסָּבִיב וִיבַשְּׂרוּ בוֹאֵנוּ;
וְיָצְאוּ הַשְּׁלָגִים בִּמְחוֹלוֹת, וְיִמְחֲאוּ „הֵידָד!"
שִׁלְדֵי הָעֵצִים הַיְבֵשִׁים.
אָז פָּנְתָה:
— „הַקֹּר! בְּזָ לִבִּי לְעָשְׁרְךָ כֻּלּוֹ,
לַכְּפָר וּזְמָרַגְדָּיו, לִבְדֹלַח קַרְחֶךָ —
אֲנִי יָפָה מִכֻּלָּם!
וְאִם חָפַצְתָּ הַכְנֵעַ אֶת לִבִּי אוֹ קְנוֹתוֹ,
רְדָה שָׁם לָאָרֶץ שְׂנוּאָתִי וַחֲנָק־בָּהּ
כָּל נִיצוֹץ, כָּל רֶגֶשׁ, כָּל תְּנוּעָה וּנְשִׁימָה:
וּלְאוֹת כִּי מִלֵּאתָ רְצוֹנִי הָבִיאָה לִי
חֹם לֵב־הָאָדָם הָאַחֲרוֹן!"
רְדָפַנִי מֶבָּטָהּ הַגֵּאֶה וָאֵרֵד לָאָרֶץ —
וְנוֹאָשׁ תָּעִיתִי וְנוֹאָשׁ נָשַׁבְתִּי, צָרַבְתִּי בְּדַרְכִּי אֶת כֹּל,
נוֹאָשׁ מֶעֱרַמַּת לְבָבְךָ, הָאָדָם.
כָּבִים לַפִּידִים וּמְדוּרוֹת, שְׁמָשׁוֹת מְאִירִים וְשׁוֹקְעִים,
הֶהָרִים הַיּוֹרְקִים אֵשׁ לוֹהֵט וְלַבָּה רוֹתַחַת בִּפְנֵי אֱלֹהִים
נֶאֱלָמִים וְקוֹפְאִים,
וְאַתָּה קָטֹן וָדַל, וְחֹם לִבְּךָ צָנוּעַ —
וְהוּא אֵיתָן מִכֻּלָּם.
יִבְעַת קִפְאוֹן הַדָּם בְּכָל עוֹרְקֵי הַבְּרִיאָה, כַּחֹרֶף,
אַתָּה הוֹלֵךְ וְנוֹשֵׁם וְעוֹרֵג וְחוֹלֵם אֲבִיבִים,
וְחַם לְךָ וְטוֹב לָךְ.
וְלִמַּדְתָּ אֶת נִכְלֵי חַיֶּיךָ וְשִׁנַּנְתָּם גַּם שַׁנֵּן לְבָנֶיךָ,
וְנָזְבוּ אַף הֵם מִן הַחֹם וִירֵשׁוּהוּ וְלֹא יִתַּם לָנֶצַח,
וּלְחָמְךָ הָאַחֲרוֹן מְחַכָּה שָׁם מַלְכָּה לְבָנָה וְגֵאָה,
וַאֲנִי — יָדַי רֵיקוֹת...

הִבְהִיקָה לַחֲלוּחִית בְּלֹבֶן־אִישׁוֹנֵךְ הַקּוֹפֵא...
הֲתִבְכֶּה?" —
— בֶּן־אָדָם!
עַל קָדְקֹד־הָאַלְפִּים שָׁם יֵשׁ מַלְכָּה צְחוֹרָה וְגֵאָה,
וַאֲנִי אֲהַבְתִּיהָ.
בֵּין שַׁלְגֵי הֶהָרִים חֲבוּיוֹת רַגְלֶיהָ,
וְעָבִים בְּעָבְרָם נִקְלָעִים בִּסְבַךְ תַּלְתַּלֶּיהָ הַצְּחוֹרִים.
עֵינֶיהָ כְּאוֹרוֹת־הַצָּפוֹן, וּכְחֻלּוֹת כְּקֶרַח שְׂפָתֶיהָ,
וּמִצְחָהּ... אַךְ לָמָּה אֲסַפֵּר עַל יֹפִי לֹא תָבִין —
וְאַתָּה הֵן אָדָם!
עַל רָאשֵׁי אַלְפִּיָּה שָׁם יֵשׁ מַלְכָּה צְחוֹרָה וְגֵאָה —
וַאֲנִי אֲהַבְתִּיהָ...
נוֹרָאָה בְּיָפְיָהּ הַקַּר שְׁנוֹת־נֶצַח בְּלִי־נוֹעַ יָשְׁבָה,
תָּמְכָה אֶת רֹאשָׁהּ בֶּעָנָן, שָׁלְבָה יָדֶיהָ עַל חָזָהּ,
וְעֵינֶיהָ נְטוּיוֹת בְּגַאֲוָה וָבוּז לָאֲדָמָה:
הִיא שָׂנְאָה שָׁם הַכֹּל, אֶת הַכֹּל שָׂנֵאָה...
וַאֲנִי אֲהַבְתִּיהָ.
— הַמַּלְכָּה! פְּנִי אֵלַי, מַלְכָּה גְּאֵיוֹנָה וּצְחוֹרָה!
עַזָּה כְּקַרְחִי הַצִּיר אַהֲבָתִי אֵלָיִךְ!
וְהִיא הֶחֱרִישָׁה.
וָאָבִיא לָהּ יִקְרַת הַבְּדֹלַח, כִּדְלַח נְהָרוֹת שֶׁקָּפְאוּ,
וְאוֹצְרוֹת וְמַרְגְּדֵי־הַכְּפוֹר אֱלֵי חֵיקָהּ שָׁפַכְתִּי, —
וְהִיא גַּם לֹא זָעָה...
וָאֶפְרֹשׂ בְּכֹל סְדִינֵי־שֶׁלֶג וָאַכְרִיז חַג־לָבָן,
וּצְרוֹר כָּל הַפְּרָחִים שֶׁקָּפְאוּ בַּשֶּׁלֶג הָרִאשׁוֹן
הִגַּשְׁתִּי לַמַּלְכָּה.
— בֹּאִי וְנָחֹג חֲתֻנָּה לְבָנָה וּגְדוֹלָה, הַמַּלְכָּה!

חֲדַל נָא!"

— לֹא אֶחְדַּל, בֶּן־אָדָם!

הַכֹּל קוֹפֵא וְרוֹעֵד לְפָנַי, וְאַתָּה גָּנַבְתָּ
מְעַט חֹם וַתְּשִׂימֵהוּ בֵּין כָּתְלֵי חַדְרֶךָ;
וּבַבְּגָדִים צְרַרְתָּ מִמֶּנּוּ בְּצֵאתְךָ הַחוּצָה,
וְחַם לְךָ וְטוֹב לְךָ;
וּבְלִבְּךָ הִסְתַּרְתָּ הַחֹם עַד יְצִיאַת־נְשָׁמָה,
וְלֹא תִתֵּן לִנְגֹּעַ.
הַגֵּמָּד, הָשִׁיבָה הַגְּנֵבָה, פֹּה טָמוּן, פֹּה צָרוּר מַטְמוֹנִי, —
זֶה חֻמְּךָ הָרַךְ וְהַמָּתוֹק הֶעָשֵׁן עַל שְׂפָמְךָ —
חַה־חַה־חַה, אֲנִי מַרְגִּישׁ!
וְאִם לֹא — וְשָׁרַקְתִּי לְאָחִי — הָרוּחַ: „חֲבֹט!"
וְהִתְנַפֵּל עָלֶיךָ בְּכָל שׁוֹבְבוּתוֹ וּמֶרְיוֹ, וִיסָעֵר
כַּמֹּץ מִן הַגֹּרֶן אֶת חֻמְּךָ הַגָּנוּב מֵעוֹרְקֵי־עוֹרְקֶיךָ
וְהָפַךְ אֶת דָּמְךָ הַהוֹלֵל לְקֶרַח־אַרְגָּמָן בְּלִבֶּךָ —
הַגְּנֵבָה הָשִׁיבָה!

— „קֹר־יָשִׁישׁ, נִשְׁבַּעְתִּי כִּי לֹא תְנַצְּחֵנִי!
וְאִם תִּקְרָא לְרוּחוֹת־הַצָּפוֹן הַגְּדוֹלוֹת לֹא אִירָא,
אֶת קְלִפַּת־שְׁאֵרִי לֹא תִשְׁבֹּר וְתוֹכִי הַבּוֹעֵר לֹא תֹאכַל,
וְשִׁנֵּי־קַרְחֶךָ הַשְּׁנוּנוֹת אֶל חָזִי הָרַךְ תִּשָּׁבַרְנָה.
קוּם, שְׁפֹךְ גְּבוּרוֹתֶיךָ, יְשִׁישִׁי, עַל עֵצִים וְנֶהָרוֹת וּסְלָעִים,
חֲשֹׂף וְרַע־קָרַח, הָנִיפָה פַּטִּישְׁךָ הַמְּסַמֵּר, —
יִתְפָּרְקוּ רְכָסִים הַתְּהוֹמָה וּשְׂרִידֵי אַלּוֹנִים יִתְבַּקְּעוּ,
וּכְמִגְדְּלֵי זְכוּכִית יֵעָרְמוּ אֲשָׁדוֹת הַמְּזֻנָּקִים שָׁמַיְמָה...
אַךְ אוֹתִי... הִזָּהֵר!

הוֹי, קֹרִי, גִּבּוֹרִי הַיָּשִׁישׁ,
עֵינֶיךָ הַקָּמוֹת הִזְדַּעְזְעוּ וּכְפַר־בָּבוֹתֶיךָ מִתְפּוֹרֵר,

1905

הֲתֵדְעוּ מַה־סִּפֵּר הַקֹּר לִי...

הֲתֵדְעוּ מַה־סִּפֵּר הַקֹּר לִי? אָז מָלַךְ יוֹם חֹרֶף בַּשָּׂדֶה,
בָּתִּים רְחוֹקִים בָּלְטוּ כִּקְבָרִים לְבָנִים וּגְדוֹלִים,
וַאֲנָשִׁים, כְּאִלּוּ הִתְמַלְּטוּ זֶה־עַתָּה מִלּוֹעֵי הַקְּבָרִים –
רָצוּ כִּצְרוֹרִים מְשֻׁנִּים וּצְלָלִים חֲרֵדִים הִשְׁלִיכוּ.
וַיְהִי כָּל הָעוֹלָם הַצּוֹנֵן – יָם לָבָן לְעֻמַּת יַם תְּכֵלֶת...
שְׁנֵיהֶם בְּיָפְיָם הַמַּבְהִיק אִישׁ בִּפְנֵי אָחִיו הִתְגָּאוּ;
וּבֵין שְׁנֵי הַיַּמִּים הִתְגּוֹלֵל וְצִחֵק הַיּוֹם –
הַיּוֹם הָיָה בָּהִיר...
וְהַשַּׁחַק כֹּה נִשָּׂא בְיָפְיוֹ, וְהָאָרֶץ כֹּה בָטְחָה בְיָפְיָהּ.
מָשַׁךְ הַשַּׁחַק אֶת לִבִּי, הָאָרֶץ אַף הִיא מְשָׁכַתּוּ,
וְנַפְשִׁי לֹא יָדְעָה בְּאֵיזֶה יָם לִבְחֹר וּלְשׁוֹטֵט –
אִם בְּאֵין־סוֹף הַתְּכֵלֶת, אִם בְּאֵין־סוֹף הַלָּבָן
וְהַקֹּר הָיָה חָזָק... הוּא צָרַב וַיְלַפֵּף כְּאֶחָד,
הִתְמַזֵּג בִּבְשָׂרִי כְּרֶטֶט כְּאֵב וְתַעֲנוּגִים,
רַקֵּם כְּעֵין קוּרֵי־עַכָּבִישׁ וּמִתָּחַם בִּנְחִירַי,
וּנְגוּגִיּוֹת־כֶּסֶף אוֹ חָרֵז עַל שְׂפָמִי.
וּפִתְאֹם סְגָרַנִי הַקֹּר, אֲחָזַנִי בְּעַזּוּת נִמְרֶצֶת,
וַיִּקְטֹף וַיִּשֹּׁךְ אֶת אָזְנַי וּלְחָיַי...
– „הוֹי, מַה לְּךָ הַקַּר וְהִזָּהֵר כִּי תִשֹּׁךְ כַּכֶּלֶב,
לִבִּי לַלָּבָן וּתְכֵלֶת וְאַתָּה מַפְרִיעַ,
תַּקְפִּיא אֶת לֵיחַ עַפְעַפַּי וּפִרְפּוּר רַעֲיוֹנַי בָּרוּחַ;

וַעֲרָבִי בְּטֶרֶם צֵאתוֹ אֶל סַהֲרָה עִם גְּמַלֵּהוּ —
וְכָרַע עָלֵי בִרְכָּיו, וְהִפְקִיד נַפְשׁוֹ בִּידֵי אַלְלַה;
וּבְנָסְעוֹ שָׁם עַל גְּמַלּוֹ, וְהָיָה כְדוֹבְרַת חַיִּים קְטַנָּה,
הַחוֹתְרָה בְתֶרֶף גֶּפֶשׁ בְּאֶקְיָנוֹס מָוֶת וַאֲבַדּוֹן.
וְלֹא אַחַת וְלֹא שְׁתַּיִם שָׁם מוֹצְאִים אֶת הַנּוֹסְעִים,
וְהִנָּם סְרוּחִים פְּגָרִים מֵתִים, צְלוּיִים בְּאֵשׁ שֶׁמֶשׁ — — —
וְאַחֲרִימוֹן אָיִן. הוּא נָדַד לְבַקֵּשׁ עוֹלָם אַחֵר,
שֶׁשָּׁם הַצְּמָחִים — בַּרְזֶל, וּנְחוּשָׁה — שְׁרִירֵי בְגֵי־הַחַיִּים.
רַק יֵשׁ שֶׁהוּא שָׁב, הוּא בָא... וּמֻטּוֹת כְּנָפָיו סַמּוּם,
וְעִרְבֵּב שְׁמֵי הַתְּכֵלֶת עִם יַם הַחוֹל מִתַּחַת,
וְהָיוּ לְעִרְבּוּב אֶחָד, לְאֵין־דְּמוּת עָכוּר אֶחָד,
שֶׁרַק חִצֵּי בִרְקֵי־זֹהַר וּרְעָמִים יְפַלְּחוּהוּ;
וּבְלִי מְצֹא שֶׁבִּקֵּשׁ, אַחֲרִימוֹן מְחַדֵּשׁ אֶת קִלְלָתוֹ,
וְהִיא מְבַלְבְּלָה כָּל סְבַךְ הַקּוֹלוֹת, הִיא בוֹקְעָה, הִיא צוֹרֶמֶת:
„אֲרוּרָה תְּהִי, חֲרֵבָה תְּהִי, אַתְּ אַדְמַת נוֹף סַהֲרָה!"

ורשה.

וּשְׁטוּחִים עַל הָעֵשֶׂב בַּעֲלֵי כָנָף מְרוּטֵי־נוֹצָה,
פְּתוּחֵי־חַרְטֹם, קְפוּאֵי אַחֲרוֹן־קוֹל: הוֹשַׁעְנָא!
וְאַחֲרִימוֹן סָקַר אֶת כָּל אֵלֶּה — וַיָּבֶן אֶת שִׂנְאָתוֹ:
הוּא יָצָא כַּאֲרִי לָחוּל עִם זְבוּבִים חַסְרֵי־כָנָף...
אֵין בְּכֹחַ הַנַּנָּסִים לְהִשְׁתַּתֵּף עִם שִׁיר־אוֹנוֹ,
וְתַחַת לְסַפֵּג שִׁיר־גְּבוּרָתוֹ וְלָשִׁיר אִתּוֹ יַחַד —
הֵם מִשְׁתַּטְּחִים עֲלֵי פְּנֵיהֶם וְרוֹעֲדִים בְּיֵאוּשׁ.
אָז חָרַק שִׁנָּיו: שְׁנֵי טוּרֵי הָרֵי שֵׁן נִפְגָּשׁוּ,
נִפְגְּשׁוּ, הִתְנַגְּשׁוּ — וַחֲרִיקָה עַזָּה וִיבֵשָׁה
נִשְּׂאָה תּוֹךְ הָאֲוִיר הַמְזֻעְזָע וַתִּתְפּוֹרֵר;
וְקִלְלַת חָרוֹן עָצוּר, כְּרַעַשׁ אֹסֶם אֲבַק־שְׂרֵפָה,
הִתְפָּרְצָה בַּעְיָם מִבֵּינוֹת שִׁנָּיו הַחֲרוּקוֹת,
וּכְבֵדָה מִנְּשׂא וַחֲרִיפָה עַד לְהַקְהוֹת אֶת הָרְגָשִׁים,
הִסְתּוֹבְבָה וַתַּעֲטֹף בַּעֲרָפֶל גָּפְרִית אֶת אָבִיהָ —
וַיִּרְעַד כָּל הַכִּכָּר בִּגְסִיסָתוֹ הַחֲטוּפָה,
הִתְחַלְחֲלָה הַבְּרִיאָה תַּחְתָּהּ, כְּמוֹ נִתְּקוּ פִּתְאֹם כָּל עוֹרְקֶיהָ...
וּבְהִמּוֹג הָעֲרָפֶל, וְהִנֵּה אַחֲרִימוֹן כְּבָר אֵינֶנּוּ,
רַק מִדְבָּר צָהֹב נוֹשֵׁק בְּשִׂפְתֵי־שָׁרָב אֶת הַשַּׁחַק.

— — — — — — — — — — — — — — — —

אַחֲרִימוֹן נֶעֱלָם. אַךְ קִלְלַת־אִשּׁוֹ עוֹד רוֹבְצָה כְּסַהֲרָה,
וְשָׁמֵם הוּא וְחָרֵב, וְאַף רְסִיס טַל לֹא יִפְקְדֶנּוּ.
וְשָׁקֵט וּמִתְעַלֵּף הוּא, וְהוּא נוֹרָא בְּשֶׁקֶט לַהֲטוֹ:
מִלְמַעְלָה יַם הַתְּכֵלֶת וְיַם חוֹל צָהֹב מָטָּה,
אֵשׁ יוֹצְקִים שְׁמֵי הַתְּכֵלֶת עַל גַּלֵּי יַם הַחוֹלוֹת,
וּמְלַבֵּן יַם הַחוֹל; וְהַחֹם כְּמוֹ לוֹ גָּבַע מִכְּלְיוֹתָיו,
וּבֵין שְׁנֵי יַמֵּי הַשַּׁלְהֶבֶת תָּלוּי אֲוִיר מַחֲנִיק,
וְכָבֵד הוּא וּמָרְעָל, וְהַמָּוֶת עָצוּר בִּנְשִׁימָתוֹ.

בְּשִׁירַת־יָהּ אַדִּירָה, שֶׁנִּדְחֲפָה וַתְּפַרְפֵּר
בְּמֶרְחֲבֵי חֲלַל הָעוֹלָם, שֶׁהָיָה צַר הֲכִילָהּ: —
וּמְפוֹרֵר אַלְפֵי הֲדֵי־רָז מַכְרִיזִים וּמְעוֹדְדִים
אֶת כָּל הַחַי וְדוֹמֵם וְצוֹמֵחַ לִפְעֻלַּת סוֹד נִשְׂגָּבָה.
וְנִדְמֶה אָז, שֶׁאַלְפֵי כחוֹת סְתוּמִים רוֹאִים וְאִי־נִרְאִים,
וְצִבְאוֹת רוּחוֹת גְּדוֹלִים הִתְאַסְּפוּ הֵנָּה יַחַד,
וְתוֹקְעִים בְּשׁוֹפְרוֹת רוּחַ, וְלוֹחֲמִים בִּבְרָקִים,
וּמְנַסִּים כֹּחוֹתֵיהֶם בַּמִּלְחָמָה... וְאַהֲרִימוֹן עוֹמֵד —
וּבְבָרָק מַזְהִיר, אָחוּז תּוֹךְ כַּף יָדוֹ הָרוֹתֶתֶת,
הוּא מְנַצֵּחַ עַל הַקּוֹלוֹת וְהַהֲדִים הַמִּתְפּוֹצְצִים...
וּפִתְאֹם הָס!...

אַהֲרִימוֹן נָדַם, וְאַחֲרָיו גַּם הַסְּעָרָה,
הִתְלַכְּדוּ שְׁתֵּי גַּבּוֹתָיו וְהָיוּ לְקֶשֶׁת שְׁחוֹרָה אַחַת,
הִתְקַמְּצוּ מְטּוֹת כְּנָפָיו, וְשִׂפְתֵי פִּיו נִקְפָּצוּ,
כְּהִסָּגֵר דַּלְתֵי הַגֵּיהִנּוֹם עִם בּוֹא שַׁבָּת,
רַק קֶצֶף לָבָן שֶׁל חָרוֹן אֵין־אוֹנִים פָּרַץ מִנִּי קְצוֹתָן,
זָלַף וַיִּתְבַּעְבַּע עַל חַשְׁרַת קְוֻצּוֹת זְקָנוֹ.
הוּא הֵרִים עֵינָיו — תִּפְתֶּה כָּבוּי נִשְׁקָף מִנִּי תְהוֹמָן,
וְסוֹדוֹת רֹגֶז אֹפֶל אָרְבוּ מִיַּעֲרוֹת כְּבוֹתֵיהֶן: —
הוּא הֵרִים עֵינָיו, וְרָמַט גּוֹעַל־נֶפֶשׁ עֲבָרָהוּ,
הַכִּכָּר רֵיק וְשׁוֹמֵם, וְהַמָּוֶת בּוֹ מִתְהַלֵּךְ.
רָמְסוּ, נִפְזְרוּ הַפְּרָחִים, וְקִרְעֵיהֶם נִדְמִים
לְעֵינֵי־צֶבַע דּוֹמְעוֹת וּמִתְרַפְּסוֹת בְּתַחֲנוּנִים,
הָעֵצִים סוֹפְקִים כַּף אֶל כַּף — בַּדֵּיהֶם הַמְנֻפָּצִים —
וּמְקוֹנְנִים אֶת בְּנֵי־עֲלֵיהֶם שֶׁנִּקְרְעוּ וְאָבָדוּ:
הַפְּלָגִים נָסִים, נָסִים בִּדְאָגָה וּבְבֶהָלָה,
וּבוֹכִים בִּכִי תַחֲנוּנִים, בְּכִי יְלָדִים תּוֹעִים בְּלֵיל סָעַר:

מִמְּתִיקִים בַּחֲשָׁאִי סוֹדוֹת־זִקְנָה אִלְּמִים;
וְיָם שֶׁל קָמַת־פָּז מִשְׁתַּחֲוָה, מִתְפַּלֶּלֶת,
וְגַלֵּי דְשָׁאִים דּוֹלְקִים זֶה אֶת זֶה בִּמְשׁוּבָה
דוֹלְגִים, שׁוֹטְפִים אֶל הָאֵין־סוֹף וְצוֹהֲלִים הֵם שָׁבִים,
כִּמְבִיאִים בְּשׂוֹרָה טוֹבָה מִמֶּרְחַק תַּסְלוּמָה.
רִבֹּאוֹת רִמְשֵׁי־זָהָב מְרַפְרְפִים בְּזִמְזוּם
בַּסּוֹף שֶׁהֶצִיו נָם וּמְנַמְנֵם קִטְעֵי חֲלוֹמוֹתָיו...
וַתֶּחְשַׁק נַפְשׁוֹ — בַּת־הָרַעַם — לְהִסָּחֵף
עִם גַּלְגַּל חַיֵּי־חַיִּים אֵלֶּה שֶׁשְּׁטָפוּהוּ,
לְפַצֵּחַ אִתָּם יַחַד הִימְנוֹן אַהֲבַת אַלְמָוֶת
וּלְנַגֵּן אִתָּם יַחַד מַנְגִּינַת אָבִיב נִצְחִי...
אַךְ קוֹל הָרַעַם שֶׁנֶּחְנַק, נֶחְנַק בּוֹ זֶה כַּמָּה,
הִתְפָּרֵץ מִבְּלִי־מֵשִׂים מִמַּסְגֵּר הָעֲנָוָה.
בְּשַׁאֲגַת אֲרִי פֶּרֶא הַנִּמְלָט מִכְּלוּב בַּרְזֶל,
בִּתְלוּנַת־רוֹמֵמוֹת שֶׁל לֵב רָחָב, כָּלוּא
הַמְנָעֵר פֶּתַע אֶת שִׁכְבוֹת אֵפֶר שִׁמְמוֹתוֹ
וְשָׁר לוֹ שִׁירַת חֵרוּת גְּדוֹלָה כִּמְנַצֵּחַ.
וַיִּרְעַד כָּל הָעוֹלָם לִשְׁמֹעַ זוּ הַשִּׁירָה הַחֲדָשָׁה,
וַיְהִי כְאִלּוּ מָתַח אֶת כָּל שְׁרִירָיו הָעֲנָקִים,
הִבְלִיט מַפְלֵי־חָזוֹ וְאַפּוֹ שׁוֹאֵף קְרָבוֹת...
וַיִּזְעֲפוּ פְּנֵי שַׁחַק וּמָלְאוּ קִמְטֵי עָבִים שְׁחוֹרִים,
מִתְנַגְּשִׁים וּמִשְׁתַּבְּרִים בַּמֶּרְחַבְיָה הָרוֹטֶטֶת;
וּבֵין קִמְטֵיהֶם קָרְצוּ בְּתַאֲוַת קְרָב הַבְּרָקִים,
כְּעֵינֵי־פֶלֶא גְּדוֹלוֹת, דִּמְיוֹנִיּוֹת, נוֹרָאוֹת,
הָרוֹאוֹת כֹּל וְשׁוֹטְפוֹת כָּל הָאָרֶץ בְּמַבָּטָן...
וְאַחֲרִימוֹן — הוּא מִתְהַלֵּךְ בֵּין בְּרָקָיו, בֵּין רְעָמָיו,
וּמְצַחֵק אִתָּם חָפְשִׁי וְזוֹרְקָם בְּשִׁירַת־גְּבוּרָה,

1903

סַהֲרָה

(אגדה)

אַחֲרִימוֹן עָזַב שְׁמֵי־הָאוֹרָה, אוֹר־הַקְּדֻשָּׁה
נַפְשׁוֹ הַכַּבִּירָה — בַּת הָרַעַם וְהַסַּעַר,
אֲשֶׁר שַׁדַּי וְסַמָּאֵל רִקְּעוּ אוֹתָהּ יַחְדָּו, —
הִיא קָצָה כְּבָר בְּרֹךְ הָאוֹר הַגָּנוּז וְהַמְפַנֵּק;
וּבְאוֹתָן עֲנָוַת תֹּם וּקְדֻשָּׁה רַכָּה שֶׁבַּמְּרוֹמִים
בָּעַט בְּרֶגֶל גַּאֲוָה, וּבָקַע אֶת הָרְקִיעִים,
וַיֵּרֶד אַרְצָה נַסּוֹת אֶת כֹּחוֹתָיו הַנִּרְדָּמִים.
וְגֵא וְעַז וְנֶהְדָּר אָז הָיָה מַבַּט בֶּן־הַנְּפִילִים,
בּוֹ רָעֲדוּ אֵשׁ תֹּפֶת וְגַאֲוַת־מַלְכוּת נַעֲלָה.
כְּמוֹ מֵרַעַם סָגוּר רִטֵּט רֹחַב חָזוֹ,
וּכְסִנְסִנֵּי הַבָּרָק סֻבְּכוּ קִמְטֵי מִצְחוֹ הַגָּבֹהַּ.
לְפָנָיו עָמַד הַכֹּל רַעֲנָן, צוֹחֵק מֵרֹב חַיִּים,
בַּעֲנָוַת־חֵן וָרֹךְ שֶׁל נְעָרוֹת יָפוֹת, תְּמִימוֹת:
וּמְלֵאֵי טַל, רְסִיסֵי דִמְעוֹת־גִּיל, הֵנִיעוּ רֹאשׁ לוֹ פְּרָחִים,
וּשְׁלוּבֵי קַרְנֵי אוֹר אָז יֵשׁ שֶׁהִטּוּ רֹאשָׁם
וְנָשְׁקוּ זֶה אֶת זֶה בְּבִרְכַּת־סוֹד אֲרֻכָּה.
וּפַלְגֵי בְּדֹלַח זַךְ וּנְצוּרִים צִבְאוֹת יֶרֶק
הִשְׁתּוֹבְבוּ בְּפִטְפּוּט עַלִּיז, הִתְחָרוּ בִּמְרוּצָתָם,
מִי מֵהֶם לִבְלֹעַ יוֹסִיף זַהֲרוּרֵי אוֹר הַשֶּׁמֶשׁ...
וִיעָרִים בּוֹקְעִים בְּהַדְרַת־שֵׂיבָה לֵב הַתְּכֵלֶת,

פואימות

הֲקוֹלְךָ זֶה, תַּאֲווֹתַי, קוֹל צָרוּד מִן הַשָּׂדוֹת:
— הוֹי, פַּסּוּ כִּבְדֵי־רֹאשׁ, הוֹי, אָפֵס, אָפֵס חָסִיד!״

רִמִּיתֶם אוֹתִי, פְּרָנִים! מִתַּחַת לְשַׁלְהֶבֶת
טִפַּחְתֶּם בֶּטֶן בְּרוּכָה וּפְרִי לֶעָתִיד לָבֹא;
לְמַרְאִית עַיִן בְּזִיתֶם וּבְסֵתֶר־לֵב קִוִּיתֶם
לִבְצִיר הַשֹּׂבַע עִם רִקְבוֹנוֹ וְעִם זְהָבוֹ.

וַאֲנִי, הַתָּם, הֶאֱמַנְתִּי, הוֹי, שְׂטָנִים קְטַנִּים, פּוֹרְחִים,
וּבְלַהֲבוֹת גְּבִיעֵיכֶם שָׂרַפְתִּי טוּב־עֲלוּמָי.
וְעַתָּה כָּל מַדִּיחַי עֲמוּסִים זֶרַע־תִּקְווֹת —
וַאֲנִי פֹּה דַּל וּבוֹדֵד חֲרֵה שְׂפַת־נְאוּמָי.

וינה.

אֲדֻמִּים וּמְשֻׁכְּרִים כָּמוֹכֶם;
וְרַק עוֹרִי, עוֹר שָׁזוּף וְדַק, הוּא הַמַּבְדִּיל
בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם, הוֹי, פִּרְגֵי־הַבָּר!

VII

אַלְלַי, פְּרָגַי, פְּרָגַי, מִי הוֹבִישׁ חֲלוֹמֵיכֶם?
לְשׁוֹנוֹת־אֶשְׁכֶם כָּבוּ, נָשְׁרוּ עִם הַבָּצִיר,
וּפְנֵיכֶם הָגְלְדוּ וּלְבַבְכֶם עָמוּס דְּאָגָה,
וְאַרְגְּמַן מַלְכוּתְכֶם יָבֵשׁ, הָיָה חָצִיר.

וְחִשְׁקֵי־אֵשׁ נָדַמּוּ. וְרַק רָאשִׁים מְרָאֵי־מֹחַ
מְנַעַנְעִים לִי בַּעֲנָוָה קָרַחַת־הַחֲכָמִים;
גָּאֶנְקוּ דָם חֲסִילִים, אֲשֶׁר רִתְּחוּ בִּזְמִירָתָם
מַאֲוַיֵּי שָׂדוֹת פּוֹרְחִים וּדְמֵיהֶם הַנִּרְדָּמִים.

וְעָבַר רוּחַ מָצוּי וְקִשְׁקְשׁוּ הַפְּרָגִים,
כְּקֻפְסוֹת הַשַּׁמָּשִׁים בִּשְׁעַת לְוָיָה גְדוֹלָה.
מִי מֵת? מִי הוֹלֵךְ לָמוּת?... אֵי תְנוּפַת גְּבִיעֵי־אָדֹם, —
בְּהַקְרִיבִי נְעוּרַי עַל שַׁלְהַבְתְּכֶם לְעוֹלָה?

הֲתִזְכְּרוּ יוֹם־קַיִץ? הַשָּׂדוֹת קָדְחוּ סָבִיב,
מִתְרַפְּקִים לִלְשׁוֹנוֹת־לַהַב וְאֵשׁ בָּאֵשׁ רָעֲדָה.
הֲתִזְכְּרוּ שִׂמְלָה צְחוֹרָה? אֵיכָכָה תִתְנַכְּרוּ? —
— „לֹא נֵדַע כְּלוּם, לֹא נִזְכֹּר, לֹא נָבִין שְׂפַת־אַגָּדָה.

לֹא נִזְכֹּר כְּלוּם, לֹא נֵדַע, לֹא נָבִין דִּבַּת־חוֹלְמִים,
אֲנַחְנוּ, פְּרָגִים, מְלֵאִים פְּרִי־הֶעָתִיד, פְּרִי הֶעָתִיד..."

גְּבִיעֵיכֶם הַיּוֹקְדִים מְשַׁכְּרִים, מְסִיתִים:
„אִכְלוּ, כַּרְסְמוּ הַיַּבָּשׁוֹת,
גְּמִעוּ כָּל הַנְּחָלִים!
כָּל הַפִּסְגּוֹת הַעְפִּילוּ,
נַשְּׁרוּ כָּל הַתְּהוֹמוֹת!
וּבָרְכוּ בְּאַהֲבָה רַבָּה
כָּל נָאוָה מַבִּיטָה לִלְבַבְכֶם,
כָּל אֵם אֲשֶׁר תַּחְמֹד גְּבוּרַתְכֶם!
עַד יְפֻזְּרוּ זַרְעֵיכֶם בָּאָרֶץ,
כַּאֲבַקַת־הַפְּרָחִים בָּאָבִיב
וּכְגַרְגְּרֵי־פֶּרֶג מִתְגַּלְגְּלִים בְּשֵׁלִים
בַּבָּצִיר עַל רַחֲבֵי עֲרָבוֹת...״

אַתֶּם צִבְאוֹת־מַאֲוַיַּי, הַפְּרָגִים!
אֵיכָכָה נִקְבַּצְתֶּם בַּשָּׂדֶה
וַתִּהְיוּ לִפְרָחִים אֲדֻמִּים,
הַנָּדִים וְנָעִים בָּרוּחַ? —
לֹא לְחִנָּם קְרָאתֶם לִי תָּמִיד כְּאַחִים
מִשָּׂדוֹת הַשְּׁטוּפִים אוֹר־חַמָּה;
וּכְאַלְפֵי שְׂפָתַיִם הַצְּבוּעוֹת דַּם־לִבִּי
שְׂחַקְתֶּם לִי שְׂחוֹקְכֶם הַמֵּסִית, בְּעָבְרִי
בְּמַסַּע־הַקִּיטוֹר בְּצָהֳרֵי־קַיִץ, —
וַתִּהְיוּ בִּעוּתֵי־חֲלוֹמִי וְיָפְיוֹ.
וּבְעָמְדִי יְחִידִי בְּשַׁדְמוֹת מַלְכוּתְכֶם,
וְרוֹחֵץ פְּעָמַי וְטוֹבֵל עַד בִּרְכַּי
בְּאַרְגְּוָן חַי וּפוֹרֵחַ, — אָז אַרְגִּישׁ,
כִּי עֲסִיסֵי־חַיָּתִי וּמְקוֹרוֹת־נְעוּרַי

בְּטַלִּיתוֹת־הַתְּכֵלֶת וַחֲגוֹרוֹת־אַרְגָּמָן;
וּפְנִינֵי־הָאַלְמֹג עִם זְגוּגִיּוֹת־עַנְבָּר —
בְּצַוְּארֵי בְנוֹתֵיהֶם הַשְּׁזוּפוֹת.
וְהִבְרִיקוּ לִי וְנָבוֹת טַוָּסִים וְתֻכִּים
וְיוֹנְקֵי־הַדְּבַשׁ — הַקּוֹלִיבְּרִי הַקְּטַנּוֹת,
בְּנַגְּנֵי אַחֲרוֹנִים מְלַבְלְבִים.
וְחָלַמְתִּי חָרוֹן בְּנֵי־בִרְיוֹנִים מִתְקוֹמְמִים
וְכִתְמֵי דַם־נָקָם עַל בִּגְדָם.
וְתוֹרְאֲדוֹרִים עִם גְּלִימוֹת־הַשָּׁנִי
מִתְנַגְּשִׁים עִם שְׁוָרִים בַּזִּירָה; —
חִשְׁקֵי הַמֹּשֶׁל וָעֹז וּפִלַּגְשִׁים נִכְמָעוֹת,
וַעֲלוּמִים — הַמְבַקְשִׁים מִלְחָמָה וָאַיִן,
הַמְפַזְּרִים גְּבוּרָתָם עַל מַיִם וָסֶלַע
וּמְנַפְּצִים אֶת רֹאשָׁם בְּנָפְלָם בַּפָּח.
אַתֶּם, פִּרְחֵי הַיּוֹקְדִים, רְחוֹקִים
מֵחֲלוֹם וַהֲוָיָה, —
וְזָרִים לָרַכִּים וּנְמַקֵּי־הַחַיִּים
לִבְתוּלוֹת וּמְשׁוֹרְרִים אַחֲרֵי אַרְבָּעִים.
אַתֶּם בְּהִירִים, מוּבָנִים כְּאוֹתִיּוֹת־אֵשׁ,
בָּהֶן יִכְתֹּב הַקַּיִץ, בִּדְרָכָיו הַיְּרוּקִים,
נִצְחוֹנוֹ וּמַעֲשֵׂי־גְבוּרָתוֹ.
אַתֶּם רִגְשׁוֹת הָאָרֶץ הַקְּדוּמָה, —
— בְּעוֹד הִיא בְּעֶצֶם גַּעְגּוּעֵי־בְתוּלֶיהָ, —
הָעוֹלִים בְּלַהֲבוֹת־פֶּרֶא בַּשָּׂדֶה.
כְּדִגְלֵי־הַמֶּרֶד הַקְּטַנִּים וְרַבִּים
תְּנַפְנְפוּ נַפְנֵף וְהַרְגִּיז
מְאֻוַּיִּים נִרְדָּמִים וּלְבָבוֹת: הָקִיצוּ!

וַיִּפַּח הָרוּחַ בִּמְדוּרוֹת הַפֶּרֶג
לְהַתִּיךְ שְׁנֵי גְוָעִים וּלְכוֹלֵל לְבָבוֹת:
סִבְּבוּנוּ גִבְעוֹלִים, חֲדָרוּנוּ שַׁלְהָבוֹת,
וָעֶשֶׁת וְזָהָב נִתָּכִים בַּפֶּרֶג...

VI

שְׂדוֹת פְּרָגִים מִתְלַקְּחִים וְנִגְלִים
בְּנָגְהוֹת הַבֹּקֶר הַמִּתְמַּר בִּטְלָלָיו;
עֲנָנִים נֶאְפָּדִים שַׁלְהָבוֹת
וּשְׁדֵמוֹת מַאְדִּימוֹת, עֲשֵׁנוֹת בַּטָּל
וּבְלַהֲבוֹת פִּרְגֵי־הַבָּר.
אֵי עוֹלֶה הַשֶּׁמֶשׁ, בֶּן־אָדָם,
בִּמְרוֹמֵי שְׁמֵי־יָהּ אוֹ בָאָרֶץ?
הִתְלַקְּחוּ נָא שְׁדֵמוֹת אֲדֻמּוֹת, חֲצוּפוֹת,
שְׁטוּפֵי דַם־פְּרָחִים וְרֵיחוֹת הָרֹאשׁ
תַּחַת שְׁמֵי־תְכֵלֶת עֲמֻקִּים!...
— אָהַבְתִּי, אָהַבְתִּי הֲפָכִים כָּאֵלֶּה,
אָנֹכִי בֶן־מִזְרָח הַחַם וְהַפַּכְפָּךְ,
עִם חוֹלוֹת וָטַל וּבַצֹּרֶת וּתְנוּבוֹת;
וּצְבָעִים חַלָּשִׁים וְצִלְלֵי צְבָעִים
עִם גַּוְנֵי־הָאֵפֶר וּתְכֵלֶת חִוֶּרֶת, —
לֹא יְכַלְכְּלוּ עֵינֵי הַצִּמְאוֹת
וְדָמִי הָאָדֹם כְּפִרְגֵי הַבָּר,
וְאִם אַבִּיט אֲלֵיכֶם, הוֹי, פְּרָגַי,
וְרָאִיתִי עֲרָבִים וִיהוּדִים בְּדוּאִים,
מִימֵי מַחֲמֵד עַל הַגְּמַלִּים בַּמִּדְבָּר —
וְעַל סוּסֵי־הָעֹרֶב אַרְבֵּי־הָרַעְמָה,

וְתוּסְסִים דָּמָיו מִזִּמְרַת הֶחָגָב;
כְּשִׂמְלָה לְבָנָה הִיא בָּאָה אֵלַי.

קָרָאתִי מֵרָחוֹק: „עַד תִּגְּשִׁי הֲלוֹם, —
הָרִימִי שִׂמְלָתֵךְ, חֲמוּדָה וּטְהוֹרָה!
פֶּן תֹּאחֵז אֵשׁ־פֶּרֶג בְּשִׂמְלָתֵךְ הַצְּחוֹרָה,
וְהָיְתָה לָאֵפֶר עַד תִּגְּשִׁי הֲלוֹם...

הִיא צָחֲקָה, קִפְּלָה הַשֹּׁבֶל בַּיָּד,
וַתְּהִי כְפוֹסַעַת בֵּין תִּלֵּי רְצָפִים;
וּמְבַצְבְּצִים נַּרְבֵּי הַמֶּשִׁי הַיָּפִים
מִתַּחַת שִׂמְלָתָהּ הַגְּלוּמָה בַּיָּד.

הִיא בָּאָה וּשְׂעָרָהּ — כַּעֲרֵמַת־הָאוֹר:
תַּלְתַּלִּים עִם זְהָרֵי־קַיִץ נֶאֱרָגִים,
וּפִיהָ הַשּׂוֹחֵק מִתַּחֲרֶה עִם פְּרָגִים;
וַתְּהִי כְּבָבוּאַת אַרְגָּמָן וָאוֹר

חִבַּקְנוּ אִישׁ אָחִיו בְּשְׁדֵמַת־הָאֵשׁ,
וּשְׂפָתַי הַשָּׁחוֹר מְפַרְפֵּם בְּזְהָבָהּ,
וְהַלְמוּת לְבָבִי — כְּהֹלֶם לְבָבָהּ;
חֲבוּקִים עָמַדְנוּ בְּשַׁדְמַת־הָאֵשׁ.

כִּתְּרוּנוּ עֲלוּמִים וּפְרָגִים וָדָם,
וְרוּחַ בָּם עִלְעֵל וַיַּעַשׂ בִּלְהָטָיו:
אָז יֶחֱוַר הַפֶּה אֲשֶׁר נָשַׁק וְרָטַב
וַנִּצְנַח בְּלִי־דַעַת אֶל פִּרְחֵי־הַדָּם.

אָז פָּקַחְתָּ עַיִן צְנוּעָה:
מֶרֶד־אָדֹם סָבִיב נָע,
וְאֶל שָׁמַיִם כְּחָלִים יִצְעַק
עַם־הַפְּרָגִים: „יְחִי הָרָע!

בּוּז לַתֹּם וּבוּז לַקֹּדֶשׁ —
וּלְכָל רֶגֶשׁ אֵין לוֹ דְרוֹר;
כְּגָמָל צָמֵא נָפְלָה תֵבֵל
בְּמִדְבַּרְכֶם רַב הָאוֹר.

עוּרוּ, קִרְעוּ מְעִיל־הַתְּכֵלֶת,
גַּלּוּ לִבְּכֶם, שְׂמֵי־הַתֹּם,
וִהְיוּ חַכְלִילִים־חוֹטְאִים,
כְּשַׁדְמוֹת־פֶּרֶג בְּאוֹר הַיּוֹם!...״

כָּכָה יִלְהַט עַם הַפְּרָגִים,
כָּכָה יִלְעַג אֶל שְׂמֵי־עָל;
וְאַתָּה מַקְשִׁיב רַךְ וְנִבְהָל
וּבְעַפְעַפְּךָ דִמְעַת־טָל.

טִפַּת־תֹּם בְּיַם־עֲוֹנוֹת,
בְּגֵיהִנֹּם — תִּקְוַת־סוֹד!
רַק כְּנֵס פֹּה תַכְחִיל בּוֹדֵד,
כְּרוּב מַצִּילְךָ מִן הַיְקוֹד...

V

בְּשִׂמְלָה לְבָנָה הִיא בָאָה אֵלַי,
מִקְּצֵה שָׂדֶה בּוֹעֵר בִּפְרָגָיו, —

וְהָאָרֶץ נִמְשֶׁכֶת
וּקְצָרוֹת הַזְּרוֹעוֹת.

וּגְדוֹלָה הָאַהֲבָה
וְנוֹרָא הַגָּאוֹן...
וְעוֹלִים הַפְּרָגִים
כְּצַעֲקוֹת־שִׁגָּעוֹן.

מִי נִשְׁקַף מִפְּרָגִים?
פְּנֵי זְלִיכָה נֶחְמָדָה;
וְיוֹסֵף בּוֹרֵחַ
וּמְעִילוֹ בְּיָדָהּ...

IV

פֶּרַח־דָּגָן בֵּין הַפְּרָגִים —
עַפְעַף־סַפִּיר, מֶבָּט לַח;
לֹא מְקוֹמְךָ פֹּה, בֶּן־תְּכֵלֶת,
פֹּה תִשָּׂרֵף, יֶלֶד רַךְ!

פִּרְחֵי־שָׂטָן פֹּה הַמְשַׁכְּרִים,
קֶצֶף תַּאֲווֹת עוֹבְרוֹת גְּבוּל;
הַכֹּל נִשְׂרָף פֹּה בְּלַהֲבוֹ,
וְאַתָּה מְבַשֵּׂר שַׁדְמוֹת־בּוּל.

בַּת־הַיְאוֹר פֹּה לִקְּטָה פְּרָחִים,
וּבַפְּרָגִים כְּוִתָּה יָד,
אָז צָנַחְתָּ מִתּוֹךְ צְרוֹרָהּ
וַתִּשָּׁרֵשׁ פֹּה לְבָד.

וְצָנְחוּ זְבוּבֵי־תְכֵלֶת וְהֵם שְׁכוּרֵי רֹאשׁ וָדָם,
וְצִפֳּרוֹת רְפוּיוֹת־כָּנָף תִּפֹּלְנָה עַד בְּלִי דָי, —
כַּעֲלֵי נַרְקִיסִים נוֹבְלִים, כְּפִתֵּי שֶׁלֶג־חָי;
וּשְׂחוֹק עַל פְּנֵי הַשָּׂדֶה, שְׂחוֹק הוֹרֵג וְלִבּוֹ חָם.

III

כִּתְרוּנִי שַׁלְהָבוֹת, —
הַפְּרָגִים הַנָּמִים.
וַאֲנִי פֶּרַח שָׁחוֹר
בֵּין פִּרְחֵי הַדָּמִים.

וּבוֹעֲרִים סָבִיב
הַשָּׂדוֹת בְּדְמָמָה,
כְּתַאֲווֹת הַקַּיִץ,
כִּדְמֵי הָאֲדָמָה.

וָאֶשְׁמַע — הָאָרֶץ
צוֹעֶקֶת עֲזוּבָה —
לִבְחִירָהּ הָרָחוֹק,
לַשֶּׁמֶשׁ אֲהוּבָהּ.

צוֹעֶקֶת בְּלִי קוֹלוֹת,
לוֹהֶטֶת בְּלִי לַהַב;
וְהַשֶּׁמֶשׁ מִצְטַחֵק
וְלוֹ זֹהַר וָרַהַב,

וְהוּא מַשְׁלִיךְ מִמְּרוֹמָיו
מְעַט אַהֲבָה וּנְגֹהוֹת;

1913

פְּרָגִים

I

וַיְהִי בִּהְיוֹת הַבֹּקֶר וַאֲנִי בְּתוֹךְ הַשָּׂדֶה,
וְהַשָּׂדֶה כֻּלּוֹ בּוֹעֵר בְּרִבְבוֹת פִּרְחֵי־פְּרָג;
כְּצַעֲקוֹת־חֵשֶׁק קוֹפְאוֹת הִתְפָּרְצוּ מֵאֲדָמָה,
כְּאוּרֵי שְׁשׂוֹן־הַקַּיִץ בִּגְבִעוֹלֵי יֶרֶק־חָג.

לְשׁוֹנוֹת־אֵשׁ בַּיֶּרֶק וְהַיֶּרֶק אֵינוֹ אֻכָּל,
וְרוּחַ בֹּקֶר נָשַׁב וַיְנַעֲנַע לְשׁוֹנוֹת אֵשׁ;
וְלַהֲבוֹת פְּרָגִים נָעוּ בַּאֲוִיר זַךְ כִּבְדֹלַח,
וּרְשָׁפִים לֹא מִתְמַלְּטִים וְעָשָׁן קַל אֵין יֵשׁ.

אָז אֶחְתֹּר וְאֶתְיַצֵּב בְּטַבּוּר שְׂדֵה־שַׁלְהֶבֶת, —
וּלְשׁוֹנוֹת־אֵשׁ כִּתְּרוּנִי וְדַהֲרוֹת גַּלֵּי־נוּר;
עַל רֹאשִׁי בּוֹעֵר שֶׁמֶשׁ וּלְרַגְלַי פִּרְחֵי־לַהַב,
וַאֲנִי כְזָהָב נִלְבָּן וְנִצְרַף תּוֹךְ הַכּוּר...

II

נְשֹׁב, הוֹי, נְשֹׁב, הָרוּחַ, בְּפִרְחֵי־פְּרָג נְשֹׁב!
וְנָפַל מְחוֹל־שַׁלְהָבוֹת בֵּין פִּרְחֵי אֵשׁ וָדָם,
וְרָתְחוּ דְּמֵי־הַשָּׂדֶה מִסְּבִיבִי בְּזַעַם,
וְנָזְלוּ רֵיחוֹת אָפְיוֹן וְהִתְאַבְּכָה קְטֹרֶת־אֵב.

— רְאוּ מַה יִּצְחַק שָׁם חֲדַל־הָאִישִׁים!
וְאֶל־אֶשְׁנַבֵּי הַמִּלְטָשִׁים כִּי יָצִיצוּ, —
אֲפוּצֵם לִרְסִיסִים אֶל־עֵינֵיהֶם
וְאֶסְפֵּם תַּחְתָּם בִּלְוַיֵּי־סְחָבוֹת...
הִנֵּה כֹה מָאַסְתִּי כֻּלָּם, כֻּלָּם!

הִנֵּה כֹה שָׁטַמְתִּי כָּל־בַּעֲלֵי תְשׁוּבָה אֵלּוּ,
בִּמְקוֹם שֶׁעָמְדוּ לֹא אוּכַל לַעֲמֹד אָנִי.
הֵן טוֹב לָהֶם כִּי יִבְכּוּ בְדַרְכֵיהֶם הַנִּפְתָּלוֹת,
וְלֹא יֵדְעוּ מַה־זֹּאת שְׂמֹאל וְלֹא יֵדְעוּ מַה־יָּמִין.
כֵּן טוֹב לָהֶם! יִכָּשְׁלוּ אִישׁ בְּאָחִיו
וְנָפְלוּ אֶל־תּוֹךְ אַשְׁפַּת טוּבָם וְרִשְׁעָתָם, —
הַמִּתְלַקֶּטֶת וּמַרְקִיבָה דּוֹרֵי־דוֹרוֹת,
יֹאבְדוּ שָׁם לָעַד בִּתְפִלָּה אִם בִּקְלָלָה, —
הַאִם לֹא אַחַת הִיא לָנֶצַח?
יָקֻם דּוֹר חָדָשׁ, אַמִּיץ, מוּצָק וְקַנָּאִי,
דּוֹר שֶׁכֻּלּוֹ זַכַּאי אוֹ דוֹר שֶׁכֻּלּוֹ חַיָּב, —
חֲטִיבַת שַׁיִשׁ לָבָן, אוֹ שַׁיִשׁ כֻּלּוֹ שָׁחוֹר,
עָלֶיהָ יוּרַם חֶרֶט וְהִכְּתָה הַמַּקֶּבֶת,
אֲשֶׁר בִּידֵי הַפַּסָּל הַחֲזָקוֹת.
יְשִׁיר־הַשִּׁירִים חָדָשׁ יִתְפּוֹצֵץ אָז כִּבְשׂוֹרָה
בֵּין־הַרְרֵי־עוֹלָם סֶלַע וַעֲמָקָיו;
וְלֹא יִהְיֶה עוֹד מְשׁוֹרֵר בּוֹדֵד כְּמוֹעֲדָיו
יְעָצוּב וְחוֹרֵק שֵׁן בְּעַרְבֵי־אָבִיב וְוְרָדִים.

תרי״ז.

וּלְזָרָא לִי כָּל־שׁוֹשָׁן רַעֲנָן, רָטֹב,
הַמְנַחֵךְ מִתּוֹךְ דִּמְעוֹת טְלָלָיו וַעֲלוּמָיו
בְּרֶכֶס כִּנְדָם, עַל־לְבָבָם.
וְקִנְאַת־שְׁאוֹל אוֹכֶלֶת אוֹתִי מִדֵּי אֶרְאֶה
יַעֲלַת־חֵן וַאֲהָבִים — אֵם עֲתִידָה,
הַמִּתְגָּאֶלֶת בִּזְרוֹעוֹתֵיהֶם, —
וְנוֹשְׂאָה פְּרִי־תַאֲוָתָם תַּחַת לִבָּהּ
בִּשְׂחוֹק בַּת־חַוָּה עָיֵף, שְׂחוֹק הָאֹשֶׁר.

וְאִם תָּבֹא שְׁעַת־הַחֶסֶד וְהָיוּ קְדוֹשִׁים רֶגַע
וּפָרַח תֹּם נְעוּרֵיהֶם הַנִּשְׁכָּחִים
וְהָיוּ עֵינֵיהֶם נוּגוֹת כִּיאוֹרוֹת־עֶרֶב,
וּכְעֵינֵי תִּינוֹקוֹת גְּדוֹלוֹת, תְּמֵהוֹת אֶל־כָּל דָּבָר —
עֵינַי אָז אֲנִי בְּזֹהַר־גָּפְרִית תִּתְלַקַּחְנָה
וְעָרוֹם וְנִפְתָּל וְנִתְעָב אֲרַקֵּד לְרַגְלֵיהֶם
עַד־גָּזְלִי אֶת־רִגְעָם הַיָּפֶה וְטֵרַפְתִּיו לְעֵינֵיהֶם;
הִנֵּה כֹה שְׂנֵאתִי כֻלָּם, כֻּלָּם.
טַל־הַיְצִירָה כִּי יָנוּחַ עַל־תַּלְתַּלַּי
וִיפַעֲמֵנִי רוּחַ בּוֹרֵא יֵשׁ מֵאַיִן, —
אֶתְנַכֵּל אֲשֶׁר אֶהְיֶה כִּמְהָרֵס חוֹגֵג
וּכְמַשְׁחִית קַל־הַדַּעַת — בְּעֵינֵיהֶם.
וְסַעֲרוֹת רוּחִי כִּי יָבֹאוּ פִתְאֹם,
וַעֲנָנֵי טְעוּנִים רַעֲמֵי־כֹחִי הָעַלִּיזִים
וְסֵבֶל־נְעוּרַי מֵעִיק וְקַשְׁתִּי נוֹצְצָה
בַּעֲתַר נְגֹהֶיהָ וּבְחִצֶּיהָ — בְּרָקִים, —
אֶתְחַפֵּשׂ אָז וְאֶהְיֶה קַר וְגֵא וּבָטֵל
וְלוֹעֵג לְכָל־דָּבָר, עַד־כִּי יֹאמְרוּ אֵלֶּה:

הוּא קוֹצֵץ חוּט חַיָּתִי רֶגַע אַחַר רֶגַע,
חוּט דַּק וְרַךְ כְּמֶשִׁי. הַפְּתוּתִים צוֹנְחוֹת, נוֹפְלוֹת
וּמִתְעָרְבוֹת עִם־אֲבַק הָרִצְפָּה;
מִתְעַוְּתוֹת אֶצְבְּעוֹתָיו הַמְּשֻׂרָגוֹת גִּידֵי־תְּכֵלֶת,
וְלֹעַ־הַמִּסְפָּרַיִם נִפְתָּח, נִסְגָּר
כְּפֶה מְפַהֵק בְּהַתְמָדַת־נֶצַח:
תִּיק וְתַק וְתִיק — מַשַּׁק מִסְפְּרֵי הַזְּמַן...
וּבְכָל רֶגַע אֶפְשָׁר לִבְרֹא, לִבְרֹא,
נְשָׁמוֹת צוֹפוֹת בְּתַחֲנוּנִים וְאוֹתִיּוֹת פּוֹרְחוֹת,
אַךְ לִבִּי גָא וְקַר וְיָדַי שְׁלוּבוֹת עִם תַּחֲנוּנָן;
עַל־דָּמָם אֵשֵׁב פֹּה בִּיקוֹד־עַרְבַּיִם,
אֶל־שְׂנוּאֵי נַפְשִׁי לֹא אוֹצִיאֵן לִחְיוֹת.
תִּגְוַעְנָה נָא, תִּגְוַעְנָה פֹּה לְעֵינַי!...

שְׂנֵאתִי כֻלָּם, כֻּלָּם, לְבַדִּי אֹבֶה לִהְיוֹת...
מָאַסְתִּי לֵאמֹר: שָׁלוֹם — וְשָׁלוֹם אֵין בִּלְבָבִי,
וּלְדַבֵּר רַכּוֹת — וּבְתוֹכִי מַדְקְרוֹת חָרֶב —
לְבִלְתִּי הַרְגִּיז הֲבֵל־פִּיהֶם...
מָאַסְתִּי לֶאֱכֹל אֶל־שֻׁלְחָנָם, לִצְחוֹק צְחוֹקָם,
לַעֲמֹד יַד־בְּיָד וּלְהִתְפַּלֵּא אִתָּם יַחַד
אֶל־כָּל הַהוֹד וְאֶל־כָּל הַמּוֹרָא שֶׁבַּחַיִּים.
שְׂנֵאתִים עַד — לְשַׁכְּרֵם בְּכְזָבִים צְבוּעֵי־זָהָב
גַּם אִם יִצְמְאוּ פַּעַם אַחַת: אֱמֶת!
וְאִם יִצְדְּקוּ פַּעַם אֲנִי אַרְשִׁיעַ שְׁתַּיִם
לְעֵינַי זוּ צִדְקָתָם הָעֲלוּבָה.
חַמֹּתִי עַל־הַדִּמְעָה הַנּוֹצְצָה עַל־לֶחְיָם
וְעַל נִיצוֹץ־זֹהַר בָּהּ יִכָּשֵׁל...

1912

מַשְׂטֵמָה

הַשֶּׁמֶשׁ רַד וְשִׂיחַ־חֲדָרַי הָאֲדִים.
מִסִּיד הַכֹּתֶל נוֹזֵל דַּם הַשֶּׁמֶשׁ,
וְדַם לְבָבִי נוֹטֵף אַחֲרָיו.
אֵשֵׁב לִי וּפָנַי לוֹהֲטִים כְּאֵשׁ עַרְבַּיִם,
וְלוֹהֲטָה שִׂנְאָתִי.
לַהֲטִי, לַהֲטִי בִי, חֲבִיבִים יִסּוּרַיִךְ!
כְּאֵשׁ־דּוֹמֶמֶת אַתְּ הוֹדְפָה הָעֲרָפֶל
וּמַבְרִיחָה אֶת־הַקּוֹפִים מִתּוֹךְ יַעֲרִי;
כְּתֹמֶךְ עַז וְנוֹרָא תֹּאכְלִי סִינָי.
הִנֵּה רֶגֶשׁ לִי וְהִנֵּה אֶרְאֶה כְּבָר
כְּעֵין אַבְקַת־זָהָב כְּבֵדָה וִיקָרָה
יוֹרְדָה, נוֹפְלָה אֶל־קַרְקָעִי;
וְסִתַּי עוֹלִים וּמִתְבַּעְבְּעִים בֶּעָשָׁן...

שְׂנֵאתִי כֻלָּם, כֻּלָּם. לְבַדִּי אֶחְפֹּץ לִהְיוֹת
בֵּין־הָאוֹרוֹת וְהַצְּלָלִים;
פֹּה אֵשֵׁב אַקְשִׁיב מַשַּׁק הָאוֹרְלוֹגִין
וּבְחָבְּי הָנוּת כְּבֵדָה.
הַזְּמַן מֵאַחֲרַי עוֹמֵד וּשְׂחוֹק אֶל־זְקָנוֹ נֶחְבָּא,
וּבְיָדוֹ מְקַשְׁקְשִׁים הַמִּסְפָּרִים הָעַתִּיקִים,
תִּיק וְתַק וְתִיק — — מַשַּׁק מִסְפְּרֵי הַזְּמָן.

הוּא הִבְטִיחַ מַסְרֵק חָזָק
כְּאַהֲבָתוֹ לָהּ — לַצְּהוּבָּה.

מַסְרֵק חָזָק, מַסְרֵק כֶּתֶם
בְּנַרְתִּיק אָדֹם מֵעוֹר תַּחַשׁ;
שְׁמוֹ וּשְׁמָהּ עַל גַּב הַנַּרְתִּיק —
כֵּן הִבְטִיחַ לָהּ בְּלַחַשׁ.

עַל הַיְאוֹר, בְּטַל הַבֹּקֶר,
תַּלְתַּלֶּיהָ תֵּיטִיב בַּיָּם;
וְזָהָב יִסְרֹק וְהַב־שְׂעָרֶיהָ
וְהַמַּסְרֵק עַז וְקַיָּם!

יוֹרְמוּ, יִזְלוּ גַּלֵּי־קְוֻצּוֹת,
דּוֹדָהּ יִצְלֹל בָּם בִּרְעָדָה, —
לִבְלִי רְאוֹת עוֹד, לִבְלִי אֱהוֹב
אִשָּׁה זָרָה וְנֶחְמָדָה.

הוֹי, הַמַּסְרֵק, הוֹי הָאָהוּב!
מָתַי תַּבְרִיק מַתְּנַת־זְהָבוֹ?
גַּלִּים עוֹבְרִים — גַּלֵּי־תְכֵלֶת,
וַאֲהוּבָהּ בּוֹשֵׁשׁ לָבֹא.

פריז.

הַמַּסְרֵק הָאַחֲרוֹן

עַל הַיְאוֹר הַכָּחֹל עוֹמֵד
אַרְמוֹן־שַׁיִשׁ, אַרְמוֹן לָבָן;
וּבְאֶשְׁנָב קְוֻצּוֹת צְהוּבוֹת,
צוֹרַת כְּרוּב בְּקֶצֶף־וְהָבָן.

אֵין זֶה כְּרוּב וְאֵין זֶה מַלְאָךְ,
נַעֲרָה הִיא בַּת־עֶשְׂרִים, נַעֲרָה;
צַעַר רַךְ בְּעֵינֶיהָ רוֹעֵד,
וַאֲנִי יוֹדֵעַ צַעֲרָהּ:

כָּל הֲמוֹן מַסְרְקוֹתֶיהָ
שִׁחֲתָה כְּבָר בַּעֲבִי שְׂעָרָהּ;
מַסְרֵק־שֵׁן וּמַסְרֵק עַנְבָּר
וּמַסְרֵק אַלְמֹג כְּבָר שָׁבָרָה.

מַסְרֵק־קֶרֶן־פַּר־הַמִּדְבָּר,
מַסְרֵק קְלִפַּת צָב־הַמָּגֵן...
דּוֹדָהּ נָסַע לִקְנוֹת חָדָשׁ,
הִיא פֹּה נוֹתְרָה וַתְּעָגֵן.

בַּחֲלוֹנָהּ פְּרוּעַת־קְוֻצּוֹת
תֵּשֵׁב תַּעֲרֹג אֶל אֲהוּבָהּ;

— רָזִי לִי: זוֹרְחָה הָאַהֲבָה מֵרָחוֹק
וּבְנִשְׁמָתִי וְהָיְתָה עֲנֻגָּה.

שׁוֹאֵל הָעַמּוּד: מַה תֹּאמַר הָאִשָּׁה
אִם תִּבְכֶּה וְתִרְעַד בְּחֵיקָהּ?
— תֹּאמַר: אָהַבְתִּי חֲלוֹמִי הַסָּתוּם,
הוּא נִפְתַּר — וְנַפְשִׁי כְּבָר רֵיקָה...

שִׁירַת־הַדֶּרֶךְ

עַמּוּד־הַדֶּרֶךְ מִתְרוֹמֵם בַּשֶּׁלֶג:
— הוֹי, נוֹדֵד, לְאָן אַתָּה הוֹלֵךְ?
עוֹנֶה הַהֵלֶךְ: לַמָּקוֹם שֶׁהָאָבִיב
כְּבָר עָלָה בִּפְרָחָיו וּמוֹלֵךְ...

לוֹחֵשׁ הָעַמּוּד: הֵן רְחוֹקָה הָאָרֶץ
וְאַתָּה מָה עָיֵף וְכוֹאֵב!
— רְחוֹקָה וּכְבֵדָה הַדֶּרֶךְ לַנּוֹדֵד,
וּקְרוֹבָה וְקַלָּה לָאוֹהֵב.

שׁוֹאֵל הָעַמּוּד: מַה תִּמְצָא, הַהֵלֶךְ,
בְּאֶרֶץ הַצִּיץ וְהָאָבִיב?
— אֶמְצָא גַּן עָזוּב וְנַעֲרָה עֲזוּבָה, —
וְצַוָּאר לָהּ לָבָן וְחָבִיב.

שׁוֹאֵל הָעַמּוּד: מִי עָזַב הַנַּעֲרָה,
מַה תַּעַשׂ בַּגִּנָּה לְבַדָּהּ?
עוֹנֶה הַהֵלֶךְ: אֲנִי עֲזַבְתִּיהָ, —
וְהִיא חוֹלְמָה בַּגַּן עַל מַחֲמַדָּהּ.

שׁוֹאֵל הָעַמּוּד: הֲתִשְׂמַח לִקְרָאתְךָ,
הֲתוֹשִׁיט לְךָ יָדָהּ הַלְּבָנָה?

לֹא... טוֹב כִּי אָדָם, עַל צְלָלַי אֶמְלֹךְ,
אַל תָּבֹא אִשָּׁה, אַל יָבֹא אִישׁ!...

הָעֶרֶב שׁוֹקֵט, הָעֵצִים שׁוֹתְקִים,
הֶעָבִים קוֹפְאִים כִּגְלִידֵי־שֵׁשׁ;
הַנַּחַל שׁוֹטֵף בְּזִיו הַשְּׁקִיעָה, —
זֶה זִרְמוֹ צוֹנֵן וּלְבָבוֹ — אֵשׁ.

פריז.

פִּזְמוֹן־עֶרֶב

הָעֶרֶב שׁוֹקֵט, הָעֵצִים שׁוֹתְקִים,
הֶעָבִים קוֹפְאִים כְּגִלְיְדֵי־שֵׁשׁ;
הַנַּחַל שׁוֹטֵף בְּזִיו הַשְּׁקִיעָה, —
זֶה זְרָמוֹ צוֹנֵן וּלְבָבוֹ — אֵשׁ.

מֵאַיִן בָּאָה זוֹ הִידַת־קְדוּמִים,
זֶה יָגוֹן מָתוֹק מֵאַיִן בָּא?
מִי מוֹצֵץ דָּמִי, מִי נוֹשֵׁק אָזְנִי,
מִי לוֹחֵשׁ תִּקְווֹת וּמְנַבֵּא רָע?

הִתְעָרְבוּ גְבוּלִים. הָעֶרֶב הִשְׁלִים
בֵּין אוֹר וְאֹפֶל, בֵּין דְּמִי וָקוֹל;
אֶת צַוָּאר אֵלִי בַּת־שָׂטָן חִבְּקָה, —
וְרָנִים חַיַּי עַל פִּי הַשְּׁאוֹל.

עִם פְּשָׁעִים יוֹקְדִים כַּעֲנַן־עַרְבַּיִם —
לִתְחִיָּה קָמִים חֲלוֹמוֹת תֹּם;
וִירַקְּדוּ סָבִיב וְנָשְׁקוּ יַחְדָּו
כְּנְשֹׁק הַלַּיְלָה אֶת כְּנַף הַיּוֹם.

בֹּאָנָה רַעְיוֹת וְרֵעִים בֹּאוּ,
אֶת דְּבִיר הַדְּמָמָה נְפוֹצֵץ הַיֵּשׁ!

קוּם, גֹּל וּקְרַע הַשִּׂמְלָה וְהַגֵּה כָּל הַפִּתְרוֹן,
לְדַג הַפָּז אֵין סְנַפִּיר וּלְחִנָּם כָּל הָרֶשֶׁת!...

וַאֲנִי בְּאָהֳבִי וָאַחְבִּיא שָׂעִיר קָטָן
בְּרִקְמוֹת שִׁיר וְקִנְאָה וַאֲנָחוֹת;
לְחַשְׁתִּי: „הִנְנִי עֶבֶד..." וְאֶהְיֶה תָּמִיד מֶלֶךְ
וְהִיא... הִיא — שִׁפְחָה בֵּין הַשְּׁפָחוֹת.

וַאֲנִי שָׂרַפְתִּי אַחֲרַי תָּמִיד כָּל הַגְּשָׁרִים
הַמּוֹבִילִים מִן הָאִשָּׁה אֶל הַשְּׁנִיָּה;
חִמַּמְתִּי אֶת חֲתוּלִי עַד כִּי הֵעֵז לִשְׂרֹט, —
וָאַשְׁמִיט אוֹתוֹ חַי אֶל תְּהוֹם־הַנְּשִׁיָּה.

וּרְאֵה מֶה הָיָה לִי, מָה אֶרְעַד עַל פֵּרוּרַי:
מָה רַךְ וּמַר וּמְקַנֵּא אֲנִי עוֹמֵד
לִפְנֵי אֲהוּבַת־נַפְשִׁי וּשְׁחוֹקָהּ הַמַּבְטִיחַ, —
וְשׂוֹנְאָהּ תַּכְלִית שִׂנְאָה, וְחוֹמֵד, חוֹמֵד...

כְּמוֹ עַל קֶבֶר פָּעוּר אֲנִי עוֹמֵד אֶל מִטָּתָהּ:
עַל בּוּץ הַבֹּר פּוֹרֵחַ פֶּרַג שְׂפָתַיִם־מְתוּקוֹת: —
הוֹי, אֵלִי, עַז וְנָבוֹן, בְּיָדְךָ נָא אֶפְּלָה,
וְאַל — בִּזְרוֹעוֹת־שַׁיִשׁ אֵלֶּה הַחֲבוּקוֹת!...

תְּפִלָּה

הוֹי, אֵלִי, גֵּא וְנָבוֹן, לָמָּה עֲזַבְתָּנִי?
חַזְּקֵנִי וְאַמְּצֵנִי נָא הַפָּעַם!
אֱוִילַי מָתְקוּ. לָכֵן אֻגְּלֵם בְּפֶה סָגוּר, —
לֹא אֶדְּרֹס אַף לֹא אַשְׁלִיךְ שִׁגִּי וָעֶם.

לֹא עֻוְּרוּ עֵינַי עוֹד... וּרְאֵה, אָנֹכִי אָסוּר
בִּקְוֻצּוֹת דְּלִילוֹת שְׁחוֹרוֹת וּצְהַבְהָבוֹת;
וְאֵי גְבוּרָתְךָ, שִׁמְשׁוֹן צָעִיר—כֹּה תִצְחַקְקְנָה—
כִּי לֹא תְרַמֵּס גְּוִיּוֹתֵינוּ הַמְחֻטָּבוֹת?...

מֵאַיִן זְקֵנָה זֹאת בִּנְעוּרַי הַמֻּזְהָבִים? —
מַדּוּעַ זֶה חָדַלְתִּי לָבוּז, לִזְרֹק מָרָה —
בְּחֵיק הָאִשָּׁה הַנּוֹתֶנֶת לִי שְׂחוֹק־אָשְׁרָהּ,
נַפְתּוּלֵי־לִבָּהּ וְעֵירֹם־בְּשָׂרָהּ? —

וַאֲנִי לָעַגְתִּי תָמִיד לָהּ — לָ א ִ שָּׁ ה,
אֲשֶׁר אֵין זִכָּרוֹן לָהּ וְאֵין לָהּ עָבָר;
אֲשֶׁר לִבָּהּ וַחֲלוֹמָהּ פּוֹרְחִים לִפְנֵי שְׁכָבָהּ
וְאַחֲרֵי קוּמָהּ אֵין לָהּ דָּבָר.

וַאֲנִי בָּזִיתִי תָמִיד לַחִידָה הַמְהֻלָּלָה,
הָעוֹטָה שִׂמְלַת־מֶשִׁי סוֹדִית וְלוֹחֶשֶׁת;

וְהַשְּׁבִיעִית: שְׁמַעְנָה, לָמָּה
אָנוּ יוֹשְׁבוֹת פֹּה נַלְמוּדוֹת? --
וּבְכָל שְׁבִיל בַּחוּרִים תּוֹעִים
אַחֲרֵי צְעִירוֹת וַחֲמוּדוֹת.

לָמָּה נִנְהַם וְלֹא נִמְצָא
זוּ אֶת זֶה בְּתוֹךְ הַבְּדִידָה?
הוֹי, מִי גָדַר אֶת הַדְּרָכִים?
הוֹי, מִי יִפְתֹּר לִי הַחִידָה?...

וְהַשְּׁמִינִית... בַּשָּׁמַיִם
הֵצַת רֶשֶׁף אַחַר רֶשֶׁף;
עַל עוֹר־פָּר בָּעֵשֶׂב שָׁחוּ
בְּתוּלוֹת־רוֹעוֹת עִם הַנֶּשֶׁף.

פריז.

אַחַת סִפְּרָה: בַּחֲלוֹמִי
עָלֶם עַז וְעֵינָיו — רֶשֶׁף.

שְׁנִיָּה דוֹבְבָה: מִיּוֹם אֶתְמוֹל
חָוִי זָע וְנָע וְרוֹעֵד:
אָצִיל יָהִיר עָבַר, רָמַז,
וּמַלְבּוּשָׁיו — בִּגְדֵי־מוֹעֵד.

שְׁלִישִׁית שָׂחָה: זְרוֹעוֹת כּוּשִׁי
זִנְּקוּ לַיְלָה, כָּבְשׁוּ יָדַי;
וְשִׁנֵּי־תַאֲוָה... הֱקִיצוֹתִי: —
כְּתָם־דָּם בִּלְבֹן־שָׁדַי.

רְבִיעִית צָחֲקָה: שִׁבְעָה גְבָרִים
אֵינָם עוֹגְבִים כְּמוֹ בֶן־בָּקָר;
שִׁלְשֹׁם קִנֵּא פַּר אֶל רֵעוֹ
וּבְקַרְנָיו אוֹתוֹ דָקַר. —

וְהַחֲמִישִׁית: אֲנִי חוֹמֶדֶה
וְשׂוֹטֶמֶת אֶת הַנְּעָרִים; —
אָנוּ נִיבַשׁ עֵת יִצְמָאוּ,
עֵת כִּי יִהְיוּ לִגְבָרִים...

וְהַשִּׁשִּׁית: תְּמוֹל נִשְׁקַפְתִּי
מִן הַגִּבְעָה אֶל הַנָּהָר, —
שְׁחוֹר־תַּלְתַּלִּים שָׁם הִתְרַחֵץ,
נָבִישׁ־חַי עַל שׁוֹקָיו בָּעָר.

וְהַחֲמִישִׁי שָׁח: בָּעֹמֶק —
דְּבַר־מָה זָר מִתְלוֹצֵץ שָׁמָּה:
פַּעֲמַיִם שָׁלֹשׁ שָׁף כּוֹבָעִי
וְאֵין רוּחַ. הָיְתָה דְמָמָה.

וְהַשִּׁשִּׁי: שִׁמְעוּ, אֶשְׁכֹּל
הִבְרִיק לִי בֵּין־עַנְפֵי־אֹרֶן...
נִעַרְתִּיהוּ: נָפְלָה אֶבֶן,
פָּצְעָה, נִשְּׁלָה לִי צִפֹּרֶן.

וְהַשְּׁבִיעִי —: תַּעֲלוּמוֹת
תּוֹעוֹת סָבִיב וְאֵין רוֹאֶן;
וְהַשֵּׂיוֹת — מִי יַכִּירֵן!
וּבַכְּפָר אֵין צְלוּב וְכֹהֵן...

הַכֹּל מַסְווֹת, הַכֹּל מַסְווֹת,
גַּם זוֹ שֶׁקֶט רַע חוֹרֶשֶׁת!
וּצְחוֹק־בּוֹ מִסְתָּר צוֹחֲקִים
שַׁחַק, מַיִם וְיַבֶּשֶׁת. —

וְהַשְּׁמִינִי... בָּא עֲרָפֶל,
דִּמְמַת־קְדוּמִים סָבִיב שְׁפוּכָה;
רוֹעִים זְקֵנִים שָׁחוּ חֶרֶשׁ
עַל הַשֹּׁקֶת הַהֲפוּכָה.

ב

עַל עוֹר־פַּר בָּעֵשֶׂב יָשְׁבוּ
בְּתוּלוֹת־רוֹעוֹת עִם הַגֶּשֶׁף.

שִׂיחוֹת עֶרֶב

א

עַל הַשֹּׁקֶת הַהֲפוּכָה
יָשַׁב חֶבֶר־זְקֵנִים — רוֹעִים.
אֶחָד סִפֵּר: זֶה כְּחֹדֶשׁ
שְׁבִיבֵי־אֵשׁ בַּחֻרְשָׁה תוֹעִים.

שֵׁנִי דוֹבֵב: דְּבַר־מָה קָרָה
לְפָרָתִי הָאֲדֻמָּה,
גּוֹעָה, בּוֹעֶטָה בָּאֻרְוָה,
וּבְהִכָּנְסִי — אֵין מְאוּמָה...

שְׁלִישִׁי נֶאֱנַח: תְּמוֹל הֵצַצְתִּי
וָאֶבָּהֵל מִפְּנֵי שִׂיחִי:
פְּנֵי אִישׁ מֵת לְשִׂיחַ זֶה הָיוּ
וְהַצּוּרָה — צוּרַת אָחִי...

רְבִיעִי לָחַשׁ: שִׁלְשֹׁם לַיְלָה
רָקַד נַנָּס בְּתוֹךְ זְקָנִי,
לֹא צָעַקְתִּי: לָמָּה אֶצְעַק?
יֹאמְרוּ — אַךְ מְשֻׁגָּע אָנִי!

לֹא נֵבוֹשׁ לְקַוּוֹת וְלִסְבֹּל וְלִיצֹר,
לְהוֹלִיד וּלְתַנּוֹת אֲהָבִים...׳

„אִישׁ אַכְזָר!׳ — נֶאֶנְקָה הַנָּאוָה וַתַּסְתֵּר
פָּנֶיהָ בִּקְוֻצּוֹת אֲרֻכּוֹת.
הִיא חִכְּתָה, כִּי אָקוּם לְנַחֲמָהּ בִּרְעָדָה; —
הֶחֱשֵׁיתִי וְיָדַי חֲבוּקוֹת.

עיני רעיתי לא ראו באופל,
היא חבקה הולכת לקברי;
לא ידעה, כי [illegible] זה [illegible] [illegible],
כי [illegible] [illegible] [illegible].

„[illegible]! — [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], —
[illegible]! [illegible] [illegible] [illegible] —
[illegible] [illegible] [illegible].

היא [illegible], [illegible] את ראשה, [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] כי [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]!

„[illegible]! [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]... —
[illegible] [illegible] [illegible], —
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] אל [illegible] [illegible].

„[illegible], [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] —
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible].

„אך [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]!
אך [illegible] [illegible] [illegible]:

1911

פַּעַם בַּגָּן

לְבְלֵב הַגַּן וַאֲנִי יוֹשֵׁב בָּעֵשֶׂב
וּלְצִדִּי חוֹלֶמֶת הַנָּאוָה;
נָפְלָה קְוֻצָּתָהּ, הִתְפַּדְּרָה עַל כְּתֵפִי
וַתִּשְׁטֹף אֶת חֵיקִי בִּזְהָבָהּ.

שׂוֹחֵק דּוֹבַבְתִּי: „פְּשַׁטְתִּי־רֶגֶל,
אָבַדְתִּי אֵל וְתַנְחוּמִים;
אַחַת לִי נוֹתְרָה: הִתְנַפֵּל וּטְבֹעַ
בִּשְׂעָרֵךְ — זֶה אֹשֶׁר־עֲלוּמִים!

בּוּעוֹת־נְהָרָה וּגְלָמִים מִתְפַּקְּעִים,
הוֹגוֹת כַּחַמָּה הַיּוֹנִים;
יָדַי נִמְשָׁכֶת לְלַקֵּט אֶת אָשְׁרִי
עִם גַּרְגְּרֵי־שָׂדֶה רִאשׁוֹנִים..."

וּבְעוֹדִי מְדַבֵּר וְהִנֵּה צִפֹּרֶת
צוֹנַחַת מֵאַחַד הַמִּרְפָּים;
נָפְלָה גוֹסֶסֶת וַתְּנוּעַ לְעֵינַי
בְּגַלֵּי־הַצַּמָּה הַיָּפִים.

וּבָאַטְלִיז יִקְנוּ־דָּר וּחַ
עִם זוּג כַּרְעֵי תַּרְנְגֹלֶת.

— אָמְנָם כֵּן הוּא! מַה לַּתְּכֵלֶת
תַּחַת גַּלֵּי בְּלוּיֶיסְחָבוֹת?
גַּם הַמֶּלַח עַצְמוֹ יִבְאַשׁ
בְּתוֹךְ רִיר תּוֹלָעֵי־אָבוֹת.

אוּלָם אֶתְמַהּ אֶל קִנְאָתָם, —
קִנְאַת־צְפַרְדְּעִים בְּעֶרֶב אָבִיב:
אַךְ יִתְפָּרֵץ צְלִיל מִגְּרוֹנְךָ
וְהִנֵּה נִמְגוּם, קִרְקוּר סָבִיב.

וְאִם זִנַּקְתָּ אֶל הַסֶּלַע
וְעֵינֶיךָ עֵינֵי לַיִשׁ,
וְהִנֵּה כֻלָּם: קְפֹץ וְנַתֵּר —
מִן הַחַרְגֹּל עַד הַתַּיִשׁ.

בְּאַרְבַּע אַמּוֹת הֵם מְנַתְּרִים
וּבְקוֹל צָרוּד הֵמָּה צוֹרְחִים:
„מַה־זֶּה־עָבִים עַל מָתְנֵינוּ,
אֶל הַחַמָּה אָנוּ פּוֹרְחִים". —

אָז תִּמָּלֵט לְהִתְבּוֹדֵד
תַּחַת קוּרֵי־חָזוֹן בַּקִּים —
וְהִנֵּה הַרְבֵּה גְלָמִים צוֹפִים,
בְּעֵינֵי־זְכוּכִית לַמֶּרְחַקִּים...

אלמורף.

III

אַךְ יְרַקְרַק־כָּתֹם זוֹלֵף
בְּמֶרְחַבֶיהָ הַנִּרְדָּמָה:
פְּקָעָה מְרֹרַת אֵל־הַיֹּפִי
וַתִּשָּׁפֵךְ לָאֲדָמָה...

אֶשְׁאַף אֲוִיר וְהִנֵּה מַר הוּא,
מַר וְרָעוּל עַד לְזוֹרֵר.
— מַהֵר לְזָרֵר, אַל תִּתְבַּיֵּשׁ,
שֶׁמָּא תִּבְכֶּה, בְּנִי הַמְּשׁוֹרֵר!

„הַכֹּל יָשָׁן!" כָּךְ הֵם פּוֹסְקִים,
אֶת הֶחָדָשׁ הֵם יְרֵאִים;
נַס נָא לִלְעֹג לְזִקְנָתָם —
„מַה הוּא בוֹכֶה?" הֵמָּה תְּמֵהִים.

הַכֹּל יָשָׁן, הַכֹּל שָׁוֶה:
עֹמֶק־נֶפֶשׁ וְעֹמֶק־קֵבָה.
יֶרֶק דֶּשֶׁא, יֶרֶק־חֲלוּדָה —
וְלָאַהֲבָה קָרְאוּ אֵיבָה.

חַי אֲנִי כִּי עוֹד יַתְקִינוּ
אִם לֹא מָחָר — מָחֳרָתַיִם
בָּתֵּי־סֵפֶר לַכִּשָּׁרוֹן,
בָּתֵּי־מְלָאכָה לִכְנָפַיִם.

וְאֵשׁ־אֱלֹהַּ זוֹ תִּמָּכֵר
בַּחֲנֻיּוֹת הַמַּכֹּלֶת:

II

עוֹד קֹדֶם נִצַּחְתִּי וְקֹדֶם נִצְּחוּנִי
וַאֲנִי כְּבָר מָאַסְתִּי בְּסֻלָּם;
עוֹד קֹדֶם אָהַבְתִּי וְקֹדֶם שְׂנֵאוּנִי —
וְאָנֹכִי כְּבָר אָבוּז לְכֻלָּם.

וּקְצָרָה הַבַּחֲרוּת וּקְוֻצּוֹת הַנָּשִׁים
אֲרֻכּוֹת, אֲרֻכּוֹת, אֲרֻכּוֹת;
לִרְצוֹנִי אֶסְתַּבֵּךְ בַּקְּוֻצּוֹת הַלָּלוּ,
וְיָדַי הַצְּעִירוֹת חֲבוּקוֹת.

הָגִיחִי הַשְּׁמָמִית, אֲנִי לֹא אֶתְלַבֵּט.
הוֹי שְׁמָמִית חֲבִיבָה וַעֲצוּמָה!
חַבְּקִינִי, יַנְּקִינִי עַד יֶחֱוַר שְׂעָרִי
וְעֵינַי תִּיעַפְנָה לִתְנוּמָה.

עֲרָבִית

I

גְּמְשָׁכִים הַיָּמִים הַפּוֹשְׁרִים,
מַשְׁחִירִים הַלֵּילוֹת הַקָּרִים,
בְּלִי אַהֲבָה יוֹקְדָה לַנָּשִׁים,
בְּלִי שִׂנְאָה חֲרִיפָה לַגְּבָרִים.

בְּבוֹאַת־הַיָּם בְּעַפְעַפַּי,
וּסְבִיבִי מָה־רַבּוּ הַחוֹמוֹת;
הָאָרֶץ יְשָׁרָה וּשְׁטוּחָה,
וּבְנַפְשִׁי הֲדָרִים וּתְהוֹמוֹת.

לִי נָאֶה הַטֶּרֶף בֶּעָבִים,
וְנִקּוּשׁ מַקּוֹרִי — בֵּין טְרָשִׁים; —
אַךְ שְׁטוּחָה הָאָרֶץ וּכְשֵׁרָה,
וְחוֹמְרִים בְּנֵי־אַוֶּן אֲנָשִׁים.

לֹא אַמְרִיא כַּנֶּשֶׁר, לֹא אֶצְרַח
בְּלַהַט הַשֶּׁמֶשׁ הַצּוֹרֵב,
אִם אָנוּס אָנֹכִי לָרֶדֶת
וּלְנַקֵּר נְבֵלוֹת כָּעוֹרֵב.

בֵּין כֹּה וָכֹה, כִּי תִכְרַע,
הֵן תִּסְגֹּד גַּם לַבָּעַל!

אֱלִיל עִם עֵינֵי־כֶסֶף
מִתְרוֹמֵם עַל הַשָּׁעַר...
אִם תִּזְחַל — עַל חֲמָתְךָ
לַבַּעַל תִּסְגֹּד, נָעַר!

הָרְשׁוּת, לְבִלְתִּי נָחֹן,
בִּידֵי כָל עוֹרֵג צָעִיר; —
לַצְּרִיחִים וְלַמְּזוּזוֹת
יְנֻפַּץ רֹאשׁ הַיָּהִיר.

וְאִם תֵּצֵא, לִבְלִי כֹרַע,
בְּנִסִּים וּבִגְבוּרָה,
מַה־תָּבִיא לַמֶּרְחַקִּים? —
לֵב נָמֵק, קוֹמָה שְׁבוּרָה...

הוֹי, כְּרַע אִם תִּתְאַו לָצֵאת, —
כֵּן לוֹחֲשִׁים לִי בְּרַעַל;
בֵּין כֹּה וָכֹה, כִּי תִכְרַע,
הֵן תִּסְגֹּד גַּם לַבָּעַל!

אלמורף.

1910

בֵּין הַחוֹמוֹת

שָׁכַרְתִּי וְלֹא מִיַּיִן,
חָלִיתִי וְלֹא מֵאַהֲבָה; —
מַשְׁמֵמָה הִשְׁכִּירַתְנִי,
הִרְעַלְתִּי רַעַל־גַּאֲוָה.

חָטָאתִי לְכָל הָאָדָם:
נוֹלַדְתִּי זְקוּף־קוֹמָה;
וּפֶשַׁע רַב מִפְּשָׁעַי
לֹא יֵדְעוּ בְנֵי־הַחוֹמָה...

וְיוֹם בְּיוֹם הֵם נוֹקְמִים
כִּי נִקְמַת־גָּלוּת שְׁפָלָה;
לֹא תוֹעִיל לִי הַבְּדִידָה,
לֹא לַעַג וְלֹא קְלָלָה.

בַּחוֹמָה, כְּחוֹר־הַשָּׁפָן,
בֶּן־שַׁעַר אֶחָד נָקוּב;
אֵיךְ אֵצֵא לַמֶּרְחַקִּים
וְרֹאשִׁי גֵא וְזָקוּף!

לֹא תֵצֵא אִם לֹא תִזְחַל, —
כֵּן לוֹחֲשִׁים לִי בְּרֶעַל;

אַךְ קִבַּלְתִּים: „הִנְנִי נוֹשְׁקָה...
וְהִשְׁלַכְתִּים אֶל אַרְגָּזִי.

רִקּוּד־אַהֲבָה רָקַדְנוּ:
אֲהַבְתִּיהָ עֵת כִּי שָׂנְאָה,
וּשְׂנֵאתִיהָ עֵת אָהֲבָה;
כֹּה הוֹלַלְנוּ חָמֵשׁ שָׁנָה.

אֶבֶן, אֶבֶן לָהּ נָתַתִּי,
עֵת אֶת יָדָהּ לִי הוֹשִׁיטָה;
בִּלְעָדֶיהָ — עֶבֶד נִרְצָע,
מֶלֶךְ גֵּא וְעָרִיץ — אִתָּהּ.

קִנְאַת־אֵשׁ וּנְשִׁיקוֹת נוֹשְׁכוֹת
וּמַשְׂטֵמָה עַל לֹא־דָבָר;
עַתָּה אֵדַע כִּי אָהַבְנוּ,
וְאֵינִי קוֹבֵל עַל שֶׁעָבָר.

הִיא לֹא תָבוֹא: לֹא, לֹא תָבוֹא,
וְאָנֹכִי לֹא אֶתְרַפֵּס;
אֵין לְנַשֵּׁק פִּי דֹּב־שַׁכּוּל,
וְאַחֲרֵי סְנָאִית אֵין לְטַפֵּס.

יֶלֶד שׁוֹבֵר אֶת בֻּבָּתוֹ,
לִמְצֹא נַפְשָׁהּ זֶה רְצוֹנוֹ...
וַאֲנִי נִפַּצְתִּי אָשְׁרִי, —
עַתָּה לָמָּה לִי פִּתְרוֹנוֹ?

פריז.

עַתָּה אֵדַע כִּי אָהָבְתִּי...

עַתָּה אֵדַע כִּי אָהָבְתִּי!
עַל כּוֹס יֵינִי אֵשֵׁב שׁוֹמֵם,
אָדֹם יֵינִי, מִצְחִי חִוֵּר,
וְהַבַּיִת דּוֹמֵם, דּוֹמֵם.

אֶת בְּשַׂר לִבִּי אֲנִי אוֹכֵל, —
דַּם שְׂפָתֶיהָ אֲנִי שׁוֹתֶה,
וְאֵינִי קוֹבֵל. עַתָּה אֵדַע
כִּי אָהַבְתִּי — נַעַר פּוֹתֶה!

עַתָּה אֶשַּׁק מִכְתָּבֶיהָ,
אֶת חוֹתַמְתָּם הַמַּחֲרִישָׁה;
כִּתְמֵי־דְמָעוֹת יְשָׁנָם שָׁמָּה,
כְּתָמִים חִוְּרִים — דִּמְעוֹת־אִשָּׁה.

עַתָּה אֶקְרָא, עַתָּה אָבִין
אֶת כָּל חִנָּהּ, אֶת כָּל וְדוֹנָהּ; —
כַּעֲנָבִים אוֹתָם אֶבְלַע
עַד שׁוּרָתָם הָאַחֲרוֹנָה.

הֵן עַד עַתָּה לֹא יְדַעְתִּים;
וּמַדּוּעַ? רָזִי, רָזִי —

הָיָה לַיְלָה...

הָיָה לַיְלָה וְקַיִץ הָיָה,
פְּאַת הַיָּם הִתְקַדְּרָה כֻּלָּהּ; —
עֲנָנֶיהָ רָכוּ בְּרָקִים,
וְסַהַר צָעִיר זָרַח מוּלָהּ.

הָיָה סַעַר וְסַהַר הָיָה,
זֹהַר רַךְ וּבִרְקֵי־מוֹרָא;
גְּלִימַת־תְּכֵלֶת עָטַף שַׁחַק,
וְעָנָן קוֹדֵר לוֹ־חֲגוֹרָה.

בֵּין עֲנָנִים וּבֵין סַהַר,
עַל הָהָר אֲנִי אָז עוֹמֵד:
הוֹד־הַסַּעַר מַלְהִיב דָּמִי,
אוֹר־יָרֵחַ אֲנִי חוֹמֵד.

סֻכַּת שָׁלוֹם, חַיֵּי־תְּכֵלֶת,
אֵשֶׁת־חֵן וְיֶלֶד צוֹחֵק;
אוֹ מַשְׂטֵמָה, קְרָב וּגְדוּדִים —
וְשַׁר־נְעוּרַי אָץ וְדוֹחֵק:

„מַהֵר, מַהֵר, פַּנֵּה דֶרֶךְ,
פֶּן גַּם זֶה וָזֶה תְּאַחֵר.
רֶשֶׁת לֵילְךָ, פִּקְפּוּקֶיךָ
כְּבָר מִתְקָרֵב אָדָם אַחֵר..."

אַלְשׁוּרְף.

הֶחָסִיל מְצַרְצֵר עֲנָבִים,
לֹא יֵחָשֵׁד כִּי לִי הִנּוּ רֹן.

הַמְנַגְּנִים מְחַקִּים קוֹל־נַפְשִׁי,
אֶת קְפִיצוֹת־דִּמְיוֹנִי — הַשֵּׁשׁ;
אֲדַפְדֵּף בְּסִפְרֵי גְאוֹנִים:
שֶׁלִּי הִיא, שֶׁלִּי שָׁם הָאֵשׁ.

רַק קְלִפּוֹת, רַק קְלִפּוֹת מִסָּבִיב:
מֵאָדָם סַר שָׂטָן עַד אֵל;
וְאָנֹכִי לְבַדִּי הַגַּרְעִין
מִסְתָּר וְנִשְׁכָּח בַּצֵּל.

אֲצַוֶּה וְכֻלָּם יְרַקֵּדוּ
עַל שֻׁלְחַן־מְלַאכְתִּי הַדַּל, —
עַל כָּרֵי הַלְּבָן בַּלַּיְלָה
וּבְקֶמֶט זֶה צְחוֹקִי הַקַּל.

וְצַר לִי — בְּמוֹתִי הַקָּטָן
וְאָבְדָה הַנְּגִינָה לַשִּׁיר...
מַזָּרוֹת יִתְפָּרְדוּ לִצְדָדִים,
הַחַיִּים יִוָּתְרוּ בְלִי צִיר.

יִתְפּוֹרְרוּ חֻלְיוֹת הַבְּרִיאָה,
וְתָעֲתָה חַמָּה בְּלִי שְׁבִיל,
וִינַשְּׁשׁוּ בְּרוּאִים נַלְמוּדִים
בָּאֵד לְלֹא מַכְאוֹב וָגִיל.

בְּוִילְיָה.

1909

הֵבַנְתִּי

עוֹד אֶתְמוֹל סְבוּנִי מַחֲשָׁבִים
וַתִּלְפַּתְנָה לְרַגְלַי הַתְּהוֹם;
וְאוּלָם בֶּן־לַיְלָה חָכַמְתִּי
וָאֶשְׁקֹט עַל שִׁמְרֵי הַיּוֹם.

הֵבַנְתִּי: אֲנִי צִיר־הָעוֹלָם,
הַחַיִּים יִסֹּבּוּ עָלָי; —
וַאֲנִי תָמִיד בָּדָד וְנִסְתָּר,
וַאֲנִי לֹא לְמַעֲנָם חָי.

עֲרָפֶל וְכֹכָב וָאָרֶץ
וְכָל מַה־שֶּׁעָבַר וּבָא,
אֲנִי הוּא לְבָבָם הַדּוֹפֵק,
וְכֻלָּם לֹא יֵדְעוּ עַד־מָה.

בִּשְׁבִילִי הִתְפַּזְּרוּ עֲרָפִלִּים
וּלְאָדָם הִתְרוֹמֵם הַקּוֹף;
וּבְדָמֵי הָאָדָם נִכְתָּבוּ
תוֹלְדוֹתָיו מֵרֵאשִׁית עַד סוֹף.

מִבַּטִּי יִתַּלַּע תַּפּוּחִים,
יִוָּנֵק מִלְּשַׁדֵּי הַגָּן;

הֶחָסִיל מְצַרְצֵר עֲנָבִים,
לֹא יֵחָשֵׁד כִּי לִי הִנּוֹ רָן.

הַמְּנַגְּנִים מְחַקִּים קוֹל־נַפְשִׁי,
אֶת קְפִיצוֹת־דִּמְיוֹנִי — הַשֵּׁשׁ;
אֲרַפְרֵף בְּסִפְרֵי גְאוֹנִים:
שֶׁלִּי הִיא, שֶׁלִּי שָׁם הָאֵשׁ.

רַק קְלִפּוֹת, רַק קְלִפּוֹת מִסָּבִיב:
מֵאָדָם סַד שָׂטָן עַד אֵל;
וְאָנֹכִי לְבַדִּי הַגַּרְעִין
מֻסְתָּר וְנִשְׁכָּח בַּצֵּל.

אֲצַוֶּה וְכֻלָּם יְרַקְּדוּ
עַל שֻׁלְחַן־מְלַאכְתִּי הַדַּל, —
עַל כָּרֵי הַלָּבָן בַּלַּיְלָה
וּבְקֻמְטוֹ זֶה צְחוֹקִי הַקַּל.

וְצַר לִי — בְּמוֹתִי הַקָּטָן
וְאָבְדָה הַנְּגִינָה לַשִּׁיר...
מַזָּרוֹת יִתְפָּרְדוּ לִצְדָדִים,
הַחַיִּים יִוָּתְרוּ בְּלִי צִיר.

יִתְפּוֹרְרוּ חֻלְיוֹת הַבְּרִיאָה,
וְתָעֲתָה חַמָּה בְּלִי שְׁבִיל,
וִינַשְּׁשׁוּ בְּרוּאִים נִלְמוּדִים
בָּאֵד לְלֹא מַכְאוֹב וָגִיל.

בַּוִּילְיָה.

1909

הֲבִנוֹתִי

עוֹד אֶתְמוֹל סַבּוּנִי מַחֲשָׁבִים
וַתִּלְעַג לְרַגְלַי הַתְּהוֹם;
וְאוּלָם בִּן־לַיְלָה חָכַמְתִּי
וָאֶשְׁקֹט עַל שִׁמְרֵי הַיּוֹם.

הֲבִנוֹתִי: אֲנִי צִיר־הָעוֹלָם,
הַחַיִּים יִסֹּבּוּ עָלָי; —
וַאֲנִי תָמִיד בּוֹדֵד וְנִסְתָּר,
וַאֲנִי לֹא לְמַעֲנָם חָי.

עֲרָפֶל וְכֹכָב וָאֶרֶץ
וְכָל מַה־שֶּׁעָבַר וּבָא,
אֲנִי הוּא לְבָבָם הַדּוֹפֵק,
וְכֻלָּם לֹא יֵדְעוּ עַד־מָה.

בִּשְׁבִילִי הִתְפַּזְּרוּ עֲרָפִלִּים
וּלְאָדָם הִתְרוֹמֵם הַקּוֹף;
וּבְדָמִי הָאָדָם נִכְתָּבוּ
תּוֹלְדוֹתָיו מֵרֵאשִׁית עַד סוֹף.

מִבָּמִי יִתְלַע תַּפּוּחִים,
וְיוֹנֵק מִלְּשַׁדֵּי הַגָּן;

נָמוֹגָה מִשְׁתַּעְשְׁעִים
וּנְתַקֵּן הָעוֹלָם".

אֶת אָשְׁנַבִּי פָּתַחְתִּי לִרְוָחָה:
הָגִיחוּ, פַּרְפָּרִים שׁוֹבָבִים
אַתֶּם זַכִּים וְאִמְּכֶם הֵן כּוּשִׁית
וַאֲבִיכֶם מְזַמֵּר עֲגָבִים...
הִתְנַפְּלוּ, הִסְתַּבְּכוּ בִשְׂעָרִי,
הַשְׁקוּנִי אֶת טְחַבְכֶם הַבָּרִיא.

הִתְפָּרְצוּ נָא, פִּתְיֵ רַעְיוֹנַי,
פִּזְמוֹנָיו הַקַּלִּים שֶׁל חָרְפִּי!
נַשְּׁקוּנִי וּמוּתוּ בִנְשִׁיקָה
עַל עֵינַי, עַל מִצְחִי, עַל עָרְפִּי;
וּנְמַסְתֶּם עַל בִּגְדִי הַשָּׁחוֹר —
בִּצְחוֹק אֶחָד קָטֹן וְצָחוֹר.

וּנְמַסְתֶּם עַל פִּי מֵרֹב אַהֲבָה:
גָּוֹעַ וְנָחֹךְ וְשָׁתֹק;
בְּלִי זָכֹר חַיַּתְכֶם הַקְּצָרָה,
בְּלִי קַלֵּל אֶת מוֹתְכֶם הַמָּתוֹק,
וְלַמֶּדְתֶּם דוּמָם גַּם אוֹתִי
לִהְיוֹתִי כְּמוֹכֶם בְּמוֹתִי...

וילנה.

וְיָצָא הָאָדָם —
וְאָבְדָה לוֹ דֶּרֶךְ,
וְנִתְעָה וְטָבַע
בְּלֹבֶן עַד בֶּרֶךְ.

וְחָתַר וּבִקֵּשׁ
לוֹ שְׁבִילִים חֲדָשִׁים,
אֶל לָבָן וְעָלָיו,
וְנַעֲלָה בֵּין נָשִׁים.

אִם יִמְצָא וְטוֹב לוֹ,
וְחָזַק כַּחֹרֶף —
וּבָרִיא כַּקֶּרַח,
וְחַד וּקְשֵׁה־עֹרֶף.

וְאִם יִיעַף וְנוֹאָשׁ
בְּכָל אֲשֶׁר פָּנָה —
וְנִקְפָּא וְנִקְבַּר
בִּקְבוּרָה לְבָנָה.

וּפִתִּים צְהַרְהָרוֹת
תְּבֹאנָה עַל קִבְרוֹ,
וְרִקְּדוּ בִמְשׂוּבָה
וְלָעֹג לְשִׁבְרוֹ...

נְעוּפָה, נִסְתּוֹבֵב
עִם רוּחוֹת וּמְחוֹלָם;

וְהִלְבִּין הַלַּיְלָה,
יִזְדַּכְּכוּ חֲלוֹמוֹת.

וְיָצְאָה הַשֶּׁמֶשׁ
וְנָפְלוּ נְגֹהוֹת,
וְחָוְרָה הַתֵּבֵל,
וְעֵינַי כָּל תּוֹהוֹת. —

כִּי בָאָה מַגֵּפַת
הַלֹּבֶן כְּחֶתֶף,
וַיִּטְבַּע כָּל שָׁחוֹר
בְּגַלֵּי הַכֶּסֶף.

וְהָעוֹלָם לַבְנוּנִי
עַל הָרָיו וַעֲמָקָיו,
אֵין סִמָּן שֶׁל יָשָׁן,
אֵין זֵכֶר לָרָקָב.

אֵי דַּרְכֵי הַצָּפוֹן?
אֵי שְׁבִילֵי הַדָּרוֹם?
הֲשָׁקְעוּ תַּחְתִּיּוֹת,
אוֹ עָלוּ לַמָּרוֹם?

כֹּה יִשְׁאַל הַגֶּבֶר,
כֹּה תִּבְכֶּה הָאִשָּׁה;
וְהָאָרֶץ לְבָנָה,
הָאָרֶץ מַחֲרִישָׁה.

הַחַלּוֹן לִי מוֹסֵר פִּזְמוֹנָם
עִם צִנַּת כַּנְפֵיהֶם הַפְּזִיזוֹת;
הֵם שָׁרִים שִׁיר־שֶׁלֶג, אֶפְרוֹחַי,
וּנְמוֹגִים בִּדְמָעוֹת עַלִּיזוֹת:
„מִקָּטֹן אֲפֵלָה וְסוּפָה
קַלִּילִים וּצְחוֹרִים נָעוּפָה...״

„נָעוּפָה, נָעוּפָה, —
הִתְגַּלְגֵּל וְטַפֵּס;
לָאָרֶץ הַזְּקֵנָה
בְּכֶסֶף נִתְרַפֵּס!

וּבְרַקֵּד הָרוּחוֹת
נִתְעָרֵב בִּמְחוֹלָם
וָמַתְנוּ מִשְׁתַּעְשְׁעִים
וּנְתַקֵּן הָעוֹלָם.

נָעוּפָה, נָמוּתָה
רַכְרַכִּים, קַלִּילִים,
וְאָבְדָה כָּל דֶּרֶךְ,
וְנִמְחוּ הַשְּׁבִילִים.

כָּל פִּגּוּל וְנִתְעָב
בִּן־לַיְלָה יִתְקַדָּשׁ;
וְהָזְקוּ שָׁמַיִם,
הָאָרֶץ תִּתְחַדָּשׁ.

וְכָסוּ מִכְשׁוֹלִים
וְמָלְאוּ הַתְּהוֹמוֹת,

הָרוּחַ מִתְגּוֹלֵל לָאָרֶץ,
מִתְגַּנֵּב וְהוֹמֶה וְחוֹשֵׁק,
עַל בֶּטֶן בְּתוּלֶיהָ יְפַזֵּז,
שָׁדֶיהָ הַשְּׁחוּמִים הוּא נוֹשֵׁק:
„הוֹי, שְׁחוֹרָה וּגְדוֹלָה וְנָאָה!...״
הַס, הָס — הַחֲשֵׁכָה נִכְנָעָה,

הַס, הָס — הָעֲנָקִים הִתְלַכְּדוּ,
הִזְדַּוְּגוּ הָרִם עִם אֲדָמָה; —
וּנְשִׁימוֹת עֲצוּרוֹת וָרַעַד,
וְרִשְׁרוּשׁ לֹא־בָרוּר וּדְמָמָה.
וּמִשְׁכַּב־דוֹדֵיהֶם — בַּקָּשֶׁנּוּ!
גַּם פֹּה הוּא, גַּם שָׁם — וְאֵינֶנּוּ...

הָרוּחַ מִתְאַנֵּחַ שְׂבַע־דוֹדִים!
עוֹד שִׁכְּרוֹן־עוֹנָתוֹ לֹא נָמֹג, —
וּמַלְכַּת־הַלַּיְלָה כְּבָר הָרְתָה
מְלֹא רַחֲמָהּ הָאֹפֶל וָעֹמֶק.
חוֹבֶקֶת אֶת בִּטְנָהּ, רוֹעֶדֶת...
הוֹי, שְׁמַע! הִיא כְבָר כּוֹרְעָה לָלֶדֶת.

וּבְטֶרֶם דִּקְשַׁבְתָּ וְהִנֵּה
כְּבָר עָפִים וּבָאִים הַבָּנִים,
נִדְחָפִים וּמְצִיצִים בְּזוּגוּגִית —
חֲבִיבִים, רַכְרַכִּים וּלְבָנִים,
מַפִּילִים אִישׁ אָחִיו וְדוֹחִים,
וּמְנַקְּרִים: פִּיד־פִּיד — כְּאֶפְרוֹחִים.

פַּרְפַּר־לֵיל־שֶׁלֶג

דּוֹלֶקֶת הַמְּנוֹרָה הַיְרוֹקָה
וּמְכוֹנַת הַתֵּה מְזַמֶּרֶת,
וּמַלְכַּת־הַחֹשֶׁךְ הַכְּבוּדָה
אֶת חֲדָרַי מִסָּבִיב שׁוֹמֶרֶת;
יוֹשֶׁבֶת לָאָרֶץ הַקָּרָה
וּפָזוּר בֶּעָבִים שְׂעָרָהּ...

הָרוּחַ מִתְיַפֵּחַ שְׁכּוֹר־תַּאֲוָה,
מִתְרַפֵּק עַל גַּב הַחֲשֵׁכָה;
וְהִיא כֻּלָּהּ שְׁחוֹרָה וְרָעָה
לֹא תַקְשִׁיב לִבְכִי הַחֲלֵכָה,
לֹא תַפְנֶה עֵינֶיהָ הַתּוֹהוֹת,
הַצּוֹפוֹת וּמְאוּם אֵינָן רוֹאוֹת

הָרוּחַ מְסַלְסֵל קְוֻצָּתָהּ
וְלוֹחֵשׁ עַל אָזְנָהּ הַשְּׁחוֹרָה;
מַבְטִיחַ לָהּ טִירוֹת עֲרָפֶל
וּסְתָוִים אֲרֻכִּים בְּלִי אוֹרָה;
וְהִיא — שְׁתֵּי יָדֶיהָ עַל לִבָּהּ,
וְזָר לָהּ גַּם שִׂנְאָה, גַּם חִבָּה.

וְאִם אֲפַזֵּר אֶלֶף זָהָב, —
רִבּוֹא פְּנִינִים לִי יִשָּׁאֵר:

לִקְנוֹת לֶחֶם לָעֲנִיִּים,
חַרְבוֹת־נָקָם לַגִּבּוֹרִים,—
וּלְקִטְּעִים וְלָעִוְרִים —
עֲגָלוֹת־מִשְׁכָּב וַחֲמוֹרִים.

ברלין.

הָשֵׁב אָשִׁיב צְחוֹק־אֲבִיבַי,
זְרוּעוֹת־אֵשׁ, תַּלְתַּלִּים קָרִים;
גַּם הָאֵין־סוֹף צַר בְּלִי אַהֲבָה,
בְּאֵין נְעָרוֹת קַר בֶּהָרִים...

אֶת יַלְדוּתִי גָּזְלוּ מִנִּי, —
עַתָּה קַמְתִּי לִגְבּוֹת חוֹבִי:
מִכָּל אִשָּׁה אֶדְלֶה נִיצוֹץ
וַאֲצַוֶּה לָהּ: אֶהֱבִי!

בְּחֵיק בַּת־חַוָּה, בִּשְׂפָתֶיהָ
גְּזֵלַת־נְעוּרַי שָׁם נִשְׁמָרָה, —
אוֹתָהּ אִינָק. וּמֵעֶשְׂרִי
תִּקַּח, תִּגְנֹב־נָא בִּשְׂכָרָהּ...

רַק, בִּמְטוּתָא, אַל יְצַיְּצוּ
הָרַוָּקִים הָעֲיֵפִים;
וּבְצִמָּאוֹן אַל יַשְׁקוּנִי
„צַעַר־עוֹלָם" — מֹחַב מַרְתֵּפִים.

מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ דִּינָר אֶחָד
יִהְיֶה מוֹצִיא פְּרוּטָה פְּרוּטָה;
יְמַהֵל יֵינוֹ, יַעֲרִיץ אִשְׁתּוֹ, —
מִשְּׂאַת־נַפְשׁוֹ הַחֲבוּטָה.

אַךְ לִי רָב. לֹא אֶקְרָא שְׁמִטָּה:
רְכוּשִׁי כָּבֵד לְהִתְפָּאֵר;

חוֹבוֹת

רֹאשִׁי קַל וְרוּחִי כְּבֵדָה, —
אַךְ אֵינֶנִּי מִן הַזּוֹנִים!
הָבָה אֶהֱרֹס קְצָת גַּם אָנִי,
אַחַר אֵלֵךְ עִם הַבּוֹנִים.

„הוֹי, מַה מְּעַטִּים הֵם הַבּוֹרְאִים,
וּמָה רַבִּים הַמַּחֲרִיבִים!" —
כֹּה יֵאָנְחוּ אִמּוֹתֵינוּ
וּזְקֵנֵינוּ הַחֲבִיבִים.

מַה לִּי גְּדֵרִים, תְּלָמִים וְרוֹעִים, —
אֲנִי רָעֵב, כֹּחִי כָּשֵׁל!
מַה לִּי לַחַשׁ זְקֵנִים חוֹלִים, —
פְּרִי־הַחַיִּים רוֹמֵז בָּשֵׁל...

תָּמִיד גָּעֲרוּ: „אַל תִּקָּח!"
עַתָּה אֶבְחַר אֲשֶׁר אֹבֶה:
אֶת פַּרְפָּרַי, אֶת זֵהֲרוּרַי,
אֶת חֶדְוָתִי אֲנִי גוֹבֶה.

שֶׁהִתְרַקְּמוּ בֵּין סְלָעֵינוּ,
וַאֲשֶׁר שָׁכְחוּ כְּבָר הַדּוֹרוֹת.

הוּא יְסַפֵּר, אַתָּה תַּקְשִׁיב:
צְלִילֵי קוֹלוֹ רַכִּים־צְרוּדִים;
גִּים וְנֵעוֹר אֵשׁ מִקְטַרְתּוֹ
תַּפְלִיט גְּלִילֵי־עָשָׁן וְרֻדִּים.

הוּא יְסַפֵּר, „אָמֵן" תִּלְחַשׁ
אֵשׁ הַמְּדוּרָה הַגּוֹסֶסֶת;
תִּשְׁמַע סוּפָה, תִּכְבֹּשׁ אַפָּהּ,
תַּעֲשֶׂה אָזְנָהּ אֲפַרְכֶּסֶת...

פַּרְסָא אַחַת: קַיִץ לוֹהֵט,
יֶרֶק, אוֹרוֹת שׁוֹפְכוֹת זְהָבָן,
פַּרְסָה שְׁנִיָּה: סְתָו קֵרֵחַ,
פַּרְסָא שְׁלִישִׁית: חֹרֶף לָבָן.

כָּכָה תַּעַל מַעְלָה, מָעְלָה,
עַד לִימֵי־קֶרַח תַּעַל,
מְנוּרֵי אֵידֶלְוַיְס עֲנוּגִים,
מֵאֲרַב תְּהוֹמוֹת עַל כָּל שַׁעַל.

אֹהֶל תִּמְצָא שָׁם בִּנְקִיק, —
יֵשׁ בּוֹ מָבוֹא וְאֵין בּוֹ חַלּוֹן,
מְדֻבָּק הוּא אֶל סֶלַע אַדִּיר
כִּפִטְרִיָּה לְגֶזַע אַלּוֹן.

סָבָא תִּמְצָא שָׁם בָּאֹהֶל
כָּפוּף תַּחַת סֵבֶל שְׁמוֹנִים,
וּמִתּוֹךְ גַּבּוֹתָיו־שֶׁלֶג
צוֹפִים תְּהוֹמוֹת — שְׁנֵי אִישׁוֹנִים.

כָּאַגָּדָה בְּתוֹךְ אַגָּדָה
בִּנְוֵה הָרִים זֶה יִסְתַּתֵּר;
לִפְנֵי אָח מַתְּוֶת גֶּצִים
לַיְלָה יוֹשֵׁב הוּא וּמְקַטֵּר.

הוּא יְסַפֵּר לְךָ: בִּרְשׁוּתוֹ
אָנוּ מוֹסְרִים כָּל הַמְּסוֹרוֹת,

מַקֵּל יֵשׁ לְךָ, אַשְׁרֶיךָ,
תַּרְמִיל־צֵידָה עַל הַכָּתֵף. —

צַר לְךָ, אָדָם, אַל תִּתְעַצֵּב!
הַכֹּל תִּסְלַח לְךָ הָאִשָּׁה.
אַתָּה עוֹזְבָהּ, הִיא בוֹכִיָּה,
תִּשַּׁק לָהּ, וְהִיא מַחֲרִישָׁה.

מַהֵר, מַהֵר הַעְפִּילָה,
פֹּה לְךָ נִתַּן יַלְדָּה גְדוֹלָה,
שֶׁבִּימִינָהּ קַיִץ יָרֹק
וַאֲשֶׁר חֹרֶף קַר בִּשְׂמֹאלָהּ...

מִן הָעֵמֶק גְּנוּבֵי־קוֹלוֹת
כָּךְ יַרְעִידוּ נַעֲנוּעִים:
תִּפֶן, תֶּחֱזֶה: פְּלָגִים — נִימִים,
תִּרְאֶה כְּפָרִים — צַעֲצוּעִים.

תִּרְאֶה שְׂדֵמוֹת — דַּפֵּי־שַׁחְמַט
וּפַרְדֵּסִים — חֲפִגֵי יָרָק;
הָאֲרֻבּוֹת — גְּלוּמֵי־קְטֹרֶת
וְהַיְאוֹרוֹת — טַסֵּי־מָרָק.

וּמֶרְכָּבוֹת־קִיטוֹר כֵּהוֹת
שָׁם תְּזַחַלְנָה כְּתוֹלָעִים —
סוּר, בָּעֵמֶק הַכֹּל כָּלָה
וְהֶהָרִים עוֹלִים פְּלָאִים:

בֵּית־הַפִּסּוּל פֹּה לְעָבִים
וְהָרוּחַ הוּא צַיָּרָם. —
וּמִיָּדָיו הֵמָּה צָפִים,
חֲטוּבִים, כְּלוּלִים בַּהֲדָרָם.

שָׁם בַּגַּיְא, מְקוֹם מוֹשָׁבְךָ,
אָמְנָם יֵשׁ לְךָ יַלְדָּה חִוְּרָה,
אֲבָל דַּע לְךָ הִיא בַּת־עֵמֶק
וּבְעֵמֶק תִּמְצָא קִבְרָהּ.

אָמְנָם רַכּוֹת קְוֻצּוֹת רֹאשָׁהּ,
וּבִזְהָבָן אַתָּה טוֹבֵל;
אֲבָל, אוּלַי תַּגִּיד, לָמָּה
לִבְּךָ עָגוּם כֹּה וְקוֹבֵל?

יֵשׁ לְךָ עֶרֶב־רַב חֶזְיוֹנוֹת
פּוֹעִים הֵם בַּנֶּפֶשׁ חֶרֶשׁ,
וּבֵין שְׁדֵי יַלְדָּתְךָ נָמוּ
כְּתִינוֹקוֹת תּוֹךְ הָעֶרֶשׂ. —

עוֹד מְעַט וְקָמוּ לִבְכּוֹת
הַשּׁוֹבָבִים בִּמְלֹא גְרוֹנָם,
וּבַמֶּה הַגִּידָה, חוֹזֶה,
תִּסְתֹּם טַעֲנוֹת רַעֲבוֹנָם?

אִישׁ, שֶׁמִּקְלָט אֵין לְרוּחוֹ,
יָבֹא הֵנָּה. פֹּה יֵאָסֵף;

1908

בָּעֵמֶק

הָרִים יָפִים כַּחֲלוֹמוֹת
פֹּה כְּתְרוּנִי מֵעֲבָרִים;
מִן הָעֵמֶק דַּל־הַצְּבָעִים
אֶשָּׂא עֵינַי אֶל הֶהָרִים:

צוּרִים, שְׁלָגִים מְעֻלָּפִים
אַדְרֵי תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן,
וּבַנְּקָרוֹת תּוֹעִים עָבִים
כִּדְמְיוֹנוֹת בִּלְבַב אָמָן...

לָחֹשׁ יִלְחֲשׁוּ הֶהָרִים
קָרֹץ יִקְרְצוּ הַשְּׁלָגִים:
טַפֵּס, נַמֵּר, לַחֲזוֹת יְפִי
מִמְּרוֹם־כִּתְפָם שֶׁל עֲנָקִים.

סְתָו וְקַיִץ פֹּה יִשָּׁקוּ,
רִיב לַזִּקְנָה פֹּה עִם נֹעַר,
וּמִקָּרְחִים אֱלֵי שְׁלָגִים
פֹּה מִתְגַּלְגֵּל יוֹם־הַזֹּהַר

הִנֵּה עוֹלָמוֹת עֲזוּבִים עִם כָּל עָשְׁרָם,
מִי לִנְוֵה־הֶפְקֵר וְלַבָּז — אֵלֵינוּ!
וְעֵינַי אֲשֶׁר חֶצְיָן כְּבוּיוֹת עוֹד תִּרְאֶינָה,
בְּהִכָּנֵס שׂוֹנְאֵי־נַפְשִׁי אֶל טִירוֹתַי, —
בְּלִי שְׁאוֹל: שֶׁלְּמִי — וְלָמָּה נוֹצְרוּ...
בִּנְעָלִים גַּסִּים סְפוּגֵי־טִיט יִכָּנְסוּ שָׁמָּה,
כָּל אֶחָד עִם מִקְטַרְתּוֹ בֵּינוֹת שִׁנָּיו,
כָּל אֶחָד עִם קְדֵשָׁתוֹ תַּחַת זְרוֹעוֹ. —
וְאָזְנַי אֲשֶׁר חֶצְיָן נוֹבְלוֹת עוֹד תָּצְדְנָה
שִׂמְחַת־זָרִים עַל חֲנֻכַּת בֵּית־מִקְדָּשִׁי; —
וְשִׁירֵי חוֹל וּמְחוֹלוֹת־שׁוּק עַל רִצְפַּת־פְּנִינַי
יְבַלְּעוּ חֲרִיקַת־שִׁנַּי הָאַחֲרוֹנָה.

וְעַד הַיּוֹם הַהוּא בְּכָל הַדְּרָכִים אָנוּד,
וְלִפְנֵי כָל הָאֵלִים אֶכְרַע בֶּרֶךְ,
וְאֵל גַּם אֶחָד לִי לֹא יִהְיֶה.
אֶבְיוֹן — עִם יְרוּשָּׁה גְדוֹלָה עֲלֵי שִׁכְמִי
לְלֹא אֵם וּבַיִת וּמוֹלֶדֶת תָּעֹה אֶתְעֶה;
יָחֵף כָּל יְמֵי־נְדוּדַי עַל אֲדָמָה —
תּוֹךְ תַּכְרִיכֵי זָהָב טָהוֹר אֶקָּבֵרָה...

וילנה—ג.נ.ף.

אַךְ שְׂרְפֵי הַסִּידוֹת הַיּוֹקְדִים אֶת מַסְוֵה־קִפְאוֹנָם הַזּוֹעֵף, —
הִתְפָּרְצוּ הַכְּלִילִים וּצְעִירִים מֵעִמְקֵי הַקְּמָטִים הַשָּׁבִים,
הִתְפָּרֵץ הַהוֹד הַמִּתְאַפֵּק וְזָרַק אֶת פְּלָאָיו הַבְּהִירִים
בְּעֵינֵי הָעוֹלָם הַנִּדְהָם.

וּבְכָל קְצוֹת הָאָרֶץ הָרְחָבָה עוֹמְדִים כָּעֵת הַרְבֵּה הוֹזִים
וּמִתְיַחֲדִים דֹּם עִם הַיֹּפִי הַבּוֹעֵר.

וְנִדָּח וְגֵא בִּקְצֵה אֶרֶץ עוֹמֵד וְצוֹפֶה גַּם אָנִי,
וְתוּגַת הָעֶרֶב תּוֹסֶסֶת וּמְנַבְּאָה בִלְבָבִי:
לֹא, לֹא עֲנָנִים שָׁם דּוֹלְקִים, לֹא נִשְׁמוֹת־רְשָׁעִים נִדּוֹנוֹת —
שָׁם בּוֹעֲרִים צִבְאוֹת גַּעְגּוּעָי...

„שֶׁמֶשׁ, שֶׁמֶשׁ לִי וְהַכֹּל יָדְעוּ אֶת עָנְיִי,
יַלְדוּת־נֶצַח לִי וְהַכֹּל יָדְעוּ אֶת זִקְנָתִי —
זִקְנָה שָׂבָה, קְמוּטָה וְזוֹעֶפֶת.
טִירוֹת סַפִּיר לִי וְכַדְכֹּד וִיקַר בְּדֹלַח —
וְהַכֹּל רָאוּ רַק אֶת אָהֳלִי שֶׁקְּרָעָיו
מִתְלַבְּטִים וּמַשִּׁיקִים בְּנֶשֶׁב רוּחַ.
יָבֹא יוֹם, יוֹם נְסִיכָה לִי וּלְתַאֲווֹתַי,
נַלְמוּד אֶגְוַע; וְעַל אַפֵּי וַחֲמָתִי
יֵצֵא אוֹתוֹ שֶׁמֶשׁ טָמִיר מִנַּרְתִּיקוֹ,
וְנָפַל אוֹרוֹ עַל טִירוֹתַי הַמְעֻרְפָּלוֹת,
וְהִתְפּוֹצֵץ לְאַלְפֵי קְשָׁתוֹת מְגֻוָּנוֹת
בְּקַרְנוֹת דְּבִירֵי־בְדָלְחִי הַנִּשָּׂאִים.
וְעֵינֵי עִוְרֵי־רֶגֶשׁ תִּפָּקַחְנָה לִרְאוֹת,
וּשְׂפָתַיִם שְׁמֵנוֹת תִּתְפַּלֶּאנָה לֵאמֹר:
הִנֵּה צְרִיחֵי־אוֹר לָרֶשֶׁת בְּלִי מִלְחָמָה,

1907

חֲזוֹן־עֶרֶב

בְּכָל חֲלִיפוֹת הָאֹדֶם וּמִינָיו בּוֹעֵר הַמַּעֲרָב הַמְּגֻנָּן,
הָרֵי־יְפִי אַדְמוֹנִים מִתְנַשְּׂאִים, מִתְחָרִים כִּיְפִיָּם,
דּוֹלְקוֹת אֲבוּקוֹת וּפְלָדוֹת בְּלִי נֶפֶץ וְאֵינָן אֹכְלוֹת:
לֹא, לֹא עֲנָנִים שָׁם יוֹקְדִים, לֹא נִשְׁמוֹת רְשָׁעִים נִדּוֹנוֹת —
שָׁם לוֹהֲטִים צִבְאוֹת גַּעְגּוּעָי!

כָּל הַיּוֹם צָפוּ הֶעָבִים וְעַיִן לֹא דָבְקָה בָּהֵמָּה,
עֲיֵפִים, אֲמוּצִים זָחֲלוּ, וְזוֹעֲפִים — אַחֲרֵי הַגֶּשֶׁם,
עָמְדוּ לְשִׂטְנָה בֵּין שֶׁמֶשׁ וּבֵין הָאֲדָמָה הַלַּחָה
וְהַכֹּל שְׂנֵאוּם.

וְטֶרֶם יִבְלָעֵם הַלַּיְלָה אֶל כְּרֵסוֹ — בְּמוֹתָם,
רְקָמוּ אַרְגָּמָן וְשָׁנִי וּזְהַב־אֱלֹהִים,
וְתִשְׁבְּצוֹת סַפִּיר וְאֹדֶם מִכִּסֵּא־הַכָּבוֹד מָלֵאוּ.
קִתּוֹן שֶׁל זֹהַר גָּהֶפַךְ וְהִשְׁקָם וְהִגְדִּיל גְּאוֹן שִׂרְטוּטֵיהֶם,
חִתּוּן שֶׁל אַהֲבָה נִשְׁפַּךְ מִגִּנְזֵי שָׁמַיִם וּשְׁטָפָם,
וְהִדְלִיק לְבָבָם הָאָפוּר וְהָפַךְ אֶת כִּלְתָּם לְעֶדְנָה...
דּוֹמֶה כְּאִלּוּ כָּל יָפְיָם הִסְתַּתֵּר אֲרֻכּוֹת בְּחֻבָּם,
הֶחֱשׁוּ הֶעָבִים הַגֵּאִים וְלֹא רָצוּ לְגַלּוֹת אֶת סוֹדָם,
קִמְּטוּ אֶת פְּנֵיהֶם בְּמֶרֶד וְאָמְרוּ: נִקָּבֵר בָּאֹפֶל
וְסוֹדוֹת הָאֵשׁ וְהַכֶּתֶם עִמָּנוּ!...

„וּמַלְכַּת הֶעָבָר הֶעָתִיק, וּמַלְכַּת הֶעָתִיד אָנֹכִי,
„מַמְלַכְתִּי: הָאֶפֶס הַגָּדוֹל, בּוֹ כָּל רוֹמְמוּתִי וְכֹחִי;
„מִמֶּנּוּ קֹרַצְתִּי וְעָלָיו בִּשְׂחוֹק עָצוּר תָּמִיד אִשָּׁעֵן,
„הַחַיִּים הַקְּטַנִּים יִתְנַדְּפוּ וְהַדְּמָמָה הַגְּדוֹלָה תִּשָּׁאֵר...״

ורשה, 1904.

הַדְּמָמָה

(קטע של פואימה)

מֵעוֹלָם לֹא נוֹדַע מִתְגַּנֶּבֶת הַדְּמָמָה עִם צְלָלֵי אֵימִים,
מִתְסַגְּמָה הָעִיר וּמִשְׁתַּקַּעַת בְּיֵין נַעֲגָעִים שׁוֹמֵמִים. —
וְלַיְלָה בְּלִי סַהַר שֶׁאָרַב עַד עַתָּה וְחִכָּה לַטֶּרֶף,
מֵנִיחַ כַּעֲטַלֵּף כְּן־קְדוּמִים וְטוֹרֵף דִּמְדּוּמֵי הָעֶרֶב.
וְרוּחַ לַח, קָרִיר מְרַפְרֵף וּמוֹחֶה בְּחֶמְלַת־נֶחָמָה
אֶת־זֵעַת הָעִיר הָעֲיֵפָה בִּטְרְדוֹת הַיּוֹם וְהַזְּהָמָה;
אַךְ הִנֵּה הוּא מַפְסִיק נִשְׁמָתוֹ וּדְמָמַת־מִשְׁנֶה מִתְגַּנֶּבֶת,—
בּוֹלַעַת כָּל שֶׁבֶר קוֹל נִדָּח וְכָל לַחַשׁ נֶחֱשָׁל מְגֻנֶּבֶת.
וְעָצַר הַיְקוּם אֶת־נִשְׁמָתוֹ כְּיָרֵא לְבַלְבֵּל הַחֲלוֹמוֹת
שֶׁנָּסַךְ הַלַּיְלָה בִּכְשָׁפָיו מֵעָבֵי שָׁמַיִם עַד תְּהוֹמוֹת.
אַךְ בְּתוֹךְ זוֹ הַדְּמָמָה עוֹד אַרְגִּישׁ לִרְגָעִים, כִּי פִּיּוֹת נִסְתָּרִים
מִתְלַחֲשִׁים דּם רָזֵי־עוֹלָמִים הַשּׁוֹטְפִים אֶל־כָּל־הָעֲבָרִים —
וְחוֹדְרִים אֶל־כֹּל וּנְמוֹגִים וְחוֹזְרִים וְשׁוֹטְפִים הַלַּיְלָה
וְכָל הַיְקוּם סוֹפְגָם וְנִשְׁאָר לוֹ צָמֵא וְרֵיק כְּבַתְּחִלָּה...
וּמְסַפֶּרֶת הַדְּמָמָה:

„אָנֹכִי הִיא אֵם הַגַּעְגּוּעִים מֵעוֹלָם,
„אָנֹכִי הַפּוֹלֶטֶת וּבוֹלַעַת אֶת רַחֲשָׁם הַטָּמִיר וְקוֹלָם. —
„וְאֱלִילַת הַבְּדִידוּת אָנֹכִי, לִי כּוֹרַעַת כָּל נֶפֶשׁ עֲרִירָה,
„וְאָחוֹת לַלַּיִל — וְלַמָּוֶת אֲנִי רֵעָה גְּדוֹלָה, כַּבִּירָה, —

אֶת הַכֹּל מָהָה גַּוָּן אֶחָד — חשֶׁךְ...
רַק שְׁתֵּי עֵינַיִם נוֹתְרוּ, זוֹ לְעֻמַּת זוֹ הֵן גּוֹעוֹת:
עֵין אָדָם אַחֲרוֹן שְׁקוּעָה בַּאֲפֵלַת שָׁפֶל,
עֵין כּוֹכָב אַחֲרוֹן שְׁקוּעָה בַּעֲלָטַת מָרוֹם
וְקוֹרְצוֹת הֵן בְּחֻלְשָׁה זוֹ לְזוֹ; וּבְעַיְפוּת־מָוֶת
עַיִן אֶל אֲחוֹתָהּ רוֹמְזָה: הַצִּילִינִי...
וְאַחַד מֶבָּט גּוֹסֵס וּמִתְחַנֵּן זֶה אֶת שְׁתֵּיהֶן,
וְרָעַד כְּעֵין עוֹרֶק־זֹהַר דַּק, חוֹלַנִי בָּאֲפֵלָה.
עוֹד רֶגַע קַל וְנִתַּק מֵיתָר אַחֲרוֹן זֶה לַחַיִּים,
אַךְ רָעַד יִרְעֲדוּ בְּלִי צִדִּיָּה מַפְּלֵי הָעֲלָטָה.
עוֹד מְעַט וְנֶחֱנַק שִׂרְטוּט אַחֲרוֹן זֶה לַבְּרִיאָה
וְחָדְלוּ לִהְיוֹת רוּם וּמָטָּה בָּאֲפֵלָה...
וָאֶחֱרַד: אֵין זֹאת כִּי אִידִילְיָה שֶׁל קֵץ הַקִּצִּין.
וָאִיקָץ.

וּבֶן־הֶעָב הַפָּזִיז צוֹחֵק וּמִשְׁתַּמֵּט,
טָס חֵן־חֵן קָדִימָה, הָלְאָה, וְהַבַּרְבּוּר אַחֲרָיו.
וְעִם כָּל זֶה שׁוֹרֶרֶת דְּמָמָה־דְּמָמָה; שַׁחַק יָאקִינְטוֹן הוֹזֶה
עַל דְּבַר תְּכֵלֶת־נֵצַח וְשַׁלְוָה בִּשְׁבִיל שַׁלְוָה. —
וּכְמִי חֲלֹמִים בְּתוֹךְ חֲלוֹם מַחֲלִיקִים בְּנֵי־הֶעָב וְרוֹדְפוֹ...
וְאָמַר: אֵין זֹאת כִּי אִידִילְיַת הַיְצִירָה!
וָאִיקָץ.

וָאֶחֱלֹם: חֹשֶׁךְ גָּדוֹל. כְּבוּיִים שֶׁמֶשׁ וְכוֹכָבִים,
וְהַחֹשֶׁךְ סָפוּג חֶטְאֵי דוֹרֵי־דוֹרוֹת אֲשֶׁר בָּטְלוּ;
וּבֶחָלָל תְּלוּיִים רֵיחַ דְּמָעוֹת וְעִנּוּיִים קְרוּשִׁים.
הַשַּׁחַק — נֶעְדַּר צֶבַע, דְּמוּת וּגְבוּל, וְכַךְ הָאָרֶץ;
אֵין עָבָר וְאֵין עָתִיד וְרַעְיוֹן אֵין לַהֹוֶה,
רַק יֵשׁ הַכָּרָה אַחַת כְּבֵדָה — דְּמָמָה.
בְּאֶמְצַע לַחֲשׁוֹ קָפָא גַּל. וּנְחָלִים זֹרְבוּ וְנִצְמָתוּ —
וּדְבַר מֵימֵיהֶם טֶרֶם נִגְמָר...
לֹא נִשְׁמַע רִשְׁרוּשׁ שִׂיחִים — הָרוּחוֹת שֶׁבָּהֶן אָחַז אִתָּם
וּסְרוּחוֹת נוֹבְלוֹת כְּנַפֵּי־דְרוֹרִים.
וְנִיצוֹץ אֵין בַּחֹשֶׁךְ, הַמְּנוֹרָה הָאַחֲרוֹנָה כָּבְתָה,
עֵת צָנְחָה צוֹמְקָה, קָרְה יַד־הָאָדָם הָאַחֲרוֹנָה.
וְאוֹתָם תִּלֵּי הוֹד וָיֹפִי שֶׁחָצַב אֱנוֹשׁ מֵחַלָּמִישׁ,
שֶׁצָּד בִּתְהוֹמוֹת יַמִּים וְגָזַל מִתּוֹךְ סוּפוֹת־מִדְבָּר:
וְאוֹתָם עֹז וְגָאוֹן אֲשֶׁר סָחַט מִתּוֹךְ קַרְהֵי־נֵצַח
וְלָשׁ מֵאֵשׁ וּבַרְזֶל אַלְפֵי שָׁנִים
הַכֹּל נִסְחַף, נֶעְלַם וְהָיָה כְּלֹא הָיָה.
אוּלַי רָקַב כְּבָר כָּל זֶה, וְאוּלַי נִשְׁאַר קַיָּם —
אֵין לָדַעַת.

בַּחֲלוֹם

חָלַמְתִּי: כָּל הָאָרֶץ יַם־אֹקְיָנוֹס גָּדוֹל עַד לְאֵין־סוֹף,
וְהַשָּׁמַיִם — צְעִירִים, כְּחֻלִּים, סְפוּגֵי זֹהַר־יַלְדוּת, —
וּמְאִירִים הֵם בְּלִי חַמָּה, מֵאֲלֵיהֶם.
וְנִשְׁקָף יָם בַּתְּכֵלֶת, וְכִפַּת־שַׁחַק — בָּאֹקְיָנוֹס;
הָאֶחָד כִּפְנֵי שֵׁנִי רוֹאֶה פָּנָיו,
הָאֶחָד מוּל הַשֵּׁנִי מֵטִיב פָּנָיו.
וְהָאֲוִיר תָּם, לֹא יָדַע רוּחַ, וַעֲווּעִים,
הַשַּׁחַק עוֹד לֹא הִרְהֵר כְּלוּם וְעָב לֹא עֲבָרָהוּ,
וְאַף גַּל בֶּן גַּל לֹא הֵזִיז עוֹד אֶת רְאִי אֹקְיָנוֹס. —
וְהִנֵּה צָץ וְעוֹלֶה מִן הָאֹפֶק עָנָן קַל וְצָחוֹר,
אַבְקַת פְּנִינִים כֻּלּוֹ וְאֵדֵי־חָלָב מְסֻלְסָלִים,
חֶרֶשׁ עוֹלֶה הוּא וּמְשַׁפֵּר אֶת תַּלְתַּלָּיו הַצְּחַרְחוֹרִים,
דּוּמָם צָף הוּא וּמִתְפַּנֵּק — רַךְ וְיָחִיד לַמֶּרְחַבְיָה;
לְאָן? הַאִם לֹא אַחַת? גְּדוֹלָה, גְּדוֹלָה הַמֶּרְחַבְיָה!
וּמִכָּל עֲבָרִים אֵין־סוֹף כָּהֹל לוֹ מְחַכֶּה...
וְאַחֲרָיו — עַל רְאִי הַמַּיִם צָף וְעוֹלֶה בַּרְבּוּר
גֵּא וְצַח וְשָׁקֵט, וְכֻלּוֹ אוֹמֵר — מַלְכוּת;
שָׁט... וְנִידָיו רַכִּים. וּמֵי הַתְּכֵלֶת נוֹשְׁקִים
אֶת רַגְלָיו הַחַכְלִילוֹת.
וְהֶאֱרִיךְ בַּרְבּוּר זֶה צַוָּארוֹ, וְהוֹשִׁיט אֶת חַרְטוּמוֹ הָאֲדַמְדַּם,
וַיֵּשַׁ בְּדַעְתּוֹ לַחֲטֹף דְּמוּת הָעָב הָרוֹעֲדָה בַּמַּיִם...

לחשה לו: שכבים החיים! היא קפץ וגער בקרה.
הוי, אמלל, הוי, והרדמה...״
כך תביט יתהרהר נכאים. ואני לך אומר: כאדם,
התאפק!
אל תחמל, אל תדין... ישתקה. ושכחה דמעתך הרבה.
ודע לך, כי ככה מת תמיד הראשון לנביאי־הדור
ומבשר האביב הראשון מתעלי והשירה בשפתיו. —
ובמותו — ובאו האורות, חלום־חלומותיו בחייו,
ורפדו את קברו הגלמוד וקשרו זרים לארונו...

וילנה.

וַחֲרֵדִים וּמְקַוִּים כְּאֶחָד הֵם אָצִים הֲמוּנִים בָּרְחוֹבוֹת,
מְכֵּי אוֹר־שֶׁמֶשׁ הָרִאשׁוֹן יִתְרוֹצְצוּ אָנֶה וָאָנָה,
תָּעֹה וְטַיֵּל וְהַתֵּז שְׁלוּלִיּוֹת הַשֶּׁלֶג הַנָּמֵס.
בָּאִים בְּטִיסָה לַגִּנָּה הָעוֹמְדָה עוֹד עֶרְיָה וְעוֹרְגָה,
וּמִשָּׁם אֶל הָהָר הַקֵּרֵחַ הַמְנֻמָּר אֲדָמָה וָשֶׁלֶג,
וּמִשָּׁם אֶל הַנַּחַל הַסּוֹאֵן וּמְצַלְצֵל בִּכְבָלָיו הַשְּׁבוּרִים,
וּמִשָּׁם אֶל הַיַּעַר שֶׁכֻּלּוֹ טְחָב רַעֲנָן וְסוֹדוֹת יְצִירָה,
וּמֵהָתָם לְיָמִין וּשְׂמֹאל וְאֶל כָּל שֶׁתִּשָּׂאֵם הָרוּחַ...
בְּזִכְרוֹנָם מִתְלַבְּטוֹת עֲדַיִן עֶגְלוֹת־הַחֹרֶף הַקַּלּוֹת,
הַטָּסוֹת בַּשֶּׁלֶג הַחוֹרֵק וּמַתִּיז וְמַרְגְּדִים שָׁמַיְמָה —
וְנַפְשָׁם כְּבָר חוֹלְמָה וּנְתוּנָה בְּחֵיק סִירוֹת קַלּוֹת, מִתְנַעְנְעוֹת
בָּעֶרֶב עַל נָהָר מִתְנַמְנֵם, וְצָדִים כְּבָר מַשַּׁק הַמָּשׁוֹט — —
וְצַר לָהֶם צַר עַל שֶׁעוֹבֵר, וְשָׂשִׂים לִקְרַאת מַה שֶּׁנִּכְנָס,
וְעָמֹק בִּלְבָבָם הַסּוֹפֵג שָׁם דְּבַר־מָה מְרַטֵּט וּמְנַבֵּא —
וְאוּלַי לֹא חִנָּם, לֹא חִנָּם...
אוּלַי לְמָחֳרָת כִּי תַשְׁכִּים עִם חִוְרַת הַשַּׁחַר וְתִמְצָא:
שְׁמֵי־חֹרֶף מוּרָדִים בִּדְאָגָה וּכְפוֹר דַּק פּוֹרֵחַ בַּחַלּוֹן;
וַחֲנִיכָה הָרִאשׁוֹן שֶׁל חַמָּה, שֶׁנּוֹלַד בֵּין חוֹמוֹת־הַזְּכוּכִית,
סָרוּחַ אַפַּרְקְדָן וּמַשְׁחִיר כְּלֹבֶן הַמּוֹךְ שֶׁבַּחַלּוֹן,
קְמוּטוֹ שְׁתֵּי כְנָפָיו הַמֵּתוֹת וְרַגְלָיו הַדַּקּוֹת הִתְעַוְּתוּ,
שְׁלוּבוֹת עַל חָזוֹ קָפְאוּ, וְאִתָּן — יֵאוּשָׁן הָאַחֲרוֹן.
וְשָׁלַבְתָּ אַף אַתָּה יָדֶיךָ וְעָמַדְתָּ נוּגֶה וּמְהַרְהֵר,
וּבוּעָה שֶׁל דֶּמַע בִּגְרוֹנְךָ וְקוֹבֵל לְבָבְךָ עַל שֶׁמֶשׁ:
„קוֹסֶמֶת הוֹרֶגֶת בְּיָפְיָהּ, עוֹכֶרֶת נַפְשׁוֹת הַשֶּׁמֶשׁ!
הֶחֱנִיפָה לַזְּבוּב קַל־הַדַּעַת וְשִׁחֲדָה לוֹ בִּנְשִׁיקָתָהּ,
בְּדָרָהּ שְׂעָרָהּ הַלּוֹהֵט וּבְקְצֵה תַּלְתַּל־אוֹר הִגְדַּנְתָהוּ,
רָמְזָה לוֹ: „קוּמָה, תְּפְשֵׂנִי!" — הוּא נֵעוֹר וְהִיא נֶעֱלָמָה:

מִשֶּׁנִּכְנַס אָבִיב

הָלְכוּ הֶעָבִים וְדַקִּים עַד אֲשֶׁר הָיוּ לִרְקָמוֹת
צְחוֹרוֹת, עֲדִינוֹת כְּמֶשִׁי; וְכִי נִתְּקוּ הָרְקָמוֹת הַלָּלוּ, —
נִשְׁפַּךְ לָאָרֶץ הַזֹּהַר שֶׁנֶּעֱצַר חֳדָשִׁים אֲרֻכִּים,
חָדְשֵׁי הַחֹרֶף הַשָּׁבִים...
עוֹד רוֹעֵד הַזֹּהַר וּמִתְבַּיֵּשׁ כִּנְשִׁיקָה רִאשׁוֹנָה לַכַּלָּה,
אַךְ הוֹדֵר מַגָּעוֹ וּמְחַיֶּה וּמַפְרֶה כְּשֶׁטֶף הַנִּילוּס,
וְעוֹשֶׂה נִפְלָאוֹת כָּל קֶרֶן כְּמַקֵּל־הַקֶּסֶם שֶׁל אַשָּׁף:
הַבִּיטָה! כְּבָר צָבוּ וּפָקְעוּ בַּשִּׂיחִים הַפְּקָעִים הַשְּׁחֻמִּים,
וּפְטוּרֵי הֶעָלִים הִתְפָּרְצוּ — רֵיחָנִים וּשְׁמֵנִים מִנֹּטֶף,
מְצִיצִים לַשַּׁחַק הַכָּחֹל כְּאַלְפֵי בְּנוֹת־צְחוֹק יְרַקְרַקּוֹת
וּכְעֵינֵי יְלָדִים סַקְרָנִים...
וַיִּפֹּל הַזֹּהַר הָרִאשׁוֹן אֶל שִׁמְשׁוֹת־הַחֹרֶף הַכְּפוּלוֹת,
וַיְזַעֲזַע בְּאַהֲבָה וַיְבַקַּע שָׁם בֵּיצַת אִשְׁתַּקֵּד שֶׁל רֶמֶשׂ,
וְנוֹלַד בֶּן־לַיְלָה זְבוּב צָעִיר שֶׁכֻּלּוֹ נַעֲנוּעִים לָאֲוִיר; —
רְאֵה, אֵיךְ מִתְלַבֵּט הִנֵּהוּ בִּכְלֶא הַזְּכוּכִית, וּכְאִלּוּ
הוּא רוֹצֶה לְנַפֵּץ אֶת רֹאשׁוֹ אֶל כָּתְלֵי כִּלְאֵהוּ הַשְּׁקוּפִים;
הָעוֹלָם לוֹ רוֹמֵז וּמְגָרֶה וְלָצֵאת לַחָפְשִׁי לֹא יוּכַל,
גְּוִיָּתוֹ הַדַּקָּה בַּכֶּלֶא וְרוּחוֹ מֵעֵבֶר לַשֶּׁמֶשׁ,
וְאֵין אִישׁ שֶׁיָּשִׂים אֶת לִבּוֹ לְשַׁחְרֵר הָאָסִיר הַקָּטָן,
אֵין מַאֲמִין בְּמוֹפְתֵי־הַחַמָּה... יְרֵאִים פֶּן יָשׁוּב הַחֹרֶף
וְלָקַח בְּיָדוֹ הַצְּמוּקָה אֶת שַׁרְבִיט הַקֶּרַח הַשָּׁבוּר...

נָפוֹזָה קְלִפָּתָם הַכֵּהָה וְהַעֲנוּג־הֶדְיוֹטִים עַל פְּנֵיהֶם:
וְאַךְ עוֹבֵר הַשֶּׁמֶשׁ הַתּוֹעֶה וּפָנוּ הֲדָרָם וְזִיוָם,
וְנוֹתְרוּ רַק גָּלְמֵי־קִפָּאוֹן, בְּלִי חֶדְוָה וְצַעַר יְוָתֵ־רוּ,
וְשָׁבוּ לְהַבִּיט אֶל עַצְמָם בְּשֶׁבַע עֵינַיִם שֶׁל אֹפֶל.

מַה תַּעֲשֶׂה פֹּה, יוֹצֵר־הַיֹּפִי, בֵּין קְהַל הַחֶנְוָנִים הַלָּלוּ?
אָצַלְתָּ עֲלֵיהֶם מֵהוֹדְךָ וּרְאֵה — כַּמָּה שְׁכוּרִים הִנָּמוֹ!
וְאַף אַתָּה שָׁכַרְתָּ וַתִּשְׁכַּח כִּי שֶׁמֶשׁ נוֹדֶדֶת הִנֶּךָ;
עוֹד מְעַט וּתְקָפוּךָ נַעֲגוּעִים וְעָזַבְתָּ אֶת כֻּלָּם, אֶת כֻּלָּם...
אָז יְטַּל הָאוֹר מֵעַל פְּנֵיהֶם וּפָנָה זִיו־קְרוּמָם הַשָּׁמֵן,
אָז יִזְכְּרוּ מִשָּׂבְעָה אֶת שְׁמֶךָ.
וּבְאַבְנֵי־הָאִטְלֵז הַשְּׁמֵנוֹת גַּעֲגוּעֵי נִשְׁמָתְךָ יִשְׁקֹלוּ,
וּבְאֵיפַת־הַתְּבוּאָה הַנְּקוּבָה יָמֹדּוּ עֱווֹ דִּמְיוֹנֶךָ,
וּבְאַמַּת־הָאֶרֶג הַחֲלוּדָה יַעַרְכוּ אֶת רֹחַב לְבָבֶךָ...

וילנה.

לַנָּבִיא

מַה תַּעֲשֶׂה פֹּה, יוֹצֵר הַיֹּפִי? בִּלְבַב הַהֲמוֹנִים הַלָּלוּ
לֹא תַצִּית לְעוֹלָם שַׁלְהֶבֶת.
נֵר הָאֱלֹהַּ כִּי יִכְבֶּה, וּבָא אָז הַנָּבִיא וְהִדְלִיק
אֶת פְּתִילוֹ הַקַּר וְהַשָּׁחוֹר.
אִם טִפָּה שֶׁל שֶׁמֶן בַּמְּנוֹרָה—וְרַק נִיצוֹץ וְהוּאַר מִסָּבִיב.
אַךְ מְתֵי־הָרֶגֶשׁ הַלָּלוּ לֹא תַדְלִיק, הַנָּבִיא, לָנֶצַח,
וְלוּ כָּל אֵשׁ־נַפְשְׁךָ תַּצֵּר לֹא יַעֲלוּ לֶהָבָה לָנֶצַח.

הֲתִרְאֶה מַה צוֹהֵל הַקָּהָל! וְכַמָּה עֵינַיִם שֶׁל זְכוּכִית,
וְכַמָּה פְּנֵי נָשִׁים סִנְלְגָּלִים מַבְהִיקִים וּנְטוּיִים אֵלֶיךָ?...
אַל תֹּאמַר: „נִצַּחְתִּי וְאַבְעִיר אֶת זֶה שֶׁלֹּא בָעַר מִיָּמָיו!״
הַנָּבִיא!
תְּלוּיִים בְּאֵין־סוֹף הַשָּׁחוֹר גְּלָמִים אֲפֵלִים וְקָרִים —
שְׂרִידֵי־הַחֹמֶר שֶׁנִּתְּזוּ מִידֵי אֵל־הַיְצִירָה מִקֶּדֶם;
כְּעִוְּרִים מְגַשְּׁשִׁים הֵמָּה. וְיֵשׁ שֶׁבְּלִי צְדִיָּה נִתְקָלִים
גֹּלֶם בְּגֹלֶם בַּחֹשֶׁךְ וְגִשְּׁשׁוּ שְׁנַיִם בְּיַחַד —
וְהָיְתָה לְאַהֲבָה לָמוֹ...

אָז יִקְרֶה שֶׁיַּעֲבֹר בֵּינֵיהֶם אַחַד הַמְּאוֹרוֹת הַתּוֹעִים,
אֶחָד מֵאוֹתָם הַשִּׁמְשִׁיּוֹת הַמְּאִירִים בְּלִי שָׂכָר וּמְגַמָּה, —
וְקַרְנֵי לְאוֹרֵי הַנָּדִיב הַגְּלָמִים הַטּוֹבְעִים בְּמַחֲשָׁךְ,

שִׁירַת שֶׁלֶג

הוי, מִי פּוֹרֵר אֶת הַשַּׁחַק!
הִנֵּה יִפֹּל פִּתִּים פִּתִּים;
וּמִתְבּוֹלְלִים הָרְחוֹבוֹת —
בָּרוּךְ מַחֲלִיף אֶת הָעִתִּים!

שָׂדוֹת הָיוּ — אִמְרוּ אַיָּם?
גַּנִּים עָמְדוּ — אָנָה בָאוּ?
הַכֹּל לָבָן, לָבָן, לָבָן,
כָּל הַצְּבָעִים הִתְחַבָּאוּ.

צְחוֹק וְשֶׁלֶג עַל כָּל פָּנִים.
עוֹבְרוֹת עֶגְלוֹת־חֹרֶף — צְלָלִים;
וּבְעַרְבּוּבְיַת נוֹצוֹת צַחוֹת
נְמוֹגִים רָאשֵׁי הַמִּגְדָּלִים.

סוֹבֵב שֶׁלֶג, — וּבִמְחוֹלוֹ
נִסְחַף עוֹרֵב אֶחָד שָׁחוֹר;
קְרַע־קְרַע־קְרַע... הוי עוֹרֵב, עוֹרֵב,
הַכֹּל צָחוֹר, הַכֹּל צָחוֹר!...

סִיר שֶׁל כֶּסֶף יֵשׁ בְּיָדוֹ,
יֵשׁ לוֹ כַּף שֶׁל זָהָב טָהוֹר.
וּבְכָל יוֹם בְּתַנּוּר־זְכוּכִית
הוּא מְבַשֵּׁל חָפְנֵי־פְּנִינִים;
צוֹלֶה פִּטְדוֹת וְסַפִּירִים,
אַבְנֵי־חֵן מִכָּל הַמִּינִים.

מִי יוֹדֵעַ מִי זֶה נֶהֱנֶה
מִן הַדַּיְסוֹת הַנִּפְלָאוֹת?
הַרְבֵּה פָּרִים שָׁם טַוָּסִים,
הַרְבֵּה אַוְּזוֹת־זָהָב נָאוֹת.
בִּשְׂדוֹת כַּרְכֹּם הֵמָּה שׁוֹכְנִים;
פִּיד, פִּיד, פִּיד... וְהֵמָּה עָפִים,
חוֹטְפִים דַּיְסָה שֶׁל זְמָרַגְדִּים,
פְּנִינִים צְלוּיוֹת לַאֲלָפִים.

וילנה.

פִּזְמוֹן לְתִינוֹקוֹת

מִי יוֹדֵעַ מַה שֶּׁנַּעֲשָׂה
עַל רֹאשׁ הַרְרֵי אֲרָרָט?
שָׁם הַגֶּשֶׁם מַמְטִיר יַיִן,
שְׁלַל דִּבְשָׁנִיּוֹת — הַבָּרָד.
בֵּין גַּבְנוּנֵי סֻכָּר לָבָן,
בֵּין עֲצֵי מִרְקַחַת רַכִּים,
מַעְיְנוֹת־חָלָב הוֹמִים חֶרֶשׁ,
נַחֲלֵי־שֶׁמֶן טוֹב מְפַכִּים.

מִי יוֹדֵעַ מִי שָׁם שׁוֹכֵן?
שָׁם בֶּן־מֶלֶךְ שָׂם אֶת כִּתְרוֹ, —
בְּגָדָיו אָרְגוּ צִבְעֵי־קֶשֶׁת
וַחֲבוּר כּוֹכָבִים כִּתְרוֹ.
אֶת מַאֲכָלוֹ — דְּבַשׁ מְזֻקָּק,
וּמִשְׁתֵּהוּ — צוּפִים טְהוֹרִים,
בְּקַעֲרוֹת־דּוֹנַג קְטַנּוֹת, יָפוֹת
לוֹ מַגִּישׁוֹת תְּרֵיסַר דְּבוֹרִים.

מִי יוֹדֵעַ בַּמֶּה עוֹסֵק
מֶלֶךְ קָטָן זֶה וְנָאוֹר?

בְּחֵיק נָשִׁים טְהוֹרוֹת־עֵינַיִם וּבִקְוֻצּוֹת־הַתֹּם שֶׁל עֲלָמוֹת
יִתְפָּרֵץ הַלַּהַב מִגְּדוֹתָיו וְשָׂרַף לִבֵּנוּ לָאֵפֶר;
וֵאלֹהֵי הָאַהֲבָה הַגָּדוֹל לֹא יִסְלַח, לְעוֹלָם לֹא יִסְלַח,
אִם נְפַזֵּר לָרִיק אַהֲבָתֵנוּ בְּאֵדֵי הַחַיִּים הַקָּרִים,
אִם נְחַמֵּם אֶת קֶרַח־הַצָּפוֹן וּנְחַלֵּק לָרְעֵבִים לִבֵּנוּ
וְאִם נַשְׁחִית חֻמֵּנוּ לָאָרֶץ.

וילנה, יאנואר.

1906

כֵּן נוֹשְׁקִים אֲנָחְנוּ

...לֹא, אֵינֵךְ יוֹדְעָה עֲדַיִן, יַלְדָּתִי, אֵיךְ נוֹשְׁקִים אֲנָחְנוּ:
זְרוֹעוֹת — נְחָשִׁים מִתְלַכְּדִים, מַרְעִילִים וְחוֹנְקִים
וְלוֹחֲצִים חָזֶה לְחָזֶה עַד שֶׁלֹּא יֵדַע כָּל אֶחָד
בֵּין לִבּוֹ וּבֵין לֵב חֲבֵרוֹ.
וְשָׂפָה לְשָׂפָה נִדְבָּקוֹת וְדוֹלְקוֹת כְּלַהַב־אַרְגָּמָן,
וְסוֹפֵג פֶּה אֶחָד וְשׁוֹתֶה וּמוֹצֵץ עֲלוּמֵי חֲבֵרוֹ.
סוֹפֵג הָאֶחָד טַל־אָבִיב וּמְשַׁלֵּם בְּקַיִץ, בְּקָיִץ...
כֵּן נוֹשְׁקִים אֲנָחְנוּ!

הַס! חֳמָרִים וְגוּפִים נֶעֶלָמוּ וְנוֹתְרוּ רַק רוּחַ וָאֹשֶׁר.
בָּטְלוּ כָּל דִּבְרֵי בְּנֵי־אָדָם, — קַיֶּמֶת רַק שְׂפַת הַמַּבָּטִים.
וְנִשְׁמְטָה הָאָרֶץ מִתַּחַת וּתְהוֹמִים וּכְתָלִים נָמֹגוּ;
הַיְקוּם רַק נֶאֱחָז בִּנְשִׁיקָה. הַיְקוּם כֻּלּוֹ תָּלוּי בִּנְשִׁיקָה.
הַס, אָסוּר וְאָסוּר לְהַפְסִיק, פֶּן יִפֹּל הַכֹּל וְהִתְפּוֹרֵר...
כֵּן נוֹשְׁקִים אֲנָחְנוּ!

וְאֵין אֲנִי אָשֵׁם, חֲבִיבָה, אִם עֵינַי מַתִּיזוֹת רְשָׁפִים,
אִם זְרֹעִי מִתְכַּוֶּצָה לְחַבֵּק וּשְׂפָתַי נִמְשָׁכוֹת לְנַשֵּׁק
נְשִׁיקַת אֵין־סוֹף וְאֵין רֵאשִׁית...
כִּי רַבָּה הָאֵשׁ בְּעוֹרְקֵינוּ — וְאִם לֹא נִשְׁפְּכֶנָּה בִּרְעָדָה

וִדּוּי

אֶמֶת, יַלְדָּה חִוְּרָה, חִלַּלְתִּי אֶת הָאַהֲבָה!
בְּעֶרֶב הַיּוֹם הַבָּהִיר וְהִתְבּוֹסֵס בְּתוֹךְ דָּמוֹ,
נְשַׁקְתִּיךְ בְּחֹם בְּמִצְחֵךְ וְעֵינַי — שְׁנַיִם סוֹדוֹת;
וַיָּבֹא לֵיל־הַקַּיִץ — אֵשׁ שְׁחוֹרָה אֲפֵלָתוֹ —
בְּעֵרֶב־רַב שֶׁל צְלָלִים הָרוֹעֲדִים מִתַּאֲוָה
חִבַּקְתִּי חֵיק־נָכְרִיָּה.

סִלְחִי לִי, חִוֶּרֶת, כַּף־יָדֵךְ כָּכָה טוֹבָה!
אִם כָּכָה טוֹב גַּם לִבֵּךְ — לִי תִסְלְחִי בְּוַדַּאי.
יוֹנַת־תּוֹם! הֵן תֵּדְעִי: גְּוִיָּה לִי וּנְשָׁמָה.
הַנְּשָׁמָה לֵאלֹהִים הִיא — וְהַגְּוִיָּה לַעֲזָאזֵל;
הַאֲמִינִי, שְׁתֵּיהֶן צְמֵאוֹת וּמְבַקְשׁוֹת אֶת תִּקּוּנָן —
בָּ א ִשָּׁ ה...

עֵינַיִךְ־תְּכֵלֶת דּוֹמְעוֹת. אַל תִּבְכִּי נָא, מַלְאָכִי!
כַּחֲבֹק זְרוֹעוֹתַי א וֹ תָ הּ נִשְׁמָתִי חִבְּקָה אוֹתָךְ.
בְּכוּר הַחֵטְא הַשָּׁחוֹר נִצְרַף זְהַב־לְבָבִי,
הַתַּאֲוָה אָכְלָה סִיגָיו וַיֵּצֵא זַךְ וּמְזֻקָּק:
וּבְמִשְׁנֶה גִּיל מֵעַכְשָׁו לָךְ תָּאִיר אַהֲבָתִי —
כְּשֶׁמֶשׁ־קַיִץ אַחֲרֵי סָעַר.

דיקבר.

וְסָפַגְתְּ אֶת אֵשׁ שְׂפָתַי, וַאֲנִי — אֵשׁ שְׂפָתַיִךְ,
וְשָׂבַע לֹא נִשְׂבַּע עַד שַׁחַר.

וְסָגַר עָלֵינוּ הַלַּיִל הַכָּחֹל,
וְסָפְגוּ הַצְּלָלִים לִרְוָיָה
אֶת נִשְׁמוֹת הַנְּשִׁיקוֹת וּסְחָפָם אוֹר־בֹּקֶר,
וְהָיָה הַסּוֹד כְּלֹא הָיָה.

וּבְצֵאתֵךְ רְוַת־עֹנֶג, וְהִנֵּה חֲלוֹמֵךְ
הוּא פָּתוּר וְהַפִּתְרוֹן לֹא מוּבָן;
וְעוֹד הַרְבֵּה תְּחַפְּשִׂי לָךְ פִּתְרוֹן לְפִתְרוֹן —
סֵבֶר שְׁעוֹת־אֹשֶׁר וְשׁוּבָן...

ורשה.

אַשְׁרֵי הָאִישׁ אֲשֶׁר יֵדַע לְצוּדָם
וּלְבָלְעָם בְּכָל שְׁעַת־כֹּשֶׁר;
וְאוֹי לוֹ לַכְּסִיל אֲשֶׁר יִמְאַס בְּנִצִּים,
וּבִקֵּשׁ לוֹ שְׁמָשׁוֹת שֶׁל אֹשֶׁר.

וְעָבְרוּ כָּל יָמָיו בְּחִפּוּשׂ מַחֲשַׁכִּים
וּבְחִטּוּט סְמַרְטוּטֵי־קְדוּשָׁה;
וְהִנֵּה כְבָר בָּלוּ וְקָמְטוּ אֲבָרוֹתָיו,
וּרְצוּצָה נִשְׁמָתוֹ וּקְלוּשָׁה.

וּבְזָקְנוֹ — וְהֵבִין... וְשָׁלְחָה יַד רָזָה,
וְחִפֵּשׂ בָּרוּם מַבָּט רוֹעֵד,
אַךְ זִיקֵי־הָאֹשֶׁר כְּבָר גָּבְהוּ מִמְּעוּפוֹ,
וְקִלֵּל כִּי אֵחַר הַמּוֹעֵד...

וּשְׁנֵינוּ צְעִירִים — וְהִנֵּה נֶגְדֵּנוּ
זִיק־אֹשֶׁר, וְאַתְּ כֹּה מַחֲרִישָׁה...
הַצְּלָלִים מִתְנַעְנְעִים, הַצְּלָלִים מִתְפַּלְּאִים
וְשׁוֹלְחִים לָךְ לָשׁוֹן, הָאִשָּׁה!

אַתְּ חִוְּרָה? אֵין דָּבָר. אָנֹכִי יוֹדֵעַ:
בָּךְ טָמוּן דַּם לוֹהֵט וְאָדֹם;
בְּטֶרֶם הִתְלַקַּח הַשֶּׁמֶשׁ, בַּבֹּקֶר,
כִּלְחָיַיִךְ אָז חִוֵּר הַקָּדִים...

כַּךְ. צִנְחִי עַל חָזִי וּשְׁכָחִינִי וּשְׁכָחִינִי
בְּעוֹד לוֹהֲטוֹת עֵינַי וְאַחַר — — — —

אֵי אַסְתִּיר אֶת עֵינַי? וְהֵן חוֹמְדוֹת לְלַהֵט
פְּנֵי אִשָּׁה בִּשְׁעַת בֵּין־הַשְּׁמָשׁוֹת.

הוֹ, סִלְחִי לִי, סִלְחִי, אַל נָא תִּשְׁמְטִי,
וְשִׁמְעִי אֶת אֲשֶׁר אֲסַפֵּר:
חוֹטֵא הָאָדָם לַבְּרִיאָה הוֹרָתוֹ
וּבַמָּה עֲווֹנוֹתָיו יְכַפֵּר?

הוּא עוֹזֵב נְאוֹת־שָׂדֶה וְנִסְגַּר בִּכְלוּבֵי־
לְבֵנִים וָאֶבֶן, בִּכְרַכִּים;
לֵב אִשָּׁה לַגֶּבֶר, וְהֵם בּוֹשִׁים, מִתְחַפְּשִׂים
וּמְחַכִּים, לָמָּה הֵם מְחַכִּים?

בְּרוּכָה לִי תִהְיִי, אַתְּ פְּרָאוּת חָפְשִׁיָּה
שֶׁל תְּקוּפַת מִדְבָּרִיּוֹת וִיעָרִים!
עֵת נָדְדָה בַּת־חַוָּה עֲרוּמָה וּשְׁזוּפָה
וּבִקְשָׁה אֶת דּוֹדָהּ בֶּהָרִים.

בְּרוּכָה לִי תִהְיִי, אַתְּ פְּרָאוּת שֶׁעָבְרָה,
וְאָרוּר הַנִּמּוּס וּכְבָלָיו!
שֶׁשּׂוֹרֵף הוּא שְׂפָתַי, עֵת עוֹרְגוֹת הֵן לָמֹץ
אֶת לֶחְיֵךְ זוֹ וֶרֶד וְחָלָב.

הוֹ, מַה זֹּאת, תְּעֶרֶת, מִי הֵטִיל סְעָרָה
בְּגַלֵּי שָׁדַיִךְ הָרוֹגְעִים?
הַקְשִׁיבִי־נָא: תּוֹעִים בַּאֲפֵלַת הַחַיִּים
נִיצוֹצִים שֶׁל אֹשֶׁר וּנְמוּגִים.

בְּלֵיל הַשֶּׁקֶט

...רְאִי, מִתְרוֹמֶמֶת אַפְלוּלִית הַקַּיִץ
וְאוֹרְכִים הַצְּלָלִים הַכְּמֵהִים —
וְאַתְּ – מִצְחֵךְ זוֹעֵף וּנְזִירוּת מְצִיצָה
מִקִּמְטֵי שִׂמְלָתֵךְ הַכֵּהִים.

תְּנִי יָדֵךְ לִי, יָפָה, שֶׁלָּךְ — כָּכָה קָרָה,
וְיָדִי — הַקַּיִץ בָּהּ יוֹקֵד.
כֹּה־צַר לִי עַל חֹם זֶה שֶׁהוֹלֵךְ לְאִבּוּד
בְּלִי הַלְהִיב אֶת דָּמֵךְ הַשּׁוֹקֵט.

וְאִם רוֹאוֹת עֵינַיִךְ רַק עָמָל וּמְרִירוּת
וּבְלִבֵּךְ חִידָתָם הַכְּבֵדָה,
אֲנִי – לִבִּי רוֹאֶה רַק יֹפִי וַחֲלוֹמוֹת
וְלִשְׁפֹּט בֵּינֵינוּ מִי יֵדַע?

בְּלֵיל־יַיִן וּדְמָעוֹת, אֲנָחוֹת וּמְחוֹלוֹת — —
כָּךְ הָיָה, כָּךְ יִהְיֶה בַּבָּאוֹת.
הַצֶּדֶק עִם שְׂגִינוּ, וְעִם שְׂגִינוּ הַבְּדִידוּת...
וְחוֹלְפוֹת בְּלִי אֲשֶׁר תַּשְׁעוֹת.

וְלָמָּה אֲרַמֶּה אֶת לִבִּי? וְהוּא עוֹרֵג
לַהֲוָיוֹת חֲדָשׁוֹת, חֲדָשׁוֹת.

לָהּ

גַּם אָז, בַּשָּׁעָה הָאַחֲרוֹנָה, עֵת כִּי אָמוּת
וְקָפָא דָמִי הָרוֹתֵחַ תַּחַת חָזֶה נוֹבֵל,—
גַּם אָז לֹא תוּכְלִי לִבְכּוֹת. קְפוּאָה רַק תַּבִּיטִי,
לִבֵּךְ מָלֵא יִרְאַת־כָּבוֹד וְאֵינוֹ קוֹבֵל.

אֶת מוֹתִי לֹא תָבִינִי, כְּמוֹ שֶׁלֹּא הֵבַנְתְּ אֶת נַפְשִׁי
בְּעוֹדִי חַם וְחוֹלֵם וְאַתְּ נוֹשֶׁקֶת מִצְחִי;
אֶת מוֹתִי לֹא תָבִינִי. לִבֵּךְ הוּא רַק יַרְגִּישׁ,
שֶׁכְּמוֹ לַהַב חַיַּי גָּדוֹל הוּא וְנִצְחִי.

מְבַכִּים אֶת הַפֶּרַח, שֶׁצָּץ בְּכֶלֶא זְכוּכִית
וְנָבֵל מִבְּלִי שֶׁמֶשׁ וְטַל כְּיָתוֹם חִוֵּר;
מְבַכִּים בֶּן־אֶפְרוֹחַ שֶׁנָּפַל מִמְּרוֹם קִנּוֹ
בְּעוֹד הוּא חָסֵר נוֹצָה וְרָפֶה הוּא וְעִוֵּר —

אַךְ אֵין מְבַכִּים סֶלַע, סֶלַע בֶּן נְצָחִים,
שֶׁנָּשָׂא רֹאשׁ בְּגָאוֹן, עֲרִירִי וּבֶן־הוֹרִין —
וּפִתְאֹם רָעַד, נִבְקַע וְנָפַל בִּשְׁחוֹק רַעַם
וְהִשְׁאִיר שְׁאוֹל עֲמֻקָּה שֶׁל אֹפֶל וּמִסְתּוֹרִין.

אבגוסט.

אֵין זֶה אֵד מְרַפְרֵף...

אֵין זֶה אֵד מְרַפְרֵף וְאֵין זֶה גֶשֶׁם סוֹחֵף,
אֵין זֶה רוּחַ מָצוּי וְאֵין זֶה רוּחַ סַעַר,
אֵין זֶה שַׁחַר חִוֵּר וְאֵין זֶה בֵּין־הַשְּׁמָשׁוֹת,
אֵין בְּיוֹם זֶה חֶדְוָה וְאֵין בְּיוֹם זֶה צַעַר.

לֹא לְחַבֵּק נַעֲרָה אַף לֹא לְהִמּוֹק בָּדָד,
אֵינְךָ חוֹלֵם עָתִיד, אֵינְךָ זוֹכֵר עָבָר;
תֵּשֵׁב אֶל הַמְּלָאכָה — וְאַתָּה כְּבָר מְפַהֵק,
תֹּאמַר שֶׁבֶת בָּטֵל — וְלִבְּךָ שׁוֹקֵק דָּבָר.

יֵשׁ אֹשֶׁר רַק תִּתְאַו לִשְׁכַּב דֹּם וְלִישֹׁן
שֵׁנָה בְּלִי חֲלוֹמוֹת קֵהָה וַחֲשָׁאִית;
לִישֹׁן — עַד יְעִירְךָ לַהַט שֶׁמֶשׁ־קַיִץ,
לִישֹׁן — עַד תְּעִירְךָ סוּפַת־שֶׁלֶג פְּרָאִית...

וילנה, אבגוסט.

אַתְּ לוֹחֲשָׁה לִי מִלָּה יְשָׁנָה וְחַמָּה:
„אֹהֶבֶת אָנֹכִי..."

כְּבָר חֻלְּלָה הַמִּלָּה בְּתוֹךְ אַלְפֵי פִּיּוֹת,
הִתְיַשְּׁנָה וַתִּבֹּל —
וּבְפִיךְ כְּמוֹ שָׁבָה זוֹ מִלָּה לִתְחִיָּה.
אַיֶּהָ? אַיֶּהָ?

שָׁטִים עֲנָנִים בָּרֹם כַּחֲלוֹמוֹת,
כְּתִקְווֹת לְבָנוֹת,
וּבַעֲבֹר רוּחַ לוֹחֵשׁ אֲקַנֶּה לִשְׁמֹעַ:
„אֹהֶבֶת אָנֹכִי..."

אַזְכָּרָה

כִּשְׁתֵּי שְׁמָשׁוֹת שְׁחוֹרוֹת עֵינַיִךְ לְהֵטוּ
בְּלֹבֶן פָּנַיִךְ ;
טָמַנְתִּי אֶת אוֹרָן הַשָּׁחוֹר בְּחֻבִּי,
עֲזַבְתִּיךְ וָאֶסַּע.

יֵשׁ לֵילוֹת חִוְּרִים בְּאֶרֶץ נְדוּדַי,
כְּלֵילוֹת בְּאַרְצֵךְ ;
שָׁטִים בְּנֵי־עָבִים בָּרוּם כַּחֲלוֹמוֹת
רְחוֹקִים וּלְבָנִים.

וְיֵשׁ שֶׁיִּתְאַמְּצוּ לִבְלֹעַ הַסַּהַר,
וּבְלֹעַ לֹא יוּכְלוּ ;
עֲגוּנוֹת הֵם שְׁתַּיִם עָלַי וְאֶת זִכְרֵךְ
לֹא יוּכְלוּ לִבְלֹעַ.

כִּתְּרוּנִי עֲגוּנוֹת וּמְנַחֲכִים דּוּמָם
בְּלִי פֶּה וְשִׁנַּיִם,
מַזְכִּירִים לִי חִלּוּל שֶׁל תֹּם וְקָדָשִׁים —
וְזִכְרֵךְ מְגֹרָשִׁם.

וְנִזְכְּרוּ לִי גַּנָּה עִם סַפְסָל מִסְתָּר
וְיוֹשְׁבִים אֲנַחְנוּ ;

רוֹעֶה

טָבַע הַשֶּׁמֶשׁ בַּיַּעַר,
הוֹלֵךְ וְרָפָה הַשָּׁרָב;
יָצָא הַלַּיְלָה לְשׁוֹטֵט
וְלִרְעוֹת אֶת צְלָלָיו־עֲדָרָיו.

עַל גַּבֵּי יְעָרִים וְיַמִּים
רוֹעָם, הַלֵּיל, אוֹתָם מַעֲבִיר:
מֵנִיף אֶת שׁוֹטוֹ: „הוֹ פִּשְׁטוּ
בָּאָרֶץ וּבְרוּמוֹ שֶׁל אֲוִיר...״

וּפָשְׁטוּ הַצְּלָלִים הָרְעֵבִים
בָּעוֹלָם עֲדָרִים, עֲדָרִים,
וּפָשְׁטוּ וְלִחֲכוּ דוּמָם
אֶת־שְׂרִידֵי הָאוֹר הַחֲוַרְוָרִים.

וַיְלַחֲכוּ פְּלִיטֵי קַרְנַיִם
וְכִרְזוֹנוֹת יוֹם עוֹבֵר וְכָלֶה;
גַּם דִּמְדּוּם בָּעָב לֹא יַשְׁאִירוּ,
גַּם זְהֵרוּר שֶׁנֶּאֱחַז בְּעָלֶה.

הַבִּיטוּ, הַצְּלָלִים אֶת אַחֲרוֹן
הַנְּגֹהוֹת כְּבָר כִּלּוּ לְלַחֵךְ;
וּמַבִּיט הַלֵּיל עַל עֲדָרָיו
הַשְּׁחוֹרִים הַשְּׂבֵעִים—וּמְנַחֵךְ...

וְאוֹר־אֹבֶל אָדֹם, אַחֲרוֹן,
יִדְעַךְ, יִמֹּג כַּהֲוָיָה.

וְעַד אַשְׁמֹרֶת־לֵיל הַשְּׁלִישִׁית,
דֹּם אֲבַכֶּה אֶת הַשְּׁקִיעָה;
אָשִׁיר עַל דְּבַר כִּבּוּי־שְׁמָשׁוֹת,
עַל דְּבַר סוֹפָהּ שֶׁל הַבְּרִיאָה...

עָיֵף אֶפֹּל וְאֵרָדֵם,
וְעוֹד הַפַּעַם אַרְבֶּה לִישׁוֹן
וַאֲאַחֵר חַג־הַשַּׁחַר,
בְּשׂוֹרַת קַו־הָאוֹר הָרִאשׁוֹן...

ווילנה, אבגוסט.

גְּדוֹלָה, גְּדוֹלָה תְּהִי הַלְוָיָה!
כָּל הַמַּעֲרָב פָּז הִתְכַּסָּה;
גַּם בְּמוֹת גָּדוֹל מַלְכֵי מוּקְדוֹן
כָּבוֹד רַב כָּזֶה לֹא נַעֲשָׂה.

חֻפּוֹת כֶּתֶם, הָרֵי זָהָב,
וְאֵין קֵצֶה לָאַרְגָּמָן;
אֶל־הַזֹּהַר הוֹצִיא, שָׁפַךְ
כָּל אוֹצְרוֹתָיו אֲשֶׁר טָמָן.

פֵּיוֹת וְרֻדּוֹת, כְּרוּבֵי נֹגַהּ,
כֻּלָּם בָּאוּ מַעֲרָבָה
לְלַוּוֹת שֶׁמֶשׁ מֵת וְלָשֵׂאת
אֶת „מִטָּתוֹ" הַמֻּזְהָבָה.

הֲכֵן, אָדָם, מֵת הַשֶּׁמֶשׁ...
עוֹד מְעַט וְנָשְׂאוּ אוֹתוֹ; —
לֹא חַגֹּתִי חַג־הִוָּלְדוֹ,
הָבָה אָחֹג נָא אֶת מוֹתוֹ!

גַּם הַשְּׁקִיעָה זוּ הִיא שַׁחַר,
זוּ הִיא שַׁחֲרוֹ שֶׁל הַמָּוֶת,
וּלְאַזְכָּרַת יָפְיָהּ אֶשְׁתֶּה
כּוֹס גַּעֲגוּעִים וְעַצֶּבֶת.

וְלֹא אָמוּשׁ מִן הַחַלּוֹן,
עַד כִּי תִשְׁלַם כָּל הַלְוָיָה;

אֵין עוֹד זֵכֶר לְזִיו וֶרֶד
וְלִמְדוּרַת עָבֵי־שׁוֹשָׁן.

וּבַהֲקִיצִי: שִׁמָּמוֹן עַתִּיק
אֶת הָעוֹלָם כֻּלּוֹ חָבָק;
וְשָׁמַיִם נוֹבְלִים פְּרוּשִׂים
עַל הָעִיר הַמְכֻסָּה אָבָק.

וּבָרְחוֹבוֹת הַכֹּל סוֹעֵר —
לֹא בִשְׁבִילִי, לֹא בִשְׁבִילִי;
דְּבַר־מָה בּוֹכֶה לִי עַל אָזְנִי,
דְּבַר־מָה נִגְרָר אַחֲרֵי צִלִּי.

זוּ נִשְׁמָתוֹ שֶׁל הַשַּׁחַר,
הַמְיַבֶּבֶת כַּעֲנוּנָה,
שֶׁלֹּא הוּשַׁר לָהּ בַּחֲרוּזִים,
שֶׁלֹּא מָצְאָה אֶת תִּקּוּנָהּ.

וּבָרְחוֹבוֹת תָּעָה אִתְּךָ.
הָיָה שַׁחַר... אֵי הוּא? מִי הוּא?
לֹא, לֹא אָשִׁיר עַל הַשַּׁחַר —
וַאֲנִי לֹא רְאִיתִיהוּ!

...גְּרוֹת־שָׁנִי בִּפְאַת מַעֲרָב:
עָבִים דּוֹלְקִים וְלֹא אֻכָּלִים;
וּכְסִמָּנֵי־אֵבֶל נָחוּ
עַל הַכֹּל בֶּהָרוֹת־צְלָלִים.

מִבֹּקֶר עַד בֹּקֶר

יוֹם כְּיוֹמוֹ עַל מִטָּתִי
אַךְ הַלַּיְלָה נָז וְעָבַר –
נוֹלַד שַׁחַר וְגָוַע,
וַאֲנִי לֹא אָחוּשׁ דָּבָר.

וְלֹא אֶרְאֶה עָבִים רָצִים
לִפְנֵי שֶׁמֶשׁ נְדוּדִים, גְּדוּדִים,
וּבְאַרְגָּמָן מְרַפְּדִים שַׁחַק,
וּבִידֵיהֶם אוּרִים וְרֵדִים.

וְלֹא אֶשְׁמַע עֵת יְשׁוֹרֵר
עֵץ וָהָר וְנַחַל בָּהִיר
הַמְנוֹן־זֹהַר, הַמְנוֹן־כָּבוֹד
לִקְרַאת מַלְכָּם – שֶׁמֶשׁ צָעִיר.

וְאֵינִי מַרְגִּישׁ עֵת שֶׁדּוֹפֵק
עֲלֵי שִׁכְמִי קַו אוֹר רִאשׁוֹן;
אֲנִי עָצֵל, אֲנִי עָיֵף,
וּבְכָל יוֹם אֲאַחֵר לִישׁוֹן.

וּבַהֲקִיצִי: יוֹם מְחֻלָּל,
שֶׁמֶשׁ צָהֹב, יָשָׁן נוֹשָׁן;

„וְאַתֶּן, הַיָּפוֹת, בִּהְיוֹת לִבִּי בָשָׂר,
וְתֻמּוֹ לֹא חֻלַּל וְחֹם כּוֹ לֹא חָסֵר,
גְּנַבְתֶּן אֶת הַכֹּל וְלִי לֹא הוֹתַרְתֶּן;
וְעַתָּה עוֹד צִמְאוֹת וּרְעֵבוֹת נִשְׁאַרְתֶּן...
הֲרֵי לָכֶן בַּרְזֶל, חֲטֹפְנוּהוּ, הַבָּנוֹת!
אֱכֹלְנָה וּשְׁבֹרְנָה שִׁנֵּיכֶן הַלְּבָנוֹת".

הוֹ, רַדֵּד וְרַדֵּד, נַפְּחִי הָאִלֵּם!
אֶת שִׁבְרֵךְ לְבָבִי בְּדָמָיו כְּבָר שִׁלֵּם;
אִם תִּגַּע בְּרֹךְ, אָז עֲשֵׂה אִתּוֹ כָּלָה,
וְאִם תִּמְצָא חֲלוֹם שָׁם, אָז זְרֹק אוֹתוֹ הָלְאָה:
אֵין מָקוֹם לָרֹךְ וּבַחֲלוֹמוֹת אֵין צֹרֶךְ
בְּדוֹר כֻּלּוֹ קֵהָה וְעָרְמָה וּמֹרֶךְ...

הוֹ, הַקְשֵׁה וָרֵד כָּל חַבּוּרָה נָמַקָּה,
כָּל מָקוֹם זָחוּחַ; אָנֹכִי אֲחַכֶּה
עַד יְהִי לִבִּי מוּצָק וְחַד מִכָּל עֵבֶר,
וְלֹא יִהְיֶה בוֹ חֹם וְלֹא יִהְיֶה בוֹ שֵׁבֶר,
אָז אוֹתְךָ אֲגָרֵשׁ, נַפָּחִי וְשָׁבִי,
אָז אָקוּם וְאֶמְלֹךְ אֲנִי עַל לְבָבִי

אָז אֵצֵא לַחַיִּים וְאַכְרִיז: „הָאִישִׁים!
בִּבְכוֹתִי וּבַחֲלֹמִי הֱיִיתֶם מַחֲרִישִׁים,
וַתִּירְקוּ בִּפְנֵי עֵת קַצְתֶּם בְּרַכּוֹת;
וְעַתָּה לֹא לִבְכּוֹת יָצָאתִי — לְהַכּוֹת...
לְהַכּוֹת עַל רָאשְׁכֶם הָרֵיק בְּכָל כֹּחִי!
עַכְשָׁיו בְּכוּ אַתֶּם, וְאִירַק אָנֹכִי...

„וְאַתֶּן, הֲזָיוֹת וְקַרְנֵי הַזָּהָב,
הֲזָיָה וְסוֹדָהּ, חֲלוֹם וּשְׁלַל צְבָעָיו,
לְחִנָּם תִּתְחַכַּמְנָה אֶל לִבִּי לְצוּדוֹ,
בְּמֶרְיוֹ תִּכָּשֵׁלוּ וּתְנֻפְּצוּ אֶל חֻדּוֹ;
לֹא אֶחְפֹּץ הִתְרוֹמֵם לַמָּרוֹם הַסָּתוּם,
לִבְלִי נְפֹל אַרְצָה מְעֻנֶּה וְיָתוֹם...

תַּחַת הַקְּרָנָס

הוּקְ־הַק... הִנֵּה הִתְחִיל הַזְּמָן עֲבוֹדָתוֹ,
הוּא נִצָּב עַל לִבִּי, וּבְיָדוֹ קְרָנָסוֹ;
הוּא אִלֵּם וְשָׁב, אַךְ הַכּוֹת הוּא יָכֹל,
יוֹצְאִים הַשְּׂרִירִים עַל יָדָיו בְּמָחוֹל,
וּזְקָנוֹ הַשָּׂבָה רוֹטֶטֶת עַל חָזוֹ,
בְּעֵינָיו רָז־גְּבוּרָה, וְאֵין פִּתְרוֹן לְרָזוֹ.

יִסּוּרִים וְיָמִים יָעוּפוּ כִּצְלָלִים,
וְהוֹלֵךְ וּמִתְגַּבֵּר הַקְּרָנָס חֲיָלִים,
מִתְרוֹמֵם וְיוֹרֵד וְהוֹלֵם וְהוֹלֵם.
אֱלֹהִים! כְּבָר לֹא אַכִּיר אֶת לִבִּי הַחוֹלֵם
מִתַּחַת הַקְּרָנָס חֲלוֹמוֹת אַוְרִירִים —
וְצִבְעֵי הַקֶּשֶׁת נְמַגִּים, מַחֲוִירִים...

לֹא אַכִּיר אֶת לִבִּי, לֵב־בָּשָׂר, שֶׁהָיָה
עַד עַכְשָׁיו לְמִשְׂחָק לְכָל בַּת־הֲוָיָה:
שֶׁלְּעָבָר קִנְּתוּ כָּל קֶרֶן מְזֻהָבָה,
וְשַׁחַר לוֹ הָיָה כָּל צְחוֹק נַעֲרָה נָאוָה:
לֹא אַכִּיר אֶת לִבִּי, לֹא אֶחְפֹּץ הַכִּירוֹ —
בְּיָדְךָ, נַפָּחִי הָאַמִּיץ, אַפְקִירוֹ.

חוֹלֶה, אֵין־אוֹנִים הוּא שׁוֹכֵב
עַל מַרְבַד אַרְגָּמָן וְגוֹסֵס.

וְהֵנִיחוּ אָז צְלָלִים־עֲבָדִים,
יַאֲרִיכוּ בְלַעַג לְשׁוֹנָם;
וּבְאוֹיְבָם הַגּוֹסֵס יְכַלּוּ
נִקְמָתָם הַשְּׁפָלָה וּזְדוֹנָם.

זֶה חוֹנְקוֹ, זֶה הוֹדְפוֹ בְחֶרְפָּה,
זֶה מוֹרֵט אֶת קַרְנֵי־הַנְּהָרָה:
יִתְעַלְּלוּ כְטוֹרְפִים־פַּחְדָנִים
בִּגְוִיַּת הָאַרְיֵה הַקָּרָה.

וְאַתָּה, הָאָדָם, אָז מַבִּיט
אֵין־אוֹנִים אֶל מַעֲשֵׂה־הָעָוֶל,
כְּכֶלֶב בַּהֲרִיחוֹ גַּנָּבִים
וּמֵרָחֹק הִגָּהוּ לַבָּבֶל.

עָוֶל

אוֹיְבִים הַצְּלָלִים לַשֶּׁמֶשׁ,
אוֹיְבִים מִקְּטַנָּם עַד גְּדוֹלָם;
כָּל מַזְהִיר, בְּלִי דַעַת מַדּוּעַ,
הֵם שׂוֹנְאִים מֵאָז וּמֵעוֹלָם.

יוֹמָם מִתְחַבְּאִים הַצְּלָלִים
בַּיְּעָרִים וּבְכָל נִקְרָה שְׁחוֹרָה,
וְאָרְבוּ וְחָרְשׁוּ מְזִמּוֹת
לְהַשְׁמִיד אֶת גִּבּוֹר־הָאוֹרָה.

אַךְ הוֹדֵר הַשֶּׁמֶשׁ הַגֵּאֶה
בְּלַעֲגֵי הַלּוֹהֵט אֶל אוֹיְבָיו;
שְׂחוֹקוֹ הַחַם הוּא גְבוּרָתוֹ,
קַרְנָיו הֵן חִצָּיו וְרוֹבָיו.

מִתְחַלְחֲלִים צְלָלִים וִירֵאִים
אֶת מוּסַר מְנַצְּחָם הַנַּעֲלָה,
כְּכוּשִׁים־עֲבָדִים שֶׁמָּרְדוּ
וּפִתְאֹם — וּמִרְדָּם הִתְגַּלָּה.

בָּעֶרֶב וְזָקֵן הַשֶּׁמֶשׁ
וְאוֹרוֹ כְּבָר קַר הוּא וְרוֹתֵת;

לִהְיוֹת רַע וָמַר, וְלָמוּת לֹא נַחְפֹּצָה,
לֹא נֵדַע מִי טוֹב יוֹתֵר וְלָמָּה שְׁנֵיהֶם יַחַד?...

אוּלָם שִׁמְעִי, בִּתִּי! עוֹד תָּבֹא עֵת רְחוֹקָה,
וְתָקוּץ בְּמִשְׂחָק זֶה נֶפֶשׁ הָאֵיתָנִים;
וְעָפוּ עַד לְאֵין־סוֹף, בְּנַפְּצָם לִפְנֵי עוּפָם
הֲמוֹנֵי צַעֲצוּעֵיהֶם הַמְפֻרְכָּסִים, הַיְשָׁנִים...

וְעָפוּ עַד לְאֵין־סוֹף לְבַקֵּשׁ מִשְׂחָק חָדָשׁ
הַמָּלֵא מְשׁוּבַת־פְּרָאִים וְנַאֲקוֹת הוֹד וְאֵימָה;
וְכַמָּה כַּמָּה יָמִים עוֹד יִתְעוּ אַחֲרֵי עוּפָם
אַבְקוֹת לְבָבֵינוּ עַל הָאָרֶץ הַשּׁוֹמֵמָה...

בִּתִּי, אַתְּ שׁוֹאֶלֶת אוֹתִי: מָה הוּא סוֹד הַמָּוֶת? —
טוֹב כִּי תִשְׁאָלִינִי: מָה הוּא סוֹד הַחַיִּים?
צוֹפָה אַתְּ בְּאֵימָה עַל הַמֵּתִים, וְאָנֹכִי —
עַל אֵלֶּה הַנּוֹלָדִים תַּחַת הַשָּׁמַיִם...

מַעֲשֶׂה

בִּתִּי, אַתְּ שׁוֹאֶלֶת אוֹתִי: מָה הוּא סוֹד הַמָּוֶת? —
טוֹב כִּי תִשְׁאָלִינִי: מָה הוּא סוֹד הַחַיִּים?
צוֹפָה אַתְּ בְּאֵימָה עַל הַמֵּתִים, וְאָנֹכִי —
עַל אֵלֶּה הַנּוֹלָדִים תַּחַת הַשָּׁמַיִם.

וְרֶמֶז קַל לַפִּתְרוֹן אִם תַּחְפְּצִי לִשְׁמֹעַ,
חַכְּקִינִי נָא עִם־עֶרֶב עֵת מִשְׁתַּגְּעִים צְלָלִים; —
אֲסַפְּרָה לָךְ אָז „מַעֲשֶׂה", שֶׁחָלַמְתִּי אוֹ בָּדִיתִי
אוֹ קָרָאתִי מִתּוֹךְ גְּוִילִים בָּלִים:

גַּם הַחַיִּים, גַּם הַמָּוֶת שְׁטָנִים שְׁנַיִם הֵמָּה;
שְׁנֵיהֶם כָּרְתוּ בְּרִית לְשַׂחֵק עִם גַּמָּדִים:
— „אָנֹכִי אֶבְרָא בְרוּאִים, וְאַתָּה אוֹתָם תָּמִית,
וְהָיָה לָנוּ מִשְׂחָק שֶׁל מֵתִים וְנוֹלָדִים..."

אֶחָד בּוֹרֵא אִישִׁים מְפַרְכְּסִים וְזוֹרְקָם
אֶל שִׁטְפּוֹ שֶׁל הַזְּמָן הָרָץ וּמַכֶּה גַלִּים;
נוֹטֵל אוֹתָם שֵׁנִי וְדוֹרְסָם — וְתַשְׁטֹף
סוֹחֵף אֶת־פִּגְרֵיהֶם לְאֵין־סוֹף שֶׁל עֲרָפֶלִּים.

הַמִּשְׂחָק נָאֶה כָּכָה! וּמְשַׂחֲקִים הַשְּׂטָנִים,
וַאֲנַחְנוּ, בֻּבּוֹת, נִרְקֹד לִפְנֵיהֶם רִקּוּד פַּחַד;

שָׂח עִם בְּגֵי־מֶרֶס הָעֲנָקִים וְעִם גַּמָּדֵי־הַסַּהַר יְטַיֵּל,
מְקַדֵּם מְרוּצַת מַזָּרוֹת וּמְבַשֵּׂר לְאֵין־סוֹף אֶת בּוֹאָם.

מְשַׂחֵק לוֹ גִּבּוֹרֵי הֶעָבָר וּגְדוֹלוֹת הֶעָתִיד הַמְּעֻנָּן,
בְּאֵין־סוֹף הַתְּכֵלֶת לֹא יִתְעֶה, וְאוֹר לוֹ בִּתְהוֹמוֹת הַחֲשֵׁכָה:
וְאֶל כָּל אֲשֶׁר אֶפְרֹשׂ אֶת־יָדַי בְּיֵאוּשׁ וְלִנְטֹל לֹא אוּכַל —
שָׁם בָּא הוּא וּמוֹלֵךְ

וְאֶל־כָּל יְפֵה־פִיָּה יִתְגַּנֵּב וְנוֹשְׁקָהּ וְשָׁר לָהּ עַל־לִבָּהּ,
בְּנוֹת שָׂרִים וּמְלָכִים פִּלַגְשָׁיו, וְהֵן לֹא תֵדַעְנָה מְאוּמָה;
גַּם עִם בְּנוֹת הַכּוּשִׁים יִתְעַלֵּס וְעִם בְּנוֹת אֶרֶץ הֹדּוּ, שֶׁכֻּלָּן
רֹךְ שָׁחוֹר וְתַאֲוָה שְׁחוֹרָה.

וְנִצְחִי רַעֲיוֹנִי הַגָּדוֹל! וְאָז עֵת כְּבָר אָמוּת, וּמֹחִי —
אֲבִי זֶה הָרַעְיוֹן וְיוֹלְדוֹ — כְּבָר יִרְקַב וְאָבַד תָּאֳרוֹ,
עֲדַיִן יִתְלַבֵּט רַעֲיוֹנִי וְיִקְרֹץ מִדַּפֵּי הַסְּפָרִים,
עוֹד יְגַחֵךְ מִכָּל תַּעֲלוּמָה שֶׁיּוּסַר הַלּוֹט מִפָּנֶיהָ,
עוֹד יַרְעִים בְּקוֹלוֹת הָרַעַם וּבִבְרַק מְתֹאֳרִים יִתְרוֹצֵץ,
עוֹד יַבְהִיר מִכַּד הַצִּיָּרִים וּבְשַׁיִשׁ יָפִיחַ נְשָׁמָה,
עוֹד יְרַצֵּד כְּפַרְפַּר בֶּן־יוֹמוֹ עַל קַרְנֵי הַשֶּׁמֶשׁ בַּקַּיִץ,
וּכְצֵל כָּחֹל יִתְעֶה בַּלַּיְלָה לְאוֹרוֹת הַסַּהַר הַחִוְּרִים,
עֵת יִשְׁקוּ בַחוּרִים אֲהוּבִים אֶת־עֵינֵי עֲלָמוֹת עֲיֵפוֹת.

וילנה, יולי.

רַעְיוֹנִי

עָלַי בְּנִיתֶם מִבְצָרִים, בְּנֵי־אָדָם, פֶּן יִשְׁטְפוּ גְּבוּל תַּאֲוֹתַי;
וּגְבוּלִים וְחֻקִּים לִי שַׂמְתֶּם, כִּי־אֵיכֶם כָּל יָמַי אֶתְלַבֵּט,
וַתְּאַסְּרוּ אֶת יָדַי הַקּוֹדְחוֹת בִּרְצוּעוֹת יֶשֶׁל תְּפִלִּין וּכְבָלִים,
לְבִלְתִּי נַסּוֹתָן לְקַרְקֵר גַּם אֶחָד מִכָּתְלֵי כִלְאֵיכֶם,
שֶׁהֶעֱלוּ חֲלוּדָה מִזֹּקֶן.

אֶת־בְּשָׂרִי כְּבַשְׁתֶּם לְעֶבֶד וְאֶת־נַפְשִׁי בְּלֶחֶם קְנִיתֶם,
אֲבָל לֹא אֶת־רַעְיוֹנִי הַגֵּאֶה. הֲתִשְׁמְעוּ? לֹא אֶת־רַעְיוֹנִי!
עָדָיו לֹא בָאָה עָרְמַתְכֶם, וּבְיֶדְכֶם הַטְּמֵאָה לֹא חֻלַּל,
הוּא חָפְשִׁי וְנַעֲרָץ וְטָהוֹר.

כָּאֲוִיר יְמַלֵּא אֶת־הַכֹּל וְיִלְפֹּת אֶת־כָּל הַמֶּרְחַבְיָה,
וּכְמוֹ זֶה הָאֲוִיר בְּעַצְמוֹ, אִי־נִרְאֶה, אִי־תָפוּשׂ רַעְיוֹנִי;
וּבְעֵת בְּשָׂרִי נָמַק בִּכְבָלִים, הוּא נִשָּׂא בְּבִטְחָה וּבְגָאוֹן,
הוּא נִשָּׂא, הוּא נִשָּׂא
בָּרְחוֹבוֹת עַל־גַּלֵּי הַשָּׁאוֹן, בַּיְּעָרִים עַל גַּלֵּי הַדְּמָמָה,
יוֹמָם עַל־גַּלֵּי הַזֹּהַר, וְעַל־גַּלֵּי הַחֹשֶׁךְ בַּלָּיְלָה.

הוּא טָס אֶל־עוֹלָמוֹת רְחוֹקִים וְנוֹשֵׁק אֶת־צַעֲדֵי הַנֵּצַח,
מְשַׂחֵק כְּמוֹ בִּכְדוּרִים עִם אַלְפֵי הַשָּׁנִים הַבָּאוֹת,

יָרֹא אִירָא, אִם אֶעֱצֹר,
יִקְצַר רוּחָהּ וְהִסְתַּלְּקָה.

אַךְ הַמַּלְכָּה עוֹד רְחוֹקָה —
וְהַנְּדָבוֹת תְּכוּפוֹת, רַבּוֹת;
אֵשׁ לְבָבִי הוֹלְכָה, פּוֹחֲתָה —
וְהָרוּחוֹת לִי מְנַבְּאוֹת:

„הַרְבֵּה יֶשְׁנָן יְפֵה־פִיּוֹת,
אַךְ נִשְׁמָתְךָ הִיא רַק אַחַת;
אַתָּה עָשִׁיר, הֵן עֲנִיּוֹת —
הֵן תּוּכַלְנָה רַק לָקַחַת.

הֵן תְּמַצֶּנָה מִתּוֹךְ לִבְּךָ
כָּל הַחֹם וְכָל הַנְּהָרָה,
וְלַמַּלְכָּה רַק יִוָּתְרוּ
לֵבָב רֵיק וּגְוִיָּה קָרָה".

בַּדֶּרֶךְ

גְּדוֹלָה, גְּדוֹלָה דֶּרֶךְ חַיַּי,
מְלֵאָה סוֹדוֹת וַעֲרָפִלִּים;
אֲנִי נִמְשָׁךְ הָלְאָה הָלְאָה,
לִבִּי — אֵשׁ, וְדָמִי — גַּלִּים.

אֲנִי נֶחְפָּז אֶל הַמַּלְכָּה!
שָׁם מְחַכָּה לִי הַטְּהוֹרָה
בֵּין לִגְיוֹנוֹת שֶׁל עֲנָנִים,
תּוֹךְ עִרְבּוּבְיַת צֵל וְאוֹרָה.

אַךְ בְּלִי־הֶרֶף אֲנִי נִתְקָל
בִּיְפֵה־פִיּוֹת שֶׁבַּדֶּרֶךְ;
כֻּלָּן צְמֵאוֹת, כֻּלָּן קוֹסְמוֹת,
פּוֹשְׁטוֹת יָד וְנוֹטוֹת בֶּרֶךְ.

„תְּנָה נְדָבָה..." קוֹסְמָה אַחַת,
„תְּנָה גַּם לִי..." עוֹגֶבֶת שְׁנִיָּה.
— הֵא לָךְ דָּם, וְלָךְ הֵא מֹחַ,
לָךְ — אֵשׁ נַפְשִׁי, יְפֵה־פִיָּה.

כַּךְ אֲפַזֵּר אֶת נִדְבוֹתַי,
רָץ וְנֶחְפָּז אֶל הַמַּלְכָּה,

לֹבֶן

לֹא־לְחִנָּם אהַב אֶת הַלֹּבֶן, לֹא־לְחִנָּם:
צְחוֹרוֹת עֲרֻבּוֹת־שֶׁלֶג חוֹלְמוֹת בְּלִי מְנַמָּה
עַל דְּבַר טֹהַר־נֶצַח וְאַלְפֵי שְׁנוֹת קִפָּאוֹן;
צְחוֹרוֹת חֲבַצָּלוֹת מְלֵאוֹת תֹּם וְגָאוֹן,
עוֹרְגוֹת טַל וְסַהַר, עוֹגְבוֹת עַל הַחַמָּה.

לֹא־לְחִנָּם מוֹסֵף בִּי הַלֹּבֶן דְּמִי־עַצֶּבֶת:
מַזְכִּיר זֶה לִי גַּוָּן לִבְנַת הַתַּכְרִיכִים;
מַזְכִּיר לִי הַלֹּבֶן עַלְמָה לוֹבְשָׁה צְחוֹרִים,
יוֹשְׁבָה בִּנְאוֹת־דֶּשֶׁא תַּחַת שְׁחָקִים טְהוֹרִים,
יוֹשְׁבָה פְּזוּרַת־קְוֻצָּה חוֹלְמָה בֵּין הַשִּׂיחִים.

„קְפָץ־נָא וּקְטֹף שָׁם זַכְרִיָּה, וְאֶרְאֶה,
כִּי מָהִיר הִנְּךָ״.

אָנֹכִי קָפַצְתִּי וָאֶקְטֹף זַכְרִיָּה.
זֶה נִקְנָה גוֹרָלֵךְ וּמְחִיר לֹא יָדַעַתְּ:
אַךְ יָבֹא וְיִטְפַּח הַמְּחִיר עַל פָּנַיִךְ,
עוֹד יָבֹא וְיִטְפַּח.

בָּטוּחַ אָנֹכִי: עוֹד יָבֹא הַלַּיִל,
לֵיל־קַיִץ אָז יִהְיֶה; הָאֲוִיר מַה יַּחֲנִיק,
יִנְשֹׁם כָּל צֵל אֵלַי תָּוֶךְ בְּתַאֲוָה,
יְלַהֵט הָאֹפֶל.

תִּשְׁלְחִי זְרֹעַ עֲרוּמָה, רוֹתַחַת,
וּמְשַׁשְׁתְּ בָּאֲפֵלָה בֵּין דַּפֵּי הַסֵּפֶר;
וְאַךְ תִּגְּעִי בַּפֶּרַח — תִּתְחַלְחֲלִי: מַה זֹּאת?
מְפֻרְכָּם הַפֶּרַח...

לְמָחֳרָת לִי תִכְתְּבִי: „בֹּא״ — וְאָבֹאָה.
תִּפְגְּשִׁינִי שׂוֹחֶקֶת, וְהַפֶּרַח בְּיָדֵךְ;
מַה לִּי וּלְפֶרַח, לְצִיץ אֲשֶׁר נָבֵל —
וְאַתְּ כְּבָר נִכְנַעַתְּ...

שקלוב.

זְכַרְיָה

אֲנִי נוֹשֵׁק אֶת יָדֵךְ, וְאַתְּ מִתְרַעֶשֶׁת:
לֹא אוּכַל לְהָמֵס בִּשְׂפָתַי הַדּוֹלְקוֹת
אֶת קֶרַח־הַתֹּם שֶׁעוֹדֶנּוּ מְכַסֶּה
עַל כָּל רִגְשׁוֹתַיִךְ.

שִׁמְעִי, לֹא אוֹסִיף לְהַרְגִּיז תֻּמָּתֵךְ,
הִוָּתְרִי כַּאן קָרָה וְזָרָה וְגֵאָה;
וּזְכַרְיָה כְּחַלְחַלָּה רַק אַשְׁאִיר בְּסִפְרֵךְ,
אֶעֱזְבֵךְ וְאֶסַּע.

רְאִי, אַל תַּשְׁמִיטִי הַפֶּרַח מִסִּפְרֵךְ,
בְּקָרְאֵךְ בּוֹ לַיְלָה בַּמִּטָּה, כְּדַרְכֵּךְ;
יָמִים וְשָׁבוּעוֹת שָׁם יוּנַח וְיִיבַשׁ
כְּאַחַד הַצִּיצִים.

יָמִים וְשָׁבוּעוֹת שָׁם יוּנַח וְיִיבַשׁ;
אַךְ שִׂטְנִי הַקָּטָן בּוֹ יֵשֵׁב וְיֶאֱרֹב,
כִּי כָכָה חָפַצְתִּי. הִתְזַכְּרִי, אֵיכָה
קָטַפְתִּי זְכַרְיָה?

טִיַּלְנוּ בַּשָּׂדֶה וַנִּפְגֹּשׁ בְּאָנָם,
וּפְרָחִים עַל עֶבְרוֹ הַשֵּׁנִי; שָׂחַקְתְּ לִי:

וּזְקֵנִים מָלְאוּ כָל הָרְחוֹבוֹת;
עֲלָמוֹת רָצוֹת, עֵינֵיהֶן אֵשׁ, אֵשׁ כְּחֻלָּה וְאֵשׁ שְׁחוֹרָה,
וְאֵשׁ אֲדֻמָּה בִלְחָיֵיהֶן —
וּבִבְלוֹרִיתָן זָרְקָה כְּבָר הַשֵּׂיבָה;
הַצְּעִירִים — עֹז וְחַיִּים יֹאמְרוּ אֵבָרֵיהֶם,
בָּטוּחַ צַעֲדָם, וְהָאֹמֶץ נִתָּז מִמַּבָּטָם,
וּזְקֵנָם, שְׂפָמָם וְרִיסֵיהֶם הָפְכוּ לָבָן.
הִנֵּה הִבְהִיק נֶגְדִּי חַלּוֹן נֶהְדָּר וְגֵאֶה,
וּקְלַסְתֵּר פָּנַי בְּמַעֲמַקָּיו —
בָּרוּךְ תִּהְיֶה לִי, וּלְחַיִּים לֵךְ־הַתְּרָף!
גַּם אֲנִי זָקַנְתִּי, שְׂפָמִי וּשְׂעַר רֹאשִׁי הָפְכוּ שֵׂיבָה —
וּבְנַפְשִׁי חֶדְוַת הָעֲלוּמִים, וּבְעֵינַי אֵשׁ עֲלוּמִים...

ורשה, שבט.

שְׁלָג עָף וְשֶׁלֶג נָח... מֵאַיִן זֶה הַלָּבָן וְהַפּוּחַ?
הַשָּׁמַיִם אִם הָאָרֶץ אוֹתוֹ פּוֹלְטִים,
אוֹ כְתָלֵי כָּל הַבָּתִּים מְזַעְזְעִים פִּתֵּי שֶׁלֶג?
עוֹד מְעַט וְנָשַׁב רוּחַ וּפוֹרֵר אֶת הַחוֹמוֹת הָרוֹפְפוֹת
וִיסֹעַר כַּדּוּר הָאֲדָמָה כֻלּוֹ,
וְהָיוּ כֻלָּם לַהֲקוֹת פַּרְפָּרִים צְחוֹרִים, קְרִירִים,
כְּפַרְפָּרִים הַמְרַפְרְפִים בָּאֲוִיר...
אוּלָם רוּחַ אָיִן; דְּמָמָה רַכָּה שׁוֹלֶטֶת עִם הַשֶּׁלֶג,
וּבָאוֹת פִּתִּים צְחוֹרוֹת וְכוֹבְשׁוֹת אֶת הָאֲוִיר הַמִּתְאַפֵּק
וְכוֹבְשׁוֹת אֶת הָאָרֶץ הָעֲיֵפָה וְהַכְּבֵדָה,
וּמַלְאָךְ, מַלְאָךְ מְלַוֶּה אֶת כָּל פֵּרוּר לָבָן לָאֲדָמָה
וּמְבִיאוֹ אֶל מְקוֹמוֹ.
וְנָתוּן אַתָּה כְּמוֹ בְּתֹהוּ לָבָן, לֵךְ וַחֲתֹר!
בַּכֹּל רַק רֶגֶשׁ אֶחָד וְגַוָּן אֶחָד תִּמְצָא,
טֶרֶם תִּצְמַח בְּךָ מַחֲשָׁבָה, הִיא נֶהֶפְכָה כְּבָר לְשֶׁלֶג
וּפָרְחָה וְאֵינֶנָּה.
וְהִנֵּה חֶדְוָה גְנוּזָה עוֹלָה בְךָ בְּנַחַת
וּמִתְרַפְּקָה עַל כָּל נִימֵי לִבְּךָ;
שְׁאַל — מַה תִּשְׁאַל? אֵינְךָ תָּאֵב כְּלוּם; נִשְׁמָתְךָ שְׂבֵעַת שֶׁלֶג,
רִגְשׁוֹתֶיךָ מְלֵאִים לֹבֶן עַל גְּדוֹתֵיהֶם.
וְהֵטִיבוּ לְךָ פָּנִים גַּם הַחוֹמוֹת הָאֲמֻצּוֹת,
אֲשֶׁר הִגְבִּילוּ אֶת מַבָּטְךָ וְאוֹר וַאֲוִיר לַחַץ לְךָ חֶלְקוֹ;
וְסָלַחְתָּ גַם לָאֲרֻבּוֹת הָאֲדֻמּוֹת, אֲשֶׁר הִרְגִּיזוּךָ תָּמִיד,
כְּדַחֲקָן בְּחֻצְפָּה אֶת רַגְלֵי הַהֲוָיָה.
וּפִתְאֹם — וְנִתְחַבַּטְתָּ בְּתוֹךְ הֲמוֹנֵי אָדָם:
הֵידָד, לָבָן וְרַמַּאי!
זִקְנַת שָׂפָה בָּאָה אֶל הָעוֹלָם, צְחוֹק עָשָׂה לוֹ הַשֶּׁלֶג,

נוֹפֵל שֶׁלֶג

אַךְ יָצָאתִי הַחוּצָה, וּכְרֶגַע אֲפָפוּנִי
עֶרֶב־רַב פַּרְפָּרִים צְחוֹרִים, קְרִירִים;
הִתְנַפְּלוּ בַּחֲלָקוֹת עַל לְחָיַי וְעַל מִצְחִי,
וּבִנְשִׁיקוֹת לַחוֹת סִגְּרוּ רִיסֵי עֵינַי,
צָדוּ בַּת־צְחוֹק גְּנוּזָה בִקְצוֹת שְׂפָתַי וְאִנְּסוּהָ לָצֵאת
וְלַעֲנוֹת עַל חֲלָקוֹתֵיהֶם.
וּבְסָבְבָם עָלַי, הַצְּחוֹרִים, לָחֲשׁוּ לִי עַל אָזְנִי
סוֹד לֹא עָלֵז אַף לֹא עָגוּם;
וּבְאֶמְצַע לַחֲשָׁם נִכְשְׁלוּ עַל מִפְתַּן אָזְנִי,
נִכְשְׁלוּ, נָמַסּוּ, וְאִתָּם נָמַס לַחֲשָׁם.
וְלֹא אֵדַע עַד הַיּוֹם, הֲשָׁרוּ לִי אִם בָּכוּ,
הֲשָׁרוּ עַל חָפְשָׁתָם, אוֹ לֹא אָבוּ לִנְפֹּל אַרְצָה,
וּלְהֵחָל תַּחַת רַגְלֵי אָדָם.
אוּלָם לָחֹשׁ לָחֲשׁוּ וְסַפֵּר סִפְּרוּ
וּבְאֶמְצַע לַחֲשָׁם נִכְשְׁלוּ עַל מִפְתַּן אָזְנִי,
נִכְשְׁלוּ, נָמַסּוּ, וְאִתָּם נָמַס לַחֲשָׁם.

וְשֶׁלֶג עָף, וְשֶׁלֶג נָח, וְשֶׁלֶג נִתְלֶה בְּכָל בְּלִיטָה,
וְכָל הָאֲוִיר רוֹחֵשׁ מִנִּי שָׁלֶג.
נִבָּט כָּל הָעוֹלָם כִּבְעַד רֶשֶׁת צְחוֹרָה:
לַכֹּל גּוֹן אֶחָד, וְהַכֹּל רוֹפֵף, רַךְ וּבְלִי יְסוֹד.

וְהָיוּ תְּאֳמֵי־עוֹלָמוֹת, תְּאֳמֵי־לֵילוֹת, וְחֵן וְקֶסֶם אֶחָד לָמוֹ,
וְסַהַר מוּל רֵעֵהוּ; וְכָל כַּהַר מוֹלֵךְ עֲלֵי לֵילוֹ, מֵאִיר בְּעוֹלָמוֹ,
וּבַלָּאט, בֵּין שְׁנֵי הַלֵּילוֹת, כִּזְכוּכִית חַיָּה מִתְנוֹעַעַת
הַבְּרֵכָה — — —

— — — — — — — — — — — — — — — —

...וְהַרְחֵק, רָחוֹק שָׁם, תּוֹךְ נִבְכֵי תְכֵלֶת וַחֲשֵׁכָה,
נִסְתֶּרֶת כָּל תַּעֲלוּמָה בְּתוֹךְ עַצְמָהּ, וְעַל עַצְמָהּ הִיא מַאֲפִילָה;
וַעֲמֻקָּה כָּל הָרוֹמֵמוּת מֵחָקְרָהּ, וּמְתוּקָה מֵהֲכִילָהּ; —
כְּלִיל־יֹפִי לַיִל־זֶה בְּכָל מְלֹא הַיְקוּם,
אַךְ יָפְיוֹ חִידָה נָאָה, וְאֵין לְהָבִין כְּלוּם.
עוֹד מְעַט וְאֵחָנֵק תּוֹךְ הַסּוֹדוֹת, עוֹד רֶגַע וְאֶטְבָּעָה!
וְאָנֹכִי יָרֵא כָּל תַּעֲלוּמָה, בְּלִי דַעַת עֶרְכָּהּ וּמוֹצָאָהּ.
הָאֹפֶל עֲמֹק־עָמֹק וְרַבִּים הַמִּכְשׁוֹלִים,
הַמּוֹצְאִים מִקְלָט בּוֹ וּמַעֲמִיקִים שָׁם לָשֶׁבֶת.
וּמִי יוֹדֵעַ — הֲסוֹד הַחַיִּים אִם הַמָּוֶת?
הֲנוֹרָאוֹת אוֹ נִפְלָאוֹת שָׁם מִתְרַקְּמוֹת בַּחֲשֵׁכָה?
אֵין לְהִוָּתֵר פֹּה, וְלָלֶכֶת... אָנָה זֶה אֵלֵכָה?
גַּם פֹּה גַּם שָׁם הָאַוִּיר טָעוּן סוֹדוֹת גְּדוֹלִים!
אֲנִי יָרֵא אֶתְכֶם, סוֹדוֹת, וּלְדַעְתְּכֶם אֲנִי תָּאֵב...
מִסְּבִיבִי מַחֲנֶה כָּבֵד שֶׁל מְרַגְּלִים, וַאֲנִי כֹּה חָלוּשׁ, יָעֵף,
וְאֵין לִי בִּלְתִּי אִם דִּמְיוֹנַי הַנִּלְהָבִים.
וְקוֹל לִבִּי קוֹרֵא: „לֵךְ וַחֲתֹר! קוּם וַעֲרֹךְ מִלְחָמָה!"
אַיֶּכֶם, הַנֶּעֱלָמִים? לָמָּה תֶחֱשׁוּ? הִנְנִי אֲלֵיכֶם, הִנְנִי... אַךְ לָמָּה
אֵינְכֶם זָעִים, אֵינְכֶם יוֹצְאִים נֶגְדִּי, רוֹאִים וְלֹא־נִרְאִים וְנִשְׂגָּבִים?
דְּמָמָה.

ורשה, בסלו.

עִם לַיְלָה

עוֹד נִגְרֶרֶת לָאָרֶץ כְּנַף־הַזָּהָב שֶׁל הַיּוֹם הַנּוֹעַ,
שׁוֹתֶתֶת בְּעָבֵי מַעֲרָב נְגֹהוֹת־דָּם אַחֲרוֹנִים;
וְסַהַר חִוֵּר עוֹלֶה כְּבָר וּמְחַכֶּה נוּגֶה וְיָגֵעַ
לִיצִיאַת נְשָׁמָה.
וְנֶהְפַּךְ כָּל הָעוֹלָם לְמַבָּטִים, וְכֻלָּם אֶל הַשֶּׁמֶשׁ פּוֹנִים,
וּמִכָּל צַד וּפִנָּה שַׁלְוָה גְדוֹלָה קָמָה;
הַכֹּל נִמְשָׁךְ אֶל הַשֶּׁמֶשׁ, נִמְשָׁךְ וּבְלִי זְרָעוֹת,
מַסְפִּיד אֶת הָאוֹר הַמֵּת בְּלִי שָׂפָה.
גַּם הַשְּׁכִינָה, כִּבְיָכוֹל, עַל מְקוֹמָהּ קָפְאָה;
גַּם הַשָּׂטָן שָׁכַח חַטֹּאת אָדָם, עֵינָיו רוֹאוֹת
רַק אֶת כְּנַף הַיּוֹם הָרְצוּצָה...
דִּמְדּוּם אַחֲרוֹן לָחַשׁ עוֹד בְּבֶטֶן עָב אֲמֻצָּה,
כְּרִצְפָּה עוֹמְמָה תּוֹךְ שִׁכְבַת דֶּשֶׁן עָבָה —
וְכָבָה.
וְהִתְנַפְּלוּ צְלָלִים מִכָּל עֵבֶר, צְלָלִים כְּחֻלִּים וַאֲפוּרִים;
בָּא הַלַּיִל עַצְמוֹ וּמְאַסֵּף תַּחַת כְּנָף רַכָּה, כֵּהָה
אֶת הָאָרֶץ הַשְּׁכוּרָה מִנְּשִׁיקוֹת שֶׁמֶשׁ נִפְרָד וְהַיְגֵעָה
מִשִּׁפְעַת רְגָשׁוֹת וְהִרְהוּרִים. —
וְטָבְלָה הַבְּרִיאָה בְּיַם שַׁלְוָה וְיָצְאָה בְטוּחָה, צְלוּלָה,
וְהִתְקַדְּשָׁה וְרָחֲצָה בְגַוָּן אֶחָד וְיָצְאָה תְּכֵלֶת כֻּלָּהּ,
וְהִנֵּה הִיא בִמְלֹא שַׁלְוָתָהּ, שַׁלְוָה כְחֻלָּה,
נִבֶּטֶת וְנִכְפֶּלֶת תּוֹךְ הַבְּרֵכָה הָרוֹגַעַת.

וְנָפַל בַּכֹּתֶל כְּדִינָר מְטֻשְׁטָשׁ,
שֶׁהָשְׁלַךְ נְדָבָה.

בְּאוֹר־חֶסֶד זֶה אַל נָא תִגְּעִי, אַל תִּגְּעִי,
פֶּן יִטְמָא גְאוֹנֵךְ;
וְכִי יִקְסֹם הָאוֹר, וְיִגְרֶה צִמְאוֹנֵךְ —
אַתְּ עַצְּמִי עֵינָיִךְ.

עוֹד מְעַט — וְהִתְפָּרְצוּ כוֹכָבִים עֲרוּמִים,
הֵם יִתְאַווּ לִמְלֹךְ;
וְכוֹכָב עִם כּוֹכָב יִתְחָרֶה בְּאוֹרוֹ,
וְיַחֲנִיף לִלְבָבֵךְ.

אַךְ זִכְרוֹן הַשֶּׁמֶשׁ יְרַפְרֵף נָא נֶגְדֵּךְ,
יַפְחִידֵךְ בְּזָהֳרוֹ,
וּשְׁמָרֵךְ מֵהַמְלִיךְ בֶּן־כּוֹכָב בִּמְקוֹמָהּ —
הַשֶּׁמֶשׁ שֶׁשָּׁקְעָה!

לִבֵּנוּ לַשֶּׁמֶשׁ שֶׁנָּסְעָה וְלַשֶּׁמֶשׁ
שֶׁתַּעַל וְתַזְהִיר;
וּבֵין יוֹם לְיוֹם רוֹבֵץ לַיְלָה עִם צְלָלָיו,
כִּתְהוֹם מַאְפֶּלְיָה.

אִם נִזְכֶּה לְשֶׁמֶשׁ חֲדָשָׁה, אִם לֹא —
אַל יְחֻלַּל לִבֵּנוּ;
יִשְׁתַּמֵּר יְגוֹנוֹ הַקָּדוֹשׁ כְּזִכְרוֹן
הַשֶּׁמֶשׁ שֶׁבָּאָה.

הַשֶּׁמֶשׁ שָׁקְעָה

הָבִי וְאֶכְבֹּשׁ אֶת־רֹאשִׁי בְּחֵיקֵךְ —
הַשֶּׁמֶשׁ שָׁקְעָה;
אָשִׁירָה — וִיהִי שִׁירִי עָגוּם כָּעֶרֶב
וְרַךְ כְּצֵל עֶרֶב.

אָשִׁירָה — וְאֶדְלֶה מִנִּבְכֵי יְגוֹנֵךְ
מַרְגָּלִית מַזְהִירָה,
וּמִלְּאָה אֶת־גְּרוֹנֵךְ, וְנִתְלְתָה בְּעֵינֵךְ,
וְנָפְלָה עַל רֹאשִׁי.

וְכָרַתִּי בְּרִית־שָׁלוֹם בַּחֲלַל זֶה הַחֶדֶר
חֲשֵׁכָה וּדְמָמָה;
הַדְּמָמָה — הִיא תַקְשִׁיב לַשִּׁיר, וְהַחֹשֶׁךְ —
יַאֲפִיל עַל שִׁנֵּינוּ.

שׁוּרִי: הַחֹשֶׁךְ הֶעָרוּם מִתְגַּנֵּב,
מִתְכַּוֵּץ הַמֶּרְחָק;
נֹגַהּ מִכָּמֵךְ בְּקִירוֹת שֶׁל צְלָלִים —
וְנוֹפֵל פָּצוּעַ.

מְנוֹרָה רְחוֹקָה זוֹרֶקֶת אוֹר צָהֹב
לַחֶדֶר הָאָפֵל,

* * *

וַיְהִי בְּהִתְלַקַּח הַמַּעֲרָב,
וְרָפָה הַלַּהַב בִּלְבָבִי:
מַה יִּתְּנוּ לִי תִּלֵּי הַזֹּהַר?
הַלַּיְלָה מָה הוּא אִתּוֹ יָבִיא?

תְּלוּלִים עַל גַּבֵּי הַצְּלָלִים,
וּבִפְנֵי הָאוֹרָה נִכְשֶׁלֶת:
נַפְשִׁי הִיא חֶצְיָהּ בָּאֹפֶל,
וְחֶצְיָהּ בַּנֹּגַהּ טוֹבֶלֶת...

כֹּה מַפְחִיד הַלֵּיל הַמִּתְגַּנֵּב,
כֹּה יָפֶה הַמַּעֲרָב הַבּוֹעֵר!
הֲלָשִׁיר עַל אוֹר, אוֹ לְקַדֵּם
הַצְּלָלִים בְּחָזוֹן הַסּוֹעֵר?...

הַצִּילָה עוֹד נְשִׁיקַת־זָהָב, עוֹד קֶרֶן הַצֵּל מִן הַתְּהוֹם,
בָּהָר הַשֶּׁמֶשׁ נִבָּט עוֹד, הִתְרוֹמֵם!
וְעָלִיתָ וְרָדַפְתָּ אַחֲרָיו, וְהַשֶּׁמֶשׁ יָנוּס וְיִתְעַמֵּק
בְּנִבְכֵי־זָהָב עוֹמֵם;
רֶגַע תָּצוּד־אוֹתוֹ בְּעֵינֶיךָ, וּבַשֵּׁנִי הוּא יִתְחַמֵּק —
הַעְפִּילָה!
וְעַל רֹאשׁ הָהָר כִּי תַצִּיג אֶת כַּף־רַגְלְךָ, עֲמֹד!
כָּאן אָזְלָה יָדְךָ כְּבָר, לֹא תוּכַל לְהַעְפִּיל עוֹד.
לְנֶגְדְּךָ יְפַרְפֵּר שֶׁמֶשׁ כְּטוֹבֵעַ, בְּחַנְנוֹ מַבָּטָיו לְעוֹלָמוֹ,
וְאַתָּה תַעֲמֹד עַל דָּמוֹ.
שָׁוְא יֶהֱמֶה לִבְּךָ וְהִבְהִילְךָ: קוּם, הַצִּילָה!
לְחִנָּם תַּחֲרֹג לַעֲלוֹת עוֹד, לִמְרוֹמֵי סוֹד —
הֵן רֹאשׁ־הָהָר מִתַּחַת לְרַגְלֶיךָ...
כִּזְבוּב חֲרוּךְ־כְּנָפַיִם תַּעֲמֹד, וְהַצַּעַר אוֹכֵל אֶת קְרָבֶיךָ —
וּלְעֵינֵי בְּשָׂרְךָ שָׁם הַשֶּׁמֶשׁ יָמוּת...
וְהִתְכַּנְּסָה נַפְשְׁךָ תַּחַת כְּנָפָהּ הַצְּנוּמָה וְהִתְחַבְּאָה,
וְכִיתוֹמָה קְטַנָּה תִבְכֶּה: „אֵיפֹה אַבָּא? הָשִׁיבוּ לִי אֶת אַבָּא!..."
אָז יָבֹא רוּחַ רַחֲמָן, וּפִיֵּס אוֹתָהּ, וְשָׁר לָהּ זֶמֶר כָּמוּס;
אָז יָבֹא לַיִל רַךְ וַאֲסָפָהּ: „אֲנִי אוֹהֵב אוֹתָךְ, אַל תִּירָאִי..."
וּבָא קַו־סַהַר כֵּהֶה, וְשָׁחַק לָהּ, וְנִחֲמָהּ בַּחֲשָׁאי:
„בִּטְחִי בִי, יְתוֹמָה, חַיַּי, יוֹנָתִי, אִתִּי!
אָנֹכִי אֶהְיֶה לָךְ לְאָב, וְאַתְּ תִּהְיִי בִתִּי".
וְחָנְפוּ לָהּ מְרוֹם כּוֹכָבִים, וְכִזְּבוּ לָהּ בִּנְעִימָה,
אַךְ הִיא... הִיא תֵבֶז לִמְרַחֲמֶיהָ, וּבְגַאֲוָה תְמִימָה
שֵׁנִית תִּתְכַּס בִּכְנָפָהּ הָרָזָה וְהִתְחַבְּאָה
וְהִתְלַבְּטָה: „אֵיפֹה אַבָּא? הָשִׁיבוּ לִי אֶת אַבָּא!"

לִבְלֹעַ עוֹד...
וְנָגְעָה שִׁירָה זוֹ בְּלִבְּךָ, אָדָם, וְעוֹרְרָה שָׁם נִימַת־סוֹד,
וְרָעֲדָה הַנִּימָה בְּתַעֲנוּגִים עַד לְהַכְאִיב וּבְמַכְאוֹב עַד לִשְׂחוֹק
וּבְאַחַת תַּחְפֹּץ לִבְכּוֹת וְלַעֲלוֹז עַד בְּלִי־חֹק.
וּבְאַחַת תֶּאֱהַב וְתִשְׂנָא אֶת כָּל טוֹב וְאֶת כָּל רָע —
וְלֹא תֵדַע מִשּׁוּם מָה.

וּרְאֵה...
עִם הֵאָסֵף אוֹר־הַשֶּׁמֶשׁ וְאוֹרוֹ פְּנֵי יָרֵחַ,
וְהִתְבּוֹלֵל אוֹר וָאוֹר: זִיו שֶׁמֶשׁ — גַּעֲגוּעִים חַדְלֵי־אוֹנִים —
עִם אוֹר הַסַּהַר, — לַעֲג־בִּטְחָה קַר שֶׁל מְנַצֵּחַ:
וְנִמְסְכוּ בְּיַחַד נְגֹהוֹת, רְגָשׁוֹת וְהִרְהוּרִים שׁוֹנִים.
וּמוּאֶרֶת בֵּין אוֹר־סַהַר וּבֵין אוֹר־הַשְּׁקִיעָה,
נִדְהֶמֶת וְנִכְנַעַת מִפְּנֵי רוֹמְמוּת־עַצְמָהּ כָּל הַבְּרִיאָה.
וְיֶשׁ־בָּהּ מֵעֵין שִׂמְחָה כְּבוּשָׁה, וְיֶשׁ־בָּהּ מֵעֵין צַעַר,
וְלֹא תֵדַע, הַלְהִתְנַמְנֵם תַּחַת בִּרְכַּת סַהַר,
אִם לְצַהִיל פָּנִים מוּל אַחֲרוֹנֵי צִבְעֵי־אוֹר הַמְרַקְּדִים.
כֵּן לֹא יֵדַע יֶלֶד נִלְכָּד בֵּין זָהָב וּזְמַרְגְּדִים —
וְקוֹל עַל נַּבּוֹ לוֹחֵשׁ: בְּחַר!
לָקַחַת הַכֹּל אֵינוֹ יָכֹל, וּלְהַשְׁאִיר — צַר לוֹ צַר;
וְהוּא נִמְשָׁךְ אֱלֵי שִׁפְעַת עשֶׁר זֶה, וְהוּא חוֹשֵׁד בּוֹ,
וְלֹא יֵדַע מַה לָּקַחַת, וּמַה־לֹּא...

הָאָדָם! שׁוּר לַשֶּׁמֶשׁ! עוֹד מְעַט וְשָׁדְדוּ שְׂרִידֵי אוֹצְרוֹת־זְהָבוֹ,
וְשֶׁמֶשׁ־לִבְּךָ אִתּוֹ יַחַד יָבֹא!
הָעֶרֶב נִדְחַק כְּבָר עַל עָרְפְּךָ, עַל גַּבְּךָ הִנּוֹ לוֹעֵג כְּבָר.
הוֹי, מַהֵר, אָדָם, מַהֵר קוּם וְטַפֵּס עַל הָהָר!
דְּלֹק אַחֲרֵי הַשֶּׁמֶשׁ, חֲטוֹף בִּכְנַף הַיּוֹם,

עִם הָעֶרֶב

עָלָה סַהַר מַשְׂכִּים וַיִּפְקֹד בְּבַת־צְחוֹק צְהוּבָּה
אֶת־פְּנֵי הַיְקוּם הַשָּׁרוּי עוֹד בְּצַעַר גְּוִיעַת יוֹמוֹ;
וְהַיְקוּם אֵינֶנּוּ פוֹנֶה אֶל בַּת־צְחוֹקוֹ הָעֲלוּבָה,
כְּאָבֵל אֱלֵי בִּרְכַּת־שָׁלוֹם שֶׁל אוֹרֵחַ.
וְתָעָה לוֹ עֲרִירִי, נִכְלָם, הַיָּרֵחַ,
מִתְחָרֵט הוּא שֶׁהִשְׁכִּים לִטּוֹל אֶת מְקוֹמוֹ,
שֶׁטָּעָה וְעָלָה לִמְלֹךְ בְּעוֹד שֶׁגּוֹסֵס אָבִיו —
הַחֶרֶס...

מַאֲדִימָה עוֹד לְחִי־הַמַּעֲרָב. מְנַשִּׁיקַת־פְּרִידָה הִיא בוֹעֶרֶת.
וּכְנֶפֶשׁ שֶׁנִּתְיַחֲדָה עִם אֱלֹהֶיהָ, הַתְּכֵלֶת קָפְאָה סָבִיב;
רַק דּוּמָם שָׁם מִשְׁתַּעַשְׁעִים עָבֵי־כֶסֶף נָאִים,
בִּצְבָעִים, כַּחֲצָאֵי־צְבָעִים וּבְעִרְבּוּב צְבָעִים:
הֵם פּוֹשְׁטִים נֹגַהּ, לוֹבְשִׁים נֹגַהּ וְנֶהֱנִים מֵאוֹר הַגְּסִיסָה...
וְהַקַּרְנַיִם כְּאֶצְבְּעוֹת־פָּז מְנַתְּרוֹת עַל הֶעָבִים
וּמְנַגְּנוֹת לְכָל הַיְקוּם הַנִּרְדָּם־וְלֹא־נִרְדָּם שִׁיר־עֲרִיסָה,
שִׁיר־פְּרִידָה עָגוּם לְיָמִים חוֹלְפִים וְלֹא־שָׁבִים.
וּבְהִירָה כִּשְׂחוֹק יֶלֶד, וּכְצַעַר יֶלֶד רַכָּה —
מְפַכָּה נְגִינַת־אוֹר זוֹ וּמְפַכָּה...
וְכָל הַיְקוּם מִתְיַחֵד אִתָּהּ וְשׁוֹתָהּ בְּכַוָּנָה,
וְכָל יְצוּר שׁוֹמֵעַ אוֹתָהּ בִּשְׂפַת־לֵב אַחֶרֶת, לֹא־מוּבָנָה. —
הַבְּרֵכָה — הִיא לֹא תִשְׂבַּע בְּכָל הַנְּגִינוֹת אֲשֶׁר בָּלְעָה,
וְאַף חֲרוּז־אוֹר אֶחָד לֹא יֹאבַד בִּרְאִי־מֵימֶיהָ לְבַטָּלָה,
טֶרֶם נִפְסְקָה בָּהּ שִׁירָה אַחַת — וְהִיא כּוֹנְנָה

בִּתִּי אֶתֵּן לוֹ לְאִשָּׁה,
אַחֲרַי יִירַשׁ אֶת מְקוֹמִי".

קָכָה הוֹצִיא כְּרוּז הַנָּסִיךְ;
אַךְ אֵין פּוֹתֵר וְאֵין פּוֹתֵר..."
— „אִמִּי, טוֹבָה מַתְּנַת נָסִיךְ,
אַךְ פַּת־לֶחֶם טוֹבָה יוֹתֵר..."

— „בְּנִי, הַשְׁקִיטָה, אַל תַּפְרִיעַ! —
וְלַנָּסִיךְ זְקַן־רַכָּב;
שָׁמַע אֶת הַחֲלוֹם, וַיָּבֶן
אֶת כָּל רָזָיו וּמַעֲמַקָּיו.

בָּא הָרַכָּב אֶל הַנָּסִיךְ,
אָמַר: „שִׁמְעָה, שַׂר, אָנֹכִי..."
— „אִמִּי, אִמִּי, תְּנִי לִי לֶחֶם,
חָשְׁכוּ עֵינַי, אָפֵס כֹּחִי!" —

בַּחֲשֵׁכָה רֶגַע דְּמָמָה;
בַּחֲשֵׁכָה עוֹלָה בְּכִיָּה:
אֵם וְיַלְדָּהּ בּוֹכִים יַחְדָּו —
פָּסְקָה, פָּסְקָה הַמַּעֲשִׂיָּה.

1905

מַעֲשִׂיָּה

חֶדֶר צַר וּמָלֵא אֹפֶל.
עַל הָרִצְפָּה אִמָּא חוֹלָה,
אֶצְלָהּ מוּטָל יֶלֶד רָעֵב,
הִיא לוֹחֶשֶׁת, רוֹעֵד קוֹלָהּ:

„הָיָה נָסִיךְ רַע בָּאָרֶץ,
בְּגָדָיו — פְּנִינִים, בֵּיתוֹ — זָהָב..."
— „כֵּן, אִם טוֹבָה! רַע הַנָּסִיךְ —
אַךְ מִמֶּנּוּ רַע הָרָעָב..."

— „וְלַנָּסִיךְ בַּת־יְחִידָה,
שְׂמֵחָה הָיְתָה תָּמִיד, שְׂמֵחָה;
וְלַבַּת גַּן מֻקָּף בְּדֹלַח,
וּבְתוֹךְ הַגִּנָּה — בְּרֵכָה.

שָׁם הִתְהוֹלְלָה, צָחֲקָה,
וּפָנֶיהָ אִישׁ לֹא רָאָה..."
— „כֵּן, הוֹרָתִי, תָּמִיד שְׂמֵחָה,
יַעַן רָעָב לֹא יָדָעָה..."

— „חָלַם חֲלוֹם רַע הַנָּסִיךְ:
„מִי לִי יִפְתֹּר אֶת חֲלוֹמִי,

הוּא — כִּמְדִינַת מָוֶת קְטַנָּה
בְּיַם־הַחַיִּים הַמִּתְגָּעֵשׁ.

וּכְמוֹ מֶסֶךְ עַצְלוּת רַכָּה
מוּזָן הוּא אֶל תּוֹךְ עַצְמִי;
נִתָּק פִּתְאֹם חוּט מַחֲשַׁבְתִּי,
פָּסְקוּ לִשְׁטֹף רִגְעֵי יָמַי.

וַאֲנִי דוֹמֵם, דוֹמֵם כָּבֶה —
פְּתִיל־מַאֲוַיַּי חֶרֶשׁ עָשֵׁן;
אֵינִי עָלֵז, אֵינִי עָגוּם,
עֵר אֲנִי — וְלִבִּי יָשֵׁן.

אֻלָּם, קוֹפֵא כִּנְצִיב דְּמָמָה
בְּתוֹךְ הַדְּמָמָה הַנִּצֶּבֶת —
נִדְמֶה־לִי, שֶׁאָחוּשׁ מַשֶּׁהוּ
מִן הַנֶּצַח וְהַמָּוֶת.

בְּחֶדְרִי

קִירוֹת חֶדְרִי דֹם נִבָּטִים
אֶל פְּנָתִי הַנִּדָּחָה;
רַק הַתְּבַלּוּל בְּחוּר־הָעַיִן
שֶׁל הָעִוֵּר נִבָּט כָּכָה.

מַחֲצִית אֹפֶל, מַחֲצִית עֶצֶב,
אַךְ הַדְּמָמָה — דְּמָמָה שְׁלֵמָה.
שְׁמָמִית שְׁחוֹרָה אֹרְגָה קוּרִים
עַל הַתִּקְרָה הַשּׁוֹמֵמָה.

וּבַחוּץ — אֲנִי יוֹדֵעַ —
אָצִים עַתָּה אַלְפֵי צַבִּים,
הוֹמִים עַתָּה אַלְפֵי אָדָם,
וּכְמוֹ מַפַּל מַיִם רַבִּים.

וַאֲנִי שָׁלֵו, שָׁלֵו כָּכָה —
וּמִסָּבִיב דְּמָמָה שְׁלֵמָה.
שְׁמָמִית שְׁחוֹרָה אֹרְגָה רֶשֶׁת
עַל הַתִּקְרָה הַשּׁוֹמֵמָה.

וּבְהִתְמַלְּטִי מִן הָרְחוֹבוֹת
אֶל תּוֹךְ חֶדְרִי דַּךְ, מִתְיָאֵשׁ,

בְּרֶגֶשׁ אַהֲבָה, שֶׁלֹּא חָשׁוּ עַד הַיּוֹם –
אַךְ לְאוֹר הַנִּיצוֹץ הֵם רַק הֵם אֶת דַּרְכָּם רוֹאִים.

הֵם גּוֹנְזִים אוֹתוֹ חֶרֶשׁ, וְנָסוּ חוּץ לַמַּחֲנֶה,
וּפִזְּרוּ כֹּחוֹת אַהֲבָתָם שָׁם לָרִיק;
וּמָצְצוּ מִנִּיצוֹצָם אֲשֶׁר עַד בֹּא יוֹמָם –
וּלְעוֹלָם לֹא יִצְטָרֵף יַחַד זִיק לְזִיק
לְלַפִּיד אֶחָד גָּדוֹל, לְדָבָר אֶחָד מְרוֹמָם...

מְנַשְּׁבוֹת רוּחוֹת קָרוֹת

מְנַשְּׁבוֹת רוּחוֹת קָרוֹת בַּחֲלַל הָעוֹלָם,
וְנַהֲמָתָם — פִּזְמוֹן־סְתָו וְיֵאוּשׁ־עַד;
זוֹחֲלִים קִרְעֵי־אֵד — הַרְרֵי מַחְשְׁבוֹת־דְּאָגָה,
וּמַה לָּהֶם וְלַחִפָּזוֹ? לְאַט לָהֶם, לְאַט!
אִם כֹּה אוֹ כַךְ וְהָאָרֶץ חַיָּה כְּמִנְהָגָהּ...

וּבְתוֹךְ הָאֵד הֶעָכוּר מִתְרוֹצְצִים בְּנֵי־אָדָם
וְקַר לָהֶם מִבַּחוּץ, וְקַר לָהֶם מִבִּפְנִים,
כִּי נַפְשָׁם אַף הִיא קֶרַח, וְגֻלָּם קַר — לְבָבָם;
הֵם רָצִים לְבַקֵּשׁ אֵשׁ, לְבַקֵּשׁ אֱלֹהִים,
לְהָחֵם גֵּו וָנֶפֶשׁ, וְלֹא יִמְצְאוּ עַד גָּוְעָם.

וְאִישׁ אִישׁ עֵבֶר אַחֵר לוֹ, וּלְאִישׁ וְאִישׁ מַסְלוּלוֹ,
אַךְ כֻּלָּם מְבַקְשִׁים דָּבָר אֶחָד — אֵשׁ!
וּבְכָל זֹאת, אִישׁ אֶת צַעַר אָחִיו לֹא יֵדָעוּ,
עוֹרֵג לֵב לְלֵב וּפֶה לִנְשִׁיקוֹת פֶּה, אַךְ יֵשׁ
שֶׁבְּתוֹךְ הָאֵד אִישׁ אָחִיו נֶצַח לֹא יִמְצָאוּ.

וְיֵשׁ גַּם שֶׁמִּתְנַגְּשִׁים שְׁנַיִם תּוֹעִים בָּעֲרָפֶל,
וְצוּר בְּצוּר... וְנָגַח לֵב אֶת לֵבָב דֹּם,
וְנֶחֱצַב נִיצוֹץ חַם, וְהֵאִיר עֵין שְׁנֵי תּוֹעִים

עַתָּה צַר לִי, צַר לְלִבִּי,
מֶרְחַב עוֹלָם, אֵין סוֹף חַיָּיו;
צָנוּם לִי אוֹר יוֹם וּלְנַפְשִׁי
כָּל הָאָדָם עִם מַאֲוַיָּיו.

וּבְאַרְבַּע אַמּוֹת קִבְרִי
שָׁם בָּרְחָבָה אֶשְׂתָּרֵעַ;
שָׁם גַּם עִם הָאֹפֶל אַשְׁלִים,
אֶסְפֹּג טְחָב וֶאֱהִי שָׂבֵעַ — —
חַ, חַ, חַ...

חַ, חַ, חַ...

קוֹדֵר שַׁחַק, חִוְּרָה אֶרֶץ,
מָוֶת־עַד מְנַבְּאָה סוּפָה;
וּבְתוֹךְ חֲדָרַי חֹם וְאוֹרָה,
וּבָאוֹר גַּם נַפְשִׁי שְׁטוּפָה.

עִם יְלֵל הַסּוּפָה אֶתְאַו
לָצֵאת רוֹתַחַת, חַי בְּמָחוֹל;
גַּל שְׁחוֹק־אֲשֶׁר בָּא בִגְרוֹנִי
וּלְעָצְרֵנוּ — אֵינִי יָכֹל:
חַ, חַ, חַ...

גִּיל וְתַאֲוָה שָׁח הַפְּסַנְתֵּר:
אֶל הַפְּסַנְתֵּר הִיא יוֹשֶׁבֶת,
עַל הַמְּנַעַנְעִים רוֹקְדָה יָדָהּ,
וּבְעֵינֶיהָ — אֵשׁ־אַלְמָוֶת.

— „כַּמָּה אֹהֲבֵךְ!"—לָהּ אֶלְחַשׁ,
הִיא בִצְחוֹק אֶל עֶבְרִי פּוֹנָה;
סוֹחֵף, גּוֹרֵף זֶרֶם שְׂחוֹקָהּ:
לִבִּי בוֹכֶה, וַאֲנִי עוֹנֶה:
חַ, חַ, חַ...

וַאֲנִי מָה אֶתְאַו לִחְיוֹת לָנֶצַח זַךְ וְנִזָּר
מִזָּרְמֵי הַיָּם גּוֹרְפִים, צְלוּלִים וַעֲכוּרִים;
לָגוּר עַל רֹאשׁ צוּק שֶׁל הָר עֲרִירִי פֶּרֶא,
וְלִחְיוֹת חַיֵּי פְּרָאִים כָּהָר הַלָּז בְּעַצְמוֹ;

לָצֵאת בִּלְבוּשׁ אָדָם וְלִישׁוֹן בִּנְקִיק סֶלַע
עַל מַצַּע פִּרְחֵי הָרִים וּבְמִכְסֵה עוֹר שֶׁל נָמֵר;
לִשְׁתּוֹת טַל בַּשָּׂדֶה וְלֶאֱכוֹל פְּרִי גַּרְגְּרִים,
לְהַשְׁכִּים קוּם עִם שֶׁמֶשׁ וְלָנוּם עִמּוֹ יַחַד.

וְרָאֶה וְאֵינוֹ נִרְאֶה לְהָצִיץ אֶל הַחַיִּים,
שֶׁיִּסְעֲרוּ לְרַגְלַי בְּזָדוֹן לְבָלְעֵנִי;
לִבְכּוֹת אֶת מַפַּלְתָּם וְלָשִׁיר עִם נִצְחוֹנָם,
שֶׁיִּירְשׁוּ זֶה אֶת זֶה כֹּה נֶצַח, נֶצַח, נֶצַח...

וּבְכַפְרָפַר שָׁם מִלְמַטָּה הַחַיִּים בְּנִסִּיסָתָם,
לָשֵׂאת קִינָה גְּדוֹלָה, שֶׁלֹּא שָׁמְעוּ עוֹד הַשְּׁחָקִים;
וְעָנָה לִי הֵד־גְּבָעוֹת וְאָבַל אִתִּי יַחַד,
וּבְנָפְלִי מֵת—עַל פִּגְרִי עוֹד יִסְתּוֹבֵב הֵד־הֶהָרִים...

וּבְקְטֹן הַיְסוֹד מֵהַחֲזִיק אֶת הַבִּנְיָן, אֲשֶׁר עָלָיו —
וְהִתְמוֹטֵט וְהִתְבַּקַּע, וְכָל הַמִּגְדָּל אַחֲרָיו.

וְהָאָדָם בֶּן־הַמַּעֲלָה יִפּוֹל שֵׁנִית מָטָּה
וּפִרְפֵּר אָז בִּפְצָעָיו תַּחַת הֶרֶס שִׂיא מִקְדָּשָׁיו;
וּבְעוֹדוֹ דַּךְ וּמְהֻמָּם, וּכְבָר יִשְׁאַף לַעֲלוֹת שֵׁנִית
בַּגֶּרֶם הָרָעוּעַ שֶׁל מַעֲלוֹת רוֹמְמוּתוֹ.

וַחֲלוֹמוֹת חַיֵּי עַד וְחִידוֹת יְמֵי בְּרֵאשִׁית
יִפָּתְרוּ בִּלְשׁוֹן רַהַב, וְשָׁבוּ וְהִשְׁתַּכָּחוּ.
לְשַׁד מֵתִים יִינַק אֶחָד, וְלַשֵּׁנִי יוֹשִׁיט חַיִּים;
וְגוֹי עִם גּוֹי יִתְבּוֹלָל, וְהִשְׁתַּנּוּ, וְהִתְפָּרָדוּ.

דּוֹר־שִׁעְבּוּד אֶחָד יִמַּק בַּחֲלוֹמוֹת וּבִכְבָלִים;
וּבָא דוֹר שֵׁנִי צָעִיר, שֶׁכְּנָפָיו עוֹד לֹא צִמְּחוּ,
וְרָצַף בְּשִׁלְדֵי אָבוֹת אֶת־דַּרְכּוֹ הַמְסֻכָּנָה,
וְעָבַר בְּשִׁיר נִצָּחוֹן שֶׁחָרְזוּ כְּבָר הָאָבוֹת...

כֵּן יִהְיֶה, כֵּן יִשְׁתַּנֶּה בַּחֲלִיפוֹת צִבְעֵי קֶסֶם — —
וְאָנֹכִי אֶת־כָּל זֹאת לֹא אֶרְאֶה, לֹא, לֹא אֶרְאֶה!
לִי נִתְּנָה רַק הָרוּחַ לְנַבְּאוֹת, אַךְ לֹא לִרְאוֹת...
הָהּ, מַעְיָן קַר וְנָדוּר לְעֵינֵי מֵת בַּצָּמָא!

וְצַר לִי, צַר לִי, תֵּבֵל, צַר לִי עַד לְיֵאוּשׁ,
שֶׁיַּחַד עִם תֹּם חַיַּי כָּל הַחַיִּים לֹא יִתַּמּוּ,
וְהוֹסִיפוּ עוֹד לְרַקֵּד עַל קִבְרִי, שֶׁכְּבָר נִמְחָק,
אֶת מְחוֹלָם הַפָּרוּעַ עִם פִּזְמוֹנָיו הָעֲלִיזִים.

אֲנִי אֵינֶנִּי מְבַכֶּה אֶת הַחַיִּים...

אֲנִי אֵינֶנִּי מְבַכֶּה אֶת־הַחַיִּים אֲשֶׁר אֶעֱזֹב:
עֲלוּבִים הֵם וְאֵינָם כְּדָאִים דִּמְעָה נֶאֱמָנָה;
אֲנִי מְבַכֶּה אֶת הֶעָתִיד הָרָחוֹק עִם סוֹדוֹתָיו,
שֶׁאוּלַי גַּם דְּבָרַי, אֲשֶׁר אֶכְתֹּב פֹּה, לֹא יִרְאוּ...

אֲנִי אָמוּת — וְאַחֲרֵי מוֹתִי עוֹד הַכֹּל יִרְאֶה עֶדְנָה,
וּכְקֶרוּם תִּשְׁתַּנֶּה הָאֲדָמָה וְתִבְלֶה וְתִתְחַדֵּשׁ;
קְרָבוֹת יִתְחוֹלְלוּ וְשָׁקְטוּ, וּשְׁכוּרַת דְּמֵי חֲלָלִים
תִּתְפָּרֵץ „פְלוֹרָה" וְכִבְּשָׁה בִּצְבָא־יֶרֶק כָּל הָאָרֶץ.

וּבָא בַּרְזֶל הָעוֹלָמִים וְקִצֵּץ אֶת הַצְּמָחִים,
וְעָלוּ בָּאֵשׁ וְעָשָׁן וּלְבָתֵּי־כְלָאִים יִהְיוּ:
בָּם יִתְחַבֵּא מִן הַבְּרִיאָה הָאָדָם עִם הַזָּהָב,
אֲשֶׁר גָּנַב בְּחֵרֶף נֶפֶשׁ מִכִּלְיוֹת הָאֲדָמָה.

וּבְהָעִיק נִטְלֵי וְהָכוּ עַל לִבּוֹ עַד לְפִצּוּעַ,
וּבְהַשְׁכִּיר אוֹתוֹ בְּרָקָם הַקָּר עַד גֹּעַל־נֶפֶשׁ —
וְעָזַב אוֹתָם פִּתְאֹם, וְהָלַךְ לוֹ לְבַקֵּשׁ
אוֹר גָּנוּז בְּקֶרֶב אוֹרָה וְחַיִּים בְּקֶרֶב חַיִּים...

וְתִרְבֶּינָה הַחֲדָשׁוֹת וִיצִירֵי לְבָבוֹת גְּדוֹלִים,
וְעַל הַבִּנְיָן שֶׁלֹּא נִגְמַר יוֹסִיפוּ יוֹם יוֹם לְבֵנִים,

וְרוֹטְטִים יִצְרֵי הַבָּשָׂר
מִתַּחַת לְדֹק מֶשִׁי לָבָן.

וּצְחוֹק, תְּנוּעוֹת־חֵן וּמַבָּטִים
כְּחֻלִּים וּשְׁחוֹרִים וְחוּמִּים
מְבַקְּעִים כְּמַטֵּה שֶׁל משֶׁה
בַּלֵּב מַעְיְנֵי אֲשֶׁר סְתוּמִים.

וּצְחוֹק, תְּנוּעוֹת־חֵן וּמַבָּטִים
מֵעוֹלַם הַחֲלוֹם מַעֲבִירִים,
וּמְבִיאִים לְעוֹלַם אוֹר קַיָּם,
לְחַיִּים שֶׁל עֹנֶג וְשִׁירִים.

וְעַל כָּל עֵץ פּוֹרֵחַ שֶׁאֶפְגֹּשׁ,
וְעַל כָּל נַעֲרָה יָפָה חוֹלֶפֶת
עוֹד בְּרָכָה חֲדָשָׁה אֲבָרֵךְ,
עוֹד תַּאֲוָה בְּלִבִּי נוֹסֶפֶת.

וְעִם כָּל־עֵץ פּוֹרֵחַ שֶׁאֶפְגֹּשׁ
מִתְעוֹרֵר הָרַעְיוֹן בְּמֹחִי,
כִּי אַחֵר הוּא יִתְלֹשׁ אֶת פִּרְיוֹ
וְרַק לֹא אֲנִי, לֹא אָנֹכִי.

וְעִם כָּל יְפֵהפִיָּה שֶׁעוֹבְרָה
מִזְדַּעְזְעָה הַקִּנְאָה בְּתוֹכִי,
כִּי אַחֵר יְאַמְּצָהּ אֶל לִבּוֹ,
וְרַק לֹא אֲנִי, לֹא אָנֹכִי.

שִׁירַת־אָבִיב

וּבְשׁוּב זֶה הָאָבִיב וְצָהֳל
מְלֵא שִׁכְרוֹן־הוֹלֵלוֹת עַל סְבִיבִי,
וְשָׁבוּ תַּאֲוֹתַי לְלַהֵט,
וְשָׁב גַּם לִפְרוֹחַ אֲבִיבִי.

וּבְנֶפֶשׁ מְלֵאָה גִיל רוֹתֵת
וּלְעוֹד גִּיל וְחַיִּים רְעֵבָה,
אֶתְפָּרֵץ לָרְחוֹב וְאֶסָּחֵף
עִם הֶמְיַת הָעִיר הַשּׁוֹבֵבָה.

שָׁבָה הָעֶדְנָה לָעֵצִים —
רַוָּקִים וּבְתוּלוֹת שֶׁבָּלוּ;
הַלָּלוּ מִתְהַדְּרִים בִּירוֹקִים,
וּבְרִקְמַת נִצָּנִים הַלָּלוּ.

וְאָצִים הֲמוֹנִים, הֲמוֹנִים,
אוֹבְדִים וְנִגְלִים בָּאוֹרָה,
כְּלַהֲקוֹת פַּרְפְּרֵי לַיְלָה
בְּנֹגַהּ, בְּאוֹרַת הַמְּנוֹרָה.

חֲלִיפוֹת נִּוָּנִים מִשְׁתַּעַשְׁעִים
בְּקַרְנֵי הַשֶּׁמֶשׁ וּזְהָבָן;

1904

שִׁירַת הַנֵּצַח

מִשְׁתַּפְּכִים הַקּוֹלוֹת, מִתְלַכְּדוֹת
גַּם יַחַד אֲנָחוֹת וּזְמִירוֹת,
שֶׁפָּלְטוּ לְבָבוֹת נִפְצָעִים,
שֶׁבָּרְאוּ נְפָשׁוֹת צְעִירוֹת.

מִתְלַכְּדוֹת אֲנָחוֹת וּזְמִירוֹת,
מִתְפָּרְצוֹת בְּעֹז וּמִתְנַשְּׂאוֹת,
בְּסָחֳפָן עוֹלָמִים וּנְשָׁמוֹת
בִּבְלִיל שִׁיר וּבְכִיָּה, וּנְמַסּוֹת.

מְזַמְּרִים לְבָבוֹת וּבוֹכִים
אֶת כָּל עֵת הֱיוֹתָם וְנוֹעִים,
וַאֲחֵרִים מֵרְקָבָם יִוָּלְדוּ,
עוֹד גְּדוֹלִים מֵהֵמָּה וְטוֹבִים.

וְזִמְּרוּ וְרָקְבוּ וּבָרְאוּ,
וְעָמֹד לֹא יַעַמְדוּ לְעוֹלָם;
וְנֶפֶשׁ הַתֵּבֵל נִשְׁאֶרֶת
רַק רֵיקָה וּצְמֵאָה לְקוֹלָם.

* * *

וְהָיָה כִּי יֵרֵד קַו זָהָב וּנְקָבְךָ,
וְנָגַע וְדָפַק עַל דַּלְתוֹת לְבָבְךָ,
לְבָבְךָ הֶהָרוּס וּמְשֻׁמָּם בְּלִי עִתּוֹ,
וּדְבַר־מָה רַק זָע עוֹד וְנָע שָׁם לְאִטּוֹ —
וְאָמַרְתָּ לוֹ: בֹּא!
בֹּא, בָּרוּךְ אֵל הָאוֹר, אֶל חַדְרֵי לְבָבִי,
הֱיֵה לִי לְאָב וְלִמְנַחֵם וְנָבִיא,
הַשְׁמֵד קוּרֵי הַצֵּל, רַפֵּא בִּדְקֵי הַסֵּתֶר
מִסְפֵּקוֹת נִזְדַּקְּנוּ בְּעוֹד לִבִּי בֹּסֶר,
מֵרֹב פְּשָׁעִים קַלִּים וּמֵרֹב עֹנֶג חֹל
וּמִכְּפִירָה בַּכֹּל...
בֹּא, שְׁלִיחַ הַשֶּׁמֶשׁ וּמְבַשְּׂרוֹ, הוֹ בֹּא!
אַתָּה אוֹרֵחַ מְאֻחָר—אַךְ בִּשְׁבִילְךָ עוֹד נוֹתָרוּ
שְׂרִידִים שֶׁל תִּקְוֹת וַחֲלוֹמוֹת לֹא נִפְתָּרוּ;
בֵּין עִיֵּי חָרְבָּנוֹ שֶׁל מִקְדַּשׁ לְבָבִי
יֵשׁ זִיק, שְׂרִיד אֵשׁ קֹדֶשׁ מִמִּזְבַּח זְהָבִי,
שָׁם נִכְלָם כְּחוֹטֵא מִתְנַחֵם יִתְחַבֵּא,
זִיק יָתוֹם זֶה לַבֵּה וְלַבֵּה,
פְּתָה בוֹ בְחֶמְלָה וְטוֹבוֹת לוֹ נַבֵּא.
לוּ גַם כָּזָב נְבוּאָתְךָ — אַךְ כְּזָב־מְנַחֵם,
יְהִי שֶׁקֶר חֶזְיוֹנְךָ — אַךְ יָפֶה וּמְרַחֵם;
לוּ לִבִּי אַךְ יִבְלַע דְּבָרֶיךָ בְּרָעָב
וּנְכְנָע יִסְתַּבֵּךְ בְּרִשְׁתְּךָ־זָהָב,
לוּ לִבִּי רַק יַאֲמִין בָּךְ! —

* * *

רֵיקִים הַחַיִּים בִּשְׁאוֹנָם וְיָפְיָם
לַחוֹלֵם הַמְבַקֵּשׁ וְעוֹרֵג כָּל־חַיָּיו —
וּבְכָל אֲשֶׁר יִפְנֶה וְחָסֵר
לוֹ עִנְיָן לְמַלֵּא מַאֲוַיָּיו.

וְעָלָה לְבָבוֹ בְּלַבַּת תַּאֲוֹתָיו,
וְזָקֵן — וּמָצָא לְרַגְלָיו מֻשְׁלָכִים
כָּל אוֹתָם הָאוֹצָרוֹת שֶׁבִּקֵּשׁ,
כָּל אוֹתָם הָאוֹרִים, הַפְּרָחִים...

אַךְ רֵיק כְּבָר לְבָבוֹ מִתַּאֲוָה קוֹדַחַת,
בְּחֶמְלָה הוּא מַבִּיט עֲלֵיהֶם יָגֵעַ
וְזוֹכֵר תַּאֲוֹתָיו שֶׁנִּדְּפוּ,
וְנֶעֱצַב וְשָׁב וְהִתְגַּעְגַּעַ.

אָז יָבֹא לָאָדָם הַמָּוֶת וַעֲזָרוֹ:
אַחֲרוֹנֵי גַּעֲגוּעָיו יִיַשֵּׁן בַּדְּמָמָה,
וְעוֹלָמוֹ הֵרֵיק בּוֹ כָּל חַיָּיו
יְמַלֵּא חִישׁ גַּל שֶׁל אֲדָמָה.

* * *

וּבְבַקֵּשׁ לִבִּי דָּבָר קָדוֹשׁ, מֵאִיר
וְכָלָה כֹּחוֹ וְלֹא יִמְצָא —
וְרִמָּה אֶת צִמְאוֹנוֹ בַּחֲטָאִים
וַעֲוֹנוֹת שִׁמְצָה.

אָז יָקוּץ פִּתְאֹם בָּם וְרָקַם אַחֲרֵי גֵוּ,
מִתְכַּוֵּץ הוּא מְלֵא מְרִי וּדְמִי צִפִּיָּה
וּמְחַכֶּה גַלְמוּד בֵּין לְבָבוֹת קְטַנִּים
לְעֵת שֶׁל תְּחִיָּה.

מְחַכֶּה הוּא לַנֵּס, שֶׁיָּקִים אֶת אוּלַמָּיו,
אֶת מִקְדָּשָׁיו הַהֲרוּסִים עָתָּה;
וְנָמֵק בְּגַעֲגוּעָיו אָז וְנִלְאָה,
וְשָׁב וְחָטָא.

שִׁירַת לַיְלָה

בָּאֲפֵלָה הֵם מִתְרַקְּחִים,
מֵאֲפֵלָה הֵם מִתְרַקְּמִים,
מִן הָאֹפֶל הֵם נְזּוֹנִים —
וּבָאֹפֶל מֵתִים הֵם.

יֶשְׁנָהּ שֶׁמֶשׁ! אַךְ לְחִנָּם:
הִיא מַשְׂבִּיעָה רַק הַשְּׂבֵעִים;
אֶת הָרְעֵבִים לֹא תַשְׂבִּיעַ,
עַל בְּנֵי־אֹפֶל פּוֹסַחַת הִיא.

וְהַשֶּׁמֶשׁ הִיא רַק אַחַת —
וְלָאַחַת כֻּלָּם כּוֹרְעִים:
כּוֹרְעִים לָהּ גַּם בְּנֵי־הָאֹפֶל —
אַךְ לֹא תַעֲנֶה אוֹתָם הִיא...

רֶגַע יִגְבַּר זֶה, וְרֶגַע
יִגְבַּר אוֹיְבוֹ בְּדְאֵיתָנִים;
כֹּה חֲלִיפוֹת יַעֲלוּ, יֵרְדוּ,
כֹּה חֲלִיפוֹת הַרְבֵּה שָׁנִים.

אַךְ מִקֵּץ יְנַצַּח אָדָם,
הַכֹּל יַדְבִּיר תַּחַת יָדוֹ;
וְהִתְמַכֵּר לוֹ הַטֶּבַע
נִכְנָע, כָּבוּשׁ, וַעֲבָדוֹ.

כָּל אֵיתָנֵי יַם־הַנֵּצַח
לוֹ יִשָּׁמְעוּ אָז בְּיִרְאָה;
וּכְצִפֳּרִים לִפְנֵי שֶׁמֶשׁ,
כָּל הַיְקוּם לוֹ יֹאמַר שִׁירָה.

אַף הַשְּׁכִינָה תַּשְׁלִיךְ אַרְצָה
זֵר גְּאוֹנָהּ מֵעַל מִצְחָהּ,
תִּשָּׁבֵר, תִּמְסֹר שַׁרְבִיט־זְהָבָהּ
אֶל הָאָדָם אֲשֶׁר נִצְּחָהּ.

וְהָאָדָם — הוּא יְקַבְּלֵם
בִּשְׂחוֹק־זֹהַר, נִפְלָא־נוֹרָא;
וּכְמוֹ אֵל בְּבָרְאוֹ תֵּבֵל,
יְצַלֵּל אַט תּוֹךְ רַחֲשֵׁי אוֹרָה...

II

חֲזוֹן הָאָדָם

עָזֹב יַעֲזֹב אָז הָאָדָם
קְרָבוֹת־אַחִים, קְרָבוֹת־דָּמִים,
וְעִם הַבְּרִיאָה הָעֲנָקִית
יָחֵל לְתַגֵּר קְרַב־עוֹלָמִים.

לָחֹם יִלְחַם אֶת הַבְּרִיאָה,
הַמּוֹשֶׁלֶת עַל אֲדָמָה
וּמִתְעַמֶּרֶה עִם הַחַיִּים
בְּזָדוֹן־בִּטְחָה וּבְיָד רָמָה.

וְהִתְפַּתְּלוּ שְׁנֵי הַכֹּחוֹת,
וְהִתְאַבְּקוּ הָעֲנָקִים:
רְצוֹן הָאָדָם, שִׂיא רַעְיוֹנוֹ
וְכֹחוֹת־אֵין־סוֹף הַחֲזָקִים.

הַרְבֵּה דוֹרוֹת יִתְאַבָּקוּ,
יוּטְלוּ זֶה עִם זֶה כְּקוּבְיָא;
הַרְבֵּה כֹּחוֹת יִוָּלְדוּ
אַף יֵרָמְסוּ בְּעַרְבּוּבְיָה.

וְעָבְרוּ הַדּוֹרוֹת בְּחָפְזָה,
וּבִלְעָם הַנֶּצַח בַּצָּמָא;
וְהָלֹךְ וְרָפֹה יֵלֵכוּ
בְּנֵי־אָדָם עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה.

וְגָוְעוּ מֵחֹסֶר אוֹר וַאֲוִיר
בְּחוֹמוֹת־הָעִיר הָאֲטוּמוֹת;
וְעָזְבוּ אַחֲרֵיהֶם רַק שְׁלָדִים,
וְחָרְבוֹת־שֶׁל־כְּלָאִים עֲגוּמוֹת...

וּבְרִנְנַת־תְּחִיָּה רוֹמֵמָה
וּנְקָמָה לַ„מֵּתִים" הָרָעִים,
יִתְפָּרְצוּ אָז כֹּחוֹת־הָאָרֶץ
מִתַּחַת עֲרֵמוֹת־הַסְּלָעִים.

יִתְפָּרְצוּ כִּמְנַצְּחִים גְּאֵיוֹנִים
בְּאֶרֶץ יְעָרִים־עֲנָקִים,
בַּדֵּיהֶם יְחַבְּקוּ מְלֹא־תֵבֵל
וְרֹאשָׁם יְפַלַּח הַשְּׁחָקִים.

וְתָמִיד יְסַפְּרוּ הַיְּעָרִים
בִּלְחִישַׁת־הֵ״ד קְדוֹשָׁה וּטְהוֹרָה,
עַל־אֹדוֹת נַנָּסִים שֶׁהָיוּ
וּמֵתוּ בַּעֲוֹן שָׂנְאָם אוֹרָה.

וּבְעַד לְאַגָּדוֹת הַהֵנָּה,
מֵאֵיזוֹ מַפֹּלֶת־נְצָחִים,
אָז תִּפֹּל לְבֵנָה מְבֻקָּעָה,
וְתִטְבַּע בְּחֵיק יַם־הַצְּמָחִים.

עֲתִידוֹת

I

חֲזוֹן הַבְּרִיאָה

וְאָחַז אָז בּוּלְמוּס מְשֻׁגָּה
בָּאָרֶץ אֶת כָּל הָאֲנָשִׁים,
וְעָזְבוּ בָּתֵּיהֶם בַּכְּפָרִים,
וּבָנוּ אָז בָּתִּים חֲדָשִׁים.

בְּמָקוֹם צַר אֶחָד אָז יִבְנוּם
מִסְּלָעִים וּלְבֵנִים קְרִירִים,
אֲטוּמִים בִּפְנֵי יַם־הָאֲוִיר
וְקַוֵּי־הָאוֹר הַמַּזְהִירִים.

הֵם יְאַבְּנוּ אֶת חַוֵּה־הָאֲדָמָה,
וִירַצְּפוּ אֶת תַּלְמֵי־הַגַּנִּים,
וִיחַנְּקוּ כָל צֶמַח, כָּל פֶּרַח,
הַפּוֹרֵץ לְחַיִּים רַעֲנַנִּים.

וְנִלְחֲצוּ כֻלָּם בַּבָּתִּים,
וְחָיוּ בְלִי גִיל וַאֲנָחָה:
כְּאִלּוּ תִתְכַּוֵּצָה הָאָרֶץ,
וְאֵין עוֹד לָשֶׁבֶת בִּרְוָחָה.

II

וְהַרְבֵּה גַּלִּים עָבְרוּ כְּבָר,
הֵבִיאוּ בְשׂוֹרוֹת סוֹד;
וְאֵלַי לֹא בָא, לֹא בִשֵּׂר גַּל,
וְאוֹר לֹא נִבָּא עוֹד.

הַגִּידָה, גַּל, הַגִּידָה, אָח,
מֵאַיִן אַתָּה בָא?
הֲמִן הַנּוֹף שֶׁלִּבִּי שָׁם —
הֲבֵאתָ לִי דְּבַר־מָה?

אַךְ בָּא הַגַּל וְנֶחְפָּז הוּא
מְלֵא לַחַשׁ רָז וָזִיו:
וּבָא עוֹד גַּל וְעוֹבֵר הוּא,
וּבְשׂוֹרָה אֵין בְּפִיו!...

גַּלִּים

I

חָפְשִׁי טִיֵּל גַּל עֲנָק
עַל מֶרְחַב־מֵי אֹקְיָנוֹס, —
וְנִפְגַּשׁ עִם שֵׁן־צוּר עֲנָק,
וְנִפַּץ מֵאֵין מָנוֹס.

וְהַרְבֵּה חִפֵּשׂ עוֹד הַצּוּק
אֶת מִשְׁבַּר־הָעֲנָקִים,
לְהִלָּחֵם אִתּוֹ עַד שֶׁיָּז
הַקֶּצֶף לִמְרוֹם־שְׁחָקִים.

אַךְ אֵלֶם קָפָא כָל הַיָּם
בִּדְמִי־חֲרָדָה סְבִיבוֹ;
וַיֵּהֹם אַט, וַיְבַכֶּה דֹם
אֶת גַּל הָעֹז חֲבִיבוֹ...

מַדּוּעַ

אֵין קֵץ לַכּוֹכָבִים וּלְעוֹלָמוֹת אֵין סוֹף,
וּלְיַם־רִגְשׁוֹת־לִבִּי אֵין תִּכְלָה, אֵין חוֹף.
כַּבִּירִים וּגְדוֹלִים הֵם כֹּחוֹת־הָעוֹלָם,
וּבְנַפְשִׁי הַצְּעִירָה אָכִילָה אֶת כֻּלָּם.
וּמַדּוּעַ־זֶה אֶשְׁמֹר אֶת כֻּלָּם בִּלְבָבִי,
וְאַף אֶחָד מֵהֶם אֵינוֹ מֵכִיל לְבָבִי?!

וָמַתִּי — וּמֵתוּ הָעוֹלָמוֹת שֶׁבִּי;
אַךְ עוֹלְמֵי־הָרוּם עוֹד יַזְהִירוּ בְּדָמִי;
אַף רַעֲבוֹן־הָעַד שֶׁל הָאָרֶץ הַשְּׁחוֹרָה
בִּלְבָבִי, שֶׁהֵכִיל אֶת כֹּל, לֹא אֶשְׁבְּרָה.
וּמַדּוּעַ הֵם כֻּלָּם לִי יִגְוְעוּ בְּמוֹתִי,
וּלְאֶחָד מִכֻּלָּם לֹא אֶחְסַר בְּמוֹתִי?

* * *

... וּבְסַנֵּר שַׂר־הַחַיִּים לָאָדָם
כָּל דֶּרֶךְ יְשָׁרָה וּקְרוֹבָה
עוֹד הַקְּרָב וְהַתִּקְוָה לְפָנָיו,
מֵאַחֲרֵי הָרָע עוֹד יֵשׁ טוֹבָה.

אַךְ הָאִישׁ, שְׁכוּר הַגִּיל וְהָאֹשֶׁר,
לָמָּה יְקַו עוֹד וְיִתְנַבֵּא?
לְמַעְלָה מֵאֹשֶׁר אֵין אֹשֶׁר,
אַךְ תַּחְתָּיו אֲסוֹנוֹ מִתְחַבֵּא...

* * *

צְמֵאִים גַּאֲוָה כַּבֹּקֶר,
צְמֵאִים לַזֹּהַר,
וּנְכוֹנִים אֲנַחְנוּ לִבְלֹעַ
אֶת־שֶׁמֶשׁ הַשְּׁחָקִים
בְּרַעֲבוֹן־עֲנָקִים —
וּלְרַווֹת אֶת רִגְשׁוֹת הַנֹּעַר.
וְיוֹמָם כִּי תַּךְ עַל רֹאשֵׁנוּ
רַק קֶרֶן בּוֹעֲרָה,
נַפְשֵׁנוּ הַקְּטַנָּה מֵרֹב אוֹר
נִכְנַעַת, מִתְיַגַּעַת,
וּלְחֹשֶׁךְ מִתְגַּעְגַּעַת,
וּבְבוּשָׁה בַּצֵּל נִסְתֶּרֶת...

* * *

לֹא אֶחְפֹּץ, כִּי אִישׁ זָר יִתְעָרֵב בַּחֲלוֹמוֹתַי,
אֶת זֶמֶר לִבִּי אֶחְפֹּץ שֶׁנֵּר עֲרִירִי;
בְּלִבִּי אֶבְרָא לִי אַף קֶבֶר בּוֹ אֶקְבְּרָה
אֶת הֵד רִגְשׁוֹתַי זֶה, אֶת רִקְמוֹת שִׁירַי.

יָקָר לִי הַשִּׁיר עֵת תּוֹסֵס הוּא בְּנַפְשִׁי,
וּמְמַלְּאָהּ רוֹמְמוּת וּבְדִידוּת־רָז וּנְהָרָה;
וּבְהִתְפָּרְצוּ שׁוֹכָב, חַי, וְהֵרְטִיב לִבּוֹת זָרִים —
הוּא מֵת, כְּבָר מֵת בִּשְׁבִילִי וְהָיָה לִי לְזָרָא.

לֹא אֶלְעַג כִּפְנֵי הָעֲבָדִים־אֲדֹנִים,
לֹא תְחִנָּה אַשְׁמִיעַ, לֹא תְלוּנַת אֵין־אוֹנִים,
מִכָּל לְבַב־בַּרְזֶל עוֹד קָשֶׁה זֶה שִׁירִי
וּבֶטַח בּוֹ אֶחְתֹּר לִלְבָבוֹת בְּכֹחִי,
וְאִם נִיצוֹץ מְנֻדָּח שָׁם נוֹסֵס עֲרִירִי —
וּבְלַעְתִּיו אָנֹכִי!

וורשה.

1903

מִשִּׁירֵי הַנָּבִיא

עוֹד לֹא נוֹצְרָה הַיָּד שֶׁתְּשַׁבֵּר רְצוֹנִי,
וִיהִי זֶה צִדְקָתִי וִיהִי זֶה עֲוֺנִי!
וּבְכָל אֲשֶׁר יִכֹּף רְצוֹנִי הֶחָזָק
בְּיֶתֶר עֹז יַחֲזוֹר יִתְקוֹמֵם בְּתוֹכִי
וְהִפִּיל אֶת דּוֹרְכָיו קַל, נַעֲרָץ כַּבָּזָק —
נְבִיא־עוֹלָם אָנֹכִי!

וְכָל אֲשֶׁר יוֹרְמוּ וְקָרְבוּ הַכְּתָלִים,
וְכָל אֲשֶׁר יִרְבּוּ וְקָדְרוּ הַצְּלָלִים
יוֹסִיפוּ נַעְנוּעֵי לְאוֹרָה הִתְגַּבֵּר
וְתַאֲוַת־נִצְחוֹנִי — לְהַרְגִּיז בְּכֹחִי,
לְבַקֵּעַ אֶת קִירוֹת הָאֶבֶן וּלְשַׁבֵּר —
קְשֵׁה־עֹרֶף אָנֹכִי!

אָנֹכִי אֶת נִשְׁמַת־הַיֹּפִי הַגְּדוֹלָה,
הַתֹּעָה וּבֹכָה וְאֵין מְאַזִּין לְקוֹלָהּ,
אֶרְקֹם בְּשִׁירַת־נְצָחִים כַּבִּירָה
וְאוֹסִיף עָלֶיהָ מִדָּמִי וּמֹחִי,
וְנַפֵּץ בִּפְנֵי כָל הָעוֹלָם הַשִּׁירָה —
עַז־פָּנִים אָנֹכִי!

* * *

כּוֹכָב נָפַל, כּוֹכָב צָלַל
בְּמַחֲשַׁכִּים —
מְאוּם לֹא נִכָּר; רַבִּים נוֹתְרוּ
כּוֹכְבֵי־זֹהַר בַּמֶּרְחַקִּים.

דִּמְעָה נָזְלָה מִמְּקוֹר נַפְשִׁי
נֶגְדֵּךְ עָתָּה;
וְאַתְּ לֹא תִרְאִי: הַרְבֵּה, הַרְבֵּה
דְּמָעוֹת נוֹזְלוֹת פֹּה מִלְּמָטָּה.

ורשה.

* * *

וּפִתְאֹם כְּאִלּוּ שָׁב הַקַּיִץ לְשַׁלּוּמָיו.
אֵין זֹאת, כִּי הִתְעַנֵּג לְנִצָּנָיו הַמְּפֻנָּקִים
וַיִּקְרַע אֶת הֶעָנָן, אֶת הַדּוֹלֵף;
הַשֶּׁמֶשׁ אוֹר בַּשְּׁחָקִים!

וְהוּא מַבִּיט עַל הַיְקוּם הַנּוֹבֵל בְּחֶמְלַת גַּעֲגוּעִים,
בָּאֲוִיר שִׁירָה אִלְּמָה, שִׁירַת פְּרִידָה מְרַפְרֶפֶת;
הַגִּנָּה תַּרְכִּין רֹאשׁ כְּמוֹ לִנְשִׁיקַת אִמָּא,
הַנּוֹשְׁקָה וּמְנַפֶּפֶת...

וְהַיְקוּם לוֹקֵחַ בִּרְכַּת פְּרִידָה, בִּרְכַּת אוֹרָה,
וּמַבִּיט נִכְלָם, תָּם לִגְסִיסַת אֵם הַחַיִּים;
רַק רוּחַ קַל מְרַקֵּעַ עָבֵי־כֶסֶף קַלִּים
וְרוֹדְפָם מִשָּׁמַיִם.

אַךְ הַשְּׂפָם הַצְּהַבְהָב
נָטַל, מָחָה אֶת הַטַּל;
הַכֹּל נָטַל בִּשְׂחוֹק־קַל
זֶה הַשָּׂפָם הַצְּהַבְהָב.

הֵמָּה נָגְעוּ יָד אֶל יָד,
צֵל הֵנִיחַ, שֶׁמֶשׁ רַד...
אָז אֶת לִבָּהּ מָסְרָה לוֹ —
אֶת כָּל לִבָּהּ מָסְרָה לוֹ.

קְוֻצַּת־עַרְמוֹן הָיְתָה לָהּ —
שְׁתֵּי כְתֵפֶיהָ כִּסּוּ בָהּ;
וּלְחָזֶהָ — לֹבֶן שֵׁשׁ,
רֵיחַ־קַיִץ וִיקַר־אֵשׁ.

וַיְהִי עֶרֶב, עֶרֶב בָּהִיר.
שְׂגִיהֶם טִיְּלוּ דֹם אָנֵי
גַּם בַּחֹרֶשׁ, גַּם בַּגַּיְא,
אָז בָּעֶרֶב, עֶרֶב בָּהִיר.

וַיְהִי עֶרֶב, וַיְהִי לֵיל,
חֹרֶשׁ נָשַׁק צֵל אֶת צֵל;
אָז אֶת לִבָּהּ מָסְרָה לוֹ —
אֶת כָּל לִבָּהּ מָסְרָה לוֹ..

ורשה.

אֶת כָּל לִבָּהּ מָסְרָה לוֹ

(רומנס)

יָד עֲנֻגָּה הָיְתָה לָהּ —
אִישׁ לֹא הֵעֵז גַּעַת בָּהּ;
זוג שְׂפָתֶיהָ — שְׁנֵי־חֵן,
רַק לִנְשִׁיקוֹת נוצְרוּ הֵן.

בִּלְחָיֶיהָ הַחַכְלִילוֹת
שְׂחֵק תָּמִיד בְּרַק־הַפָּז;
רָעַד תָּמִיד חֵשֶׁק־רָז
בִּלְחָיֶיהָ הַחַכְלִילוֹת.

אַךְ בַּלֵּיל הַהוּא הַזָּךְ,
עֵת שֶׁשְּׁטָפָהּ צֵל הַסְּבָךְ,
אָז אֶת לִבָּהּ מָסְרָה לוֹ —
אֶת כָּל לִבָּהּ מָסְרָה לוֹ.

עַיִן שְׁחוֹרָה הָיְתָה לָהּ —
אוֹר וָצֵל הִתְנַגְּשׁוּ בָהּ;
עֲלֵי מִצְחָהּ רָעַד עוֹד
טַל־הַיַּלְדוּת מְלֵא־הוֹד.

סַעֲרַת־קַיִץ

הִתְפָּרְצָה הַסְּעָרָה לַיַּעַר
וְהֲמְמָה אוֹתוֹ בִּרְעָמִים;
חָרְדוּ צִפֳּרִים אֶל קִנָּן,
רָעֲדוּ שִׂיחִים נִדְהָמִים.

נִלְחֲצוּ פְּרָחִים עֲנֻגִּים
פֶּרַח אֶל רֵעוֹ וְחִכּוּ;
וּגְשָׁמִים חֲזָקִים וְחַמִּים
יָרְדוּ, הִצְלִיפוּ וְהִכּוּ.

אַךְ נִפּוֹרוּ עַנְנֵי־הַזַּעַם,
וְעָבַר הַפַּחַד וְנִמְחָה;
וַתֵּצֵא הַשֶּׁמֶשׁ לְיַבֵּשׁ
בֶּעָלִים אֶת דִּמְעוֹת הַשִּׂמְחָה.

גֵּעַר הָאַנְקוֹר וְצִפְצֵף,
קָפְצָה הַסְּנָאִית הַצְּהֻבָּה,
הַחַרְגֹּל אֲרוּךְ־הָרַגְלַיִם —
הִתְרוֹנֵן וּמְצַרְצֵר בִּמְשׁוּבָה.

וְרוּחַ־קַל נוֹשֵׁב בְּרַחֲמִים
וְגוֹחֵן אֶל תּוֹךְ הָעֲשָׂבִים;
אֶת רָאשֵׁי זְכָרִיּוֹת הוּא זוֹקֵף
וּמְפַיֵּס נַרְקִיסִים נֶעֱלָבִים.

אָז

אָז אַרְגָּמָן מָלֵא קָדִים,
גַּל לֹא לָחַשׁ, כַּד לֹא זָז;
וּמֵעִמְקֵי יַם הָעֵצִים
יָצָא שֶׁמֶשׁ עוֹטֶה פָּז.

מְזָהָב נִמְנֵם אָז הַיַּעַר,
מוּפָז יָשַׁן אָז כָּל נִיר;
רַק צִפֳּרִים שֶׁנֵּעֹרוּ
נִתְּרוּ, עָפוּ, פָּצְחוּ שִׁיר.

פִּתְאֹם נָעוּ כָּל הָעֵצִים,
נָעוּ צִיצִים מְלֵאֵי טָל;
זֶרֶם רוּחַ הֵנִיד פְּרָחִים,
וּבַנַּחַל קָם הַגָּל.

שֶׁמֶשׁ זָהָב הִצְהִיל פָּנָיו,
מִלֵּא הַכֹּל קֶסֶם רַךְ;
הָאַרְגָּמָן הִלְבִּין, הִכְסִיף,
עַד שֶׁהָיָה נֹגַהּ זַךְ.

צֵל מִסְתַּתֵּר נִתַּק חֶרֶשׁ,
דּוּמָם רָעַד, דּוּמָם גָּז;
וְהַגַּן אַט הִתְנוֹעֵעַ,
וְכָל זַלְזַל נָטַף פָּז.

אודיסה.

וְנִפְנֵף הָאַשָּׁף בְּמַקֵּל־הַקֶּסֶם,
וְגָלַל הַלַּיְלָה אַדַּרְתּוֹ הַשְּׁחוֹרָה,
וְזָרְמוּ הַחַיִּים בַּכֹּל וּמִכֹּל,
וְחָיְתָה הַדְּמָמָה בִּתְנוּעָה וָקוֹל, —
אָז דַּם הִתְנַפַּלְתִּי מִמִּגְדָּל גָּבֹהַּ,
וּבְהוֹרִם לַקְּדִים מָסַךְ הַפַּרְוָיִם,
וְתוֹפַע הַשֶּׁמֶשׁ בַּעֲטֶרֶת קַרְנַיִם, —
וַתָּפָז עַצְמוֹתַי הַנְּטוּשׁוֹת בְּלִי נוֹעַ,
וַתְּחַלֵּק בְּחֶמְלָה עַל נִטְפֵי הַדָּם
הַפְּזוּרִים וְנִתָּזִים וְעֵיר פֹּה, וְעֵיר שָׁם...
לוּלֵי תִקְווֹתַי הַנְּעִימוֹת!

אודיסה.

1900—901

לוּלֵי תִקְווֹתַי

לוּלֵי תִקְווֹתַי הַנְּעִימוֹת, הָרַבּוֹת,
מַרְהִיבוֹת דִּמְיוֹנִי בִּצְבָעִים מַבְרִיקִים, —
לֹא הִתְאַפֵּק, בִּהְיוֹת הַנִּחָר, הַלֵּב, —
הַלֵּב שֶׁאֲכָלוֹ שִׁמָּמוֹן וּכְאֵב:
וּבְלֵיל כֻּלּוֹ קֶסֶם, עֵת רוּחוֹת מְנַבְּאוֹת,
כּוֹכָבִים בַּתְּכֵלֶת עֵת לַחֲשָׁם מְצִיקִים, —
בַּלָּאט הִתְנַפַּלְתִּי אֶל חֵיק זֶה הַיָּם,
הֶחָבוּק בִּזְרוֹעוֹת הַדְּמָמָה וָנָם. —
כִּי קַוֵּי אוֹר־סַהַר עִם קֶסֶם נֶאֱרָגִים,
וְכֻלּוֹ בְּלִיל תְּכֵלֶת וּצְלָלִים וְזָהָב, —
וּפְלֵיטַת בְּשַׂר גֵּוִי, שְׁאֵרִית הָרָעָב,
בְּגַלֵּי הַתְּכֵלֶת כְּבָר כִּרְסְמוּ הַדָּגִים,
כְּבָר אָכַל רִקָּבוֹן וְנָקַב הַסָּם,
וְזֵכֶר עַצְמוֹתַי כְּבָר נָמֹג וָפַס —
לוּלֵי תִקְווֹתַי הַנְּעִימוֹת!

* * *

לוּלֵי תִקְווֹתַי, אֵל תִּקְווֹת־הַכֶּתֶם
הָרוֹקְמוֹת לִפְנֵי מַטָּרוֹת שֶׁל אוֹרָה, —
וְהָיָה עִם שַׁחַר, עֵת צִיץ אֵינוֹ נָע,
כָּל מַחְבֶּה שֶׁהֶגֶה יוֹפִיעַ דְּבַר־מָה:

PURCHASED FOR THE

University of Toronto Library

FROM THE

Joseph and Gertie Schwartz Memorial Library Fund

FOR THE SUPPORT OF

Jewish Studies

ז. שְׁנֵיאוּר

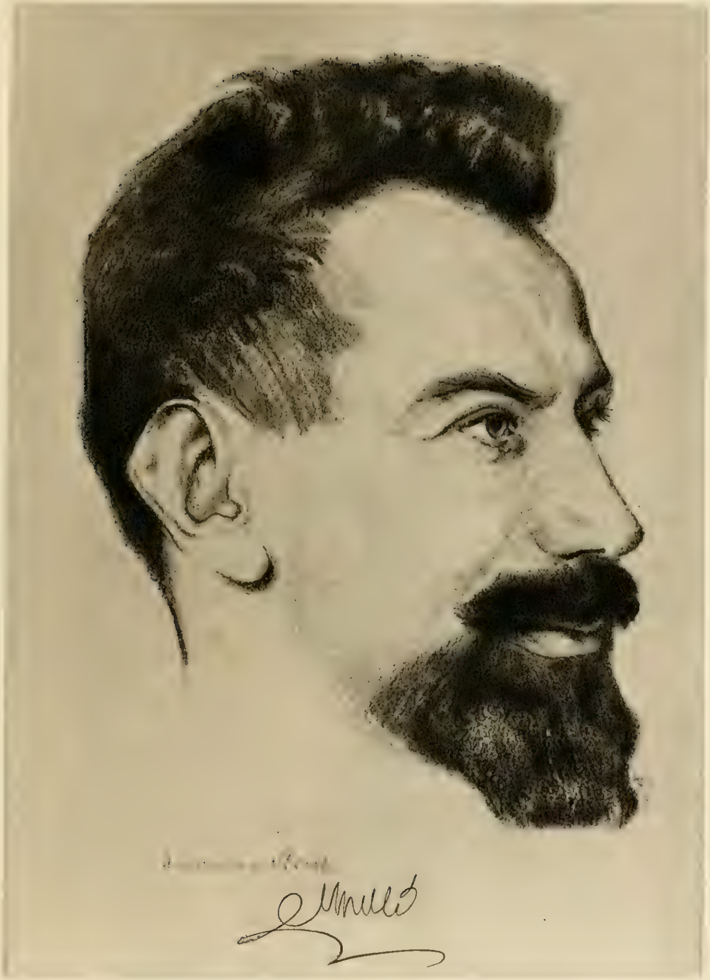
גְּשָׁרִים

שִׁירִים וּפּוֹאֶימוֹת
1900—13

מהדורה שלישית

הוצאת „הספר" ברלין
תרפ"ב — 1922

ספרית מכון ליאו בק
ירושלים

הספר
ברלין

PJ
5053
S46G4
1922
c.1
ROBA

ז. שניאור

גְּשָׁרִים